

CA FOUNDATION · PAPER 2 · BUSINESS LAWS

విద్యార్థి గమనికలు

అంశం వారీగా · అక్టోబర్ 2026 ముద్రణ · తెలుగు

7 అధ్యాయాలు · 20 విభాగాలు · 143 అంశాలు · 617 వర్గీకృత ప్రశ్నలు

ICAI Study Material 2026 July + Scanner Pre CRC V13 (2026 October)

ఈ పుస్తకం ఎలా పనిచేస్తుంది

ప్రతి అంశానికి ముందుగా “మొదట చదవండి” పంక్తిలో చెప్పిన Study Material పేరాలు చదవండి. తరవాత నైపుణ్య-స్థాయిల్లో వరుసగా దిగండి — ప్రతి స్థాయి, పరీక్షకుడు ఆ అంశం మీద నిజంగా అడిగిన నైపుణ్యాన్ని చెబుతుంది, ఆ స్థాయిలోనే సాధన కోసం Scanner లోని సరిగ్గా ఆ ప్రశ్నలనే ఇస్తుంది.

విషయ సూచిక తరవాత వచ్చే భాగం — ఈ గమనికలను ఎలా వాడాలి — ప్రశ్న-పంక్తిని, ICAI Manner of Assessment ను, నైపుణ్య-మిశ్రమం మీ సన్నద్ధతలో ఏం మారుస్తుందో వివరిస్తుంది. మొదలుపెట్టే ముందు దాన్ని ఒకసారి తప్పకుండా చదవండి.

విషయ సూచిక

ఈ గమనికలను ఎలా వాడాలి.....	6
అంశం ర్యాంకింగ్ — పరీక్ష వెయిటేజ్ మార్గదర్శి.....	9
అధ్యాయం 1: భారతీయ నియంత్రణ వ్యవస్థ (Indian Regulatory Framework) (ప్రాముఖ్యత: C).....	21
అంశం 1: పరిచయం (Introduction) — భావన ఆధారం.....	21
అంశం 2: చట్టం అంటే ఏమిటి? (What Is Law?) — భావన ఆధారం.....	22
అంశం 3: చట్టం యొక్క మూలాలు (Sources of Law).....	22
అంశం 4: చట్టం చేసే ప్రక్రియ (The Process of Making A Law).....	23
అంశం 5: చట్టం అమలు (Enforcing The Law).....	25
అంశం 6: భారతీయ న్యాయ వ్యవస్థ నిర్మాణం (Structure of the Indian Judicial System).....	27
అధ్యాయం 2: భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872) (ప్రాముఖ్యత: B).....	29
విభాగం 2.1: Contract స్వభావం (Nature of Contract) (ప్రాముఖ్యత: B).....	29
అంశం 1: Contract అంటే ఏమిటి? (What is Contract?).....	29
అంశం 2: Valid Contract కు అవసరమైన అంశాలు (Essentials of Valid Contract).....	30
అంశం 3: Contracts రకాలు (Types of Contracts).....	32
అంశం 4: ప్రతిపాదన — Proposal/Offer [Section 2(a) of the Indian Contract Act, 1872].....	34
అంశం 5: అంగీకారం (Acceptance).....	36
అంశం 6: Offer, Acceptance తెలియజేయడం (Communication of Offer and Acceptance).....	37
అంశం 7: Performance తెలియజేయడం (Communication of Performance) — భావన ఆధారం.....	39
అంశం 8: Offer, Acceptance ఉపసంహరణ (Revocation of Offer and Acceptance).....	40
విభాగం 2.2: ప్రతిఫలం (Consideration) (ప్రాముఖ్యత: D).....	42
అంశం 1: Consideration అంటే ఏమిటి? (What is Consideration?).....	42
అంశం 2: Consideration సంబంధిత చట్ట నియమాలు (Legal Rules Regarding Consideration).....	43
అంశం 3: Contract లోని మూడవ పక్షం వేసి దావా (Suit by a Third Party to a Contract).....	45
అంశం 4: Consideration లేని Agreement చెల్లుబాటు (Validity of an Agreement without Consideration).....	46
విభాగం 2.3: Valid Contract కు ఇతర అవసరమైన అంశాలు (Other Essential Elements of Valid Contract) (ప్రాముఖ్యత: C).....	49
అంశం 1: Contract చేసే సామర్థ్యం (Capacity to Contract).....	49
అంశం 2: స్వేచ్ఛాయుత సమ్మతి (Free Consent).....	51
అంశం 3: Free Consent ను దెబ్బతీసే అంశాలు (Elements Vitiating Free Consent).....	52
అంశం 4: Object, Consideration చట్టబద్ధత (Legality of Object and Consideration).....	55
అంశం 5: చెల్లని Agreements (Void Agreements).....	57
విభాగం 2.4: Contract అమలు (Performance of Contract) (ప్రాముఖ్యత: C).....	60
అంశం 1: Contract అమలు (Performance of Contract).....	60
అంశం 2: Valid tender లేదా attempted performance కు ఉండవలసిన షరతులు (Conditions to Be Satisfied for A Valid Tender or Attempted Performance) — భావన ఆధారం.....	61
అంశం 3: Contract ను ఎవరు perform చేయవచ్చు (Section 40, 41 And 42).....	62
అంశం 4: Succession, Assignment మధ్య భేదం (Distinction Between Succession and Assignment) — భావన ఆధారం.....	63
అంశం 5: Joint promisor, promisee ల బాధ్యత (Liability of Joint Promisor & Promisee).....	64
అంశం 6: Promise performance కు సమయం, స్థలం (Time and Place for Performance of the Promise) — భావన ఆధారం.....	66
అంశం 7: పరస్పర Promise అమలు (Performance of Reciprocal Promise).....	66
అంశం 8: చెల్లింపుల కేటాయింపు (Appropriation of Payments).....	68
అంశం 9: Perform చేయనవసరం లేని contracts -- ఇరు parties సమ్మతితో.....	69
అంశం 10: Contract ముగింపు (Discharge of a Contract).....	71

విభాగం 2.5: Contract ఉల్లంఘన, దాని పరిహారాలు (Breach of Contract and its Remedies) (ప్రాముఖ్యత: C).....	72
అంశం 1: Contract ముందస్తు ఉల్లంఘన (Anticipatory Breach of Contract).....	72
అంశం 2: Contract వాస్తవ ఉల్లంఘన (Actual Breach of Contract).....	74
అంశం 3: Damages కోసం దావా (Suit for Damages).....	75
అంశం 4: జరిమానా, ముందే నిర్ణయించిన Damages — Penalty and Liquidated Damages (Section 74).....	77
విభాగం 2.6: షరతుతో కూడిన, ఊహజనిత Contracts (Contingent and Quasi Contracts) (ప్రాముఖ్యత: D).....	79
అంశం 1: షరతుతో కూడిన Contracts (Contingent Contracts).....	79
అంశం 2: అమలు నియమాలు (Rules Relating to Enforcement).....	81
అంశం 3: ఊహజనిత Contracts (Quasi Contracts).....	82
విభాగం 2.7: నష్టభర్తీ, హామీ Contract (Contract of Indemnity and Guarantee) (ప్రాముఖ్యత: C).....	84
అంశం 1: నష్టభర్తీ Contract (Contract of Indemnity).....	84
అంశం 2: హామీ Contract (Contract of Guarantee).....	85
అంశం 3: Guarantee ల రకాలు (Types of Guarantees) — భావన ఆధారం.....	87
అంశం 4: Contract of Indemnity, Contract of Guarantee మధ్య తేడా.....	88
అంశం 5: Surety బాధ్యత స్వరూపం, విస్తృతి [Section 128].....	88
అంశం 6: ప్రధానంగా బాధ్యులైన ఇద్దరి బాధ్యత — ఒకరు మరొకరి default మీద surety అవుతారన్న వారి మధ్య ఏర్పాటుతో ప్రభావితం కాదు — భావన ఆధారం.....	90
అంశం 7: Surety యొక్క Discharge.....	90
అంశం 8: Surety యొక్క హక్కులు.....	93
విభాగం 2.8: వస్తు అప్పగింపు, తాకట్టు (Bailment and Pledge) (ప్రాముఖ్యత: D).....	95
అంశం 1: Bailment అంటే ఏమిటి? (What is Bailment?).....	95
అంశం 2: Bailor బాధ్యతలు (Duties of A Bailor).....	96
అంశం 3: Bailee బాధ్యతలు (Duties of A Bailee).....	97
అంశం 4: Bailor హక్కులు (Rights of A Bailor).....	99
అంశం 5: Bailee హక్కులు (Rights of A Bailee) — భావన ఆధారం.....	100
అంశం 6: ఏ wrong doer (third party) మీదనైనా Bailor, Bailee హక్కులు.....	101
అంశం 7: Bailment ముగింపు (Termination of Bailment).....	102
అంశం 8: పోయిన Goods దొరికినవాడు (Finder of Lost Goods).....	103
అంశం 9: వస్తువును ఉంచుకునే హక్కు (Right of Lien).....	104
అంశం 10: తాకట్టు (Pledge).....	105
అంశం 11: యజమాని కానివారి తాకట్టు (Pledge by Non-Owner).....	106
అంశం 12: Bailment, Pledge మధ్య తేడాలు.....	108
విభాగం 2.9: ప్రాతినిధ్యం (Agency) (ప్రాముఖ్యత: C).....	108
అంశం 1: Agency అంటే ఏమిటి? (What is Agency?) — భావన ఆధారం.....	108
అంశం 2: Agents నియామకం, authority (Appointment and Authority of Agents) — భావన ఆధారం.....	109
అంశం 3: Agency సృష్టి (Creation of Agency).....	110
అంశం 4: Agent authority పరిధి (Extent of Agent's Authority).....	111
అంశం 5: ఉప-ప్రాతినిధులు (Sub-Agents).....	113
అంశం 6: ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధి (Substituted Agent).....	114
అంశం 7: Sub-Agent, Substituted Agent మధ్య తేడా (Difference Between a Sub-Agent and A Substituted Agent).....	115
అంశం 8: Agent విధులు, బాధ్యతలు (Duties and Obligations of An Agent).....	116
అంశం 9: Agent హక్కులు (Rights of An Agent) — భావన ఆధారం.....	117
అంశం 10: Third Parties పట్ల Principal liability (Principal's Liability to Third Parties).....	118
అంశం 11: Third Parties పట్ల Agent వ్యక్తిగత liability (Personal Liability of Agent to Third Parties).....	119
అంశం 12: అధికారం ఉపసంహరణ (Revocation of Authority).....	120
అధ్యాయం 3: Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930) (ప్రాముఖ్యత: B).....	123

విభాగం 3.1: Contract of Sale ఏర్పాటు (Formation of the Contract of Sale) (ప్రాముఖ్యత: D).....	123
అంశం 1: Act పరిధి (Scope of the Act) — భావన ఆధారం.....	123
అంశం 2: నిర్వచనాలు (Definitions).....	124
అంశం 3: అమ్మకం, అమ్మే Agreement — Sale and Agreement to Sell (Section 4).....	126
అంశం 4: Sale కూ Agreement to Sell కూ మధ్య తేడా.....	128
అంశం 5: Sale కూ ఇతర సారూప్య contracts కూ తేడా.....	128
అంశం 6: Contract of Sale ఎలా చేస్తారు (Section 5) — భావన ఆధారం.....	129
అంశం 7: Contract of Sale విషయ వస్తువు.....	130
అంశం 8: Price నిర్ధారణ (Section 9 & 10).....	131
విభాగం 3.2: షరతులు, హామీలు (Conditions and Warranties) (ప్రాముఖ్యత: B).....	133
అంశం 1: సమయం గురించిన stipulation (Section 11) — భావన ఆధారం.....	133
అంశం 2: పరిచయం — Conditions and Warranties.....	134
అంశం 3: Condition ను Warranty గా ఎప్పుడు పరిగణించాలి (Section 13).....	135
అంశం 4: స్పష్ట, సూచిత షరతులు, హామీలు — Express and Implied Conditions and Warranties (Section 14--17).....	136
అంశం 5: కొనేవాడు జాగ్రత్త (Caveat Emptor).....	140
విభాగం 3.3: యాజమాన్య బదిలీ, Goods అందజేత (Transfer of Ownership and Delivery of Goods) (ప్రాముఖ్యత: C).....	142
అంశం 1: ఆస్తి హక్కు బదిలీ — Passing of Property (Sections 18 -- 26).....	142
అంశం 2: Risk ప్రథమదృష్టిలో property తో పాటే బదిలీ (Section 26).....	145
అంశం 3: Non-Owners ద్వారా Transfer of Title (Sections 27 -- 30).....	146
అంశం 4: అమ్మకపు Contract అమలు — Performance of the Contract of Sale (Sections 31 -- 44).....	148
విభాగం 3.4: డబ్బు అందని అమ్మకందారు (Unpaid Seller) (ప్రాముఖ్యత: C).....	151
అంశం 1: డబ్బు అందని అమ్మకందారు — Unpaid Seller (Section 45) — భావన ఆధారం.....	151
అంశం 2: Unpaid seller హక్కులు (Section 46) — భావన ఆధారం.....	152
అంశం 3: Goods మీద unpaid seller హక్కు.....	152
అంశం 4: Buyer మీద unpaid seller హక్కులు (Sections 55--61).....	155
అంశం 5: Seller మీద buyer కు ఉన్న remedies.....	157
అంశం 6: వేలం అమ్మకం — Auction Sale (Section 64).....	158
అంశం 7: Contract of sale లో పెరిగిన/తగ్గిన పన్నుల చేర్పు (Section 64A) — భావన ఆధారం.....	159
అధ్యాయం 4: భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932) (ప్రాముఖ్యత: A).....	161
విభాగం 4.1: Partnership సాధారణ స్వభావం (General Nature of a Partnership) (ప్రాముఖ్యత: D).....	161
అంశం 1: 'Partnership', 'Partner', 'Firm', 'Firm Name' నిర్వచనం (Section 4) — భావన ఆధారం.....	161
అంశం 2: Partnership మూల అంశాలు (Elements of Partnership).....	162
అంశం 3: Partnership అసలు పరీక్ష (True Test of Partnership).....	164
అంశం 4: Partnership కు ఇతర సంస్థ రూపాలకు తేడాలు (Partnership Distinguished from Other Forms of Organisation)....	166
అంశం 5: Partnership రకాలు (Kinds of Partnerships).....	167
అంశం 6: Partners రకాలు (Types of Partners).....	169
విభాగం 4.2: Partners మధ్య సంబంధాలు (Relations of Partners) (ప్రాముఖ్యత: A).....	171
అంశం 1: Partners మధ్య పరస్పర సంబంధం (Relation of Partners to One Another).....	171
అంశం 2: Partnership ఆస్తి — Partnership Property (Section 14).....	173
అంశం 3: Partners ఆర్జించిన వ్యక్తిగత లాభం — Personal Profit Earned by Partners (Section 16).....	175
అంశం 4: Firm లో మార్పు తర్వాత partners హక్కులు, విధులు — Rights and Duties of Partners After a Change in the Firm (Section 17) — భావన ఆధారం.....	176
అంశం 5: Third parties తో partners సంబంధం (Relation of Partners to Third Parties).....	176
అంశం 6: ఒక partner చేసిన admissions ప్రభావం — Effect of Admissions by A Partner (Section 23) — భావన ఆధారం.....	178
అంశం 7: Acting partner కు ఇచ్చిన notice ప్రభావం — Effect of Notice to Acting Partner (Section 24).....	179
అంశం 8: Third parties పట్ల బాధ్యత — Liability to Third Parties (Section 25 to 27).....	180

అంశం 9: Partner వాటాను పొందిన transferee హక్కులు — Rights of Transferee of a Partner's Interest (Section 29).....	181
అంశం 10: Partnership లాభాల్లోకి చేర్చిన minors — Minors Admitted to the Benefits of Partnership (Section 30).....	183
అంశం 11: Partner రావడం, వెళ్ళిపోవడం వల్ల చట్టపరమైన పర్యవసానాలు — Legal Consequences of Partner Coming in And Going Out (Section 31 -- 35).....	184
అంశం 12: Outgoing partner పోటీ వ్యాపారం చేసే హక్కు — Rights of Outgoing Partner to Carry on Competing Business (Section 36).....	187
అంశం 13: కొన్ని సందర్భాల్లో outgoing partner తదనంతర లాభాల్లో వాటా హక్కు — Right of Outgoing Partner in Certain Cases to Share Subsequent Profits (Section 37).....	188
అంశం 14: Firm లో మార్పు వల్ల continuing guarantee రద్దు — Revocation of Continuing Guarantee by Change in Firm (Section 38).....	189
విభాగం 4.3: Firm నమోదు, రద్దు (Registration and Dissolution of Firm) (ప్రాముఖ్యత: B).....	190
అంశం 1: Firms నమోదు (Registration of Firms).....	190
అంశం 2: Non-Registration పరిణామాలు (Section 69).....	191
అంశం 3: Firm రద్దు — Dissolution of Firm (Sections 39 -- 47).....	193
అంశం 4: Dissolution పరిణామాలు (Sections 45 -- 55).....	195
అధ్యాయం 5: పరిమిత బాధ్యత Partnership చట్టం (The Limited Liability Partnership Act, 2008) (ప్రాముఖ్యత: B).....	198
అంశం 1: Limited Liability Partnership — అర్థం, భావన (Meaning and Concept).....	198
అంశం 2: LLP లక్షణాలు (Characteristics of LLP).....	200
అంశం 3: LLP నిగమనం (Incorporation of LLP).....	202
అంశం 4: ఇతర సంస్థా రూపాలతో తేడాలు (Differences With Other Forms of Organisation).....	205
అధ్యాయం 6: Companies చట్టం (The Companies Act, 2013) (ప్రాముఖ్యత: A).....	207
అంశం 1: Company అర్థం, లక్షణాలు (Company Meanings & its Features).....	207
అంశం 2: సంస్థ ముసుగు సిద్ధాంతం (Corporate Veil Theory).....	209
అంశం 3: Act కింద Companies వర్గాలు (Classes of Companies Under the Act).....	211
అంశం 4: Company నమోదు/Incorporation విధానం (Mode of Registration/Incorporation of Company).....	215
అంశం 5: Capital వర్గీకరణ (Classification of Capital).....	216
అంశం 6: వాటాలు (Shares).....	217
అంశం 7: Company ఆధార పత్రం (Memorandum of Association).....	218
అంశం 8: అధికారం దాటిన చర్యల సిద్ధాంతం (Doctrine of Ultra Vires).....	219
అంశం 9: Company అంతర్గత నియమాల పత్రం (Articles of Association).....	221
అంశం 10: అంతర్గత నిర్వహణ సిద్ధాంతం (Doctrine of Indoor Management).....	222
అధ్యాయం 7: బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881) (ప్రాముఖ్యత: B).....	225
అంశం 1: Negotiable Instruments అర్థం (Meaning of Negotiable Instruments).....	225
అంశం 2: రాతపూర్వక చెల్లింపు హామీ (Promissory Note).....	226
అంశం 3: రాతపూర్వక చెల్లింపు ఆదేశం (Bills of Exchange).....	228
అంశం 4: Bank పై చెల్లింపు ఆదేశం (Cheque).....	229
అంశం 5: Negotiable Instruments వర్గీకరణ (Classification of Negotiable Instruments).....	231
అంశం 6: Negotiable Instruments బదిలీ (Negotiation (Transfer) of Negotiable Instruments).....	233
అంశం 7: ఖాతాల్లో నిధులు సరిపోక Cheques Dishonour (Section 138 to 142).....	235
అంశం 8: Instruments ను Presentment చేయడం (Presentment of Instruments).....	237
అంశం 9: Compensation నియమాలు (Rules of Compensation) — భావన ఆధారం.....	239

మొదలుపెట్టే ముందు

ఈ గమనికలను ఎలా వాడాలి

Scanner లోని ప్రతి ప్రశ్నను చదివి వర్గీకరించాం — ఈ పేపర్లో 617 ప్రశ్నలు — ICAI స్వయంగా ప్రచురించే అదే నైపుణ్య-నిర్మాణం ప్రకారం. ఈ గమనికలు syllabus వరుసలో కాదు, ఈ వర్గీకరణ ప్రకారమే తయారయ్యాయి. ఈ పేజీ మీద పెట్టే పది నిమిషాలు పుస్తకం మొత్తాన్ని వాడే తీరును మార్చేస్తాయి.

1. ఒక అంశం నిర్మాణం

	దీన్ని ఇలా చదవండి
మొదట చదవండి	అంశం ఆధారపడిన Study Material లోని సరిగ్గా ఆ పేరాలే. గమనికలు చదవడానికి ముందే Study Material తెరిచి వాటిని చదవండి — గమనికలు అలాగే రాశాం.
గమనికలు	అంశం నిజంగా దేని మీద ఆధారపడుతుందో అది — coverage కోసం కాదు, పరీక్ష కోసం రాశాం. క్లుప్తంగా, పరీక్షకు ముందు రాత్రి మళ్ళీ చదవడానికి పనికొచ్చేలా.
నైపుణ్య-స్థాయి	ప్రతి స్థాయి అంటే పరీక్షకుడు ఆ అంశం మీద నిజంగా అడిగిన నైపుణ్యం; దానితో పాటు కొన్ని పంక్తుల మార్గదర్శనం, సాధన కోసం Scanner లోని సరిగ్గా ఆ ప్రశ్నలే. స్థాయులను అచ్చులో ఉన్న వరుసలోనే చదవండి — ఇవి తక్కువ శ్రమ అడిగే నైపుణ్యం నుంచి ఎక్కువ శ్రమ అడిగే నైపుణ్యం వైపు సాగుతాయి.
భావన ఆధారం	పరీక్షకుడు ఇంకా చేరుకోని అంశం. ఇది ఐచ్ఛికం కాదు — ఇప్పటివరకు అడగలేదు అంటే, పరీక్షకు వచ్చే అర్హత ఉంది. ఈ పేపర్లో ఇలాంటి 22 అంశాలు ఉన్నాయి.

2. ప్రశ్న-పంక్తిని ఎలా చదవాలి

PQ 5.24 • PYQ 2026-Sep [2] (b) • 10M • Pg 173

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

కఠినం

పంక్తిలో భాగం	అది మీకు ఏం చెబుతుంది
PQ 5.24	Scanner సొంత ప్రశ్న సంఖ్య. PQ లెక్కల ప్రశ్న, TQ సిద్ధాంత ప్రశ్న.
PYQ 2026-Sep [2] (b)	ఎక్కడ అడిగారు — PYQ గత పరీక్ష, MTP mock test paper, RTP revision test paper — తరవాత ఆ sitting, ఆ పేపర్లో దాని సంఖ్య.
{C}	Case-scenario ప్రశ్న.
DESC • TF • SN • DB	సిద్ధాంత ప్రశ్న రకం: వర్ణనాత్మకం, సత్యం/అసత్యం, సంక్షిప్త వ్యాఖ్య, తేడా చెప్పండి. లెక్కల

పంక్తిలో భాగం	అది మీకు ఏం చెబుతుంది
	ప్రశ్నలకు ఇలాంటి tag ఉండదు.
10M	మార్కులు, Scanner లో అచ్చయినట్టే. మూలం మార్కులు వేయనిచోట ఖాళీ — RTP సాధారణంగా వేయవు.
Pg 173	ప్రశ్న, దాని జవాబు అచ్చయిన Scanner పేజీ.
LEVEL II ఉపయోగం	ICAI నైపుణ్య-స్థాయి, దాని లోపలి నైపుణ్యం. భాగం 3 వీటిని వివరిస్తుంది.
8× అడిగారు	అదే ప్రశ్న గత పరీక్షల్లో, mock tests, revision tests లో ఇన్నిసార్లు వచ్చింది. వీటికి అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వండి.
కఠినం	ప్రశ్న ఎంత శ్రమ అడుగుతుంది — దాని మార్కులు, అందులో అడిగిన వేర్వేరు విషయాల సంఖ్య ఆధారంగా.

3. అంచనా విధానం — ప్రతి నైపుణ్యం మీ నుంచి ఏం అడుగుతుంది

ICAI ఒక Skill Assessment Specification Grid ప్రచురిస్తుంది. అందులో మూడు నైపుణ్య-స్థాయిలు ఇచ్చారు, Manner of Assessment of Skills స్తంభంలో ప్రతి స్థాయిని రెండు వేర్వేరు నైపుణ్యాలుగా వివరించారు. ఆ ఆరు నైపుణ్యాలే ఈ పుస్తకంలో నడిచే బ్యాండ్ శీర్షికలు.

నైపుణ్యం	స్థాయి	పరీక్షకుడు మీతో ఏం చేయించాలనుకుంటాడు	గమనించవలసిన directive verbs
స్మరణ (Remembering)	Level I	నేర్చుకున్నదాన్ని ఉన్నదున్నట్టు రాయండి.	Define · List · State · Name · Enumerate · Recognise
అవగాహన (Understanding)	Level I	దాన్ని వివరించండి, సందర్భంలో పెట్టండి — నియమం ఎందుకు అలా ఉందో మీకు అర్థమైందని చూపించండి.	Describe · Explain · Distinguish · Identify · Illustrate · Outline
ఉపయోగం (Application)	Level II	జ్ఞానాన్ని, భావనను లేదా పద్ధతిని వాడండి లేదా చూపించండి. ప్రశ్న సాధించండి.	Apply · Calculate · Determine · Prepare · Reconcile · Record · Perform · Use · Conduct · Demonstrate
విశ్లేషణ (Analysis)	Level II	మూల కారణాన్ని గుర్తించడానికి వేర్వేరు రంగాల మధ్య సంబంధాన్ని పరిశీలించి, నిర్ణయానికి మద్దతిచ్చే ఆధారాలు వెతకండి.	Analyse · Discuss · Compare and Contrast · Examine · Develop · Monitor · Prioritise · Align · Communicate
మూల్యాంకనం (Evaluation)	Level III	సమస్యను అంచనా వేయండి, వివేకంతో నిర్ణయానికి రండి.	Advise · Evaluate · Recommend · Review · Select · Assess
సంశ్లేషణ (Synthesis)	Level III	సమాచారాన్ని, వివరాలను కలపండి, అవసరమైన వాస్తవాలను అనవసరమైన	సంశ్లేషణకు ICAI ఏ verb ఇవ్వదు.

నైపుణ్యం

స్థాయి

పరీక్షకుడు మీతో ఏం చేయించాలనుకుంటాడు

గమనించవలసిన directive verbs

వాటి నుంచి వేరు చేస్తూ.

ICAI Application, Analysis verbs ను రెండు వేర్వేరు జాబితాల్లో అచ్చు వేస్తుంది, కాబట్టి ఆ విభజన Institute దే. Level I, Level III కోసం ఒక్కో కలిపిన జాబితా అచ్చు వేస్తుంది — అందుకే **స్మరణ, అవగాహన** మధ్య, **మూల్యాంకనం, సంశ్లేషణ** మధ్య గీత verbs ప్రచురిత జాబితా మీద కాదు, ICAI Manner of Assessment వర్తన మీద ఆధారపడింది.

CA Foundation ను Level I, Level II మీద మాత్రమే అంచనా వేస్తారు — ఈ కోర్సుకు Prospectus లో Level III స్తంభం అచ్చు వేయరు, అందుకే పైన చివరి రెండు పంక్తులు బూడిద రంగులో ఉన్నాయి. మూల్యాంకనం, సంశ్లేషణ Final నుంచి మొదలవుతాయి.

4. నైపుణ్య-మిత్రమం మీ సన్నద్ధతలో ఏం మారుస్తుంది

ICAI ఈ పేపర్ను మార్కుల ఆధారంగా Level I 5-20%, Level II 80-95% గా వర్గీకరిస్తుంది. దీన్నుంచి రెండు విషయాలు వస్తాయి, వాటిని గమనించకుండా వదిలేయడం తేలిక.

- **చదవడం అంటే సన్నద్ధత కాదు.** ఐదు మార్కుల్లో నాలుగు ప్రశ్న సాధించడానికే, దాన్ని వర్ణించడానికి కాదు. మీరు వివరించగలరు కానీ ఎప్పుడూ సాధించని అంశం సిద్ధమైనట్టు కాదు.
- **పేపర్ సమతుల్యం ప్రతి అధ్యాయం సమతుల్యం కాదు.** ప్రతి అధ్యాయం తన ICAI నైపుణ్య ప్రొఫైల్ పానెల్తో మొదలవుతుంది, ఆ అధ్యాయం మార్కులు నిజంగా ఎలా పంచుకున్నాయో, దాని సన్నద్ధతకు దీని అర్థం ఏమిటో అది చెబుతుంది. కొన్ని అధ్యాయాలు దాదాపు పూర్తిగా సిద్ధాంతం; కొన్నింటిలో సిద్ధాంతం నామమాత్రం. అధ్యాయం మొదలుపెట్టే ముందు ఆ పానెల్ చదవండి.

5. పుస్తకం మొదట్లో రెండు మార్గదర్శినులు

ఇది దేనికోసం

అంశం ర్యాంకింగ్

వర్గీకృత Scanner ప్రశ్నల్లో తన వాటా ఆధారంగా పరీక్షకు వచ్చిన ప్రతి అంశానికి ర్యాంకింగ్, సంచిత coverage మీద A, B లేదా C వర్గం. వర్గం A మొత్తం ప్రశ్నల్లో మొదటి 60% ను కలుపుకుంటుంది — వాటిని ముందు పూర్తి పట్టు వచ్చేదాకా సిద్ధం చేయండి.

ప్రాముఖ్యత గ్రేడ్

విషయ సూచికలో ప్రతి అధ్యాయం, విభాగం ముందు అచ్చయిన A-D గ్రేడ్. ఇది Scanner ప్రచురించే ICAI syllabus వెయిటేజీ సూచన, ప్రశ్న-పునరావృత్తి ర్యాంకింగ్ కంటే **వేరు**. రెండూ విభేదిస్తే, రెండింటిలో ఎక్కువ ప్రమాణం మీద సిద్ధం అవ్వండి.

అధ్యయన ప్రాధాన్యత మార్గదర్శి

అంశం ర్యాంకింగ్ — పరీక్ష వెయిటేజ్

మొదట చదవండి: ఈ పుస్తకంలో పరీక్షకుడు నిజంగా అడిగిన ప్రతి అంశాన్ని, కింద 617 వర్గీకృత Scanner ప్రశ్నల్లో దాని వాటా ఆధారంగా — 20 విభాగాలన్నీ కలిపి — ర్యాంక్ చేశాం, సంచిత coverage మీద A, B లేదా C వర్గం ఇచ్చాం. **వర్గం A (ర్యాంక్ 1-35)** వర్గీకృత ప్రశ్నలన్నిటిలో మొదటి 60% ను కలుపుకుంటుంది. **వర్గం B (ర్యాంక్ 36-56)** తరవాతి దాదాపు 15% కలుపుతుంది, దాంతో coverage దాదాపు 75% అవుతుంది. **వర్గం C** మిగిలిన 25%: ఒక పాడవాటి తోక, దీన్నుంచి మార్కులు రాబట్టడం నెమ్మది, దీనిలో చాలా భాగం A, B సిద్ధం చేసేటప్పుడే దానంతట అదే సిద్ధమవుతుంది. **పేజీ** స్తంభం ఆ అంశం గమనికలు ఏ పేజీలో మొదలవుతాయో చెబుతుంది.

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
1	A	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	Act కింద Companies వర్గాలు (Classes of Companies Under the Act)	6.3%	6.3%	211
2	A	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	స్పష్ట, సూచిత షరతులు, హామీలు — Express and Implied Conditions and Warranties (Section 14--17)	4.2%	10.5%	136
3	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Free Consent ను దెబ్బతీసే అంశాలు (Elements Vitiating Free Consent)	3.6%	14.1%	52
4	A	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	ఆస్తి హక్కు బదిలీ — Passing of Property (Sections 18 -- 26)	2.6%	16.7%	142
5	A	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partner రావడం, వెళ్ళిపోవడం వల్ల చట్టపరమైన పర్యవసానాలు — Legal Consequences of Partner Coming in And Going Out (Section 31 -- 35)	2.4%	19.1%	184
6	A	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Firm రద్దు — Dissolution of Firm (Sections 39 -- 47)	1.9%	21.1%	193
7	A	పరిమిత బాధ్యత Partnership చట్టం (The	Limited Liability Partnership — అర్థం, భావన (Meaning and	1.9%	23.0%	198

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
		Limited Liability Partnership Act, 2008)	Concept)			
8	A	పరిమిత బాధ్యత Partnership చట్టం (The Limited Liability Partnership Act, 2008)	LLP నిగమనం (Incorporation of LLP)	1.9%	25.0%	202
9	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	చెల్లని Agreements (Void Agreements)	1.8%	26.7%	57
10	A	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	సంస్థ ముసుగు సిద్ధాంతం (Corporate Veil Theory)	1.8%	28.5%	209
11	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Consideration లేని Agreement చెల్లుబాటు (Validity of an Agreement without Consideration)	1.6%	30.1%	46
12	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contract చేసే సామర్థ్యం (Capacity to Contract)	1.6%	31.8%	49
13	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Surety యొక్క Discharge	1.6%	33.4%	90
14	A	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Goods మీద unpaid seller హక్కు	1.6%	35.0%	152
15	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contracts రకాలు (Types of Contracts)	1.5%	36.5%	32
16	A	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partnership అసలు పరీక్ష (True Test of Partnership)	1.5%	37.9%	164
17	A	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Third parties తో partners సంబంధం (Relation of Partners to Third Parties)	1.5%	39.4%	176
18	A	బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable	ఖాతాల్లో నిధులు సరిపోక Cheques Dishonour (Section 138 to 142)	1.5%	40.8%	235

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
Instruments Act, 1881)						
19	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Object, Consideration చట్టబద్ధత (Legality of Object and Consideration)	1.3%	42.1%	55
20	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	ఊహజనిత Contracts (Quasi Contracts)	1.3%	43.4%	82
21	A	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	అంతర్గత నిర్వహణ సిద్ధాంతం (Doctrine of Indoor Management)	1.3%	44.7%	222
22	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Damages కోసం దావా (Suit for Damages)	1.1%	45.9%	75
23	A	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Non-Owners ద్వారా Transfer of Title (Sections 27 -- 30)	1.1%	47.0%	146
24	A	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	అమ్మకపు Contract అమలు — Performance of the Contract of Sale (Sections 31 -- 44)	1.1%	48.1%	148
25	A	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partners మధ్య పరస్పర సంబంధం (Relation of Partners to One Another)	1.1%	49.3%	171
26	A	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	Company అర్థం, లక్షణాలు (Company Meanings & its Features)	1.1%	50.4%	207
27	A	బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)	రాతపూర్వక చెల్లింపు ఆదేశం (Bills of Exchange)	1.1%	51.5%	228
28	A	బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)	Negotiable Instruments వర్గీకరణ (Classification of Negotiable Instruments)	1.1%	52.7%	231
29	A	బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)	Instruments ను Presentment చేయడం (Presentment of Instruments)	1.1%	53.8%	237

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
Instruments Act, 1881)						
30	A	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partnership రకాలు (Kinds of Partnerships)	1.0%	54.8%	167
31	A	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partner వాటాను పొందిన transferee హక్కులు — Rights of Transferee of a Partner's Interest (Section 29)	1.0%	55.8%	181
32	A	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	Company అంతర్గత నియమాల పత్రం (Articles of Association)	1.0%	56.7%	221
33	A	బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)	Bank పై చెల్లింపు ఆదేశం (Cheque)	1.0%	57.7%	229
34	A	బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)	Negotiable Instruments బదిలీ (Negotiation (Transfer) of Negotiable Instruments)	1.0%	58.7%	233
35	A	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Valid Contract కు అవసరమైన అంశాలు (Essentials of Valid Contract)	0.8%	59.5%	30
36	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	ప్రతిపాదన — Proposal/Offer [Section 2(a) of the Indian Contract Act, 1872]	0.8%	60.3%	34
37	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Offer, Acceptance తెలియజేయడం (Communication of Offer and Acceptance)	0.8%	61.1%	37
38	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contract లోని మూడవ పక్షం వేసే దావా (Suit by a Third Party to a Contract)	0.8%	61.9%	45
39	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Joint promisor, promisee ల బాధ్యత (Liability of Joint Promisor & Promisee)	0.8%	62.7%	64
40	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contract ముగింపు (Discharge of a Contract)	0.8%	63.5%	71

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
		Contract Act, 1872)				
41	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contract ముందస్తు ఉల్లంఘన (Anticipatory Breach of Contract)	0.8%	64.3%	72
42	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Surety యొక్క హక్కులు	0.8%	65.2%	93
43	B	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Price నిర్ధారణ (Section 9 & 10)	0.8%	66.0%	131
44	B	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	వేలం అమ్మకం — Auction Sale (Section 64)	0.8%	66.8%	158
45	B	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	అధికారం దాటిన చర్యల సిద్ధాంతం (Doctrine of Ultra Vires)	0.8%	67.6%	219
46	B	భారతీయ నియంత్రణ వ్యవస్థ (Indian Regulatory Framework)	చట్టం చేసే ప్రక్రియ (The Process of Making A Law)	0.6%	68.2%	23
47	B	భారతీయ నియంత్రణ వ్యవస్థ (Indian Regulatory Framework)	చట్టం అమలు (Enforcing The Law)	0.6%	68.9%	25
48	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Offer, Acceptance ఉపసంహరణ (Revocation of Offer and Acceptance)	0.6%	69.5%	40
49	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contract ను ఎవరు perform చేయవచ్చు (Section 40, 41 And 42)	0.6%	70.2%	62
50	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	పరస్పర Promise అమలు (Performance of Reciprocal Promise)	0.6%	70.8%	66
51	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	చెల్లింపుల కేటాయింపు (Appropriation of Payments)	0.6%	71.5%	68

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
52	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	జరిమానా, ముందే నిర్ణయించిన Damages — Penalty and Liquidated Damages (Section 74)	0.6%	72.1%	77
53	B	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	అధికారం ఉపసంహరణ (Revocation of Authority)	0.6%	72.8%	120
54	B	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	అమ్మకం, అమ్మే Agreement — Sale and Agreement to Sell (Section 4)	0.6%	73.4%	126
55	B	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	కొనేవాడు జాగ్రత్త (Caveat Emptor)	0.6%	74.1%	140
56	B	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partnership మూల అంశాలు (Elements of Partnership)	0.6%	74.7%	162
57	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partners రకాలు (Types of Partners)	0.6%	75.4%	169
58	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partnership ఆస్తి — Partnership Property (Section 14)	0.6%	76.0%	173
59	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Third parties పట్ల బాధ్యత — Liability to Third Parties (Section 25 to 27)	0.6%	76.7%	180
60	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partnership లాభాల్లోకి చేర్చిన minors — Minors Admitted to the Benefits of Partnership (Section 30)	0.6%	77.3%	183
61	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Non-Registration పరిణామాలు (Section 69)	0.6%	78.0%	191
62	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Dissolution పరిణామాలు (Sections 45 -- 55)	0.6%	78.6%	195
63	C	పరిమిత బాధ్యత	LLP లక్షణాలు (Characteristics of	0.6%	79.3%	200

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
		Partnership చట్టం (The Limited Liability Partnership Act, 2008)	LLP)			
64	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Consideration సంబంధిత చట్ట నియమాలు (Legal Rules Regarding Consideration)	0.5%	79.7%	43
65	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contract అమలు (Performance of Contract)	0.5%	80.2%	60
66	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	షరతుతో కూడిన Contracts (Contingent Contracts)	0.5%	80.7%	79
67	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	హామీ Contract (Contract of Guarantee)	0.5%	81.2%	85
68	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Bailment అంటే ఏమిటి? (What is Bailment?)	0.5%	81.7%	95
69	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Bailee బాధ్యతలు (Duties of A Bailee)	0.5%	82.2%	97
70	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	యజమాని కానివారి తాకట్టు (Pledge by Non-Owner)	0.5%	82.7%	106
71	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Agency సృష్టి (Creation of Agency)	0.5%	83.1%	110
72	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Agent authority పరిధి (Extent of Agent's Authority)	0.5%	83.6%	111
73	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	నిర్వచనాలు (Definitions)	0.5%	84.1%	124
74	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act,	Contract of Sale విషయ వస్తువు	0.5%	84.6%	130

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
		1930)				
75	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Condition ను Warranty గా ఎప్పుడు పరిగణించాలి (Section 13)	0.5%	85.1%	135
76	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Buyer మీద unpaid seller హక్కులు (Sections 55--61)	0.5%	85.6%	155
77	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partnership కు ఇతర సంస్థ రూపాలకు తేడాలు (Partnership Distinguished from Other Forms of Organisation)	0.5%	86.1%	166
78	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	కొన్ని సందర్భాల్లో outgoing partner తదనంతర లాభాల్లో వాటా హక్కు — Right of Outgoing Partner in Certain Cases to Share Subsequent Profits (Section 37)	0.5%	86.5%	188
79	C	భారతీయ నియంత్రణ వ్యవస్థ (Indian Regulatory Framework)	భారతీయ న్యాయ వ్యవస్థ నిర్మాణం (Structure of the Indian Judicial System)	0.3%	86.9%	27
80	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	అంగీకారం (Acceptance)	0.3%	87.2%	36
81	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	స్వేచ్ఛాయుత సమ్మతి (Free Consent)	0.3%	87.5%	51
82	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Perform చేయనవసరం లేని contracts -- ఇరు parties సమ్మతితో	0.3%	87.8%	69
83	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	నష్టభర్తీ Contract (Contract of Indemnity)	0.3%	88.2%	84
84	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contract of Indemnity, Contract of Guarantee మధ్య తేడా	0.3%	88.5%	88

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
85	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Bailment ముగింపు (Termination of Bailment)	0.3%	88.8%	102
86	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	పోయిన Goods దొరికినవాడు (Finder of Lost Goods)	0.3%	89.1%	103
87	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	తాకట్టు (Pledge)	0.3%	89.5%	105
88	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	పరిచయం — Conditions and Warranties	0.3%	89.8%	134
89	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Partners ఆర్జించిన వ్యక్తిగత లాభం — Personal Profit Earned by Partners (Section 16)	0.3%	90.1%	175
90	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Outgoing partner పోటీ వ్యాపారం చేసే హక్కు — Rights of Outgoing Partner to Carry on Competing Business (Section 36)	0.3%	90.4%	187
91	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Firm లో మార్పు వల్ల continuing guarantee రద్దు — Revocation of Continuing Guarantee by Change in Firm (Section 38)	0.3%	90.8%	189
92	C	పరిమిత బాధ్యత Partnership చట్టం (The Limited Liability Partnership Act, 2008)	ఇతర సంస్థా రూపాలతో తేడాలు (Differences With Other Forms of Organisation)	0.3%	91.1%	205
93	C	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	Company నమోదు/Incorporation విధానం (Mode of Registration/Incorporation of Company)	0.3%	91.4%	215
94	C	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	Capital వర్గీకరణ (Classification of Capital)	0.3%	91.7%	216
95	C	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	వాటాలు (Shares)	0.3%	92.1%	217
96	C	బదిలీ చేయదగిన	రాతపూర్వక చెల్లింపు హామీ	0.3%	92.4%	226

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
		Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)	(Promissory Note)			
97	C	భారతీయ నియంత్రణ వ్యవస్థ (Indian Regulatory Framework)	చట్టం యొక్క మూలాలు (Sources of Law)	0.2%	92.5%	22
98	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Contract అంటే ఏమిటి? (What is Contract?)	0.2%	92.7%	29
99	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Consideration అంటే ఏమిటి? (What is Consideration?)	0.2%	92.9%	42
100	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	అమలు నియమాలు (Rules Relating to Enforcement)	0.2%	93.0%	81
101	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Surety బాధ్యత స్వరూపం, విస్తృతి [Section 128]	0.2%	93.2%	88
102	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Bailor బాధ్యతలు (Duties of A Bailor)	0.2%	93.4%	96
103	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Bailor హక్కులు (Rights of A Bailor)	0.2%	93.5%	99
104	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	ఏ wrong doer (third party) మీదనైనా Bailor, Bailee హక్కులు	0.2%	93.7%	101
105	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	వస్తువును ఉంచుకునే హక్కు (Right of Lien)	0.2%	93.8%	104
106	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Bailment, Pledge మధ్య తేడాలు	0.2%	94.0%	108
107	C	భారతీయ Contract	ఉప-ప్రతినిధులు (Sub-Agents)	0.2%	94.2%	113

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
		చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)				
108	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	ప్రత్యామ్నాయ ప్రతినిధి (Substituted Agent)	0.2%	94.3%	114
109	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Sub-Agent, Substituted Agent మధ్య తేడా (Difference Between a Sub-Agent and A Substituted Agent)	0.2%	94.5%	115
110	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Agent విధులు, బాధ్యతలు (Duties and Obligations of An Agent)	0.2%	94.7%	116
111	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Third Parties పట్ల Principal liability (Principal's Liability to Third Parties)	0.2%	94.8%	118
112	C	భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)	Third Parties పట్ల Agent వ్యక్తిగత liability (Personal Liability of Agent to Third Parties)	0.2%	95.0%	119
113	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Sale కూ Agreement to Sell కూ మధ్య తేడా	0.2%	95.1%	128
114	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Sale కూ ఇతర సారూప్య contracts కూ తేడా	0.2%	95.3%	128
115	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Risk ప్రథమదృష్టిలో property తో పాటే బదిలీ (Section 26)	0.2%	95.5%	145
116	C	Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)	Seller మీద buyer కు ఉన్న remedies	0.2%	95.6%	157
117	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Acting partner కు ఇచ్చిన notice ప్రభావం — Effect of Notice to Acting Partner (Section 24)	0.2%	95.8%	179
118	C	భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)	Firms నమోదు (Registration of Firms)	0.2%	95.9%	190

#	వర్గం	అధ్యాయం	అంశం	వాటా	సంచితం	పేజీ
119	C	Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)	Company ఆధార పత్రం (Memorandum of Association)	0.2%	96.1%	218
120	C	బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)	Negotiable Instruments అర్థం (Meaning of Negotiable Instruments)	0.2%	96.3%	225
121	C	బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)	Compensation నియమాలు (Rules of Compensation)	0.2%	96.4%	239

వాటా % అనేది Scanner నుంచి తీసుకున్న ప్రశ్న-పునరావృత్తి సూచన — అంటే నిజంగా ఏం అడిగారు అన్నది. ప్రతి అధ్యాయం, విభాగం ముందు అచ్చయిన **ప్రాముఖ్యత గ్రేడ్ (A-D)** Scanner front matter లో ప్రచురించే ICAI సొంత వెయిటేజ్ సూచన. రెండూ వేర్వేరు విషయాలను కొలుస్తాయి; అవి భిన్నంగా ఉంటే, రెండింటిలో ఎక్కువ ప్రమాణం మీద సిద్ధం అవ్వండి. వీటికి అదనంగా 22 అంశాలు Scanner frequency tables లో ప్రకటించారు కానీ వాటి మీద ఇంకా ప్రశ్న లేదు; గమనికల్లో వాటికి **భావన ఆధారం** బ్యాండ్ ఇచ్చాం, ఇక్కడ ర్యాంక్ చేయలేదు.

అధ్యాయం 1

భారతీయ నియంత్రణ వ్యవస్థ (Indian Regulatory Framework)

Indian Regulatory Framework

6 అంశాలు · 10 వర్గీకృత ప్రశ్నలు · ప్రాముఖ్యత: C

ICAI నైపుణ్య ప్రాఫైల్ Level I 5-20% · Level II 80-95% — ఈ అధ్యాయం సిద్ధాంత-ప్రధానం

Level I — స్మరణ, అవగాహన

100.0%

51 లో 51 మార్కులు

Level II — ఉపయోగం, విశ్లేషణ

0.0%

51 లో 0 మార్కులు

అంశం 1: పరిచయం (Introduction)

P2-C1-U1-T01 · Topic 1: Introduction

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి అధ్యాయం 1 లోని §1 ('Introduction') చదవండి: Chartered Accountant కు చట్టపరమైన అవగాహన ఎందుకు కావాలి, regulatory framework ప్రయోజనం, ఇంకా Study Material ఉదహరించిన రెండు ప్రాచీన codes.

గమనికలు

CA చట్టం ఎందుకు చదవాలి: పూర్తి స్థాయి Chartered Accountant కావాలంటే చట్టంపై అవగాహన తప్పనిసరి — అనేక చట్టపరమైన విషయాల్లో CA యే మొదటి స్థాయి సంప్రదింపు వ్యక్తి, ఇంకా management కు, clients కు ప్రాథమిక లేదా threshold స్థాయిలో చట్టపరమైన విషయాల్లో సలహా ఇవ్వగలగాలి.

Regulatory framework ప్రయోజనం: వ్యక్తిగత సంబంధాల్లోనూ, వ్యాపార సంబంధాల్లోనూ ఒకరితో ఒకరు వ్యవహరించే ప్రజల ప్రవర్తనను శాసించే ఏకరూప rules and regulations సమితిని ఇవ్వడం; మానవజాతి వేటాడి-సేకరించే సమాజం నుంచి వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక విప్లవాల మీదుగా సంక్లిష్ట సామాజిక వ్యవస్థ వరకు ఎదిగే క్రమంలో — సరైన ప్రవర్తన మార్గాన్ని చూపడానికి, ఉల్లంఘనలను గుర్తించి శిక్షించడానికి — చట్టాల అవసరం ఎప్పుడూ ఉంది.

ప్రాచీన codes: లిఖిత రూపంలో అత్యంత పురాతన చట్టంగా "Code of Hammurabi" ప్రసిద్ధి — King Hammurabi 1792 BC నుంచి 1758 BC వరకు Babylon ను పాలించి, ఆ code ను భారీ రాతి పలకల మీద చెక్కించి, ప్రజలు తెలుసుకునేలా నగరమంతటా ఏర్పాటు చేయించాడు; ప్రజలు చట్టాలను పాటిస్తున్నారో లేదో చూడటానికి న్యాయమూర్తులను నియమించాడు; 450 BC లో Rome లో 12 కంచు పలకల మీద చట్టాల సమితి

చెక్కుబడింది — Twelve Tables — ఏ నాగరికతలోనైనా మొట్టమొదటి అత్యంత వివరమైన code గా దీనిని పరిగణిస్తారు; ప్రజల హక్కులను కాపాడటం, అన్యాయాలకు పరిహారం ఇవ్వడం దీని ఉద్దేశం; Rome పౌరులందరూ వీటిని తెలుసుకోవాలని ఆశించేవారు.

అంశం 2: చట్టం అంటే ఏమిటి? (What Is Law?)

P2-C1-U1-T02 · Topic 2: What Is Law?

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి అధ్యాయం 1 లోని §2 ('What Is Law?') చదవండి: Study Material ఇచ్చిన ఒక్క-వాక్య చట్ట నిర్వచనం, ఇంకా భారత చట్ట వ్యవస్థ దీనిని ప్రతిబింబిస్తుంది.

గమనికలు

నిర్వచనం (SM): "Law is a set of obligations and duties imposed by the government for securing welfare and providing justice to society." — ఈ పదజాలాన్ని అక్షరాలా నేర్చుకోండి; 'Define Law' అనే ఏ సమాధానంలోనైనా examiner ఆశించే మొదటి వాక్యం ఇదే.

భారతీయ సందర్భం: మన విశాలమైన, వైవిధ్యభరితమైన దేశపు సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక పార్శ్వాలను భారత చట్ట వ్యవస్థ ప్రతిబింబిస్తుంది.

పరీక్షలో ఎక్కడ: ఈ అంశంపై విడిగా ఏ ప్రశ్నా Scanner లో నమోదు కాలేదు, కానీ ఈ నిర్వచనం అంశం 3 (Sources of Law) కింది TQ 3.1 లో మొదటి సగం — 'Define Law and explain various sources of Law', PYQ 2025-Sep, 6 marks.

అంశం 3: చట్టం యొక్క మూలాలు (Sources of Law)

P2-C1-U1-T03 · Topic 3: Sources of Law

మొదట చదవండి అధ్యాయం 1 'Indian Regulatory Framework' లోని paras 2 ('What is Law?'), 3 ('Sources of Law') చదవండి: చట్టం నిర్వచనం, నాలుగు ముఖ్య మూలాలు, Constitution కు పూర్వగామి అయిన Government of India Act, 1935, ఇంకా మూడు legislative lists.

గమనికలు

Law (SM): "Law is a set of obligations and duties imposed by the government for securing welfare and providing justice to society" — విశాలమైన, వైవిధ్యభరితమైన దేశపు సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక పార్శ్వాలను భారత చట్ట వ్యవస్థ ప్రతిబింబిస్తుంది.

నాలుగు ముఖ్య మూలాలు: (1) Constitution, (2) Parliament, State Assemblies చేసిన statutes, (3) కోర్టుల precedents/న్యాయ నిర్ణయాలు, (4) స్థిరపడిన customs and usages; Parliament యే అంతిమ చట్ట-నిర్మాణ సంస్థ — దాని చట్టాలు భారతదేశం మొత్తానికి లేదా ఒక భాగానికి వర్తించవచ్చు, రాష్ట్ర చట్టాలు ఆ రాష్ట్రంలో మాత్రమే.

Constitution of India, 1950: అన్ని చట్టాలకు ఆధారం, మూలం అయిన అత్యున్నత చట్టం; ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ నిర్మాణాన్ని నిర్దేశిస్తుంది, Fundamental Rights ఇచ్చి కాపాడుతుంది, Fundamental Duties ను, Central, State Governments అధికారాలు/విధులను నిర్దేశిస్తుంది — భారతీయ చట్టాలు పరస్పరం ముడిపడి hybrid legal system గా ఏర్పడతాయి.

Gol Act, 1935 (UK Parliament): Constitution కు పూర్వగామి; ఇది Government స్వరూపాన్ని “unitary” నుంచి “federal” కు మార్చి, Centre, States మధ్య అధికారాలను పంచింది; Federal Court (1937 — appellate, original, advisory jurisdiction; 12 ఏళ్లలో ~151 కేసులు) స్థానంలో ఆ తర్వాత Supreme Court of India వచ్చింది.

మూడు legislative lists: Central, State, Joint List చట్టం ఎవరు చేయాలో నిర్ణయిస్తాయి — Income Tax కేంద్ర అంశం (భారతదేశం మొత్తానికి ఒకే చట్టం, దీనిని Ministry of Finance అమలు చేస్తుంది); stamp duty విధించడం Joint-List ఉదాహరణ — దీనిపై Central, State Governments రెండింటికీ చట్టాలున్నాయి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- ప్రతి సమాధానాన్ని నిర్వచనంతో మొదలుపెట్టండి: law is a set of obligations and duties imposed by the government for securing welfare and providing justice to society.
- నాలుగు ముఖ్య మూలాలను వివరించండి: Constitution (అత్యున్నత చట్టం; fundamental rights and duties), Parliament/State Assemblies చేసిన statutes (Parliament యే అంతిమ చట్ట-నిర్మాణ సంస్థ), న్యాయ precedents, ఇంకా స్థిరపడిన customs and usages.
- సమాఖ్య పథకంతో ముడిపెట్టండి: Central, State, Joint (Concurrent) Lists చట్టం ఎవరు చేయాలో నిర్ణయిస్తాయి -- Income Tax కేంద్ర అంశం; stamp duty ను Centre, States రెండూ విధించవచ్చు.
- నేపథ్యం చేర్చడానికి సిద్ధంగా ఉండండి: Gol Act, 1935 వ్యవస్థను unitary నుంచి federal కు మార్చింది; Federal Court (1937) స్థానంలో Supreme Court వచ్చింది.

TQ 3.1 · PYQ 2025-Sep [4] (c) · Descriptive · 6M · Pg 2

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 4: చట్టం చేసే ప్రక్రియ (The Process of Making A Law)

P2-C1-U1-T04 · Topic 4: The Process of Making A Law

మొదట చదవండి అధ్యాయం 1 లోని para 4 చదవండి: Bill నుంచి Act వరకు ప్రక్రియ, ఇంకా 'Types of laws in the Indian Legal System' (Criminal, Civil, Common Law, Principles of Natural Justice).

గమనికలు

Bill నుంచి Act వరకు: Parliament లో ప్రతిపాదించిన చట్టం ఒక Bill → చర్చ, వాదోపవాదాల తర్వాత Lok Sabha లో ఆమోదం → Rajya Sabha లో ఆమోదం → President of India అనుమతి → Official Gazette of India లో నోటిఫికేషన్ → నోటిఫికేషన్ లో ఇచ్చిన effective date నుంచి వర్తింపు → నోటిఫై అయి అమల్లోకి వచ్చాక అది Parliament యొక్క Act.

Criminal law: rule of law ఉల్లంఘనలు/ప్రజా-అపరాధాలు, వాటి శిక్షలకు సంబంధించినది; IPC, 1860 నేరాన్ని, దాని స్వభావాన్ని, శిక్షలను నిర్వచిస్తుంది; CrPC, 1973 శిక్షల అమలుకు సమగ్ర ప్రక్రియను ఇస్తుంది; ఉదా. — హత్య, అత్యాచారం, దొంగతనం, fraud, మోసం, దాడి.

Civil law: వ్యక్తులు/సంస్థల మధ్య వివాదాలు, civil suit ద్వారా అమలవుతాయి; శిక్ష కంటే వివాద పరిష్కారంపై దృష్టి: ప్రక్రియను CPC, 1908 శాసిస్తుంది; వర్గీకరణ — Law of Contract, Family Law, Property Law, Law of Tort; ఉదా. — breach of contract, goods డెలివరీ జరగకపోవడం, బకాయిల చెల్లింపు జరగకపోవడం, పరువునష్టం, landlord-tenant వివాదాలు.

Common law: న్యాయ precedent లేదా case law; Art. 141 కింద Supreme Court తీర్పు భారతదేశంలోని అన్ని కోర్టులకూ కట్టుబడి ఉంటుంది; దీనికి stare decisis సిద్ధాంతం ఆధారం — “to stand by that which is decided” — వాస్తవాలు సమానంగా/“on all four legs” సరిపోయే చోట కోర్టులు గత నిర్ణయాలనే అనుసరిస్తాయి.

Natural justice (Jus Natural): లిఖిత చట్టానికి అతీతమైన న్యాయ మౌలిక సూత్రాలు — nemo judex in causa sua (తన సొంత కేసులో ఎవరూ న్యాయమూర్తి కాకూడదు; పక్షపాతానికి వ్యతిరేక నియమం), audi alteram partem (అవతలి పక్షాన్ని వినడం/న్యాయమైన విచారణ), ఇంకా సకారణ నిర్ణయం; ఒక తీర్పు common law ను అధిగమించవచ్చు లేదా మార్చవచ్చు, కానీ statute ను అధిగమించలేదు, మార్చలేదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 4 ప్రశ్నలు

- గొలుసును క్రమంలో రాయండి: Parliament లో Bill ప్రతిపాదన → Lok Sabha లో ఆమోదం → Rajya Sabha లో ఆమోదం → President అనుమతి → Official Gazette లో నోటిఫికేషన్ → నోటిఫై చేసిన తేదీ నుంచి అమలు → Parliament యొక్క Act అవుతుంది; ప్రశ్నలు తరచుగా 'who enforces it' అని కూడా అడుగుతాయి -- Central/State ministries ద్వారా executive.
- నాలుగు రకాల చట్టాలను ఉదాహరణలతో వివరించండి: Criminal (IPC, 1860 నేరాలను, శిక్షలను నిర్వచిస్తుంది; CrPC, 1973 ప్రక్రియను ఇస్తుంది), Civil (CPC, 1908; contract, family, property, tort -- శిక్ష కాదు, వివాద పరిష్కారం).
- Common Law = న్యాయ precedent; Art. 141 కింద Supreme Court తీర్పులు అన్ని కోర్టులకూ కట్టుబడతాయి; stare decisis సిద్ధాంతం -- 'to stand by that which is decided'.
- Natural Justice (Jus Natural): nemo judex in causa sua (పక్షపాతానికి వ్యతిరేక నియమం), audi alteram partem (న్యాయమైన విచారణ), ఇంకా సకారణ నిర్ణయం; ఒక తీర్పు common law ను మార్చవచ్చు, కానీ statute ను ఎప్పుడూ అధిగమించలేదు.

TQ 4.1 • PYQ 2024-Sep [4] (c) • Descriptive • 6M • Pg 3 3× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 4.2 • MTP 2024-Dec S1 [4] (c) • Descriptive • 6M • Pg 5 3× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 4.3 • MTP 2025-Aug S1 [4] (c) • Descriptive • 6M • Pg 5 2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 4.4 • PYQ 2026-May [4] (c) • Descriptive • 6M • Pg 6	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

అంశం 5: చట్టం అమలు (Enforcing The Law)

P2-C1-U1-T05 • Topic 5: Enforcing The Law

మొదట చదవండి అధ్యాయం 1 లోని para 5 చదవండి: Ministries (Finance, Corporate Affairs, Home Affairs, Law and Justice) ద్వారా executive చేసే అమలు, ఇంకా regulators SEBI, RBI, IBBI.

గమనికలు

అమలు ఎవరు చేస్తారు: చట్టం ఆమోదం పొందాక executive దానిని అమలు చేస్తుంది — చట్టాన్ని బట్టి Central or State Government — civil servants తో కూడిన Ministries ద్వారా; ఇవి ఒక మంత్రి ద్వారా రాజకీయంగా జవాబుదారీ (Cabinet Minister, వారికి Ministers of State సహాయం); ఉదా. Income Tax Act ను Ministry of Finance, CBDT (Department of Revenue) ద్వారా అమలు చేస్తుంది; దీని పరిపాలన Indian Revenue Service అధికారులు చూస్తారు.

Ministry of Finance (ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ): భారత ఖజానా — పన్నులు, ఆర్థిక శాసనాలు, ఆర్థిక సంస్థలు, capital markets, కేంద్ర-రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవహారాలు, Union Budget ప్రవేశపెట్టడం దీని పరిధి; ఆరు departments: Economic Affairs, Expenditure, Revenue, Financial Services, Investment and Public Asset Management, Public Enterprises; నాలుగు Central Civil Services (Indian Revenue, Indian Audit & Accounts, Indian Economic, Indian Civil Accounts) కు, అలాగే Indian Cost and Management Accounts Service కు ఇదే అత్యున్నత నియంత్రణ అధికార సంస్థ.

MCA: Companies Act, 2013/1956, LLP Act, 2008, IBC, 2016 ల పరిపాలన చూస్తుంది; పారిశ్రామిక, సేవ రంగాల్లోని భారతీయ enterprises ను నియంత్రిస్తుంది; దీనిని ICLS కేడర్ అధికారులు నడుపుతారు (ఎంపిక UPSC Civil Services Examination ద్వారా); అత్యున్నత పదవి — Apex Scale లోని Director General of Corporate Affairs (DGCoA). **Ministry of Home Affairs (గృహ మంత్రిత్వ శాఖ):** అంతర్గత భద్రత, దేశీయ విధానానికి బాధ్యత వహించే అంతర్గత మంత్రిత్వ శాఖ, దీనికి Union Minister of Home Affairs అధిపతి; departments — Internal Security, Border Management, Home, States, Official Language, J&K and Ladakh Affairs.

Ministry of Law and Justice: మూడు departments ఉన్న Cabinet Ministry — Department of Legal Affairs (Central Government లోని వివిధ Ministries కు సలహా ఇస్తుంది), Legislative Department (Central

Government కోసం ప్రధాన శాసనాలను రూపొందిస్తుంది), Department of Justice (భారతదేశంలో న్యాయ పరిపాలన).

Regulators: SEBI — securities, commodity market నియంత్రణ సంస్థ, యాజమాన్యం Ministry of Finance ది, 12.4.1988 న executive body గా ఏర్పాటు, 30.1.1992 న SEBI Act, 1992 ద్వారా చట్టబద్ధ అధికారాలు; RBI — banking system ను నియంత్రించే భారత Central Bank, రూపాయి సరఫరాను నియంత్రిస్తుంది/విడుదల చేస్తుంది/నిర్వహిస్తుంది, ప్రధాన payment systems ను చూస్తుంది; విభాగాలు — BRBNM (Nashik, Dewas లోని కరెన్సీ ముద్రణాలయాలు), NPCI (payment and settlement systems), DICGC (deposit insurance, credit guarantee); IBBI — insolvency proceedings ను, IPAs, IPs, IUs ను పర్యవేక్షించే regulator, 1.10.2016 న ఏర్పాటు, Insolvency and Bankruptcy Code (Lok Sabha లో 5.5.2016 న ఆమోదం) కింద చట్టబద్ధ అధికారాలు; పరిధిలో వ్యక్తులు, companies, LLPs, partnership firms; కేసులను NCLT, Debt Recovery Tribunal ద్వారా పరిష్కరిస్తుంది.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- Ministry of Home Affairs: అంతర్గత భద్రత, దేశీయ విధానానికి బాధ్యత వహించే అంతర్గత మంత్రిత్వ శాఖ; అధిపతి Union Home Minister; departments — Internal Security, Border Management, Home, States, Official Language, ఇంకా J&K and Ladakh Affairs.
- Ministry of Finance: ఆరు departments -- Economic Affairs, Expenditure, Revenue, Financial Services, DIPAM, Public Enterprises; IRS, Indian Audit & Accounts, Indian Economic, Indian Civil Accounts Services పై అత్యున్నత అధికార సంస్థ.
- గుర్తుపెట్టుకోవాల్సిన regulator వివరాలు: SEBI -- securities/commodity market regulator, ఏర్పాటు 12.4.1988, చట్టబద్ధ అధికారాలు 30.1.1992 న SEBI Act, 1992 ద్వారా; RBI -- central bank, రూపాయిని విడుదల చేస్తుంది/నియంత్రిస్తుంది, విభాగాల్లో NPCI, DICGC, BRBNM ముద్రణాలయాలు (Nashik, Dewas); IBBI -- ఏర్పాటు 1.10.2016, Insolvency and Bankruptcy Code కింద, IPAs, IPs, IUs ను నియంత్రిస్తుంది, NCLT, DRT ద్వారా పనిచేస్తుంది.

TQ 5.1 • MTP 2024-Jun [4] (c) (ii) • Descriptive • 3M • Pg 7

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

TQ 5.3 • PYQ 2026-Jan [4] (c) • Descriptive • 6M • Pg 9 **2x అడిగారు**

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Ministry of Finance విధులను వివరించండి: పన్నులు, ఆర్థిక శాసనాలు, ఆర్థిక సంస్థలు, capital markets, కేంద్ర-రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవహారాలు, Union Budget ప్రవేశపెట్టడం.
- MCA: Companies Act, 2013/1956, LLP Act, 2008, IBC, 2016 ల పరిపాలన చూస్తుంది; పారిశ్రామిక/సేవా రంగ enterprises ను నియంత్రిస్తుంది; నడిపేది ICL5 అధికారులు, అత్యున్నత పదవి DGC&A.

- Ministry of Law and Justice: మూడు departments -- Legal Affairs (Central Ministries కు సలహా), Legislative (ప్రధాన శాసనాల రూపకల్పన), Justice (న్యాయ పరిపాలన).
- సమాధానాన్ని ఇలా అల్లండి: చట్టం ఆమోదం -> executive అమలు చేస్తుంది -> మంత్రిత్వ శాఖల వారీగా విధులు (6-mark ప్రశ్న సాధారణంగా మూడు మంత్రిత్వ శాఖలను కలిపి అడుగుతుంది).

TQ 5.2 · PYQ 2025-May [4] (c) · Descriptive · 6M · Pg 7 3x అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 5.4 · PYQ 2026-Sep [4] (c) · Descriptive · 6M · Pg 10

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 6: భారతీయ న్యాయ వ్యవస్థ నిర్మాణం (Structure of the Indian Judicial System)

P2-C1-U1-T06 · Topic 6: Structure of the Indian Judicial System

మొదట చదవండి అధ్యాయం 1 లోని para 6 చదవండి: judiciary విధులు, దాని సోపానక్రమం -- Supreme Court, High Courts, District Courts, Metropolitan Courts -- సంబంధిత Articles of the Constitution తో సహా.

గమనికలు

Judiciary యొక్క మూడు విధులు: (1) Acts, Codes వ్యాఖ్యానాన్ని క్రమబద్ధీకరించడం, (2) వివాద పరిష్కారం, (3) దేశ పౌరుల మధ్య నిష్పాక్షికతను పెంపొందించడం.

సోపానక్రమం: పైన Supreme Court, తర్వాత High Courts, District Courts; ఒక High Court నిర్ణయాలు దాని సొంత రాష్ట్రానికి కట్టుబడతాయి, ఇతర రాష్ట్రాల్లో persuasive మాత్రమే; Art. 141 కింద Supreme Court నిర్ణయాలు అన్ని High Courts కు కట్టుబడతాయి — ఆ విషయంపై అదే తుది మాట.

Supreme Court: judiciary యొక్క అత్యున్నత సంస్థ, 26.1.1950 న ఏర్పాటు; Chief Justice of India అత్యున్నత అధికారి, నియామకం Art. 126 కింద; మొదట CJI తో కలిపి ఏడుగురి principal bench, పెరుగుతున్న కేసుల భారం వల్ల ప్రస్తుతం 34 న్యాయమూర్తులకు పెరిగింది; Art. 32 కింద writ petition ద్వారా ఉపశమనం.

High Courts: ప్రతి రాష్ట్రం/UT లో అత్యున్నత అప్పీలు కోర్టు; ప్రతి రాష్ట్రంలో ఒక High Court ఉండాలని Art. 214 నిర్దేశిస్తుంది; దీనికి appellate, original, supervisory jurisdiction ఉన్నాయి — supervisory అధికారాన్ని Art. 227 పరిమితం చేస్తుంది; మొత్తం ఇరవై ఐదు High Courts, ఆరు రాష్ట్రాలు ఒకే High Court ను పంచుకుంటాయి; fundamental rights ఉల్లంఘనపై Art. 226 కింద writs; అత్యంత పురాతనం — Calcutta High Court (2.7.1862).

District, Metropolitan కోర్టులు: Courts of District Judge civil విషయాలు చూస్తాయి (contractual వివాదాలు, damages కోసం దావాలు); Courts of Sessions నేర విషయాలు చూస్తాయి; ద్రవ్య jurisdiction — ఒక civil judge ₹2 కోట్లకు మించని విలువ గల దావాలను విచారిస్తాడు; ప్రాదేశిక jurisdiction — పక్షారులు

నివసించే లేదా వివాదంలో ఉన్న ఆస్తి ఉన్న స్థానిక పరిధుల ఆధారంగా; పది లక్షలు అంతకంటే ఎక్కువ జనాభా ఉన్న నగరాల్లో High Court తో సంప్రదించి Metropolitan కోర్టులను ఏర్పాటు చేస్తారు — Chief Metropolitan Magistrate కు Chief Judicial Magistrate అధికారాలు, Metropolitan Magistrate కు first-class Magistrate అధికారాలు ఉంటాయి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Judiciary యొక్క మూడు విధులను చెప్పండి: Acts, Codes వ్యాఖ్యానాన్ని క్రమబద్ధీకరించడం, వివాద పరిష్కారం, ఇంకా పౌరుల మధ్య నిష్పాక్షికతను పెంపొందించడం.
- ముఖ్య వివరాలతో సోపానక్రమం: Supreme Court -- అత్యున్నతం, ఏర్పాటు 26.1.1950, CJI నియామకం Art. 126 కింద, ఇప్పుడు 34 న్యాయమూర్తులు, Art. 32 కింద writs, నిర్ణయాలు అన్ని కోర్టులకూ కట్టుబడతాయి (Art. 141); High Courts -- Art. 214, 25 High Courts (ఆరు రాష్ట్రాలు ఒకటే పంచుకుంటాయి), Art. 226 కింద writs, supervisory అధికారం Art. 227 తో పరిమితం; అత్యంత పురాతనం Calcutta HC (2.7.1862).
- జిల్లా స్థాయి: Courts of District Judge (civil -- contractual వివాదాలు, damages; ద్రవ్య పరిమితి Rs. 2 కోట్లు), Courts of Sessions (నేర); పది లక్షలు అంతకంటే ఎక్కువ జనాభా ఉన్న నగరాల్లో Metropolitan Courts.
- Jurisdiction ను వివరించండి: ప్రాదేశికం (పక్షకారులు నివసించే లేదా ఆస్తి ఉన్న చోటు), ద్రవ్యపరం; HC నిర్ణయాలు దాని సొంత రాష్ట్రానికి మాత్రమే కట్టుబడతాయి, ఇతర చోట్ల persuasive.

TQ 6.1 • RTP 2024-Jun [1] • Descriptive • ---- • Pg 11

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 6.2 • PYQ 2025-Jan [4] (c) • Descriptive • 6M • Pg 12 **5x అడిగారు**

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అధ్యాయం 2

భారతీయ Contract చట్టం (The Indian Contract Act, 1872)

The Indian Contract Act, 1872

66 అంశాలు · 234 వర్గీకృత ప్రశ్నలు · ప్రాముఖ్యత: B

ICAI నైపుణ్య ప్రాఫైల్ Level I 5-20% · Level II 80-95% — ఈ అధ్యాయం సిద్ధాంత ప్రధానం

Level I — స్మరణ, అవగాహన

44.7%

778 లో 348 మార్కులు

Level II — ఉపయోగం, విశ్లేషణ

55.3%

778 లో 430 మార్కులు

విభాగం 2.1: Contract స్వభావం (Nature of Contract)

Nature of Contract

P2-C2-U2.1 · ప్రాముఖ్యత B · అధ్యాయంలో Rank 2 · వర్గం A · అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 13.2% · 31 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Contract అంటే ఏమిటి? (What is Contract?)

P2-C2-U2.1-T01 · Topic 1: What is Contract?

మొదట చదవండి Indian Contract Act, 1872 లోని Unit 1 (Nature of Contracts) లో para 1.1 చదవండి: Sec. 2(h) contract, Sec. 2(e) agreement, Sec. 2(b) promise, ఇంకా agreement vs contract తేడాల table.

గమనికలు

Sec 2(h) contract (SM): “an agreement enforceable by law” — దీనికి రెండు ముఖ్య అంశాలు: (i) ఒక agreement, (ii) చట్టం ద్వారా దాని enforceability; అంటే Contract = Agreement + Enforceability by law.

Sec 2(e) agreement (SM): “every promise and every set of promises, forming the consideration for each other”; **Sec 2(b) promise (SM):** “when the person to whom the proposal is made signifies his assent thereto, the proposal is said to be accepted. Proposal when accepted, becomes a promise”; కాబట్టి Agreement = Offer/Proposal + Acceptance + Consideration.

All contracts are agreements but all agreements are not contracts: సామాజిక/గృహ agreements లో legal relations సృష్టించే ఉద్దేశం ఉండదు — తండ్రి ఇస్తానన్న నెలవారీ ₹500 జేబు ఖర్చు వసూలు చేయలేరు; భర్త ఇస్తానన్న maintenance ను భార్య వసూలు చేయలేకపోయింది (Balfour v. Balfour); status నుంచి పుట్టే

బాధ్యతలు (భార్యా పిల్లల పోషణ, court orders) Contract Act పరిధిలోకి రావు.

Agreement vs Contract: నాలుగు అంశాల తేడా; Sec 10 షరతులు నెరవేరితేనే ఒక agreement contract గా మారుతుంది — free consent, competent parties, lawful consideration and object, expressly void గా ప్రకటించబడకపోవడం.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- 'All contracts are agreements but all agreements are not contracts' అన్నదాన్ని వివరించండి: Contract = Agreement + Enforceability by law [Sec. 2(h)]; Agreement = Offer + Acceptance + Consideration [Secs. 2(a), 2(b), 2(e)].
- కారణం చెప్పండి: సామాజిక/గృహ agreements (తండ్రి జేబు ఖర్చు promise; Balfour v. Balfour) లో legal relations సృష్టించే ఉద్దేశం ఉండదు, కాబట్టి అవి ఎప్పటికీ contracts గా మారవు.
- 4-point తేడాల table ను రాయండి -- అర్థం, పరిధి (agreement విశాలం), legal obligation, స్వభావం -- చివరిలో agreements ను contracts గా మార్చే Sec. 10 షరతులతో ముగించండి.

TQ 1.1 · MTP 2022-Jun [2] (i) · Descriptive · 4M · Pg 18 2x అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

అంశం 2: Valid Contract కు అవసరమైన అంశాలు (Essentials of Valid Contract)

P2-C2-U2.1-T02 · Topic 2: Essentials of Valid Contract

మొదట చదవండి para 1.2 చదవండి: Sec. 10 లోని అవసరమైన అంశాలు (free consent, u/s 11 ప్రకారం competency, u/s 23 ప్రకారం lawful consideration and object, u/ss 24-30, 56 ప్రకారం expressly void కాకపోవడం), ఇంకా Sec. 10 బయటి అంశాలు — రెండు పక్షాలు, legal relations సృష్టించే ఉద్దేశం, నిశ్చితత్వం, performance సాధ్యత, legal formalities.

గమనికలు

Sec 10 (SM): ఇలా చెబుతుంది — “all agreements are contracts if they are made by the free consent of the parties competent to contract, for a lawful consideration and with a lawful object and are not expressly declared to be void”.

Sec 10 అవసరమైన అంశాలు: (1) agreement — consideration కోసం offer + acceptance [Secs 2(e), 2(b)]; (2) free consent — consensus ad idem (ఎర్ర కారు/నల్ల కారు: contract లేదు), consent coercion, undue influence, fraud, misrepresentation లేదా mistake వల్ల కలిగినది కాకూడదు (తుపాకీ చూపి బప్పించిన అప్పు = coercion, valid కాదు); (3) capacity [Sec 11] — మెజారిటీ వయసు (18) నిండి, sound mind కలిగి, వేరే విధంగా అనర్హులు కాకుండా (minor, lunatic, idiot, తాగినవాడు, alien enemy, foreign sovereign, convict అసమర్థులు); (4) consideration — quid pro quo, ‘something in return’; (5) lawful

consideration and object [Sec 23] — చట్టం నిషేధించనిది, ఏ చట్టాన్ని భంగపరచనిది, fraudulent కానిది, వ్యక్తికి/అస్తికి హాని చేయనిది, అనైతికం కానిది, public policy కు విరుద్ధం కానిది (ఇల్లు ఇచ్చి 100 kg cocaine = illegal; robbery prosecution ను వదిలేయడం = void); (6) expressly void గా ప్రకటించబడనిది [Secs 24–30, 56] — ఉదా. restraint of trade, marriage, legal proceedings లో agreements.

Sec 10 బయటి అవసరమైన అంశాలు: రెండు పక్షాలు — ఒకరు తనతో తానే contract చేసుకోలేరు (State of Gujarat v. Ramanlal S & Co.: partners మధ్య firm assets పంపకం sale కాదు); legal obligations సృష్టించే ఉద్దేశం — సామాజిక agreements నిలవవు (Balfour v. Balfour; CA exams పాసైతే ఇస్తానని తండ్రి చెప్పిన ₹5 lakh enforceable కాదు, కానీ 30-day గడువుతో credit sale మాత్రం contract); legal formalities — insurance తప్పనిసరిగా రాతపూర్వకం కావాలి, స్థిరాస్తికి registration కావాలి; అర్థ నిశ్చితత్వం — “a hundred tons of oil” లేదా అనిశ్చిత కాలపు lease అస్పష్టత వల్ల void; performance సాధ్యత — మంత్రంతో నిధి కనుగొంటానన్న agreement ను అమలు చేయించలేరు.

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- ఈ నమూనాను సాధన చేయండి: Sec. 10 ను ఉటంకించండి -> వాస్తవాల్లో లోపించిన అంశాన్ని గుర్తించండి -> valid/void/voidable అని ముగించండి.
- భార్యాభర్తల/కుటుంబ promise సన్నివేశాలు మళ్ళీ మళ్ళీ వస్తాయి (పుట్టినరోజుకు డబ్బు, భార్యకు పంపే సొమ్ము): రాతపూర్వకంగా, registered గా ఉన్న గృహ promise కూడా legal relations సృష్టించే ఉద్దేశం లేక నిలవదు (Balfour v. Balfour).
- సామాజిక అహ్వనాలు (restaurant లో పుట్టినరోజు విందు) contract ను సృష్టించవు -- పెట్టిన ఖర్చులు వసూలు కావు.
- లోపించిన అంశాన్ని వెంటనే పట్టుకోండి: అస్పష్ట పరతులు ('100 tons of oil') = నిశ్చితత్వం లేదు; 'discover treasure by magic' = అసాధ్యం; u/s 11 ప్రకారం అసమర్థ పక్షం = void.

CSQ 2.1 · PYQ 2018-Nov [3] (b) (i) · Case Scenario · 3M · Pg 19	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 2.5 · PYQ 2025-Sep [4] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 23		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 2.3 · PYQ 2023-Jun [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 21		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 2.4 · MTP 2023-Nov [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 22		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- బహుళ భాగాల validity ప్రశ్నలు ప్రతి భాగంలో వేరే అంశాన్ని పరీక్షిస్తాయి: కాలేన్స్టానని బెదిరింపు -> coercion, contract voidable; 100 kg cocaine కు ఇల్లు -> u/s 23 ప్రకారం unlawful consideration, void/illegal -- ముందు consent, తరువాత legality చూడండి.

- ప్రతి భాగానికి వచ్చే status (valid / void / voidable / illegal) ను, బాధిత పక్షం హక్కులను కూడా చెప్పండి — marks భాగాల వారీగా ఉంటాయి.

CSQ 2.2 · RTP 2023-Jun [1] · Case Scenario · --- · Pg 20

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

అంశం 3: Contracts రకాలు (Types of Contracts)

P2-C2-U2.1-T03 · Topic 3: Types of Contracts

మొదట చదవండి para 1.3 చదవండి: validity ఆధారంగా వర్గీకరణ (valid; void Sec. 2(j); voidable Sec. 2(i); illegal; unenforceable), formation ఆధారంగా (express/implied Sec. 9, tacit, quasi, e-contracts), performance ఆధారంగా (executed, executory, unilateral, bilateral).

గమనికలు

వర్గీకరణకు మూడు ఆధారాలు: validity/enforceability — valid, void [Sec 2(j)], voidable [Sec 2(i)], illegal, unenforceable; formation — express, implied (tacit తో సహా), quasi, e-contracts; performance — executed, executory (unilateral, bilateral రెండూ executory రకాలే).

Validity ఆధారంగా రకాలు: void contract (SM) [Sec 2(j)] — “A contract which ceases to be enforceable by law becomes void when it ceases to be enforceable” (పుస్తకం రాయకముందే రచయిత మరణించడం; 10 tons of sugar సరఫరా చేయకముందే factory కాలిపోవడం); voidable (SM) [Sec 2(i)] — “an agreement which is enforceable by law at the option of one or more parties thereto, but not at the option of the other or others” — consent free కానప్పుడు (తుపాకీ చూపి scooter అమ్మించడం), ఒక పక్షం performance ను అడ్డుకున్నప్పుడు, లేదా ఒప్పుకున్న సమయంలో పని పూర్తి కానప్పుడు ఇది వస్తుంది (31-3-2022 నాటికి ఇల్లు కట్టకపోవడం — B ఇష్టప్రకారం voidable); illegal — చట్టం నిషేధించినది, void ab initio, collateral agreements కూడా void, illegal agreements అన్నీ void అవుతాయి కానీ void agreements అన్నీ illegal కావు (brown sugar కొనుగోలు); unenforceable — సారాంశంలో మంచిదే కానీ సాంకేతిక లోపం ఉన్నది, ఉదా. మూడేళ్లకు పైగా చెల్లించని అప్పును Limitation Act అడ్డుకుంటుంది, లేదా రాతపూర్వకం కాని స్థిరాస్తి transfer.

Void vs voidable — ప్రామాణిక తేడా:

Formation ఆధారంగా రకాలు: express — మాట్లాడిన లేదా రాసిన మాటల్లో షరతులు [Sec 9] (telephone లో ఇల్లు offer చేసి accept చేయడం); implied — చర్య/ప్రవర్తన ద్వారా లేదా వ్యవహార సంప్రదాయం ద్వారా (యూనిఫాం వేసుకున్న coolie సామాను ఎత్తడం; restaurant లో coffee తాగడం); tacit — మాటలు లేకుండా ప్రవర్తన నుంచి ఊహించేది, implied contracts లోపలిదే (ATM నుంచి cash తీయడం; auction లో hammer పడగానే sale); quasi — నిజమైన contract లేకుండా చట్టం సృష్టించి విధించేది, offer గానీ consent గానీ ఉండవు (పోగొట్టుకున్న goods దొరికినవాడు వాటిని తిరిగి ఇవ్వాలి; పొరపాటున వదిలిన tradesman goods

ను తనవిగా వాడుకున్న C వాటికి చెల్లించాలి); e-contracts — electronic means/EDI networks ద్వారా చేసేవి, వీటినే EDI, cyber లేదా mouse-click contracts అంటారు.

Performance ఆధారంగా రకాలు: executed — రెండు పక్షాలూ చేయాల్సింది చేసేశాయి (grocer నగదుకు చక్కిర అమ్మడం); executory — consideration అంటే భవిష్యత్తులో నెరవేర్చాల్సిన పరస్పర promise (G వచ్చే నెల నుంచి tuition చెప్పాలి, H నెలకు ₹1,000 చెల్లించాలి); unilateral — ఒకవైపు మాత్రమే: ఒక పక్షం performance చేసేసింది, రెండో పక్షం బాధ్యత మిగిలి ఉంది (₹50,000 reward ప్రకటిస్తే B తప్పిపోయిన బాలుడిని కనుగొనడం); bilateral — రెండు పక్షాల మీదా బాధ్యత మిగిలి ఉంది (₹10 lacs కు plot అమ్మకం, ₹2,50,000 earnest చెల్లింపు, స్వాధీనం ఇచ్చారు, sale deed, మిగతా సొమ్ము ఇంకా మిగిలే ఉన్నాయి).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- void vs voidable table మీద పట్టు సాధించండి [Secs. 2(j)/2(i)]: అర్థం, enforceability, కారణం (చట్టం/పరిస్థితుల మార్పు vs consent free కాకపోవడం), performance, హక్కులు -- ఇది ప్రామాణిక 5-mark distinguish ప్రశ్న.
- Formation ఆధారిత రకాలు, SM ఉదాహరణలతో: express (మాటలు, Sec. 9), implied (coolie, coffee), tacit (ATM withdrawal, hammer పడటం), quasi (చట్టం విధించేది -- finder of goods), e-contracts (EDI/cyber/mouse-click).
- Void vs illegal: ప్రతి illegal agreement void అవుతుంది, విలోమం నిజం కాదు; illegal agreements కు collateral అయిన agreements కూడా void.

TQ 3.1 • PYQ 2023-Jun [6] (a) • Distinguish Between • 5M • Pg 24

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 3.3 • MTP 2025-Aug S2 [3] (c) • Descriptive • 6M • Pg 26

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 5 ప్రశ్నలు

- కారణంతో వర్గీకరించండి: సరఫరాకు ముందే factory కాలిపోవడం -> contract void అవుతుంది (అసాధ్యత); 2015 నాటి goods కు 2019 వరకు చెల్లింపు లేకపోవడం -> unenforceable (Limitation Act); వచ్చే నెల నుంచి tuition -> executory/bilateral.
- ఇద్దరికీ తెలియకుండా ఏనుగు చనిపోయి ఉండటం -> void (mistake/అసాధ్యత); ఒప్పుకున్న తేదీ నాటికి పని పూర్తి కాకపోవడం -> promisee ఇష్టప్రకారం voidable.

CSQ 3.1 • RTP 2021-May [1] (ii) • Case Scenario • --- • Pg 27

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 3.2 • RTP 2021-May [1] (iii) • Case Scenario • --- • Pg 27

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

TQ 3.2 • RTP 2024-Sep [2] • Descriptive • --- • Pg 25 **4x అడిగారు**

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.3 • RTP 2022-Nov [1] • Case Scenario • --- • Pg 28

LEVEL II

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application)

CSQ 3.6 · RTP 2025-Sep [3] · Case Scenario · ---- · Pg 30

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- మిశ్రమ ప్రశ్నల్లో ప్రతి భాగానికీ వేరే నియమం కావాలి: అసాధ్యమైన promise (చనిపోయినవారిని బతికించడం) -> void; transit లో goods పాడైపోవడం; marriage-bureau చెల్లింపు -- ముందు అడిగిన వర్గీకరణ ఆధారాన్ని నిర్ధారించి, తరవాత భాగాల వారీగా వర్తింపజేయండి.
- అతివ్యాప్తిని గమనించండి: ఒకే వాస్తవ నమూనా ఒకేసారి implied, executed, unilateral కావచ్చు -- అడిగిన వర్గీకరణకు మాత్రమే సమాధానం ఇవ్వండి.

CSQ 3.4 · RTP 2024-Sep [5] · Case Scenario · ---- · Pg 28 3× అడిగారు

LEVEL II

విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

CSQ 3.5 · PYQ 2025-Jan [1] (a) {C} · Case Scenario · 7M · Pg 29 3× అడిగారు

LEVEL II

విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 4: ప్రతిపాదన — Proposal/Offer [Section 2(a) of the Indian Contract Act, 1872]

P2-C2-U2.1-T04 · Topic 4: Proposal/Offer [Section 2(a) of the Indian Contract Act, 1872]

మొదట చదవండి para 1.4 చదవండి: Sec. 2(a) నిర్వచనం, valid offer కు అవసరమైన అంశాలు, offer రకాలు (general, specific, cross, counter, standing), ఇంకా offer vs invitation to offer — Carlill v. Carbolic Smoke Ball Co., Lalman Shukla v. Gauri Dutt, Harvey v. Facey, Harris v. Nickerson తో సహా.

గమనికలు

Sec 2(a) (SM): “when one person signifies to another his willingness to do or to abstain from doing anything with a view to obtaining the assent of that other to such act or abstinence, he is said to make a proposal” — చేసినవాడు promisor/offeree, ఎవరికి చేశారో వాడు offeree, accept చేసినవాడు promisee; offer positive (ఏదైనా చేయడం) కావచ్చు, negative (మానుకోవడం — B court కు వెళ్లకపోతే repair charges చెల్లించడం) కావచ్చు; express లేదా implied కావచ్చు (traffic signal వద్ద కారు తుడిచే కుర్తాడు).

Valid offer కు అవసరమైన అంశాలు: (1) legal relations సృష్టించగలిగేది కావాలి — సామాజిక ఆహ్వానాన్ని accept చేసినా ఏదీ పుట్టదు (పుట్టినరోజు విందుకు వచ్చినవాడు ప్రయాణ ఖర్చులు వసూలు చేయలేడు); (2) నిశ్చితంగా, స్పష్టంగా ఉండాలి, అస్పష్టం కాకూడదు — “100 quintals of oil” ను accept చేయలేరు, A ఆవాల నూనె మాత్రమే అమ్ముతుంటే తప్పు; (3) offeree కు communicate కావాలి — offer తెలియకుండా చేసిన acceptance ఏ హక్కు ఇవ్వదు (Lalman Shukla v. Gauri Dutt: reward గురించి తెలియకుండానే సేవకుడు మేనల్లుడిని వెతికాడు, అతనికి హక్కు లేదు); (4) assent పొందే ఉద్దేశంతో చేయాలి, ఉద్దేశాన్ని చెప్పడం

మాత్రమే కాకూడదు (తండ్రి తన కోరిక రాసిన లేఖ; scholarship ప్రకటన); (5) conditional కావచ్చు (RTGS/NEFT ద్వారా చెల్లింపు); (6) పాటించకపోవడమే acceptance అయ్యే షరతు అందులో ఉండకూడదు — “if no reply in a week, offer deemed accepted” అంటే contract కాదు.

Offer ఐదు రకాలు: general — ప్రజలందరికీ, దాని షరతులు నెరవేర్చినవాడెవరైనా accept చేసినట్టే [Sec 8] (Carlill v. Carbolic Smoke Ball Co.: చెప్పినట్టు smoke balls వాడిన Mrs Carlill £100 reward వసూలు చేయగలిగింది); specific — నిర్దిష్ట వ్యక్తికి, అతడొక్కడే accept చేయగలడు (Boulton v. Jones); cross — ఒకరి గురించి ఒకరికి తెలియకుండా ఒకేలాంటి offers మార్పుకోవడం, బంధించే contract రాదు; counter — మార్పులతో కూడిన షరతుల acceptance, ఇది అసలు offer ను తిరస్కరించినట్టే/ముగించినట్టే (₹10 lakh plot కు ₹8 lakh అని బదులిస్తే — తరవాత A ₹10 lakh కైనా నిరాకరించవచ్చు); standing/continuing/open — కొంత కాలం పాటు acceptance కోసం తెరిచి ఉంచేది, ఉదా. goods సరఫరాకు tenders.

Offer vs invitation to offer: కొలమానం ఉద్దేశమే — ఎదుటివాడు accept చేయగానే బంధితుడవుతానని భావించేవాడు offer చేస్తాడు; చర్చించడానికి/offers అందుకోవడానికి షరతులు ముందుంచేవాడు invitation మాత్రమే చేస్తాడు; invitations లో (i) company prospectus, (ii) దుకాణం అడ్డాల్లో goods ప్రదర్శన, (iii) auction sales ప్రకటన — auctioneer హాజరైనవారెవరితోనూ contract చేయడు, రద్దయితే ప్రయాణ ఖర్చులు వసూలు కావు (Harris v. Nickerson), (iv) price quotations — “lowest price for Bumper Hall Pen £900” అన్నది ధర ప్రశ్నకు బదులు మాత్రమే, offer కాదు (Harvey v. Facie; Mac Pherson v. Appanna లో అనుసరించారు); invitation ను accept చేస్తే పుట్టింది offer మాత్రమే, contract కాదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- u/s 2(a) offer ను నిర్వచించి అవసరమైన అంశాలు రాయండి: legal relations సృష్టించగలిగేది, నిశ్చితంగా స్పష్టంగా ఉండేది, offeree కు communicate అయ్యేది, assent పొందడానికి చేసేది, conditional కావచ్చు, మౌనం/బదులు ఇవ్వకపోవడం acceptance అయ్యేలా ఉండకూడదు.
- Offer vs invitation to offer: acceptance రాగానే బంధితుడవ్వాలన్న ఉద్దేశమే కొలమానం; invitations లో company prospectus, దుకాణం అడ్డాల్లో goods ప్రదర్శన, auction ప్రకటన, price quotations ఉంటాయి (Harvey v. Facie -- 'lowest price' telegram offer కాదు).
- offer ఐదు రకాలను ఒక్కో వాక్య అర్థంతో తెలుసుకోండి; counter offer అసలు offer ను చంపేస్తుంది, cross offers contract ను సృష్టించవు.

TQ 4.1 · RTP 2019-Nov [1] · Descriptive · --- · Pg 31

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- Reward ప్రకటన సన్నివేశాలు: general offer (Carlill); offer తెలిసి దాని షరతులు నెరవేర్చడమే acceptance (Sec. 8), కానీ తెలియకుండా చేసినవాడు reward అడగలేడు (Lalman Shukla v. Gauri Dutt).

- Price tag/self-service mall ప్రదర్శన = invitation to offer; customer counter వద్ద offer చేస్తాడు, shopkeeper నిరాకరించవచ్చు -- tag వేసిన ధరకు contract లేదని ముగించండి.
- రద్దయిన auction: ప్రకటన invitation మాత్రమే, కాబట్టి హాజరైనవాడు ప్రయాణ ఖర్చులు వసూలు చేయలేడు (Harris v. Nickerson).

CSQ 4.1 · RTP 2022-May [4] · Case Scenario · --- · Pg 32

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.2 · PYQ 2023-Dec [3] (b) (i) · Case Scenario · 3M · Pg 32 7x అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.3 · PYQ 2025-Sep [4] (a) (I) · Case Scenario · 4M · Pg 33

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.4 · RTP 2026-Jan [2] · Case Scenario · --- · Pg 34

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 5: అంగీకారం (Acceptance)

P2-C2-U2.1-T05 · Topic 5: Acceptance

మొదట చదవండి para 1.5 చదవండి: Sec. 2(b) నిర్వచనం, valid acceptance కు ఏడు legal rules (Secs. 7, 8), Anson చెప్పిన gunpowder పోలిక; కేసులు — Boulton v. Jones, Neale v. Merret, Brogden v. Metropolitan Rly., Felthouse v. Bindley.

గమనికలు

Sec 2(b) (SM): acceptance ను ఇలా నిర్వచిస్తుంది — “When the person to whom the proposal is made signifies his assent thereto, proposal is said to be accepted. The proposal, when accepted, becomes a promise”.

Anson (SM): “Acceptance is to offer what a lighted match is to a train of gun powder” — offer ఒక్కటే నిర్ణీతం, acceptance కు ముందు దాన్ని ఉపసంహరించవచ్చు (అగ్గిపుల్ల తగిలించకముందే మందు వరుసను తొలగించవచ్చు); acceptance చేసేదే legal relationship ను సృష్టిస్తుంది, ఒకసారి offer accept అయితే అది promise అవుతుంది, దాన్ని వెనక్కి తీసుకోవడం గానీ revoke చేయడం గానీ కుదరదు.

Valid acceptance కు legal rules: (1) offer ఎవరికి చేశారో వాడు మాత్రమే — specific offer (Boulton v. Jones: Brocklehurst కు ఇచ్చిన order ను Boulton accept చేయలేడు, contract లేదు), general offer ను దాని గురించి తెలిసిన ఎవరైనా accept చేయవచ్చు (Carlill); (2) absolute గా, unqualified గా ఉండాలి [Sec 7] — £280 offer కు £80 cheque ఇచ్చి మిగతాది వాయిదాల్లో ఇస్తానంటే అది acceptance కాదు (Neale v. Merret); “₹30 lakh ఇంటికి ₹24 lakh” అనడం counter offer, ఆ తరువాత ₹30 lakh కు ఒప్పుకున్నా అది మళ్ళీ కొత్త counter offer (Union of India v. Bahulal); (3) గ్రహించదగిన రూపంలో communicate కావాలి — draft మీద “Approved” అని రాసి సొరుగులోనే ఉంచితే contract కాలేదు (Brogden v. Metropolitan Rly. Co.); A కు కాకుండా A సోదరికి చెప్పిన acceptance acceptance కాదు; (4) నిర్దేశించిన పద్ధతిలో ఉండాలి — లేకపోతే

offeror అభ్యంతరం చెప్పవచ్చు; చెప్పకపోతే అతడు ఒప్పుకున్నట్టే భావిస్తారు; (5) నిర్దేశించిన లేదా సహేతుకమైన సమయంలోపు — పాడైపోయే అరటిపండ్లకు నాలుగు రోజులు ఎక్కువ, ఇల్లు అమ్మకానికి సహేతుకం; (6) ఊరక ఉండటం acceptance కాదు (Felthouse v. Bindley: "If I hear no more I shall consider the horse mine" — మేనల్లుడు బదులివ్వకపోవడం ఎవరినీ బంధించలేదు), గత ప్రవర్తన వల్ల మౌనమే assent కు సాక్ష్యమైతే తప్ప (subscription ముగిశాక కూడా magazine వాడుతూ ఉండటం); (7) ప్రవర్తన ద్వారా acceptance [Sec 8] — proposal పురతులను performance చేయడమే acceptance (customer order ప్రకారం tradesman goods పంపడం).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- u/s 2(b) acceptance ను నిర్వచించి నియమాలు రాయండి: offer ఎవరికి చేశారో వాడు మాత్రమే (Boulton v. Jones); absolute, unqualified [Sec. 7]; communicate కావాలి (Brogden); నిర్దేశించిన పద్ధతిలో; నిర్దేశించిన/సహేతుక సమయంలోపు; ఊరక ఉండటం acceptance కాదు (Felthouse v. Bindley); ప్రవర్తన ద్వారా acceptance [Sec. 8].
- Anson ను వివరించండి: 'Acceptance is to offer what a lighted match is to a train of gun powder' -- acceptance వచ్చేవరకు offer ను revoke చేయవచ్చు; ఒకసారి accept అయితే అది promise అవుతుంది, వెనక్కి తీసుకోలేరు.
- పాక్షిక/పురతులతో కూడిన acceptance (ధరలో కొంతకే cheque -- Neale v. Merret) counter offer, acceptance కాదు.

TQ 5.1 · PYQ 2021-Jan [2] (a) · Descriptive · 7M · Pg 35 **2× అడిగారు**

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- 'If you do not reply within a week I shall treat the offer as accepted' -- చెల్లదు: మౌనాన్ని acceptance గా offeror రుద్దలేడు; నిర్దేశించిన సమయం దాటాక వచ్చిన acceptance acceptance కాదు (offer lapse అవుతుంది).
- సమాధాన నిర్మాణం: నియమం (Sec. 2(b)/7 + కేసు) -> వాస్తవాలు -> బంధించే contract కుదిరిందా లేదా.

CSQ 5.1 · RTP 2019-Nov [3] · Case Scenario · --- · Pg 39

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 6: Offer, Acceptance తెలియజేయడం (Communication of Offer and Acceptance)

P2-C2-U2.1-T06 · Topic 6: Communication of Offer and Acceptance

మొదట చదవండి paras 1.6, 1.7 చదవండి: Sec. 4 (offer/acceptance communication ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది), Sec. 3 లోని modes, telephone/telex ద్వారా acceptance (Entores కేసు), ఇంకా special conditions communication (Mukul Datta v. Indian Airlines, Lilly White v. Mannuswamy).

గమనికలు

Sec 4 — offer (SM): “the communication of offer is complete when it comes to the knowledge of the person to whom it is made” — లేఖను March 10th న post చేసి, 12th న అందినా 15th న చదివితే: offer 15th న communicate అయినట్టు; **modes [Sec 3]:** చర్య ద్వారా (రాతపూర్వక లేదా మౌఖిక మాటలు — లేఖలు, telegrams, faxes, emails, telephone), మానడం ద్వారా (forbearance, కానీ మౌనం ఎప్పటికీ కాదు — ₹50,000 కోసం B court కు వెళ్లకుండా ఉండటం), ప్రవర్తన ద్వారా (bus ఎక్కడం, తూకం machine లో నాణెం వేయడం).

Sec 4 — acceptance: proposer దృష్ట్యా — acceptance ను acceptor శక్తి బయటకు పోయేలా అతనికి పంపే క్రమంలో పెట్టినప్పుడు పూర్తవుతుంది (లేఖ post చేయడం); acceptor దృష్ట్యా — అది proposer కు తెలిసినప్పుడు (లేఖ అతనికి చేరడం) — కాబట్టి ప్రతి timeline ను proposer కు, acceptor కు విడివిడిగా సమాధానం ఇవ్వాలి.

Postal/golden rule: acceptance లేఖను సరైన చిరునామాతో, తగినంత stamp తో, సక్రమంగా post చేసిన క్షణమే proposer బంధితుడవుతాడు — ఆలస్యమైనా, పోయినా, తప్పు చోటికి చేరినా సరే; కానీ మనసులోని ఏకపక్ష assent communication కాదు: భూమి అమ్మాలన్న bank తీర్మానాన్ని communicate చేయకపోవడంతో contract కాలేదు (Central Bank Yeotmal v. Vyankatesh; Brogden).

Instantaneous modes: telephone/telex/fax/e-mail — acceptance అందినప్పుడే contract పూర్తవుతుంది, ఎక్కడ acceptance అందుతుందో అక్కడే అది జరిగినట్టు (Entores Ltd. v. Miles Far East Corporation); call తెగినా, line లో ఇబ్బంది వచ్చినా తన మాటలు offeror విన్నాడని acceptor నిర్ధారించుకోవాలి, లేకపోతే contract లేదు.

Special conditions, standard forms: tickets/receipts మీద అచ్చు వేసిన షరతులు సహేతుకంగా తెలియజేస్తే tacit acceptance ద్వారా బంధిస్తాయి — విమాన ticket మీద చిన్న అక్షరాల షరతులు communicate అయినట్టేనని తీర్పు (Mukul Datta v. Indian Airlines) — కానీ అసమంజసమైన షరతులు నిలవవు: claim ను విలువలో 15% కే పరిమితం చేసిన laundry receipt; customer చీర పూర్తి ధరను వసూలు చేసుకున్నాడు (Lilly White v. Mannuswamy); contract తరవాత జారీ చేసిన షరతులు బంధించవు (Raipur Transport Co. v. Ghanshyam); **Carlill సూత్రాలు:** (i) బంధితుడవుతానన్న నిశ్చిత promise offer లో ఉండాలి, (ii) offer ను ఒక నిర్దిష్ట వ్యక్తికైనా, ప్రజలందరికైనా చేయవచ్చు, (iii) ఒక చర్యకు బదులుగా ఇచ్చిన promise ఏ offer లో ఉంటుందో, ఆ చర్య చేయడమే acceptance — విడిగా communication అక్కరలేదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 4: offer communication offeree కు తెలిసినప్పుడు పూర్తవుతుంది (లేఖ అంది, చదివాక); acceptance ది -- proposer దృష్ట్యా post చేసినప్పుడు (acceptor శక్తి బయటకు పోయాక), acceptor దృష్ట్యా అది proposer కు చేరినప్పుడు.

- Postal rule: సరైన చిరునామాతో, stamp తో, post చేసిన acceptance లేఖ బయలుదేరిన క్షణమే proposer బంధితుడవుతాడు — ఆలస్యమైనా, పోయినా సరే; కానీ మనసులోని assent గానీ, communicate చేయని 'Approved' అన్న రాత గానీ acceptance కాదు (Brogden; Central Bank Yeotmal v. Vyankatesh).
- Instantaneous modes (telephone/telex/e-mail): acceptance నిజంగా అందినప్పుడే contract పూర్తవుతుంది, అందిన చోటే అది జరిగినట్లు (Entores).

TQ 6.1 • RTP 2020-Nov [3] • Descriptive • --- • Pg 40

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 4 ప్రశ్నలు

- నియామక సన్నివేశాలు (principal/పాఠశాల ఎంపిక జాబితాలు): అధికారం లేని వ్యక్తి ఇచ్చిన సమాచారం గానీ, ఎప్పుడూ ప్రదర్శించని జాబితా గానీ acceptance communication కాదు -- contract కుదరలేదు.
- Timeline సమస్యలు: ప్రతి తేదీని నిర్ధారించండి -- revocation లేఖ acceptor కు చేరేలోపే acceptance post అయితే proposer బంధితుడే; సమాధానాన్ని 'as against proposer', 'as against acceptor' గా విడివిడిగా రాయండి.
- Special conditions (tickets, laundry receipts) సహేతుకంగా తెలియజేస్తే tacit గా బంధిస్తాయి, కానీ అసమంజసమైన షరతులు నిలవవు (Lilly White v. Mannuswamy).

CSQ 6.1 • RTP 2024-Jun [2] • Case Scenario • --- • Pg 41 2x అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 6.2 • PYQ 2026-Jan [1] (a) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 42

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 6.3 • RTP 2026-May [2] • Case Scenario • --- • Pg 44

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 6.4 • PYQ 2026-Sep [1] (a) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 45

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 7: Performance తెలియజేయడం (Communication of Performance)

P2-C2-U2.1-T07 • Topic 7: Communication of Performance

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు • పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.1 లోని §1.7 ('Communication of Performance') చదవండి: proposer, acceptor ల దృష్ట్యా acceptance communication ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది, ఇంకా Carlill v. Carbolic Smoke Ball Co. లో నిర్ధారించిన మూడు సూత్రాలు.

గమనికలు

రెండు కోణాలు: proposal communication అది ఎవరికి ఉద్దేశించిందో ఆ వ్యక్తికి తెలిసినప్పుడు పూర్తవుతుంది

(Section 4); acceptance communication **as against the proposer** — acceptance ను acceptor శక్తి బయటకు పోయేలా పంపే క్రమంలో పెట్టినప్పుడు, ఇంకా **as against the acceptor** — అది proposer కు తెలిసినప్పుడు పూర్తవుతుంది.

Performance ద్వారా acceptance: acceptance రూపంలో performance (ఒక చర్య) ను communicate చేయాల్సిన బాధ్యత offeree మీద ఉన్నప్పుడు, ఆ చర్య చేయడం ఒక్కటే చాలదు — ఆ performance ను communicate కూడా చేయాలి; **performance చేస్తే చాలు అదే acceptance అన్న షరతు offer లోనే ఉంటే తప్ప.**

Carlill v. Carbolic & Smokeball Co.: తన carbolic smoke ball వాడిన తరవాత influenza వస్తే \$100 reward ఇస్తామని company ప్రకటించింది; Mrs. Carlill చెప్పినట్టే వాడి influenza బారిన పడ్డారు, reward కు ఆమెకు హక్కు ఉందని తీర్పు వచ్చింది — ప్రకటనలో అనుసరణ గురించి communication అడగలేదు కాబట్టి ఏ communication అవసరం లేదు. నిర్ధారించిన మూడు సూత్రాలు: (i) acceptance కు అర్హమవ్వాలంటే, తన షరతులు accept అయితే తాను బంధితుడవుతానన్న నిశ్చిత promise offeror నుంచి offer లో ఉండాలి; (ii) offer ను ప్రపంచమంతటకీ చేయవచ్చు; (iii) offer communication అవసరం లేదని వదిలేసినచోట, షరతును performance చేయడమే acceptance.

అంశం 8: Offer, Acceptance ఉపసంహరణ (Revocation of Offer and Acceptance)

P2-C2-U2.1-T08 · Topic 8: Revocation of Offer and Acceptance

మొదట చదవండి para 1.8 చదవండి: Sec. 4 (revocation communication ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది), Sec. 5 (కాల పరిమితులు), Sec. 6 లోని revocation modes, ఇంకా post చేసిన acceptance ను revoke చేయడంలో India-England తేడా.

గమనికలు

Sec 4 — revocation: చేసిన వ్యక్తి దృష్ట్యా — దాన్ని అతని శక్తి బయటకు పోయేలా పంపే క్రమంలో పెట్టినప్పుడు పూర్తవుతుంది (telegram పంపడం); ఎవరికి చేశారో వాడి దృష్ట్యా — అది అతనికి తెలిసినప్పుడు (telegram అందడం).

Sec 5: proposer దృష్ట్యా acceptance communication పూర్తయ్యేలోపు ఎప్పుడైనా proposal ను revoke చేయవచ్చు — అంటే acceptance లేఖను post చేసే క్షణం వరకు లేదా ఆ క్షణంలో, ఆ తరవాత కాదు; acceptor దృష్ట్యా దాని communication పూర్తయ్యేలోపు acceptance ను revoke చేయవచ్చు — అంటే లేఖ proposer కు చేరే క్షణం వరకు లేదా ఆ క్షణంలో.

Offer revocation modes [Sec 6]: (1) notice of revocation (B accept చేసేలోపే A అతనికి telephone చేసి C కు అమ్మడం); (2) lapse of time — నిర్దేశించిన లేదా సహేతుకమైన కాలం (Ramsgate Victoria Hotel v. Montefiore: June లో share అడిగినవాడు November allotment కు బంధితుడు కాడు); (3) condition

precedent నెరవేరకపోవడం (అడిగినట్టు B తన భూమిని lease కు ఇవ్వడానికి నిరాకరించడం — A offer revoke అయినట్టి); (4) acceptance కు ముందే acceptor కు తెలిస్తే proposer మరణం లేదా మతిస్థిమితం కోల్పోవడం; (5) counter offer; (6) నిర్దేశించిన లేదా సాధారణ పద్ధతిలో accept చేయకపోవడం; (7) ఆ తరవాత వచ్చిన illegality.

Offer ను తెరిచి ఉంచడం: నిర్ణీత కాలం పాటు offer తెరిచే ఉంచుతానని offeror ఒప్పుకున్నా, acceptance కు ముందు దాన్ని revoke చేయవచ్చు — తన 50 పత్తి bales ను 6 pm వరకు తెరిచి ఉంచుతానని X మాట ఇచ్చి, అంతకుముందే Z కు అమ్మేశాడు; 6 pm కు ముందైనా revocation తరవాత వచ్చిన Y acceptance నిలవలేదు; auction లో bidder hammer పడకముందు తన bid ను ఉపసంహరించవచ్చు; అయితే offeree revocation తనకు తెలిసినప్పుడే దానికి బంధితుడవుతాడు.

Posted acceptance మీద India vs England: English law లో acceptance ఒకసారి వ్యక్తపరిస్తే/post చేస్తే contract కుదిరినట్టి, దాన్ని revoke చేయలేరు; Indian law లో acceptance లేఖ offeror కు చేరేలోపు acceptor ఎప్పుడైనా revoke చేయవచ్చు — revocation telegram acceptance లేఖ కంటే ముందు లేదా దానితో పాటే అందితే ఆ revocation పూర్తిగా చెల్లుతుంది.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Offer revocation modes [Sec. 6]: notice of revocation; lapse of time (Ramsgate Victoria Hotel v. Montefiore); condition precedent నెరవేరకపోవడం; acceptance కు ముందే acceptor కు తెలిస్తే proposer మరణం లేదా మతిస్థిమితం కోల్పోవడం; counter offer; నిర్దేశిత/సాధారణ పద్ధతిలో accept చేయకపోవడం; ఆ తరవాత వచ్చిన illegality.
- Sec. 5: proposer దృష్ట్యా acceptance communication పూర్తయ్యేలోపు ఎప్పుడైనా proposal ను revoke చేయవచ్చు; acceptor దృష్ట్యా దాని communication పూర్తయ్యేలోపు acceptance ను.
- Sec. 4: revocation చేసినవాడి దృష్ట్యా పంపినప్పుడు, ఎదుటి పక్షం దృష్ట్యా అది అతనికి తెలిసినప్పుడు పూర్తవుతుంది.

TQ 8.1 • PYQ 2018-Nov [6] (a) • Descriptive • 5M • Pg 46

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- post చేసిన acceptance ను telegram ద్వారా ఉపసంహరించడం: acceptance లేఖ కంటే ముందు లేదా దానితో పాటే చేరితే India లో చెల్లుతుంది (English law వేరు -- post చేయడంతోనే contract కుదురుతుంది).
- offer ను తెరిచి ఉంచుతానన్న promise (consideration లేకుండా) acceptance కు ముందు revocation ను అడ్డుకోదు; కానీ revocation offeree కు తెలిసినప్పుడే అతన్ని బంధిస్తుంది.

CSQ 8.3 • PYQ 2024-Sep [1] (a) (ii) [C] • Case Scenario • 2M • Pg 49

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 8.1 · RTP 2018-Nov [1] (i) · Case Scenario · --- · Pg 47

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- తేదీల సమస్యలు: ప్రతి తేదీని ఒక Sec. 4 ఘటనతో ముడిపెట్టండి (లేఖ చదివినప్పుడు offer పూర్తి; post చేసినప్పుడు proposer దృష్ట్యా, అందినప్పుడు acceptor దృష్ట్యా acceptance పూర్తి), తరవాత ప్రతి పక్షం revoke చేయగల చివరి క్షణం కనుక్కోండి.
- revocation, acceptance రవాణాలో ఎదురుపడితే, సంబంధిత పక్షం దృష్ట్యా ముందుగా పూర్తయిన communication కే ప్రాధాన్యం.

CSQ 8.2 · PYQ 2021-Jan [3] (c) · Case Scenario · 6M · Pg 48

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

విభాగం 2.2: ప్రతిఫలం (Consideration)

Consideration

P2-C2-U2.2 · ప్రాముఖ్యత D · అధ్యాయంలో Rank 7 · వర్గం C · అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 7.3% · 17 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Consideration అంటే ఏమిటి? (What is Consideration?)

P2-C2-U2.2-T01 · Topic 1: What is Consideration?

మొదట చదవండి Unit 2 (Consideration) లోని para 2.1 చదవండి: Sec. 2(d) నిర్వచనం, Misa v. Currie వివరణ, ఇంకా consideration లోని benefit-detriment ద్విముఖ పార్శ్వం.

గమనికలు

Sec 2(d) (SM): "When at the desire of the promisor, the promisee or any other person has done or abstained from doing, or does or abstains from doing or promises to do or abstain from doing something, such an act or abstinence or promise is called consideration for the promise".

Misa v. Currie (SM): "A valuable consideration in the sense of law may consist either in some right, interest, profit or benefit accruing to one party (i.e. promisor) or forbearance, detriment, loss or responsibility given, suffered or undertaken by the other (i.e. the promisee)" — ఇదే ద్విముఖ పార్శ్వం: promisor కు benefit, promisee కు detriment.

అంశాలు: quid pro quo — 'బదులుగా ఏదో ఒకటి', అంటే promisor బాధ్యతకు బదులుగా promisee చెల్లించడానికి ఒప్పుకున్న ధర; ఇది ఒక act కావచ్చు (guarantee మీద అరువుకు goods అమ్మడం), ఒక abstinence కావచ్చు (₹1,00,000 కోసం దావా వేయకపోవడం; ₹2,00,000 తీసుకుని పోటీ విద్యుత్ దుకాణాన్ని 1 km దూరం జరపడం), లేదా ఒక promise కావచ్చు; ఇది ద్రవ్యరూపంలో ఉండనవసరం లేదు (95% పైన మార్కులు వస్తే MNC ఉద్యోగం ఇస్తానన్న promise); promisor కోరిక మేరకు ఉండాలి; promisee నుంచి లేదా

మరే వ్యక్తి నుంచైనా రావచ్చు; past, present లేదా future కావచ్చు — Consideration = పక్షాలు మార్పుకునే promise/performance; రూపం = ఒక పక్షానికి benefit/right/profit, లేదా రెండో పక్షానికి detriment/loss/forbearance.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 2(d) ను ఉటంకించండి: 'when at the desire of the promisor, the promisee or any other person has done or abstained from doing, or does or abstains from doing, or promises to do or abstain from doing something, such act or abstinence or promise is called a consideration for the promise'.
- అంశాలను వివరించండి: quid pro quo ('బదులుగా ఏదో ఒకటి'); ఇది act, abstinence లేదా promise కావచ్చు; promisor కు benefit లేదా promisee కు detriment (Misa v. Currie); ద్రవ్యరూపంలో ఉండనవసరం లేదు.
- 7-mark ప్రశ్న ఈ నిర్వచనాన్ని para 2.2 లోని ఎనిమిది చట్ట నియమాలతో జతచేస్తుంది -- రెండింటినీ కలిపి సిద్ధం చేసుకోండి.

TQ 1.1 • PYQ 2019-Nov [2] (a) • Descriptive • 7M • Pg 54 7× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 2: Consideration సంబంధిత చట్ట నియమాలు (Legal Rules Regarding Consideration)

P2-C2-U2.2-T02 • Topic 2: Legal Rules Regarding Consideration

మొదట చదవండి para 2.2 చదవండి: consideration సంబంధిత ఎనిమిది చట్ట నియమాలు — Durga Prasad v. Baldeo, Chinnayya v. Ramayya, ఇంకా Explanation 2 to Sec. 25 తో సహా.

గమనికలు

ఎనిమిది నియమాలు: (1) promisor కోరిక మేరకే రావాలి — మూడవ వ్యక్తి కోరిక మేరకు చేసిన పని consideration కాదు (Durga Prasad v. Baldeo: Collector కోరిక మేరకు కట్టిన మార్కెట్, commission ఇస్తానన్న promise void; S వస్తువులను మంటల నుంచి R స్వచ్ఛందంగా కాపాడితే ఏ బహుమతీ కోరలేడు); (2) promisee నుంచి లేదా మరే వ్యక్తి నుంచైనా రావచ్చు — భారతదేశంలో stranger to consideration చెల్లుతుంది; (3) executed (పని చేయడం) లేదా executory (ఒక promise) కావచ్చు — A ఇప్పుడు ₹5,000 చెల్లిస్తే B నెల తర్వాత గోధుమలు ఇస్తానంటాడు; (4) past, present లేదా future కావచ్చు — Sec 2(d) లోని "has done or abstained" past consideration ను గుర్తిస్తుంది, అది promisor యొక్క ముందస్తు కోరిక/అభ్యర్థన మేరకు జరిగి ఉండాలి; నగదు అమ్మకం = present consideration; (5) సరిపడేంత (adequate) ఉండనవసరం లేదు; (6) ఇప్పటికే ఉన్న చట్టపరమైన బాధ్యతను నెరవేర్చడం కాకూడదు — సాక్షికి డబ్బు ఇస్తానన్న promise, లేదా fees కు అదనంగా doctor కు ₹2,000 ఇస్తానన్నది void; చట్టం విధించిన దానికంటే ఎక్కువ చేయడం, అది public policy కు వ్యతిరేకం కాకపోతే, మంచి consideration; (7) నిజమైనదై ఉండాలి,

భ్రమాత్మకం కాకూడదు — మంత్రంతో నిధి కనుగొనడం లేదా చనిపోయినవారిని బతికించడం void; (8) lawful గా ఉండాలి, అనైతికం లేదా public policy కు వ్యతిరేకం కాకూడదు — Government బ్యాంకు ఉద్యోగం కోసం ₹50,000 void.

Adequacy (Explanation 2 to Sec 25): promisor యొక్క consent స్వేచ్ఛగా ఇచ్చిన agreement, consideration సరిపడలేదన్న ఒకే కారణంతో void కాదు — ₹60 లక్షల విలువైన ఇల్లు ₹10 లక్షలకు అమ్మినా నిలుస్తుంది; కానీ దిగ్భ్రాంతికరంగా తక్కువ consideration ఉంటే, consent స్వేచ్ఛగా ఇవ్వలేదన్న ఆరోపణకు (coercion, undue influence, fraud) మద్దతు సాక్ష్యంగా దాన్ని తీసుకోవచ్చు; కాబట్టి "consideration must be adequate" అనేది తప్పు — అది నిజమైనది, lawful, కొంత విలువ కలిగినది అయితే చాలు.

Chinnayya v. Ramayya (1882): ఒక వృద్ధురాలు తన ఆస్తిని కూతురికి బహుమతిగా ఇస్తూ, మేనమామకు ఏటా సొమ్ము చెల్లించాలని షరతు పెట్టింది; కూతురు చెల్లిస్తానని రాసి ఇచ్చి తర్వాత ఎగ్గొట్టింది — తగినంత consideration ఉందని (అది తల్లి నుంచి వచ్చింది, promisee అయిన మేనమామ నుంచి కాదు), మేనమామ వసూలు చేసుకోవచ్చని తీర్పు; సమాధాన రూపం: Sec 2(d) నియమం → consideration ఎవరు ఇచ్చారు, ఎవరి కోరిక మేరకు → enforceability.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- 'Consideration must be adequate' అనేది తప్పు: అది adequate ఉండనవసరం లేదు, కానీ నిజమైనది, lawful, కొంత విలువ కలిగినది అయి ఉండాలి; Explanation 2 to Sec. 25 ప్రకారం free consent ఉన్న agreement, సరిపోలేదన్న ఒకే కారణంతో void కాదు -- consent free గా ఉందా లేదా అన్నదానికి అది సాక్ష్యం మాత్రమే.
- ఎనిమిది నియమాలనూ తెలుసుకోండి: promisor కోరిక మేరకు (Durga Prasad v. Baldeo -- మూడవ వ్యక్తి కోరిక మేరకు చేసిన పని consideration కాదు); promisee నుంచి లేదా మరే వ్యక్తి నుంచైనా రావచ్చు; executed లేదా executory; past, present లేదా future; adequate ఉండనవసరం లేదు; ఇప్పటికే చట్టపరంగా చేయాల్సినది కాకూడదు; నిజమైనది కావాలి, భ్రమాత్మకం కాదు; lawful గా ఉండాలి.

TQ 2.1 · MTP 2022-Nov S1 [2] (ii) · Descriptive · 3M · Pg 56 4x అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 2.2 · PYQ 2026-Sep [6] (Or) (b) · Descriptive · 6M · Pg 56

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Annuity షరతుతో gift deed (Balwant/Reema రకం = Chinnayya v. Ramayya): consideration promisee కాక వేరే వ్యక్తి నుంచి రావచ్చు, కాబట్టి annuity చెల్లిస్తానన్న promise అమలు చేయదగినది.
- సమాధాన రూపం: Sec. 2(d) నుంచి నియమం → consideration ఎవరు ఇచ్చారు, ఎవరి కోరిక మేరకు అని గుర్తించడం → enforceability మీద ముగింపు.

CSQ 2.1 · RTP 2018-Nov [2] (i) · Case Scenario · --- · Pg 57

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 3: Contract లోని మూడవ పక్షం వేసే దావా (Suit by a Third Party to a Contract)

P2-C2-U2.2-T03 • Topic 3: Suit by a Third Party to a Contract

మొదట చదవండి para 2.3 చదవండి: privity of contract సిద్ధాంతం ('stranger to a contract cannot sue'), ఇంకా దాని ఏడు మినహాయింపులు.

గమనికలు

Doctrine of privity of contract: భారతదేశంలో consideration మూడవ పక్షం నుంచి రావచ్చు అయినా, contract లో పక్షంగా ఉన్న వ్యక్తి మాత్రమే దాని మీద దావా వేయగలడు — stranger to consideration (చెల్లుతుంది) వేరు, stranger to contract (దావా వేయలేడు) వేరు: Q కు అప్పు ఉన్న P తన ఆస్తిని R కు అమ్ముతూ, Q కు చెల్లించమని ఒప్పిస్తాడు; R ఎగ్గడితే Q దావా వేయలేడు, ఎందుకంటే అతడు contract కు stranger.

ఏడు మినహాయింపులు (stranger దావా వేయవచ్చు): (1) trust — settlor-trustee contract లో పక్షం కాకపోయినా beneficiary తన హక్కును అమలు చేయించుకోవచ్చు; (2) లిఖిత రూపంలోని family settlement — విభజన సమయంలో కొడుకులు ఇస్తానన్న ₹20,000 భరణాన్ని తల్లి అమలు చేయించుకోవచ్చు; (3) వివాహ contracts/ఏర్పాట్లు — భార్యను బాగా చూసుకుంటానని లేదా నెలవారీ భరణం ఇస్తానని భర్త ఆమె తండ్రికి ఇచ్చిన promise మీద, వదిలేసిన భార్య దావా వేయవచ్చు; (4) వ్యక్తిగత నైపుణ్యంతో ముడిపడని contract assignment — తనకు assign చేసిన insurance policy కింద కొడుకు హక్కు కోరవచ్చు; (5) acknowledgement లేదా estoppel — promisor ప్రవర్తన అతడిని మూడవ వ్యక్తికి agent ను చేస్తుంది (N కోసం ₹20,000 తన వద్ద ఉందని M చెప్పాడు; N దాన్ని M నుంచి వసూలు చేసుకోవచ్చు); (6) covenant running with the land — భూమికి సంబంధించిన బాధ్యతలు తెలిసి కొన్నవాడు కట్టుబడతాడు; restrictive covenants వారసులందరినీ కట్టిపడేస్తాయి; (7) agent ద్వారా contracts — తన agent అధికార పరిధిలో, తన పేరున చేసిన contracts ను principal అమలు చేయించుకోవచ్చు.

భూమి-షరతు సమస్యలు (Sohanlal-Chotelal రకం): అమ్మినవాడి కొడుకుకు 1 acre అందుబాటులో ఉంచాలన్న షరతుతో భూమి అమ్మకం — Sec 2(d) (consideration మూడవ వ్యక్తి నుంచి చట్టబద్ధంగా రావచ్చు, Chinnayya v. Ramayya; sale deed, promise ఒకేసారి జరిగితే అది ఒకే లావాదేవీ) ను covenant-running-with-the-land మినహాయింపుతో కలపండి — కొడుకు contract కు stranger అయినా, promise అమలు కోసం కొనుగోలుదారుడి మీద దావా వేయవచ్చు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- నియమం చెప్పండి: contract లో పక్షంగా ఉన్నవాడు మాత్రమే దాని మీద దావా వేయగలడు (doctrine of privity); కానీ stranger to CONSIDERATION వేరు -- భారతదేశంలో consideration మూడవ వ్యక్తి నుంచి రావచ్చు, అయినా stranger to the CONTRACT దావా వేయలేడు.

- ఏడు మినహాయింపులను ఒక్కో ఉదాహరణతో కంఠస్థం చేయండి: (1) trust -- beneficiary దావా వేయవచ్చు; (2) లిఖిత రూపంలోని family settlement; (3) వివాహ contracts/ఏర్పాట్లు; (4) contract assignment (వ్యక్తిగత నైపుణ్యంతో ముడిపడనిది); (5) acknowledgement లేదా estoppel (promisor మూడవ వ్యక్తికి agent లా ప్రవర్తించడం); (6) covenant running with the land; (7) agent ద్వారా contracts -- principal అమలు చేయించుకోవచ్చు.

TQ 3.1 • PYQ 2023-Jun [2] (a) • Descriptive • 7M • Pg 58	2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.2 • PYQ 2026-May [5] (c) • Descriptive • 6M • Pg 59		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.3 • PYQ 2026-Sep [6] (b) • Descriptive • 6M • Pg 60		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- అమ్మేవాడి కొడుకుకు వాడకం/మేనమామకు annuity రిజర్వ్ చేసే షరతుతో భూమి అమ్మకం (Sohanlal-Chotelal; Das-Geeta-Gopal): Sec. 2(d) (మూడవ వ్యక్తి నుంచి consideration చెల్లుతుంది, Chinnayya v. Ramayya) ను trust/covenant-running-with- land మినహాయింపుతో కలపండి -- privity ఉన్నా beneficiary దావా వేయగలడు.
- నిర్మాణం: సాధారణ నియమం -> వాస్తవాలకు వర్తించే మినహాయింపు -> మూడవ పక్షం దావా నిలుస్తుందా (లేదా) అన్న ముగింపు.

CSQ 3.1 • PYQ 2019-Jun [1] (a) • Case Scenario • 4M • Pg 61	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.2 • RTP 2026-May [3] • Case Scenario • --- • Pg 62		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 4: Consideration లేని Agreement చెల్లుబాటు (Validity of an Agreement without Consideration)

P2-C2-U2.2-T04 • Topic 4: Validity of an Agreement without Consideration

మొదట చదవండి para 2.4 చదవండి: Sec. 25 నియమం 'no consideration, no contract', ఇంకా దాని మినహాయింపులు -- Sec. 25(1) natural love and affection, 25(2) past voluntary services, 25(3) time-barred debt, agency (Sec. 185), completed gift (Expl. 1 to Sec. 25), bailment (Sec. 148), charity (Kedarnath v. Gorie Mohammad).

గమనికలు

Sec 25 నియమం: consideration లేకుండా చేసిన agreement void అన్నది సాధారణ నియమం — “no consideration, no contract”; **మినహాయింపులు:** 25(1) natural love and affection; 25(2) గత స్వచ్ఛంద సేవలకు పరిహారం; 25(3) time-barred debt చెల్లిస్తానన్న promise; agency (Sec 185); completed gift

(Explanation 1 to Sec 25); bailment (Sec 148); charity (Kedarnath v. Gorie Mohammad).

Sec 25(1) — నాలుగు షరతులు: (i) natural love and affection తో చేసినది, (ii) పక్షాలు ఒకరికొకరు దగ్గరి బంధువులు, (iii) లిఖిత రూపంలో, (iv) registered — తన సంపాదన ఇస్తానని భర్త ఇచ్చిన registered promise చెల్లుతుంది; కొత్తగా పెళ్లైన కోడలికి ₹5,00,000 బంగారు హారం ఇస్తానని రాసి, సంతకం చేసి, register చేసిన promise చెల్లుతుంది; స్నేహితుడికి బహుమతి ఇస్తానన్న ఉత్త promise విఫలం — స్నేహితులు దగ్గరి బంధువులు కారు.

Sec 25(2) — గత స్వచ్ఛంద సేవలు: promisor కోసం ఇదివరకే స్వచ్ఛందంగా ఏదో చేసిన వ్యక్తికి పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా పరిహారం ఇస్తానన్న promise అమలు చేయదగినది, ఒకవేళ (i) సేవలు స్వచ్ఛందంగా చేసినవైతే, (ii) promisor కోసం చేసినవైతే, (iii) ఆ సేవల సమయంలో promisor ఉనికిలో ఉంటే, (iv) పరిహారం ఇవ్వాలన్న ఉద్దేశం promisor కు ఉంటే — R పోగొట్టుకున్న పర్సును P తిరిగి ఇస్తే R ఇచ్చిన ₹10,000 promise కట్టుబడుతుంది; మామయ్య సాయంతో కేసు గెలిచిన తర్వాత మేనల్లుడు ఇచ్చిన ₹10,000 promise చెల్లుతుంది.

Sec 25(3) — time-barred debt: limitation వల్ల నిరోధించబడిన అప్పు చెల్లిస్తానని, promise ఇచ్చే వ్యక్తి లేదా అతని authorised agent సంతకంతో లిఖిత రూపంలో ఇచ్చిన promise, consideration లేకపోయినా చెల్లుతుంది — కానీ promise చేసిన మొత్తానికే అమలు: ₹60,000 barred debt కు వ్యతిరేకంగా రాసి సంతకం చేసిన ₹50,000 promise ₹50,000 వరకే అమలు అవుతుంది.

మిగిలిన మినహాయింపులు: agency — agency సృష్టించడానికి consideration అవసరం లేదు (Sec 185); completed gift — Explanation 1 to Sec 25: donor, donee మధ్య నిజంగా ఇచ్చిన ఏ gift చెల్లుబాటునూ ఇది ప్రభావితం చేయదు (అందజేసిన gift చెల్లుతుంది; gift ఇస్తానన్న ఉత్త promise కు మాత్రమే Sec 25(1) షరతులు కావాలి); bailment (Sec 148) — ఒక ప్రయోజనం కోసం goods అందజేయడం, ప్రయోజనం తీరాక వాటిని తిరిగి ఇవ్వడం లేదా సూచనల మేరకు వినియోగించడం — దీనికి consideration అవసరం లేదు (నిల్వ ఉంచిన goods కోసం గోదాము తాళాలు అప్పగించడం); charity — promise మీద నమ్మకంతో promisee ఏదైనా బాధ్యత తీసుకుంటేనే అది అమలు చేయదగినది (Kedarnath v. Gorie Mohammad; జీర్ణోద్ధరణకు ఖర్చు పెట్టిన ఆలయ కార్యదర్శి promise చేసిన ₹1,00,000 కోరవచ్చు — ఏమీ ఖర్చు పెట్టకపోతే ఏ దావా లేదు).

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 25(1) నాలుగు షరతులు: (i) natural love and affection, (ii) పక్షాలు దగ్గరి బంధువులు, (iii) లిఖిత రూపంలో, (iv) registered.
- Sec. 25(3): time-barred debt చెల్లిస్తానన్న promise లిఖిత రూపంలో ఉండి, రుణగ్రహీత లేదా అతని authorised agent సంతకం చేసి ఉండాలి; promise చేసిన మొత్తానికే అమలు.
- మినహాయింపుల జాబితా: 25(1); 25(2); 25(3); agency (Sec. 185); completed gifts; bailment (Sec. 148); charity.

స్మరణ (Remembering)

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- ప్రతి మినహాయింపు Sec. 25 ను ఎందుకు అధిగమిస్తుందో, ఒక్కో శీర్షికకు ఒక SM ఉదాహరణతో వివరించండి.
- ఉచ్చు: COMPLETED gift కు consideration అవసరం లేదు, కానీ gift ఇస్తానన్న ఉత్తర PROMISE, Sec. 25(1) షరతులన్నీ తీరితేనే అమలు చేయదగినది -- స్నేహితులు 'దగ్గరి బంధువులు' కారు.

TQ 4.1 · PYQ 2021-Jan [6] (a) · Descriptive · 5M · Pg 63 4× అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 8 ప్రశ్నలు

- Time-barred debt: రాసి, సంతకం చేసిన promise -> కట్టుబడుతుంది, promise చేసిన మొత్తానికే (Rs. 60,000 లో Rs. 50,000).
- Charity: promise మీద నమ్మకంతో promisee బాధ్యత తీసుకుంటేనే అమలు చేయదగినది (Kedarnath); ఏమీ ఖర్చు పెట్టకపోతే ఏ దావా లేదు.
- Gifts: పుట్టినరోజుకు అందజేసిన iPhone = చెల్లుబాటు అయ్యే completed gift; స్నేహితుడికి బంగారు ఉంగరం ఇస్తానన్న promise = అమలు కాదు; దగ్గరి బంధువులు + లిఖితం + registered అయితే సమాధానం తిరగబడుతుంది.
- గత స్వచ్ఛంద సేవ (పోగొట్టుకున్న పత్రాలు తిరిగి ఇవ్వడం): తర్వాత ఇచ్చిన పరిహార promise u/s 25(2) కట్టుబడుతుంది -- నాలుగు ఆవశ్యక అంశాలను పరిశీలించండి.

CSQ 4.3 · PYQ 2024-Sep [1] (a) (iii) {C} · Case Scenario · 2M · Pg 68

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 4.6 · PYQ 2026-Jan [4] (a) (i) · Case Scenario · 2M · Pg 71

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 4.7 · PYQ 2026-Jan [4] (a) (ii) · Case Scenario · 2M · Pg 71

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 4.8 · PYQ 2026-Jan [4] (a) (iii) · Case Scenario · 3M · Pg 72

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 4.1 · PYQ 2020-Nov [3] (c) (ii) · Case Scenario · 6M · Pg 67 3× అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.2 · MTP 2024-Jul [4] (a) (i) · Case Scenario · 4M · Pg 67 5× అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.4 · RTP 2025-May [2] · Case Scenario · --- · Pg 69

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.5 · RTP 2026-Jan [3] · Case Scenario · --- · Pg 70

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విభాగం 2.3: Valid Contract కు ఇతర అవసరమైన అంశాలు (Other

Essential Elements of Valid Contract)

Other Essential Elements of Valid Contract

P2-C2-U2.3 • ప్రాముఖ్యత C • అధ్యాయంలో Rank 1 • వర్గం A • అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 22.6% • 53 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Contract చేసే సామర్థ్యం (Capacity to Contract)

P2-C2-U2.3-T01 • Topic 1: Capacity to Contract

మొదట చదవండి Unit 3 లోని Section 3.1 'Capacity to Contract' చదవండి: Sec. 11 (ఎవరు competent), minor's agreement నియమాలు (Mohori Bibi vs. Dharmo Das Ghose), Sec. 12 (sound mind), Sec. 68 (necessaries), ఇంకా disqualified persons.

గమనికలు

Sec 11 — ఎవరు competent: (a) majority పొందిన (18 సంవత్సరాలు పూర్తి — Indian Majority Act, 1875), (b) sound mind కలిగిన, ఇంకా (c) తనకు వర్తించే ఏ చట్టం కింద contract చేయకుండా disqualified కాని ప్రతి వ్యక్తి.

Minor's agreement — void ab-initio: Mohori Bibi vs. Dharmo Das Ghose (1903) — minor చేసిన mortgage void అని తీర్పు, అప్పు ఇచ్చినవాడికి తిరిగి చెల్లించే బాధ్యత minor కు లేదు; majority వచ్చాక ratification కుదరదు (పాత note కు బదులు కొత్త note consideration లేని కారణంగా void); కానీ minor beneficiary కాగలడు — అతని పేరున చేసిన promissory note లేదా mortgage ను అతడు అమలు చేయించుకోవచ్చు; partners అందరి consent తో partnership ప్రయోజనాలకు అతడిని చేర్చుకోవచ్చు (Sec 30, Partnership Act), కానీ అతడు partner కాలేదు.

Estoppel లేదు: తాను majority పొందానని అబద్ధం చెప్పినా minor ఎప్పుడైనా minority ను వాదించవచ్చు — అలా తీసుకున్న అప్పు తిరిగి చెల్లించే బాధ్యత లేదు; డబ్బు ఇంకా ఖర్చు కాకుండా ఉంటేనే దాన్ని తిరిగి ఇవ్వమని అడగవచ్చు, ఖర్చు చేసిన మొత్తాలకు ఎప్పటికీ బాధ్యుడు కాడు.

Necessaries (Sec 68): minor యొక్క ఆస్తి మాత్రమే బాధ్యత వహిస్తుంది — వ్యక్తిగత బాధ్యత లేదు, విలువకు మించి ఎప్పటికీ లేదు; రెండు షరతులు: అతని జీవన స్థాయికి తగినట్టు పోషణకు సహేతుకంగా అవసరమైన goods అయి ఉండాలి, ఇంకా అప్పటికే తగినంత సరఫరా ఉండకూడదు; చదువు, అంత్యక్రియల ఖర్చులు కలుస్తాయి, విలాసాలు కలవు కావు — ఆడంబరం కాదు, ఉపయోగమే కొలమానం (Shruti యొక్క ₹70,000 laptop — ఆమె ఆస్తుల ₹20,000 వరకే వసూలు).

ఇతర నియమాలు: minor agent కాగలడు కానీ తన principal కు ఏ బాధ్యతా వహించడు; తల్లిదండ్రుల agent గా వ్యవహరిస్తే తప్ప వారిని కట్టిపడేయలేదు; పెద్దవాడితో కలిసి చేసిన joint contract లో పెద్దవాడు మాత్రమే బాధ్యుడు (Sain Das vs. Ram Chand); minor కు adult surety బాధ్యుడే — surety కు, మూడవ పక్షానికి మధ్య నేరుగా contract ఉంటుంది; specific performance లేదు, insolvency లేదు, shareholding

లేదు (guardian ద్వారా పూర్తిగా చెల్లించిన shares transfer/transmission తప్ప); torts లో minor బాధ్యుడు.

Sec 12 sound mind (SM): "a person is said to be of sound mind for the purposes of making a contract if, at the time when he makes it is capable of understanding it and of forming a rational judgement as to its effect upon his interests" — unsound mind ఉన్న వ్యక్తి చేసిన contract VOID; సాధారణంగా unsound గా ఉండి అప్పుడప్పుడు sound గా ఉండేవాడు, sound గా ఉన్నప్పుడు contract చేయవచ్చు (lucid-interval నియమం; మతిభ్రమలో ఉన్నవాడు/తాగినవాడు చేయలేడు); disqualified persons: foreign sovereigns and ambassadors, alien enemy, corporations, convicts, insolvents.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- minor's agreement ఎందుకు void ab-initio (Sec. 11, Mohori Bibi), అయినా minor beneficiary ఎలా కాగలడో వివరించండి --- అతని పేరున ఉన్న promissory note/mortgage ను అతడు అమలు చేయించుకోవచ్చు.
- Necessaries (Sec. 68): minor యొక్క ఆస్తి మాత్రమే బాధ్యత వహిస్తుంది, minor వ్యక్తిగతంగా ఎప్పటికీ కాదు, అదీ అతని జీవన స్థాయికి తగిన necessaries కు మాత్రమే --- కాబట్టి 'minor చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ఉంది' అన్న మాట తప్పు.

TQ 1.1 • PYQ 2018-May [2] (c) (ii) • Descriptive • 2M • Pg 74	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 1.2 • RTP 2022-Nov [5] • Descriptive • --- • Pg 75	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
CSQ 1.2 • PYQ 2021-Jul [1] (c) [C] • Case Scenario • 4M • Pg 76	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 4 ప్రశ్నలు

- నిర్మాణం: Sec. 11 + void ab-initio నియమం → వాస్తవాలు (fees/పుస్తకాల కోసం అప్పు = necessaries → ఆస్తి బాధ్యత; వ్యక్తిగత అప్పు → majority వచ్చాకా ratification లేదు) → ముగింపు.
- Agent గా minor: అతని చర్యలు principal ను కట్టిపడేస్తాయి, కానీ principal కు అతడు వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడు కాడు (Mukund కారును సూచించిన ధర కంటే తక్కువకు Parth అమ్మడం).
- Unsound mind (Sec. 12): contract void --- ₹2,00,000 ఆస్తిని ₹25,000 కు అమ్మిన సందర్భానికి వర్తింపజేయండి.

CSQ 1.1 • RTP 2020-May [9] • Case Scenario • --- • Pg 75	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.4 • PYQ 2021-Dec [3] (b) (i) • Case Scenario • 6M • Pg 77 3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.6 • RTP 2023-Jun [4] • Case Scenario • --- • Pg 79 2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.8 • PYQ 2025-Jan [1] (a) (iv) [C] • Case Scenario • 7M • Pg 80	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- Minor కు surety: minor స్వంత contract void అయినా, adult surety మూడవ పక్షానికి బాధ్యుడే (surety--creditor మధ్య నేరుగా contract) --- రెండు contracts ను విడదీయండి.
- వయసు గురించి అబద్ధం: minor అయినా minority వాదించవచ్చు (estoppel లేదు), ఖర్చు కాని డబ్బు తిరిగి ఇవ్వమని అడగవచ్చు, ఖర్చు చేసిన మొత్తాలకు ఎప్పటికీ బాధ్యుడు కాడు.
- బహుళ-అంశ ప్రశ్నలు necessities పరీక్ష (తరగతులకు mobile/laptop), minor తమ agent గా వ్యవహరిస్తే తప్ప తల్లిదండ్రులు బాధ్యులు కాకపోవడం, ఆస్తికి మాత్రమే బాధ్యత --- వీటిని కలుపుతాయి; ఒక్కొక్కదాన్ని వరుసగా తీసుకోండి.

CSQ 1.7 • MTP 2023-Nov [3] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 80

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

CSQ 1.3 • RTP 2021-Nov [2] • Case Scenario • ---- • Pg 76

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

CSQ 1.5 • PYQ 2022-May [3] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 78 3× అడిగారు

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 2: స్వేచ్ఛాయుత సమ్మతి (Free Consent)

P2-C2-U2.3-T02 • Topic 2: Free Consent

మొదట చదవండి Section 3.2 'Free Consent' చదవండి: Sec. 13 కింద consent నిర్వచనం (consensus ad idem --- ఒకే విషయం ఒకే అర్థంలో), Sec. 14 కింద free consent, ఇంకా consent అసలే లేకపోవడానికి consent స్వేచ్ఛగా ఇవ్వకపోవడానికి మధ్య ఫలిత భేదం.

గమనికలు

Consent (Sec 13, SM): “two or more persons are said to consent when they agree upon the same thing in the same sense” — consensus ad idem; లావాదేవీ స్వభావం గురించి, వ్యవహరించిన వ్యక్తి గురించి లేదా subject-matter గురించి ప్రాథమిక పొరపాటు ఉంటే పక్షాలు ఒకే విషయాన్ని ఒకే అర్థంలో అంగీకరించనట్టే, కాబట్టి ఏ contract ఏర్పడదు (ఒకే పేరుగల రెండు ఓడలు/వ్యక్తులు — పక్షాలు ad idem కాదు).

Free consent (Sec 14): (1) coercion — Sec 15, (2) undue influence — Sec 16, (3) fraud — Sec 17, (4) misrepresentation — Sec 18, (5) mistake — Secs 20-22 కు లోబడి: వీటిలో దేని వల్లా కలగనప్పుడు consent free అవుతుంది.

ఫలితం: coercion, undue influence, fraud లేదా misrepresentation వల్ల కలిగిన consent → ఎవరి consent అలా కలిగిందో ఆ పక్షం ఇష్టం మేరకు contract VOIDABLE; (ద్విపక్ష) mistake వల్ల దెబ్బతిన్న consent → agreement VOID; consensus ad idem పూర్తిగా లేకపోతే → అసలు contract ఏర్పడదు — ఇక్కడ ఫలిత పదం void, voidable కాదు.

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- Subject-matter గుర్తింపు సందర్భాలకు నిర్మాణం: Sec. 13 (ఒకే విషయం ఒకే అర్థంలో అంగీకారం), Sec. 20 (సారభూత వాస్తవంలో ద్విపక్ష mistake agreement ను void చేస్తుంది) ఉటంకించండి → పక్షాలు వేర్వేరు flats/cars అనుకున్నారని చూపండి → contract లేదు/void అని ముగించండి.
- భేదం: subject-matter గురించి రెండు పక్షాలూ పొరపడితే (flat 101 vs 102, ఎరుపు కారు vs నలుపు కారు) agreement void; ఏకపక్ష mistake (Sec. 22) మాత్రమే అయితే contract రద్దు కాదు.
- ఫలిత పదాన్ని గుర్తుంచుకోండి: consensus ad idem లేకపోవడం = void agreement, voidable కాదు.

CSQ 2.2 • RTP 2023-Jun [1] (a) • Case Scenario • --- • Pg 82

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 2.1 • MTP 2022-Jun [1] (i) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 81

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 3: Free Consent ను దెబ్బతీసే అంశాలు (Elements Vitiating Free Consent)

P2-C2-U2.3-T03 • Topic 3: Elements Vitiating Free Consent

మొదట చదవండి Section 3.3 మీద పట్టు సాధించండి: Coercion (Sec. 15, ఫలితాలు Secs. 19/72), Undue Influence (Sec. 16, ఫలితం Sec. 19A), Fraud (Sec. 17), Misrepresentation (Sec. 18), Mistake (Secs. 20-22), ఇంకా రెండు భేద పట్టికలు.

గమనికలు

Coercion (Sec 15, SM): “the committing, or threatening to commit, any act forbidden by the Indian Penal Code or the unlawful detaining, or threatening to detain any property, to the prejudice of any person whatever, with the intention of causing any person to enter into an agreement” — ఇది ఏ పక్షం నుంచైనా రావాల్సిన అవసరం లేదు, రెండో పక్షం మీదే గురిపెట్టాల్సిన అవసరమూ లేదు; ఆత్మహత్య చేసుకుంటానన్న బెదిరింపు coercion **అవుతుంది** (ఆత్మహత్య IPC నిషేధించినది, శిక్షార్హం కాకపోయినా); విడుదల పత్రం కోసం principal యొక్క లెక్కల పుస్తకాలను agent ఆపుకోవడం = coercion; ఫలితాలు — voidable (Sec 19), ఇంకా తీసుకున్న డబ్బు/వస్తువు తిరిగి ఇవ్వాలి (Sec 72).

Undue influence (Sec 16, SM): “A contract is said to be induced by ‘undue influence’ where the relations subsisting between the parties are such that one of the parties is in a position to dominate the will of the other and he uses that position to obtain an unfair advantage over the other”; సంకల్పాన్ని శాసించే నాలుగు స్థితులు: (a) వాస్తవ/ఆభాస అధికారం (యజమాని-సేవకుడు, తండ్రి-కొడుకు), (b) fiduciary relationship (solicitor-client, గురు-శిష్యుడు, trustee-beneficiary), (c) మానసిక క్షోభ (రోగం లేదా వృద్ధాప్యంతో నీరసించిన రోగి మీద doctor), (d) unconscionable bargains (పల్లె వడ్డీ వ్యాపారి ఇచ్చే కొత్త అప్పు; కానీ బ్యాంకు విధించే ఎక్కువ మార్కెట్-రేటు వడ్డీ సాధారణ వ్యాపారమే, undue influence కాదు); ఫలితం (Sec 19A) — voidable; కోర్టు దాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేయవచ్చు, లేదా న్యాయమైన షరతుల మీద కొనసాగించవచ్చు (₹1,00,000 ఇచ్చి ₹2,00,000 bond తీసుకుంటే అది రద్దు); బాధిత పక్షం ఆధిపత్యం + ఆ

స్థితిని వాడుకోవడం + అన్యాయ లావాదేవీ నిరూపించాలి, అప్పుడు భారం మారుతుంది.

Fraud (Sec 17): మోసగించే లేదా ప్రేరేపించే ఉద్దేశంతో చేసే ఐదు చర్యలు: (1) తాను నిజమని నమ్మని ఒక వాస్తవాన్ని అబద్ధంగా సూచించడం, (2) ఒక వాస్తవాన్ని చురుకుగా దాచడం, (3) నెరవేర్చే ఉద్దేశమే లేకుండా ఇచ్చిన promise, (4) మోసగించడానికి తగిన మరే చర్య అయినా, (5) చట్టం ప్రత్యేకంగా మోసపూరితమని ప్రకటించిన ఏ చర్య/లోపం; ఉత్త మౌనం fraud కాదు — మినహాయింపులు: (1) చెప్పాల్సిన బాధ్యత (వేలంలో అమ్మిన అనారోగ్య గుర్తం — fraud కాదు; కానీ కొనేది అమ్మేవాడి కూతురైతే — చెప్పాల్సిన బాధ్యత, కాబట్టి fraud), (2) మాటతో సమానమైన మౌనం (“మీరు కాదనకపోతే గుర్తం ఆరోగ్యంగా ఉందని నేను భావిస్తాను”); ఫలితాలు — voidable, బాధిత పక్షం rescind చేయవచ్చు, damages కోసం దావా వేయవచ్చు, లేదా representation నిజమైనట్టే performance జరగాలని పట్టుబట్టవచ్చు; మోసపోయిన పక్షం సాధారణ శ్రద్ధతో నిజం తెలుసుకోగలిగి ఉంటే, లేదా ఆ fraud వల్ల consent కలగకపోతే, అది voidable కాదు.

Misrepresentation (Sec 18): (1) చెప్పేవాడు నిజమని నమ్మినా అతని సమాచారం సమర్థించని అబద్ధపు ప్రకటన (తనిఖీ చేయకుండా motorcycle “in excellent condition” అని చెప్పడం), (2) మోసగించే ఉద్దేశం లేకుండా బాధ్యతా ఉల్లంఘన, దాని వల్ల లాభం రావడం, (3) subject-matter గురించి రెండో పక్షాన్ని అమాయకంగా పొరపాటులో పడేయడం — ఫలితం: voidable, rescission/restitution, కానీ damages లేవు.

Mistake (Secs 20-22): agreement కు సారభూతమైన ఒక వాస్తవ విషయంలో ద్విపక్ష mistake → VOID (Sec 20 — subject-matter యొక్క నాణ్యత, ఉనికి, గుర్తింపు, title, ధర, పరిమాణం); ఏకపక్ష mistake → contract voidable కాదు (Sec 22); Indian law గురించి mistake — ఏ ఉపశమనమూ లేదు (Sec 21); విదేశీ చట్టం గురించి mistake = వాస్తవ mistake, agreement void.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- 'Position to dominate the will' నాలుగు పరిస్థితులను (Sec. 16) కంఠస్థం చేయండి: వాస్తవ/అభాస అధికారం, fiduciary relationship, మానసిక క్షోభ, unconscionable bargains.
- Section పటం: coercion 15, undue influence 16, fraud 17, misrepresentation 18, ఫలితం 19/19A, mistake 20-22, coercion కింద వాపసు 72.

TQ 3.6 • RTP 2020-May [3] • Descriptive • --- • Pg 86

LEVEL I

స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 9 ప్రశ్నలు

- Fraud (Sec. 17): ఐదు చర్యలు --- అబద్ధపు సూచన, చురుకైన దాపరికం, నెరవేర్చే ఉద్దేశం లేని promise, మోసగించడానికి తగిన చర్య, చట్టం మోసపూరితమని ప్రకటించిన చర్య/లోపం; ఫలితం --- voidable, ఇంకా damages.
- 'ఉత్త మౌనం fraud కాదు' --- మినహాయింపులు: చెప్పాల్సిన బాధ్యత, ఇంకా మాటతో సమానమైన మౌనం; మోసపోయిన పక్షం సాధారణ శ్రద్ధతో నిజం తెలుసుకోగలిగితే అది voidable కాదు.

- రెండు పట్టికలనూ పట్టు సాధించండి: fraud vs misrepresentation (ఉద్దేశం, జ్ఞానం, damages), ఇంకా coercion vs undue influence (శారీరక vs నైతిక ఒత్తిడి, సంబంధం).
- Coercion (Sec. 15): IPC నిషేధించిన చర్య లేదా ఆస్తిని అక్రమంగా ఆపుకోవడం; ఆత్మహత్య బెదిరింపు coercion అవుతుంది; ఫలితాలు --- voidable (Sec. 19), డబ్బు తిరిగి ఇవ్వాలి (Sec. 72).

TQ 3.2 • RTP 2019-May [2] (i) (a) • Descriptive • --- • Pg 83	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 3.10 • PYQ 2025-May [5] (c) (ii) • Descriptive • 2M • Pg 90 2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 3.1 • PYQ 2018-May [6] (a) • Descriptive • 5M • Pg 82	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.3 • PYQ 2019-Jun [2] (a) • Descriptive • 7M • Pg 83	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.4 • PYQ 2019-Jun [6] (a) • Descriptive • 5M • Pg 84	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.5 • PYQ 2019-Nov [6] (a) • Descriptive • 5M • Pg 86 2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.7 • PYQ 2020-Nov [2] (a) • Descriptive • 7M • Pg 87 3× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.9 • PYQ 2023-Dec [6] (a) • Descriptive • 5M • Pg 89 3× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.11 • PYQ 2025-Sep [6] (b) • Descriptive • 6M • Pg 90	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 10 ప్రశ్నలు

- నిర్మాణం: దెబ్బతీసే అంశాన్ని గుర్తించండి → section, నిర్వచనం → ఫలితం (బాధిత పక్షం ఇష్టం మేరకు voidable; undue influence కు Sec. 19A) → ముగింపు.
- వాస్తవ నమూనాలు: మార్కుల/promotion కోసం teacher/employer అమ్మకానికి ప్రేరేపించడం = undue influence; నొప్పితో బాధపడుతున్న రోగి నుంచి doctor తీసుకున్న ₹5,000 note = unconscionable; తుపాకీ- గురి/తప్పుడు క్రిమినల్ కేసు బెదిరింపు = coercion.
- Misrepresentation (పనిచేసే meters, motorcycle 'in good condition'): voidable, rescission, కానీ damages లేవు; goods ను తానే పరిశీలించిన కొనుగోలుదారు (విరిగిన బల్ల కాలు) తప్పించుకోలేడు.

TQ 3.8 • RTP 2021-May [1] (I) • Descriptive • --- • Pg 89	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 3.4 • RTP 2022-Nov [2] (i) • Case Scenario • --- • Pg 94 2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 3.6 • MTP 2023-May [3] (c) • Case Scenario • 3M • Pg 96 4× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 3.7 • PYQ 2023-Jun [3] (b) (i) • Case Scenario • 2M • Pg 97 4× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం

CSQ 3.1 · RTP 2021-May [3] · Case Scenario · --- · Pg 91	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.2 · MTP 2022-Mar [3] (b) · Case Scenario · 6M · Pg 92		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.3 · RTP 2022-May [3] · Case Scenario · --- · Pg 93		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.5 · RTP 2022-Nov [3] · Case Scenario · --- · Pg 95	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.9 · RTP 2025-Jan [6] (ii) · Case Scenario · --- · Pg 98	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.11 · RTP 2026-May [4] · Descriptive · --- · Pg 100		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- వేలం/మౌనం (అనారోగ్య గుర్తం): ఉత్త మౌనం = fraud కాదు; చెప్పాల్సిన బాధ్యత (కొనేది కూతురు) = fraud; 'కాదనకపోతే ఆరోగ్యంగా ఉందని భావిస్తాను' = మాటతో సమానమైన మౌనం = fraud.
- అమ్మకాల గొలుసు: తానే మోసపోయిన అమ్మకందారు అమాయకంగా అదే మాట చెబితే అది misrepresentation, fraud కాదు --- ఎవరు ఎవరి మీద rescind చేస్తారో, damages వస్తాయో లేదో గుర్తించండి.

CSQ 3.8 · MTP 2024-Jul [1] (a) (ii) {C} · Case Scenario · 3M · Pg 97 asked	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం
CSQ 3.10 · RTP 2025-May [3] · Case Scenario · --- · Pg 98	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం

అంశం 4: Object, Consideration చట్టబద్ధత (Legality of Object and Consideration)

P2-C2-U2.3-T04 · Topic 4: Legality of Object and Consideration

మొదట చదవండి Section 3.4 చదవండి: Sec. 23 కింద unlawful consideration/object ఆరు శీర్షికలు, public policy కు వ్యతిరేకమైన agreements, ఇంకా Sec. 24 (consideration పాక్షికంగా unlawful).

గమనికలు

Sec 23 — unlawful consideration/object ఆరు శీర్షికలు: (1) చట్టం నిషేధించినది (కట్నం, 17 ఏళ్ల బాలుడి వివాహం); (2) అనుమతిస్తే ఏ చట్ట నిబంధనలనైనా నిష్ఫలం చేసే స్వభావం కలది (revenue ఎగవేసినవాడు B ద్వారా తన estate ను తిరిగి కొనడం); (3) మోసపూరితమైనది (fraud ద్వారా వచ్చిన లాభాలను పంచుకోవడం); (4) ఇంకొకరి శరీరానికి లేదా ఆస్తికి హాని కలిగించేది (copyright ఉల్లంఘించి పుస్తకం ముద్రించడం; రోజువారీ శారీరక శ్రమతో అప్పు తీర్చడం = బానిసత్వం); (5) అనైతికమైనది (వివాహం చేసుకుంటానన్న promise తో విడాకుల కోసం ఇచ్చిన డబ్బు — వసూలు కాదు); (6) public policy కు వ్యతిరేకమైనది — ప్రతి సందర్భంలోనూ agreement VOID.

Public policy కు వ్యతిరేకమైన agreements: (1) శత్రు దేశంతో వ్యాపారం; (2) stifling prosecution —

consideration కోసం ప్రాసిక్యూషన్ ఆపేయడం void, కానీ CrPC ప్రకారం compoundable offences రాజీ కుదురుతుంది, uncompoundable కుదరదు; (3) maintenance (ఆసక్తి లేకుండా దావాకు మద్దతు), champerty (వచ్చే మొత్తంలో వాటా కోసం వ్యాజ్యానికి డబ్బు ఇవ్వడం) — సహేతుకంగా, సద్భావంతో ఉంటేనే చెల్లుతాయి, దురుద్దేశంతో ఉంటే కాదు; (4) ప్రభుత్వ పదవులు, బిరుదుల వ్యాపారం — మరొకరికి పదవి దక్కిలా ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని రిటైర్ చేయించడానికి డబ్బు, లేదా Padma Vibhushan లాంటి బిరుదు సంపాదించడానికి డబ్బు void, ఎందుకంటే అది అర్హత ఆధారిత నియామకానికి అడ్డు; (5) గుత్తాధిపత్యం సృష్టించే agreements; (6) marriage brokerage (ప్రతిఫలానికి వివాహం కుదర్చడం; సమాచారం మాత్రమే ఇచ్చే marriage bureau దీని కిందకు రాదు); (7) న్యాయ ప్రక్రియకు ఆటంకం — న్యాయాధికారిని పక్షపాతంగా/అవినీతిగా వ్యవహరించేలా ప్రేరేపించడం, సాక్షి రాకుండా ఉండేందుకు డబ్బు ఇవ్వడం; (8) బాధ్యతకు వ్యతిరేక ప్రయోజనం — agent రహస్య పరిహారం తీసుకోవడం, పైవేటు చెల్లింపు కోసం manager ఒక contract ఇప్పించడం.

Sec 24 — పాక్షికంగా unlawful: ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ objects కు ఉన్న ఒకే consideration లో ఏ భాగమైనా, లేదా ఒకే object కు ఉన్న అనేక considerations లో ఏ ఒక్కటైనా unlawful అయితే, ఆ agreement void; చట్టబద్ధ భాగాన్ని అక్రమ భాగం నుంచి వేరు చేయగలిగితే మంచి భాగం నిలుస్తుంది; వేరు చేయలేకపోతే మొత్తం void.

అన్వయం: Sec 23 శీర్షికను గుర్తించండి → వర్తింపజేయండి → agreement void, చెల్లించిన డబ్బు వసూలు కాదని ముగించండి (కొడుకు ఉద్యోగం కోసం ఒక అధికారికి Harish ఇచ్చిన ₹15,000 వసూలు కాలేదు — ప్రభుత్వ పదవుల వ్యాపారం).

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 23 ఆరు శీర్షికలను యథాతథంగా జాబితా చేయండి: చట్టం నిషేధించినది; చట్ట నిబంధనలను నిష్ఠులం చేసేది; మోసపూరితమైనది; శరీరానికి లేదా ఆస్తికి హాని కలిగించేది; అనైతికమైనది; public policy కు వ్యతిరేకమైనది.
- Public-policy జాబితాను కంఠస్థం చేయండి: శత్రువుతో వ్యాపారం, stifling prosecution, maintenance & champerty, ప్రభుత్వ పదవులు/బిరుదుల వ్యాపారం, గుత్తాధిపత్యాలు, marriage brokerage, న్యాయ ప్రక్రియకు ఆటంకం, బాధ్యతకు వ్యతిరేక ప్రయోజనం.

TQ 4.2 · PYQ 2026-Jan [6] (b) · Descriptive · 6M · Pg 101 **2× అడిగారు**

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

TQ 4.3 · PYQ 2026-Jan [6] (Or) (b) · Descriptive · 6M · Pg 103

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- ప్రభుత్వ పదవుల వ్యాపారం: ప్రభుత్వ పదవికి నియామకం/దాని నుంచి రిటైర్మెంట్ కోసం డబ్బు, లేదా Padma Vibhushan లాంటి బిరుదులు సంపాదించడం void --- ప్రజా ప్రయోజనానికి అర్హత ఆధారిత నియామకాలు కావాలి.
- Stifling prosecution: consideration కోసం క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ ఆపేయడం uncompoundable offences కు void; CrPC ప్రకారం compoundable offences రాజీ కుదురుతుంది.

TQ 4.1 · PYQ 2023-Dec [2] (a) · Descriptive · 7M · Pg 101 2× అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- నిర్మాణం: Sec. 23 శీర్షికను గుర్తించండి → వాస్తవాలకు వర్తింపజేయండి → void, చెల్లించిన డబ్బు వసూలు కాదని ముగించండి.
- స్థిర సందర్భాలు: మరొకరికి పదవి దక్కేలా స్వచ్ఛంద రిటైర్మెంట్ కోసం ₹10 లక్షలు = ప్రభుత్వ పదవుల వ్యాపారం; న్యాయాధికారికి చెల్లింపు = న్యాయ ప్రక్రియకు ఆటంకం; స్ట్రగ్లింగ్ = చట్టం నిషేధించినది.
- సహేతుక స్థానిక పరిధిలో goodwill-అమ్మకపు నిరోధమే Sec. 27 కు చెల్లుబాటు అయ్యే మినహాయింపు --- ముగించే ముందు సహేతుకతను పరిశీలించండి (Rishabh--Omkar సందర్భం).

CSQ 4.5 · RTP 2026-Jan [4] · Case Scenario · --- · Pg 107

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 4.1 · PYQ 2020-Nov [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 104 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.2 · PYQ 2021-Jan [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 105 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.4 · PYQ 2025-Jan [1] (a) (iii) {C} · Case Scenario · 7M · Pg 106

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- ప్రధాన vs అనుబంధ contract: Z ను చంపడానికి agreement void; ఆ ఉద్దేశం తెలిసి W ఇచ్చిన అప్పు కూడా అంతే కలుషితం, వసూలు కాదు --- ప్రతి సంబంధాన్నీ విడిగా విశ్లేషించండి.
- మిశ్రమ సందర్భాల్లో Sec. 24: ఒకే consideration లో ఏ భాగమైనా unlawful అయి, దాన్ని వేరు చేయలేకపోతే, మొత్తం agreement void.

CSQ 4.3 · PYQ 2022-Nov [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 106 asked

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

అంశం 5: చెల్లని Agreements (Void Agreements)

P2-C2-U2.3-T05 · Topic 5: Void Agreements

మొదట చదవండి Section 3.5 'Void Agreements' చదవండి: restraint of marriage (Sec. 26), goodwill మినహాయింపుతో restraint of trade (Sec. 27), restraint of legal proceedings (Sec. 28), uncertain agreements (Sec. 29), wagers (Sec. 30), ఇంకా చట్టబద్ధ/అక్రమ reciprocal promises (Sec. 57).

గమనికలు

స్పష్టంగా void: minor తప్ప మరే వ్యక్తి restraint of marriage అయినా (Sec 26); restraint of legal

proceedings (Sec 28) — కోర్టుల ద్వారా హక్కుల అమలును పూర్తిగా అడ్డుకోవడం లేదా limitation కాలాన్ని కుదించడం void, కానీ వివాదాలను (ప్రస్తుతం ఉన్నవి లేదా భవిష్యత్తువి, లిఖిత రూపంలో) arbitration కు పంపడానికి ఒప్పుకోవడం చెల్లుతుంది; uncertain agreements (Sec 29) — ఖచ్చితంగా చేయగలిగితే తప్ప void (“a hundred tons of oil” void, అమ్మేవాడు కొబ్బరి నూనె మాత్రమే అమ్మేవాడైతే చెల్లుతుంది).

Restraint of trade (Sec 27): ఎవరినైనా చట్టబద్ధమైన వృత్తి, వ్యాపారం లేదా వ్యవహారం చేయకుండా నిరోధించే agreement ఆ మేరకు void; మినహాయింపులు: (1) goodwill అమ్మకం — కొన్నవాడు అలాంటి వ్యాపారం చేస్తున్నంత కాలం, నిర్దిష్టమైన సహేతుక స్థానిక పరిధిలో అలాంటి వ్యాపారం చేయనని అమ్మినవాడు ఒప్పుకోవచ్చు; (2) బయటకు వెళ్తున్న partner మీద సహేతుక నిరోధం (Sec 36, Partnership Act), ఇంకా partnership కొనసాగుతున్నంత కాలం partners మధ్య పోటీ-నిరోధం (Sec 11); (3) సేవా కాలంలో పోటీ చేయబోనని ఉద్యోగి ఇచ్చే covenant (surgeon సహాయకుడిని 3 ఏళ్ల సేవా కాలానికి నిరోధించడం); మొత్తం ఉత్పత్తిని ఒకే టోకు వ్యాపారికి అమ్మడం, లేదా అమ్మేవారి మధ్య కనీస-ధర ఒప్పందాలు నిరోధాలు కావు.

Wager (Sec 30): అనిశ్చిత సంఘటన తేలే తీరును బట్టి డబ్బు లేదా డబ్బు విలువ చెల్లిస్తామన్న agreement; ఆవశ్యకాలు — (1) డబ్బు/డబ్బు విలువ చెల్లిస్తామన్న promise, (2) అనిశ్చిత సంఘటన, (3) గెలుపు-ఓటమి రెండు పక్షాలకూ ఉండటం, (4) సంఘటన మీద అదుపు లేకపోవడం, (5) పందెం సొమ్ము తప్ప వేరే ప్రయోజనం లేకపోవడం; ఫలితం — void, గెలిచిన ఏ మొత్తాన్నీ వసూలు చేసుకోవడానికి దావా లేదు; wagers లో ఉన్నవి: లాటరీలు (ప్రభుత్వం అనుమతించినవి కూడా — Sec 294A IPC, అనుబంధ లావాదేవీలూ కలుషితమే), editor దాచి ఉంచిన పరిష్కారంతో సరిపోలాల్సిన crossword బహుమతులు (State of Bombay vs. R.M.D. Chamarbaugwala), shares/goods లో తేడా-సర్దుబాటు చేసే ఊహజనిత ఒప్పందాలు, బహుమతి ₹500 కంటే తక్కువ ఉన్న గుర్రపు పందేలు.

Wagers కానివి: (1) chit funds; (2) delivery ఉద్దేశించిన వాణిజ్య/share లావాదేవీలు; (3) నైపుణ్య పోటీలు — నైపుణ్యంతో తేల్చే crossword, చిత్ర, క్రీడా పోటీలు, బహుమతి ₹1,000 మించనప్పుడు (Prize Competition Act, 1955); (4) గుర్రపు పందెం విజేతకు ₹500 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ బహుమతికి చందా; (5) contracts of insurance (contingent contracts).

Secs 57-58: పాక్షికంగా చట్టబద్ధం, పాక్షికంగా అక్రమమైన reciprocal promises — మొదటి (చట్టబద్ధ) సమితి చెల్లుబాటు అయ్యే contract, రెండోది void agreement (ఇల్లు ₹50,00,000 కు అమ్మకం చెల్లుతుంది; జూదగృహంగా వాడితే అదనంగా ₹75,00,000 అన్నది void — చట్టబద్ధ సమితిని మాత్రమే అమలు చేయండి); ఒక చట్టబద్ధ శాఖ ఉన్న ప్రత్యామ్నాయ promise — చట్టబద్ధ శాఖ మాత్రమే అమలు చేయదగినది (బియ్యం ఇవ్వడం చెల్లుతుంది, స్క్రగింగ్ నల్లమందు void).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 4 ప్రశ్నలు

- Wager ఆవశ్యకాలు (Sec. 30): అనిశ్చిత సంఘటన మీద డబ్బు చెల్లిస్తామన్న promise, గెలుపు/ఓటమి రెండు పక్షాలకూ, సంఘటన మీద అదుపు లేకపోవడం, వేరే ప్రయోజనం లేకపోవడం --- void, గెలిచిన మొత్తానికి దావా లేదు.
- Wager vs Insurance పట్టికను పట్టు సాధించండి: insurable interest, mutual consideration, indemnity, actuarial premium, ప్రజా సంక్షేమం.

- Sec. 29: uncertain agreement void, కానీ ఖచ్చితంగా చేయగలిగితే చెల్లుతుంది ('hundred tons of oil' void, అమ్మేవాడు కొబ్బరి నూనె మాత్రమే అమ్మేవాడైతే తప్పు).
- Wagers కానివి: chit funds, delivery ఉద్దేశించిన share ఒప్పందాలు, నైపుణ్య పోటీలు (బహుమతి ≤ ₹1,000), గుర్రపు పందెం బహుమతి ≥ ₹500, insurance.

TQ 5.1 • PYQ 2020-Nov [6] (a) • Distinguish Between • 5M • Pg 108	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 5.2 • RTP 2021-Nov [6] • Descriptive • --- • Pg 109	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 5.3 • PYQ 2024-Jun [6] (b) • Descriptive • 6M • Pg 109 4× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 5.4 • PYQ 2026-Sep [5] (c) • Descriptive • 6M • Pg 110	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 5 ప్రశ్నలు

- Restraint of trade (Sec. 27): ఆ మేరకు void, సహేతుక స్థానిక పరిధితో goodwill అమ్మకం మాత్రం మినహాయింపు --- అమ్మిన goodwill ను మించి నిరోధం ఉందేమో పరీక్షించండి (కృత్రిమ ఆభరణాల goodwill ను మించి నిజమైన వజ్రాభరణాలు = void).
- Sec. 57: ఇల్లు అమ్మకం చెల్లుతుంది; జూదానికి వాడితే చెల్లిస్తానన్న అదనపు promise వేరే void agreement --- చట్టబద్ధ సమితిని మాత్రమే అమలు చేయండి.
- న్యాయాధికారికి చెల్లింపు సందర్భాలు: public policy కు వ్యతిరేకం కాబట్టి void; చెల్లించిన డబ్బు వసూలు కాదు.

CSQ 5.2 • RTP 2022-May [1] • Case Scenario • --- • Pg 112	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 5.3 • RTP 2023-Jun [5] • Case Scenario • --- • Pg 113 3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 5.4 • RTP 2023-Dec [6] • Case Scenario • --- • Pg 114	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 5.5 • MTP 2024-Apr [1] (a) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 114 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 5.7 • MTP 2025-Aug S2 [1] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 116	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- బహుళ-భాగ valid-or-void ప్రశ్నలు: అప్పు కోసం వివాహ రద్దు = restraint of marriage/అనైతికం; నశించిన subject-matter = ద్విపక్ష mistake (Sec. 20); ప్రతి భాగాన్నీ దాని సొంత section కింద వర్గీకరించండి.
- Sec. 28 సూక్ష్మం: రెండింటికీ jurisdiction ఉన్నప్పుడు ఒక కోర్టును ఎంచుకోవడం చెల్లుతుంది; దావాలను పూర్తిగా అడ్డుకోవడం లేదా limitation కాలాన్ని కుదించడం void --- సమాధానం ముందు రెండింటినీ వేరు చేయండి.

CSQ 5.1 • MTP 2019-Oct [1] (a) [C] • Case Scenario • 4M • Pg 111 asked

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

CSQ 5.6 • RTP 2025-Jan [6] • Case Scenario • --- • Pg 115 2x అడిగారు

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

విభాగం 2.4: Contract అమలు (Performance of Contract)

Performance of Contract

P2-C2-U2.4 • ప్రాముఖ్యత C • అధ్యాయంలో Rank 4 • వర్గం A • అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 11.5% • 27 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Contract అమలు (Performance of Contract)

P2-C2-U2.4-T01 • Topic 1: Performance of Contract

మొదట చదవండి విభాగం 4 (Performance of Contract) లోని Sections 4.1, 4.2 చదవండి: Sec. 37 — perform చేయడం లేదా perform చేస్తానని offer చేయడం అనే బాధ్యత, actual vs attempted performance (tender), ఇంకా valid tender కు నాలుగు షరతులు (Sec. 38).

గమనికలు

Sec 37: parties తమతమ promises ను తప్పనిసరిగా perform చేయాలి, లేదా perform చేస్తానని offer చేయాలి — Contract Act కింద గానీ మరే చట్టం కింద గానీ ఆ performance ను మినహాయించినా, క్షమించినా తప్ప; performance (a) **actual** — విహిత సమయంలో, విహిత రీతిలో తాను ఒప్పుకున్నది party చేసేయడం, లేదా (b) **attempted/tender** — promisor perform చేస్తానని offer చేస్తాడు కానీ promisee స్వీకరించడానికి నిరాకరిస్తాడు (వ్యాపార వేళల్లో నిర్ణీత స్థలానికి goods తెచ్చినా delivery తీసుకోవడానికి నిరాకరించడం).

Valid tender (Sec 38) — నాలుగు షరతులు: (1) **unconditional** (వడ్డీ లేకుండా principal మాత్రమే offer చేయడం చెల్లదు); (2) **సరైన సమయం, స్థలంలో** (2 a.m. కు delivery చెల్లదు, అలా ఒప్పందం ఉంటే తప్ప); (3) goods ను పరిశీలించడానికి promisee కు **సహేతుకమైన అవకాశం** ఉండాలి (గోధుమలు contract లో చెప్పిన నాణ్యత, పరిమాణంలో ఉన్నాయో చూసుకోవడానికి); (4) **మొత్తం obligation** కోసం అయి ఉండాలి (100 promise చేసి 80 bales offer చేయడం = invalid tender).

నిరాకరించిన tender ప్రభావం: non-performance కు promisor బాధ్యుడు కాదు, contract కింద తన హక్కులనూ కోల్పోడు — valid tender అతణ్ణి liability నుంచి discharge చేస్తుంది, అతని remedies మాత్రం నిలిచే ఉంటాయి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 37: performance ను మినహాయించినా/క్షమించినా తప్ప, parties తమ promises ను తప్పనిసరిగా perform చేయాలి లేదా perform చేస్తానని offer చేయాలి; తాను promise చేసిన దానినే **సరిగ్గా** promisor perform చేయాలి.

- actual performance (obligation నెరవేరింది) ను attempted performance/tender (promisor offer చేస్తాడు, promisee నిరాకరిస్తాడు) నుంచి వేరు చేయండి --- valid tender, promisor హక్కులు పోకుండానే non-performance బాధ్యత నుంచి అతణ్ణి discharge చేస్తుంది.
- Valid tender షరతులు: unconditional; సరైన సమయం, స్థలంలో; goods పరిశీలనకు సహేతుకమైన అవకాశం; మొత్తం obligation కోసం (100 కు వ్యతిరేకంగా 80 bales offer = invalid tender).

TQ 1.1 · RTP 2020-May [5] · Descriptive · --- · Pg 122

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 2 ప్రశ్నలు

- నిర్మాణం: Sec. 37/38 చెప్పండి → వాస్తవాల మీద నాలుగు షరతులకు tender ను పరీక్షించండి → promisee నిరాకరణ promisor కు మినహాయింపు ఇస్తుందో లేదో తెల్పండి.
- Part delivery (10,000 కు వ్యతిరేకంగా 5,000 ఇటుకలు) మొత్తం obligation కు tender కాదు --- promisee నిరాకరించవచ్చు; time సారభూతమని షరతు పెట్టిన చోట ఆలస్యపు delivery (25.06 లోపు jute) promisee కు తిరస్కరించే, contract ను voidable గా పరిగణించే హక్కు ఇస్తుంది (Sec. 55).

CSQ 1.1 · MTP 2024-Apr [4] (a) (i) · Case Scenario · 4M · Pg 124

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 1.2 · MTP 2025-Aug S2 [4] (a) (i) · Case Scenario · 4M · Pg 125

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 2: Valid tender లేదా attempted performance కు ఉండవలసిన షరతులు

(Conditions to Be Satisfied for A Valid Tender or Attempted Performance)

P2-C2-U2.4-T02 · Topic 2: Conditions to Be Satisfied for A Valid Tender or Attempted Performance

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.4 లోని §4.2 చదవండి: attempted performance (tender) అంటే ఏమిటి, tender ను valid చేసే నాలుగు షరతులు ఏమిటి — ప్రతిదానికి Study Material ఉదాహరణలతో.

గమనికలు

Tender అంటే: performance చేయవలసిన సమయం వచ్చినప్పుడు promisor తన obligation ను perform చేస్తానని offer చేస్తాడు, కానీ promisee స్వీకరించడానికి నిరాకరిస్తాడు — అప్పటికే contract తనను కోరినది promisor చేసినట్టే. **ఉదా.:** వ్యాపార వేళల్లో A నిర్ణీత స్థలానికి goods తీసుకెళ్తాడు, కానీ B delivery తీసుకోడు; ఇది attempted performance.

Valid tender కు నాలుగు షరతులు: (i) unconditional — principal, interest రెండూ చెల్లించవలసి ఉండగా

principal మాత్రమే తిరిగిస్తానని offer చేయడం valid tender కాదు; (ii) **సరైన సమయం, స్థలంలో** — 2 a.m. కు delivery offer చేయడం చెల్లదు, అలా ఒప్పందం ఉంటే తప్ప; (iii) **goods పరిశీలనకు సహేతుకమైన అవకాశం** — నిర్ణీత రోజున 1,000 kg గోధుమలను warehouse కు తెచ్చి, నాణ్యత, పరిమాణం గురించి buyer సంతృప్తి చెందేలా పరిస్థితులు ఉండాలి; (iv) **మొత్తం obligation కోసం** — 100 promise చేసి 80 bales offer చేయడం valid tender కాదు.

ప్రభావం: valid tender ను నిరాకరిస్తే, contract కింద తన హక్కులు పోకుండానే non-performance బాధ్యత నుంచి promisor discharge అవుతాడు; partial లేదా conditional tender కు ఆ ప్రభావం లేదు.

అంశం 3: Contract ను ఎవరు perform చేయవచ్చు (Section 40, 41 And 42)

P2-C2-U2.4-T03 · Topic 3: By Whom a Contract May Be Performed (Section 40, 41 And 42)

మొదట చదవండి Section 4.3 చదవండి: promisor స్వయంగా perform చేయడం (personal skill contracts), agent, legal representatives (బాధ్యత వారసత్వంగా వచ్చిన ఆస్తి వరకే), third persons (Sec. 41), ఇంకా joint promisors (Sec. 42).

గమనికలు

ఎవరు perform చేయవచ్చు: (1) **promisor స్వయంగా** — contract లో personal skill, శ్రద్ధ లేదా నమ్మకం ఇమిడి ఉంటే (చిత్రం గీయడం, పాడటం); (2) **agent** — personal consideration పునాది కానప్పుడు సమర్థుడైన వ్యక్తిని నియమించవచ్చు; (3) **legal representatives** — promisor మరణిస్తే personal కాని contracts ను వారు తప్పనిసరిగా perform చేయాలి, కానీ బాధ్యత మృతుడి నుంచి వారసత్వంగా వచ్చిన ఆస్తి విలువ వరకే; personal-skill contract మరణంతోనే ముగుస్తుంది — representative గానీ promisee గానీ దాన్ని అమలు చేయించలేరు; (4) **third person** (Sec 41); (5) **joint promisors** (Sec 42).

Sec 41: third person నుంచి performance ను promisee **ACCEPT** చేస్తే, ఆ తర్వాత అతను promisor మీద దాన్ని అమలు చేయించలేడు — promisor దానికి అధికారం ఇవ్వకపోయినా, ratify చేయకపోయినా సరే; A కు B కు ఉన్న ₹1,00,000 అప్పులో ₹60,000 C చెల్లిస్తాడు; మిగిలిన ₹40,000 కోసం మాత్రమే B, A మీద దావా వేయగలడు.

Sec 42: joint promisors తమ ఉమ్మడి జీవితకాలంలో promise ను తప్పనిసరిగా ఉమ్మడిగా నెరవేర్చాలి; వారిలో ఒకరు మరణిస్తే అతని legal representatives మిగిలినవారితో కలిసి ఉమ్మడిగా; అందరూ మరణిస్తే అందరి representatives ఉమ్మడిగా.

Personal-skill contract void అవడం: artist అశక్తుడైతే (పక్షవాతం), పని పూర్తి చేయమని అతని కొడుకును/representative ను బలవంతం చేయలేరు, కానీ తీసుకున్న advance ను Sec 65 కింద తప్పనిసరిగా తిరిగివ్వాలి — void అయ్యే contract కింద పొందిన ఏ advantage అయినా restore చేయాల్సిందే.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Perform చేయగలవారిని జాబితా చేయండి: promisor స్వయంగా (personal skill/నమ్మకం ఇమిడిన contracts, ఉదా. చిత్రం గీయడం); agent (personal consideration లేని చోట); మరణం తర్వాత legal representatives (personal-skill contracts తప్ప); third person (Sec. 41); joint promisors (Sec. 42).
- Legal representatives బాధ్యత, మరణించిన promisor నుంచి వారసత్వంగా వచ్చిన ఆస్తి విలువ వరకే పరిమితం.

TQ 3.1 · MTP 2025-Aug S1 [3] (c) · Descriptive · 6M · Pg 126

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం**ఉపయోగం (Application)** provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 3 ప్రశ్నలు

- Sec. 41: third person నుంచి performance ను promisee ఒకసారి **ACCEPT** చేశాక, ఆ తర్వాత promisor మీద దాన్ని అమలు చేయించలేడు --- కాబట్టి Z నుంచి ₹40,000 స్వీకరించిన Y, మిగిలిన ₹20,000 కోసం మాత్రమే X మీద దావా వేయగలడు.
- Personal-skill contracts (పాడటం, portrait గీయడం) promisor మరణంతో లేదా అశక్తతతో ముగుస్తాయి --- perform చేయమని legal representatives ను బలవంతం చేయలేరు; కానీ contract void అవుతుంది కాబట్టి తీసుకున్న advance ను Sec. 65 కింద తిరిగివ్వాలి.
- జవాబు నిర్మాణం: contract ను వర్గీకరించండి (personal skill అవునా కాదా) → ఎవరు perform చేయగలరు/చేయాలో గుర్తించండి → మరణం/third-party చెల్లింపు వాస్తవాలను అన్వయించండి → ముగింపు ఇవ్వండి.

CSQ 3.1 · RTP 2019-May [2] (ii) · Case Scenario · --- · Pg 127

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.2 · RTP 2022-May [5] · Case Scenario · --- · Pg 127

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.3 · PYQ 2023-Jun [3] (b) (ii) · Case Scenario · 4M · Pg 128 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం**అంశం 4: Succession, Assignment మధ్య భేదం (Distinction Between Succession and Assignment)**

P2-C2-U2.4-T04 · Topic 4: Distinction Between Succession and Assignment

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.4 లోని §4.4 చదవండి: succession లో, assignment లో benefits, burdens ఎలా బదిలీ అవుతాయి, ఇంకా liabilities ను ఎందుకు assign చేయలేమో.

గమనికలు

Succession: చట్ట ప్రక్రియ ద్వారా contract benefits సంక్రమిస్తే, **burden, benefits రెండూ** legal heir కు బదిలీ కావచ్చు — తండ్రి ఆస్తికి వారసుడైన కొడుకు తండ్రి అప్పులకు బాధ్యుడు అవుతాడు, కానీ వారసత్వంగా వచ్చిన ఆస్తి మేరకు మాత్రమే; అంతకు మించి చెల్లించమని అతణ్ణి అడగరు.

Assignment: contract లోని **benefit** ను మాత్రమే assign చేయగలరు, liabilities ను ఎన్నటికీ కాదు — తిరిగి చెల్లించే బాధ్యతను వేరొకరికి assign చేసి creditor పట్ల తన obligation నుంచి debtor తప్పించుకోలేడు, ఎందుకంటే అది మూడో వ్యక్తిని ఆ liability లోకి లాగుతుంది.

Benefit assign చేయడంపై పరిమితి: promise యొక్క benefit ను creditor assign చేస్తే, debtor నుంచి అప్పును వసూలు చేసుకునే హక్కు assignee కు వస్తుంది; కానీ benefit తో పాటు liability ముడిపడి ఉంటే, లేదా contract చేయడంలో personal consideration ఇమిడి ఉంటే, ఆ benefit ను assign చేయలేరు.

అంశం 5: Joint promisor, promisee ల బాధ్యత (Liability of Joint Promisor & Promisee)

P2-C2-U2.4-T05 • Topic 5: Liability of Joint Promisor & Promisee

మొదట చదవండి Sections 42-45 బాగా నేర్చుకోండి: joint liabilities devolution (Sec. 42), contribution తో కలిపి joint and several liability (Sec. 43), ఒక joint promisor కు release (Sec. 44), ఇంకా joint promisees హక్కులు (Sec. 45).

గమనికలు

Sec 42 — joint liabilities devolution: joint promisors అందరూ తమ జీవితకాలంలో promise ను తప్పనిసరిగా ఉమ్మడిగా నెరవేర్చాలి; వారిలో ఒకరు మరణించాక అతని legal representative మిగిలినవారితో కలిసి ఉమ్మడిగా perform చేస్తాడు (బాధ్యత వారసత్వంగా వచ్చిన estate వరకే); చివరి వ్యక్తి మరణించాక అందరి representatives ఉమ్మడిగా perform చేయాలి — contract లో వ్యతిరేక ఉద్దేశం కనిపిస్తే తప్ప.

Sec 43 — joint AND several: మొత్తం promise ను perform చేయమని joint promisors లో ఏ ఒక్కరినైనా, లేదా కొందరినైనా promisee బలవంతం చేయవచ్చు; perform చేసిన promisor మిగిలిన ప్రతి ఒక్కరినీ **సమానంగా** contribute చేయమని కోరవచ్చు; ఒకరు contribution లో default అయితే ఆ నష్టాన్ని మిగిలిన joint promisors సమాన వాటాల్లో భరిస్తారు; Explanation — చెల్లించిన surety తన principal నుంచి వసూలు చేసుకోవచ్చు, కానీ principal surety నుంచి ఏమీ వసూలు చేయలేడు.

లెక్క (SM): X, Y, Z కలిసి A కు ₹6,000 బాకీ; మొత్తం చెల్లించమని Z ను బలవంతం చేస్తారు; X దివాలా తీశాడు కానీ అతని assets అతని అప్పుల్లో సగం చెల్లించగలవు — X estate నుంచి ₹1,000, Y నుంచి ₹2,500 Z కు వస్తాయి (X లోటు ₹1,000 ను Y, Z సమానంగా పంచుకుంటారు).

Sec 44 — ఒక joint promisor కు release: దీనివల్ల మిగిలిన joint promisors discharge **కారు**, release పొందిన promisor కూడా తన co-promisors పట్ల బాధ్యత (contribution) నుంచి తప్పించుకోడు — D, A ను

release చేసినా మొత్తం ₹9,00,000 కు B, C బాధ్యులే, B, C లకు contribute చేయడానికి A బాధ్యుడే.

Sec 45 — joint promisees హక్కులు: performance కోరే హక్కు వారి ఉమ్మడి జీవితకాలంలో వారందరికీ ఉమ్మడిగా ఉంటుంది; ఒకరు మరణించాక అతని representative కు మిగిలినవారితో కలిసి ఉమ్మడిగా; చివరి వ్యక్తి మరణించాక అందరి representatives కు ఉమ్మడిగా (B, C కలిసి ₹5,00,000 అప్పు ఇచ్చారు; B మరణిస్తే B representatives C తో కలిసి ఉమ్మడిగా claim చేస్తారు).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 42: joint promisors తమ జీవితకాలంలో ఉమ్మడిగా perform చేస్తారు; ఒకరు మరణిస్తే అతని legal representatives మిగిలినవారితో ఉమ్మడిగా (బాధ్యత వారసత్వ estate వరకే); అందరూ మరణిస్తే అందరి representatives ఉమ్మడిగా.
- Sec. 43 బాధ్యతను joint and several చేస్తుంది: మొత్తం perform చేయమని ఏ ఒక్క promisor నైనా promisee బలవంతం చేయవచ్చు; ఆ promisor తర్వాత సమాన contribution కోరవచ్చు; default అయినవాడి అశక్తత వల్ల వచ్చే నష్టాన్ని మిగిలినవారు సమానంగా పంచుకుంటారు.

TQ 5.1 · PYQ 2025-May [5] (c) (i) · Descriptive · 4M · Pg 129

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 2 ప్రశ్నలు

- లెక్కను సాధన చేయండి: దివాలా తీసిన promisor estate అతని వాటాలో వసూలయ్యే భాగాన్ని మాత్రమే చెల్లిస్తుంది; లోటును solvent promisors సమానంగా భరిస్తారు --- ప్రతి వసూలు మొత్తాన్నీ చూపండి.
- Sec. 44: ఒక joint promisor కు release ఇచ్చినా మిగిలినవారు discharge కారు, release పొందినవాడు co-promisors కు contribution ఇవ్వడం నుంచీ తప్పించుకోడు.
- నిర్మాణం: Secs. 42/43 (joint and several) ఉదహరించండి → వాస్తవాల మీద వాటాలు, contributions లెక్కించండి → ఎవరు ఎవరికి ఎంత చెల్లించాలో తేల్చండి.

CSQ 5.1 · MTP 2020-Oct [1] (i) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 130 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 5.3 · PYQ 2021-Dec [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 132 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- బహుళ-భాగ ప్రశ్నలు: ఒక్క promisor ను మాత్రమే creditor బలవంతం చేయగలడా (అవును, Sec. 43)? మరణించిన promisor legal representatives మీద మాత్రమే దావా వేయగలడా (మిగిలినవారితో ఉమ్మడిగా, estate మేరకు మాత్రమే --- Sec. 42)? బలవంతపు చెల్లింపు తర్వాత contribution (Sec. 43)? ప్రతి భాగానికీ దాని section తో జవాబు ఇవ్వండి.
- ముందు insolvency భాగాలను విడదీయండి (estate నిజంగా ఎంత చెల్లించగలదు), ఆ తర్వాత మిగిలిన promisors మధ్య default ను సమానంగా పంచి, చివరగా నికర వసూళ్లను తేల్చండి.

CSQ 5.2 · PYQ 2021-Jul [3] (b) · Case Scenario · 6M · Pg 131

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

CSQ 5.4 · PYQ 2025-Jan [4] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 133 2× అడిగారు

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

అంశం 6: Promise performance కు సమయం, స్థలం (Time and Place for Performance of the Promise)

P2-C2-U2.4-T06 · Topic 6: Time and Place for Performance of the Promise

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.4 లోని §4.6 చదవండి: promise ను ఎప్పుడు, ఎక్కడ perform చేయాలి అనే Sections 46 to 50.

గమనికలు

Section 46 — application లేదు, సమయం నిర్దేశించలేదు: promisee application చేయకుండానే promisor perform చేయవలసి ఉండి, సమయం నిర్ణయించకపోతే, ఆ engagement ను **reasonable time** లోపు తప్పనిసరిగా perform చేయాలి; 'reasonable time' అంటే ఏమిటన్నది ప్రతి కేసులోని వాస్తవాలు, పరిస్థితులను బట్టి తేలే విషయమని Explanation చెబుతుంది.

Section 47 — సమయం నిర్దేశించారు, application లేదు: promisee application చేయకుండానే ఒక నిర్ణీత రోజున promise ను perform చేయవలసి ఉంటే, ఆ రోజున, promise ను perform చేయవలసిన స్థలంలో, **సాధారణ వ్యాపార వేళల్లో ఎప్పుడైనా** promisor దాన్ని perform చేయవచ్చు. **ఉదా.:** 8.30 p.m. తర్వాత offer చేసిన delivery ని నిరాకరించవచ్చు, సాధారణ వ్యాపార వేళలు ముగిసిపోయాయి కాబట్టి.

Section 48 — నిర్ణీత రోజున application: application లేకుండా perform చేస్తానని promisor ఒప్పుకోనప్పుడు, సరైన స్థలంలో, సాధారణ వ్యాపార వేళల్లో performance కోసం application చేయడం **promisee బాధ్యత**; సరైన సమయం, స్థలం ఏదన్నది ప్రతి కేసులోనూ వాస్తవాల ప్రశ్న.

Sections 49 and 50: స్థలం నిర్ణయించకపోయినా, application చేయవలసిన అవసరం లేకపోయినా, సహేతుకమైన స్థలాన్ని నిర్ణయించమని promisee ని promisor తప్పనిసరిగా అడిగి అక్కడ perform చేయాలి; ఇంకా promisee నిర్దేశించిన లేదా అంగీకరించిన ఏ రీతిలోనైనా, ఏ సమయంలోనైనా చేసిన performance మంచి performance అవుతుంది.

అంశం 7: పరస్పర Promise అమలు (Performance of Reciprocal Promise)

P2-C2-U2.4-T07 · Topic 7: Performance of Reciprocal Promise

మొదట చదవండి Section 4.7 (Secs. 51-58) చదవండి: mutual & concurrent promises (Sec. 51), performance

క్రమం (Sec. 52), performance ను అడ్డుకున్న party (Sec. 53), dependent promises లో default (Sec. 54), time as essence (Sec. 55), impossibility (Sec. 56), ఇంకా legal/illegal sets (Secs. 57-58).

గమనికలు

Sec 51 — mutual and concurrent: reciprocal promises ఒకేసారి perform చేయవలసి ఉన్నప్పుడు, తన reciprocal promise ను perform చేయడానికి promisee సిద్ధంగా, ఇష్టంగా ఉంటే తప్ప ఏ promisor కూడా perform చేయనవసరం లేదు (delivery సమయంలో చెల్లించడానికి B సిద్ధంగా, ఇష్టంగా ఉంటే తప్ప goods ఇవ్వనవసరం A కు లేదు); **Sec 52 — క్రమం:** స్పష్టంగా నిర్ణయించిన క్రమంలో promises perform చేయాలి, లేకపోతే ఆ లావాదేవీ స్వభావం కోరే క్రమంలో (చెల్లింపుకు ముందు ఇల్లు కట్టాలి).

Sec 53 — performance ను అడ్డుకున్న party: అడ్డుకోబడిన party ఎంపిక మేరకు contract voidable అవుతుంది, non-performance వల్ల వచ్చిన నష్టానికి ఆ party పరిహారం కూడా పొందవచ్చు; **Sec 54 — mutual and dependent:** ముందుగా perform చేయవలసిన promisor విఫలమైతే, అవతలివారి performance ను కోరలేడు, ఆ నష్టానికి వారికి తప్పనిసరిగా పరిహారం ఇవ్వాలి (cargo ఇవ్వని charterer; shoe rack కు సామగ్రి సరఫరా చేయని hirer).

Sec 55 — time as essence: time సారభూతంగా ఉద్దేశించి ఉంటే, నిర్ణీత సమయంలో perform చేయకపోవడం వల్ల contract (లేదా perform కాని భాగం) promisee ఎంపిక మేరకు voidable అవుతుంది; సారభూతం కాకపోతే — contract voidable కాదు, promisee కు పరిహారం మాత్రమే; ఆలస్యపు performance ను promisee **ACCEPT** చేస్తే, ఆ స్వీకరణ సమయంలోనే ఆ ఉద్దేశాన్ని notice రూపంలో తెలిపితే తప్ప అతను పరిహారం కోరలేడు.

Secs 56-58: అసాధ్యమైన పని చేస్తానన్న agreement void — తెలిసి ఉన్నా (Indian Ocean ఈదడం) తెలియకపోయినా (గుర్రం అప్పటికే చనిపోయి ఉండటం) initial impossibility దాన్ని void చేస్తుంది; ఆ సంగతి promisor కు మాత్రమే తెలిసి ఉంటే/తెలిసి ఉండాల్సి ఉంటే, promisee కు అతను తప్పనిసరిగా పరిహారం ఇవ్వాలి; supervening impossibility/illegality contract ను void చేస్తుంది; **Sec 57 — reciprocal promises** లోని legal, illegal సముదాయాల్లో legal సముదాయం valid contract, illegal సముదాయం void; **Sec 58 — alternative promise** లో legal శాఖ మాత్రమే అమలుకు యోగ్యం (బియ్యం అమలవుతుంది, అక్రమ opium void).

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- Sec. 51: ఏకకాల reciprocal promises లో (చెల్లింపుకు బదులుగా delivery), అవతలివారు సిద్ధంగా, ఇష్టంగా ఉంటే తప్ప ఏ promisor కూడా perform చేయనవసరం లేదు --- delivery సమయంలో buyer చెల్లించనప్పుడు seller delivery నిరాకరించవచ్చు.
- Sec. 54 (mutual and dependent): ముందు perform చేయవలసిన party (ఉదా. సామగ్రి సరఫరా, advance చెల్లింపు) విఫలమైతే, అవతలివారి performance ను కోరలేడు, ఆ నష్టానికి వారికి తప్పనిసరిగా పరిహారం ఇవ్వాలి.

- Sec. 55: time సారభూతమై performance ఆలస్యమైతే, promisee ఎంపిక మేరకు contract voidable; సారభూతం కాకపోతే పరిహారం మాత్రమే; ఆలస్యపు performance ను **ACCEPT** చేస్తే, స్వీకరణ సమయంలో notice ఇస్తే తప్ప పరిహారం పోతుంది.
- నిర్మాణం: promises ను వర్గీకరించండి (concurrent/dependent/independent) → Secs. 51-55 ఉదహరించండి → సంసిద్ధత/అడ్డుకోవడం/ఆలస్యం వాస్తవాలను అన్వయించండి → remedy తేల్చండి.

CSQ 7.1 • PYQ 2019-Jun [3] (c) • Case Scenario • 6M • Pg 134

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**CSQ 7.2 • PYQ 2020-Nov [3] (c) (i) • Case Scenario • 6M • Pg 135 **3x అడిగారు****LEVEL II**
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

CSQ 7.3 • PYQ 2024-Sep [4] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 136

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

CSQ 7.4 • RTP 2026-Jan [5] • Case Scenario • --- • Pg 138

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

అంశం 8: చెల్లింపుల కేటాయింపు (Appropriation of Payments)

P2-C2-U2.4-T08 • Topic 8: Appropriation of Payments

మొదట చదవండి Appropriation of payments మీద Section 4.8 చదవండి (Secs. 59-61): debtor చేసే appropriation, creditor చేసేది, ఇంకా ఇద్దరూ చేయనప్పుడు law చేసేది.

గమనికలు

Sec 59 — debtor చేసేది: వేర్వేరు అప్పులు ఉన్న debtor, ఆ చెల్లింపును ఒక నిర్దిష్ట అప్పుకు వాడాలని స్పష్టంగా తెలిపి, లేదా అలా సూచించే పరిస్థితుల్లో చెల్లిస్తే, ఆ చెల్లింపును స్వీకరించినట్లయితే దానికే తప్పనిసరిగా వాడాలి (ఒక bill కు సరిగ్గా సమానమైన cheque ఆ bill కే appropriate అయినట్టు భావిస్తారు).

Sec 60 — creditor చేసేది: debtor ఎలాంటి సూచనా ఇవ్వకపోతే, పరిస్థితులూ ఏమీ సూచించకపోతే, నిజంగా చెల్లించవలసి ఉన్న ఏ lawful debt కైనా — limitation వల్ల time-barred అయినదానికైనా — creditor తన విచక్షణ మేరకు ఆ చెల్లింపును వాడవచ్చు; కానీ వివాదంలో ఉన్న అప్పుకు కాదు.

Sec 61 — law చేసేది: ఇరు parties లో ఎవరూ appropriate చేయకపోతే, ఆ చెల్లింపును **కాల క్రమంలో** అప్పుల discharge కు వాడతారు (time-barred అప్పులతో సహా); అప్పులు సమాన స్థాయివైతే దామాషా ప్రకారం.

లెక్క (SM — Murari/Girdhari): ₹12,120 (2018, time-barred), ₹5,650, ₹9,680 bills; ₹9,680 cheque ఒక bill కు సరిగ్గా సరిపోతుంది → దానికే appropriate (Sec 59); ₹15,000 cheque → time-barred ₹12,120 కు, మిగిలినది ₹5,650 కు creditor appropriate చేయవచ్చు (Sec 60); ఒక guaranteed, ఒక unguaranteed loan ఉన్న creditor కూడా అలాగే, నిర్దేశం లేని చెల్లింపును unguaranteed loan కు వాడవచ్చు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

TQ 8.1 · PYQ 2026-Sep [3] (c) · Descriptive · 6M · Pg 139

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం****ఉపయోగం (Application)** provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 3 ప్రశ్నలు

- మూడు నియమాలనూ వరుసగా అన్వయించండి: Sec. 59 --- చెల్లింపును స్వీకరిస్తే debtor స్పష్ట/సూచిత సూచన కట్టుబడి ఉంటుంది (ఒక bill కు సరిగ్గా సమానమైన cheque ఆ bill కే appropriation ను సూచిస్తుంది); Sec. 60 --- సూచన లేకపోతే, time-barred అయినా సరే ఏ lawful debt కైనా creditor వాడవచ్చు, కానీ వివాదంలో ఉన్న అప్పుకు కాదు; Sec. 61 --- ఎవరూ appropriate చేయకపోతే: అప్పులు కాల క్రమంలో discharge, సమాన స్థాయివైతే దామాషాలో.
- బహుళ-అప్పుల లెక్కను సాధన చేయండి: ముందు సరిగ్గా సరిపోయే మొత్తపు cheques ను జతచేయండి, ఆ తర్వాత మిగిలినదాన్ని పాతవి/time-barred అప్పులకు creditor appropriate చేయనివ్వండి.
- Guaranteed-loan ఉచ్చు: రెండు loans లో ఒకటి guaranteed అయి, debtor ఎలాంటి నిర్దేశమూ ఇవ్వకపోతే, creditor (bank) ఆ చెల్లింపును **UNguaranteed** loan కు appropriate చేయవచ్చు --- surety అభ్యంతరం చెప్పలేడు.

CSQ 8.1 · RTP 2023-Jun [2] · Case Scenario · --- · Pg 140 **2x అడిగారు****LEVEL II**
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

CSQ 8.3 · MTP 2025-Apr S1 [1] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 143

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

CSQ 8.2 · PYQ 2023-Dec [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 141 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**కఠినం****అంశం 9: Perform చేయనవసరం లేని contracts -- ఇరు parties సమ్మతితో**

P2-C2-U2.4-T09 · Topic 9: Contracts, Which Need not be Performed -- with the consent of both the parties

మొదట చదవండి Section 4.9 (Secs. 62-67) చదవండి: novation, rescission, alteration (Sec. 62), remission/waiver (Sec. 63), voidable contract కింద పొందిన benefit restoration (Sec. 64), void agreement కింద పొందిన advantage (Sec. 65), rescission communication (Sec. 66), ఇంకా promisee నిర్లక్ష్యం (Sec. 67).

గమనికలు

Sec 62: అసలు contract స్థానంలో కొత్త contract పెట్టడానికి, లేదా దాన్ని rescind చేయడానికి/alter చేయడానికి parties ఒప్పుకుంటే, అసలు contract ను perform చేయనవసరం లేదు — **novation:** కొత్త contract ను స్థానంలో పెట్టడం (అవే parties మధ్య గానీ వేర్వేరు parties మధ్య గానీ; consideration = పాత contract ను పరస్పరం discharge చేసుకోవడం; B కు debtor గా A స్థానంలో C); **rescission:** పాత contract రద్దు, కొత్తది ఏదీ పెట్టరు; **alteration:** పరస్పర ఒప్పందంతో నిబంధనలు మార్చడం.

Novation vs alteration: novation లో నిబంధనలు **లేదా** parties మారవచ్చు, కొత్త contract ను స్థానంలో

పెట్టడం ఎప్పుడూ ఉంటుంది; alteration లో parties **అవే** ఉంటారు, కొత్త contract పెట్టనవసరం లేదు — అసలు contract లోని కొన్ని నిబంధనలు మాత్రమే మారతాయి.

Sec 63 — remission: ప్రతి promisee promise performance ను పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా వదులుకోవచ్చు/remit చేయవచ్చు, performance కు సమయం పొడిగించవచ్చు, లేదా దాని బదులు తనకు సరైనదనిపించిన ఏ తృప్తిని సవ్వకరించవచ్చు — భారతదేశంలో దీనికి consideration అక్కరలేదు: ₹5,00,000 చెల్లించవలసిన సమయం, స్థలంలోనే B ₹2,00,000 స్వీకరిస్తే మొత్తం అప్పు discharge అవుతుంది; A అప్పు తీర్చడానికి C ఇచ్చిన పాక్షిక చెల్లింపును స్వీకరిస్తే మొత్తం claim discharge అవుతుంది.

Secs 64-67: Sec 64 — voidable contract ను rescind చేసే party దాని కింద పొందిన ఏ benefit నైనా తప్పనిసరిగా restore చేయాలి (policy ను rescind చేసే insurer ఖర్చులు తీసివేసి premium తిరిగిస్తాడు); **Sec 65** — void అని తేలిన agreement కింద గానీ, void అయ్యే contract కింద గానీ పొందిన advantage ను restore చేయాలి లేదా పరిహారం ఇవ్వాలి (అప్పటికే చనిపోయిన C ను పెళ్లాడతానన్న B promise కోసం చెల్లించిన ₹1,00,000 తిరిగివ్వాలి; కానీ security deposit “benefit received under the contract” కాదు, కాబట్టి buyer default అయితే దాన్ని ఉంచుకోవచ్చు); **Sec 66** — rescission ను proposal లాగే communicate చేయాలి (అలాగే revoke చేయవచ్చు); **Sec 67** — సహేతుకమైన సౌకర్యాలు ఇవ్వకుండా promisee నిర్లక్ష్యం చేసినా నిరాకరించినా promisor కు మినహాయింపు (నేర్చుకోవడానికి నిరాకరించిన apprentice; తన ఇంట్లో ఎక్కడ మరమ్మత్తు కావాలో చూపని B).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- ఏవైనా ఐదు పరిస్థితులను వివరించడానికి సిద్ధంగా ఉండండి: novation, rescission, alteration (Sec. 62); remission --- promisee performance ను పూర్తిగా/పాక్షికంగా వదులుకోవచ్చు/remit చేయవచ్చు, సమయం పొడిగించవచ్చు, వేరే తృప్తిని స్వీకరించవచ్చు (Sec. 63); voidable contract rescission (Sec. 64); సౌకర్యాలు ఇవ్వడంలో promisee నిర్లక్ష్యం (Sec. 67).
- Novation vs alteration: novation **కొత్త** contract ను స్థానంలో పెడుతుంది (నిబంధనలు లేదా parties మారవచ్చు; పాత contract discharge); alteration పరస్పర సమ్మతితో నిబంధనలు మారుస్తుంది, కానీ parties **అవే** ఉంటారు, కొత్త contract పెట్టనవసరం లేదు.
- భారతదేశంలో remission కు consideration అక్కరలేదు --- ₹5,00,000 కు పూర్తి తృప్తిగా ₹2,00,000 స్వీకరిస్తే మొత్తం అప్పు discharge అవుతుంది (Sec. 63).

TQ 9.2 · PYQ 2022-Nov [6] (a) · Distinguish Between · 5M · Pg 145

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 9.1 · PYQ 2021-Dec [2] (a) · Descriptive · 7M · Pg 144 **5× అడిగారు**

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 10: Contract ముగింపు (Discharge of a Contract)

P2-C2-U2.4-T10 · Topic 10: Discharge of a Contract

మొదట చదవండి Discharge రీతులను జాబితా చేసే Section 4.10 చదవండి: performance, mutual agreement (Sec. 62-63), supervening impossibility తో సహా impossibility (Sec. 56), lapse of time (Limitation Act, 1963), operation of law, breach, remission, merger; అలాగే contract void అయినప్పుడు Sec. 65 restitution.

గమనికలు

Discharge రీతులు: (1) **performance** — actual లేదా attempted (tender); (2) **mutual agreement** — novation, rescission, alteration, remission (Secs 62-63); (3) **performance impossibility** — ab initio లేదా supervening (Sec 56); (4) **lapse of time** — Limitation Act, 1963 (3 years లోపు దావా వేయని ధర్మ time-barred అయి వసూలు కాదు); (5) **operation of law** — promisor మరణం, దివాలా; (6) **breach** — actual లేదా anticipatory; నష్టపోయిన party కి damages వస్తాయి, తన భాగం నుంచి discharge అవుతాడు; (7) **remission/waiver** (Sec 63); (8) **సౌకర్యాలు ఇవ్వడంలో promisee నిర్లక్ష్యం** (Sec 67); (9) **merger of rights** — తక్కువ హక్కు ఎక్కువ హక్కులో కలిసిపోతుంది (lease కు తీసుకున్న భూమిని lessee కొంటే — lease ముగుస్తుంది).

Supervening impossibility (Sec 56): contract ఏర్పడ్డాక, parties ఊహకు అందని అనుకోని సంఘటన వల్ల గానీ పరిస్థితుల మార్పు వల్ల గానీ performance అసాధ్యమైనా చట్టవిరుద్ధమైనా, contract **VOID** అవుతుంది, ఇరు parties discharge అవుతారు; కారణాలు: (a) చట్టంలో ఊహించని మార్పు, (b) subject-matter నాశనం, (c) ఊహించిన స్థితి ఏర్పడకపోవడం/వ్యక్తిగత అశక్తత (పెళ్లికి ముందు party కి మతిస్థిమితం పోవడం; నిర్ణీత సందర్భాల్లో నటించలేనంత అనారోగ్యంతో ఉన్న నటుడు), (d) యుద్ధ ప్రకటన (శత్రు దేశంగా మారిన దేశంతో import contract రద్దు/నిలిపివేత).

Sec 65 restitution: contract void అయినప్పుడు పొందిన ఏ advantage అయినా (advance, token/security money) తప్పనిసరిగా restore చేయాలి లేదా పరిహారం ఇవ్వాలి — agreement కాలంలోనే motor car (subject-matter) నాశనమైతే security మొత్తాన్ని తిరిగివ్వాలి; దీనికి భిన్నంగా, buyer తానే default అయితే seller rescind చేసి security ను ఉంచుకోవచ్చు.

సాధారణ అన్వయాలు: అమ్మకానికి ముందు ప్రమాదంలో గురై చనిపోవడం — subject-matter నాశనం, contract void; దిగుమతులపై నిషేధం — తర్వాత వచ్చిన illegality, discharge; time సారభూతమైన చోట కుళ్లిన apples ఆలస్యంగా delivery — discharge/తిరస్కరణ; time సారభూతమైన చోట ఆలస్యపు delivery ను స్వీకరిస్తే — స్వీకరణ సమయంలో notice ఇస్తేనే పరిహారం కోరవచ్చు (Sec 55).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- Supervening impossibility (Sec. 56): contract ఏర్పడ్డాక, parties ఊహకు అందని సంఘటన వల్ల performance అసాధ్యం/చట్టవిరుద్ధం అయితే contract **VOID** అవుతుంది, ఇరు parties discharge అవుతారు --- ఉదా. పెళ్లికి ముందు party కి మతిస్థిమితం పోవడం, నటించలేనంత అనారోగ్యంతో నటుడు.

- దాని కారణాలు కంఠస్థం చేయండి: చట్టంలో ఊహించని మార్పు, subject-matter నాశనం, ఊహించిన స్థితి ఏర్పడకపోవడం/వ్యక్తిగత అశక్తత, యుద్ధ ప్రకటన.
- Discharge రీతులన్నిటినీ ఒక్కో వాక్యంలో జాబితా చేయండి: performance (actual/attempted), mutual agreement (novation/rescission/alteration/remission), impossibility, lapse of time, operation of law (మరణం, దివాలా), breach, merger of rights.

TQ 10.1 · PYQ 2021-Jul [6] (a) · Descriptive · 5M · Pg 146 4× అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 10.2 · MTP 2024-Jul [5] (c) · Descriptive · 6M · Pg 146 3× అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 3 ప్రశ్నలు

- నిర్మాణం: discharge చేసే సంఘటనను గుర్తించండి → Sec. 56 (లేదా 62/63) ఉదహరించండి → ప్రభావం చెప్పండి (contract void, parties discharge) → Sec. 65 అన్వయించండి: పొందిన advantage (advance/token money) ను restore చేయాలి.
- సాధారణ దృశ్యాలు: ఓడరేవు దేశంపై యుద్ధ ప్రకటన = శత్రువుతో వ్యాపారం, contract discharge; అమ్మకానికి ముందు ఇల్లు కూల్చివేత = subject-matter నాశనం, ₹50,000 token Sec. 65 కింద తిరిగివ్వాలి; time సారభూతమైన చోట ఆలస్యపు చక్కిర delivery ను స్వీకరిస్తే --- స్వీకరణ సమయంలో notice ఇస్తేనే పరిహారం కోరవచ్చు (Sec. 55).

CSQ 10.1 · PYQ 2018-Nov [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 148 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 10.2 · PYQ 2021-Dec [3] (b) (ii) · Case Scenario · 6M · Pg 149 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 10.3 · PYQ 2024-Jun [4] (a) (i) · Case Scenario · 4M · Pg 150 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విభాగం 2.5: Contract ఉల్లంఘన, దాని పరిహారాలు (Breach of Contract and its Remedies)

Breach of Contract and its Remedies

P2-C2-U2.5 · ప్రాముఖ్యత C · అధ్యాయంలో Rank 8 · వర్గం C · అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 7.3% · 17 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Contract ముందస్తు ఉల్లంఘన (Anticipatory Breach of Contract)

P2-C2-U2.5-T01 · Topic 1: Anticipatory Breach of Contract

మొదట చదవండి Unit 5 (Breach of Contract and its Remedies) లోని Section 5.1 చదవండి: Sec. 39 --- గడువు తేదీకి ముందే performance కు నిరాకరించడం లేదా తనను తాను అసమర్థుడిని చేసుకోవడం, express (మాటలతో) లేదా implied (ప్రవర్తనతో) repudiation, ఇంకా promisee కు ఉన్న రెండు ఎంపికలు.

గమనికలు

అర్థం: performance కు నిర్ణయించిన సమయం రాకముందే జరిగే breach — promisor performance కు పూర్తిగా నిరాకరిస్తూ తన అయిష్టతను ముందుగానే తెలియజేస్తాడు; ఇది (a) **express** కావచ్చు, మాట్లాడిన లేదా రాసిన మాటల ద్వారా (30 July న A, 14 August న ఇవ్వాలన్న cotton ఇవ్వనని B కి తెలియజేస్తాడు), లేదా (b) **implied**, ప్రవర్తన ద్వారా (A వాగ్దానం చేసిన తెల్ల గుర్రాన్ని గడువు తేదీకి ముందే C కి అమ్మేస్తాడు).

Sec 39 (SM): “When a party to a contract has refused to perform or disable himself from performing, his promise in its entirety, the promisee may put an end to the contract, unless he has signified, but words or conduct, his acquiescence in its continuance.”

ప్రభావం — promisee కు రెండు ఎంపికలు: (1) contract rescinded అయినట్టు భావించి, గడువు తేదీ కోసం ఎదురుచూడకుండా **వెంటనే** damages కోసం దావా వేయవచ్చు; లేదా (2) rescind చేయకూడదని ఎంచుకోవచ్చు — contract ఇంకా అమల్లో ఉన్నట్టే భావించి, గడువు తేదీన తప్పు చేసిన పక్షాన్ని బాధ్యుడిని చేయవచ్చు; కానీ అప్పుడు contract **ఇరు** పక్షాల ప్రయోజనం కోసం సజీవంగా ఉంటుంది: తప్పు చేసిన పక్షం పునరాలోచించి performance చేయవచ్చు, ఇంకా contract ను discharge చేసే ఏదైనా supervening impossibility ప్రయోజనాన్ని పొందవచ్చు.

పరిమితులు: acquiescence ఉప్పు — contract కొనసాగడానికి మాటల ద్వారా లేదా ప్రవర్తన ద్వారా అంగీకారం తెలిపిన promisee, ఆ నిరాకరణ ఆధారంగా దాన్ని ముగించలేడు; ఇంకా మొత్తం contract ను rescind చేయాలంటే నిరాకరణ/అసమర్థత promise కు “in its entirety” సంబంధించినదై ఉండాలి (SM లో పేర్కొన్న ప్రధాన కేసులు: Frost v. Knight, Hochster v. DelaTour).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Anticipatory breach ను నిర్వచించండి: performance కు నిర్ణయించిన సమయానికి ముందే repudiation --- మాట్లాడిన/రాసిన మాటల ద్వారా express గా, లేదా ప్రవర్తన ద్వారా implied గా (ఉదా. గడువు తేదీకి ముందే వాగ్దానం చేసిన గుర్రాన్ని మూడో వ్యక్తికి అమ్మడం).
- Sec. 39: ఒక పక్షం తన promise ను **పూర్తిగా** performance చేయడానికి నిరాకరించినా, లేదా తనను తాను అసమర్థుడిని చేసుకున్నా, contract కొనసాగడానికి acquiescence తెలిపి ఉంటే తప్పు promisee దాన్ని ముగించవచ్చు.
- ప్రభావం --- promisee కు రెండు ఎంపికలు: (1) వెంటనే rescind చేసి damages కోసం దావా వేయడం, లేదా (2) గడువు తేదీ వరకు contract ను సజీవంగా ఉంచడం; కానీ అప్పుడు contract **ఇరు** పక్షాలకూ సజీవంగా ఉంటుంది, తప్పు చేసిన పక్షం ఇంకా performance చేయవచ్చు లేదా supervening impossibility ప్రయోజనం పొందవచ్చు.

TQ 1.1 • PYQ 2024-Jun [5] (c) • Descriptive • 6M • Pg 154 **3× అడిగారు****LEVEL I**
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం**TQ 1.2 • MTP 2024-Aug [3] (c) • Descriptive • 6M • Pg 155 **10× అడిగారు****LEVEL I**
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం**

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 3 ప్రశ్నలు

- నిర్మాణం: repudiation ను గుర్తించండి ('in its entirety' నిరాకరణ, ఉదా. నర్తకి గైర్బాజరు కావడం, సరఫరా చేయనని supplier ముందస్తు notice) → Sec. 39 ఉటంకించండి → aggrieved party ఎంపికను, damages పర్యవసానాన్ని చెప్పండి.
- Acquiescence ఉచ్చును గమనించండి: promisee performance కొనసాగనిస్తే (కొనసాగింపుకు అంగీకారం తెలిపితే), ఆ నిరాకరణ ఆధారంగా contract ను ముగించే హక్కును కోల్పోతాడు.
- పాక్షిక నిరాకరణ (అనేక వాటిలో ఒక size/category shirts) --- మొత్తం contract rescission కు అనుమతించే ముందు అది promise కు 'in its entirety' సంబంధించిన నిరాకరణ అని పరీక్షించండి.

CSQ 1.1 · PYQ 2022-May [1] (a) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 156 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.2 · PYQ 2023-Dec [3] (b) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 157	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.3 · PYQ 2026-Sep [4](a) · Case Scenario · 7M · Pg 158	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 2: Contract వాస్తవ ఉల్లంఘన (Actual Breach of Contract)

P2-C2-U2.5-T02 · Topic 2: Actual Breach of Contract

మొదట చదవండి Section 5.2 చదవండి: performance గడువు వచ్చినప్పుడు లేదా performance జరుగుతుండగా actual breach, ఇంకా aggrieved party కు అందుబాటులో ఉన్న remedies పట్టిక.

గమనికలు

అర్థం: నిర్ణీత తేదీన performance కు నిరాకరించడం లేదా విఫలం కావడం — ఇది (a) performance గడువు వచ్చినప్పుడు జరుగుతుంది (A 1 February న 100 bags చక్కెర ఇవ్వడంలో విఫలమవుతాడు), లేదా (b) contract performance జరుగుతుండగా, మధ్యలో express లేదా implied నిరాకరణ/వైఫల్యం ద్వారా; అవతలి పక్షానికి దావా హక్కు వస్తుంది.

Breach కు ఐదు remedies: (1) damages కోసం దావా — Sec 73 కింద ద్రవ్య పరిహారం; (2) contract rescission — aggrieved party తన బాధ్యతల నుంచి విముక్తుడై పరిహారానికి అర్హుడు (A cement ఇవ్వడంలో విఫలమైతే B ధర చెల్లించే బాధ్యత నుంచి discharge అవుతాడు); (3) specific performance కోసం దావా — damages సరిపోని remedy అయినప్పుడు, breach చేసిన పక్షం తన promise నెరవేర్చాలని court ఆదేశిస్తుంది; (4) injunction కోసం దావా — చేయనని promise చేసిన పనిని చేయకుండా court ఒక పక్షాన్ని నిరోధిస్తుంది; (5) quantum meruit మీద దావా — అప్పటికే చేసిన పనికి సహేతుకమైన పారితోషికం.

Sec 75: సక్రమంగా contract ను rescind చేసిన వ్యక్తి, contract నెరవేరకపోవడం వల్ల కలిగిన ఏ నష్టానికైనా పరిహారం పొందడానికి అర్హుడు — ఆరో రాత్రి గాయని ఉద్దేశపూర్వకంగా గైర్బాజరైంది; manager rescind చేసి పరిహారం కోరతాడు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి — ఈ ముద్రణలో ప్రశ్నలు లేవు

- Breach కు ఐదు remedies కంఠస్థం చేయండి: (1) damages కోసం దావా (Sec. 73), (2) rescission of contract, (3) specific performance కోసం దావా, (4) injunction కోసం దావా, (5) quantum meruit మీద దావా --- ఏది ఎప్పుడు లభ్యమో ఒక్కో వాక్యంతో.
- Actual breach అనేది performance గడువు వచ్చినప్పుడు (ఒప్పుకున్న తేదీన ఇవ్వడంలో వైఫల్యం), లేదా performance జరుగుతుండగా (మధ్యలో express/implied నిరాకరణ) జరుగుతుంది.
- Sec. 75 ను జతచేయండి: contract ను సక్రమంగా rescind చేసే పక్షం, contract నెరవేరకపోవడం వల్ల కలిగిన ఏ నష్టానికైనా పరిహారం పొందడానికి అర్హం.

అంశం 3: Damages కోసం దావా (Suit for Damages)

P2-C2-U2.5-T03 · Topic 3: Suit for Damages

మొదట చదవండి Sec. 73, Hadley vs. Baxendale మీద Section 5.3 ను బాగా చదవండి: ordinary, special, vindictive/exemplary, nominal, ఆలస్యం వల్ల deterioration damages, నష్టం తగ్గించే కర్తవ్యం, remote/indirect నష్టంపై నిషేధం.

గమనికలు

Sec 73 నియమం: breach వల్ల నష్టపోయిన పక్షం (1) breach నుంచి సాధారణ పరిస్థితుల్లో సహజంగా కలిగే, **లేదా** (2) contract చేసేటప్పుడు breach జరిగితే రావచ్చని పక్షాలకు తెలిసిన నష్టానికి పరిహారం పొందడానికి అర్హం — special damage **ముందస్తు notice** ఉంటేనే; remote లేదా indirect నష్టానికి పరిహారం **లేదు**; aggrieved party నష్టాన్ని తగ్గించడానికి సహేతుకమైన చర్యలు తప్పనిసరిగా తీసుకోవాలి.

Hadley vs. Baxendale: విరిగిన mill crankshaft ను అందించడంలో carrier ఆలస్యం చేశాడు; mill అదనంగా 5 రోజులు పనిలేకుండా ఉంది, కానీ carrier కు చెప్పింది ఆ వస్తువు విరిగిన shaft అని మాత్రమే, ఆలస్యం వల్ల mill ఆగిపోతుందని కాదు — ordinary damages మాత్రమే ఇవ్వాలని తీర్పు, special circumstances తెలియజేయనందున లాభ నష్టం వసూలుకు అర్హం **కాదు**.

Damages రకాలు: **ordinary** — సహజమైన, ప్రత్యక్ష నష్టం; ప్రామాణిక కొలత = breach తేదీ నాటి contract ధరకు, market ధరకు మధ్య తేడా (₹5,000 కు ఒప్పుకున్న బియ్యం ₹5,500 కు పెరిగితే — bag కు ₹500); **special** — special circumstances గురించి notice ఇచ్చినప్పుడే వసూలుకు అర్హం (mill ఆగిపోయిందని చెప్పిన carrier ఆలస్యానికి సగటు లాభాలు చెల్లిస్తాడు, కానీ notice ఇవ్వని Government contract నష్టాన్ని కాదు); **vindictive/exemplary** — **రెండు** సందర్భాల్లో మాత్రమే: పెళ్లి చేసుకుంటానన్న promise breach (మనోభావాలకు గాయం), ఇంకా వ్యాపారి-customer cheque ను banker తప్పుగా dishonour చేయడం, అక్కడ ద్రవ్య నష్టం లేకున్నా పరపతి, పరువు దెబ్బతింటాయి (Gibbons v West Minster Bank); **nominal** — breach రుజువైనా నిజమైన నష్టం లేనప్పుడు: హక్కును స్థాపించడానికే ఒక సంకేత మొత్తం (ఒక రూపాయి, 10 పైసలు కూడా); **ఆలస్యం వల్ల deterioration** — notice **లేకున్నా** carrier నుంచి వసూలుకు అర్హం, 'deterioration' లో భౌతిక నష్టం, అమ్మకపు ప్రత్యేక అవకాశం కోల్పోవడం రెండూ వస్తాయి.

Notice గణన (SM — water bottles): X ₹4.50 కు కొని Y కి ₹5.00 కు తిరిగి అమ్ముడానికే ఆ 1,000 bottles అని తెలిసిన Z, కోల్పోయిన resale లాభం ₹500 ($1,000 \times ₹0.50$) చెల్లిస్తాడు; Z కి చెప్పి ఉండకపోతే damages = default తేదీ నాటి market-price తేడా, అంటే ₹750 (market ₹5.25 వద్ద $1,000 \times ₹0.75$).

Remoteness (SM — bus breakdown): చలి రాత్రి ప్రయాణికులు hotel వరకు నడవాల్సి వచ్చింది — వ్యక్తిగత అసౌకర్యం, hotel charges సహజంగా కలిగిన నష్టంగా వసూలుకు అర్హం; భార్య వైద్య చికిత్స remote/indirect కాబట్టి వసూలుకు అర్హం కాదు — మొత్తం లెక్కించే ముందు ప్రతి claim ను Sec 73 రెండు అంశాలపై పరీక్షించండి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 73 నియమం: సాధారణ పరిస్థితుల్లో సహజంగా కలిగే నష్టానికి, **లేదా** contract చేసేటప్పుడు రావచ్చని పక్షాలకు తెలిసిన నష్టానికి పరిహారం; remote/indirect నష్టానికి ఎప్పుడూ కాదు; aggrieved party తప్పనిసరిగా నష్టం తగ్గించుకోవాలి.
- Hadley vs. Baxendale: ఆలస్యం వల్ల mill ఆగిపోతుందని carrier కు చెప్పలేదు --- లాభ నష్టం వసూలుకు అర్హం కాదు; special damages కు special circumstances గురించి **ముందస్తు notice** అవసరం.

TQ 3.1 • RTP 2019-Nov [7] • Descriptive • --- • Pg 160

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 3.2 • PYQ 2026-May [3] (c) • Descriptive • 6M • Pg 161

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 4 ప్రశ్నలు

- ప్రామాణిక కొలత: breach తేదీ నాటి contract ధర vs market ధర (బియ్యం/water-bottle ఉదాహరణలు) --- సమాధానంలో ఆ మొత్తాన్ని లెక్కించి చూపండి.
- Notice కేసులు: సరుకు resale contract కోసమేనని **తెలిసిన** supplier కోల్పోయిన resale లాభం చెల్లిస్తాడు; notice లేకపోతే market-price తేడా మాత్రమే --- ఏం తెలియజేశారో ఎప్పుడూ చూడండి.
- అసౌకర్య సందర్భాలు (bus breakdown, exhibition consignment): సహజంగా కలిగే అసౌకర్యం/hotel charges వసూలుకు అర్హం; notice లేకుండా వైద్య చికిత్స లేదా కోల్పోయిన exhibition లాభాలు remote.

CSQ 3.2 • RTP 2020-Nov [1] • Case Scenario • --- • Pg 163

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.3 • MTP 2022-Mar [1] (a) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 164

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.4 • RTP 2024-Sep [6] • Case Scenario • --- • Pg 165 **6x అడిగారు**

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.5 • RTP 2026-May [5] • Descriptive • --- • Pg 166

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- రెండు దశల సందర్భాలు (M Ltd. machinery కేసు): ప్రత్యామ్నాయ machinery అదనపు ధర = ordinary damage, వసూలుకు అర్హం; buyer తన సొంత customer కు చెల్లించిన పరిహారం = special damage, contract చేసేటప్పుడు తెలియజేస్తేనే వసూలుకు అర్హం.
- మొత్తం లెక్కించే ముందు ప్రతి claim ను Sec. 73 రెండు అంశాలపై (సహజ నష్టం vs notice ఇచ్చిన special నష్టం), remoteness నిషేధంపై పరీక్షించండి.

CSQ 3.1 · PYQ 2018-May [3] (c) · Case Scenario · 6M · Pg 162 4x అడిగారు LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి — ఈ ముద్రణలో ప్రశ్నలు లేవు

- Vindictive/exemplary damages రెండు సందర్భాల్లో మాత్రమే ఇస్తారు: పెళ్లి చేసుకుంటానన్న promise breach (మనోభావాలకు గాయం), ఇంకా వ్యాపారి-customer cheque ను banker తప్పుగా dishonour చేయడం (Gibbons v Westminster Bank).
- Nominal damages: breach రుజువైనా నిజమైన నష్టం లేనప్పుడు ఇస్తారు --- హక్కును స్థాపించడానికే ఒక సంకేత మొత్తం.

అంశం 4: జరిమానా, ముందే నిర్ణయించిన Damages — Penalty and Liquidated Damages (Section 74)

P2-C2-U2.5-T04 · Topic 4: Penalty and Liquidated Damages (Section 74)

మొదట చదవండి Section 5.4 చదవండి: Sec. 74 --- పేర్కొన్న మొత్తానికి మించని reasonable compensation, English ఇంకా భారతీయ చట్ట స్థితి, government-bond మినహాయింపు, అలాగే మిగిలిన remedies (rescission, specific performance, injunction, quantum meruit ఇంకా Sec. 75).

గమనికలు

భావనలు: liquidated damages = భవిష్యత్ breach వల్ల కలిగే నష్టాన్ని పక్షాలు నిజాయితీగా ముందుగా అంచనా వేయడం; penalty = తప్పు చేసిన పక్షాన్ని భయపెట్టేందుకు (in terrorem) నిర్ణయించిన అసాధారణమైన, అన్యాయమైన మొత్తం, దీనికి నిజమైన నష్టంతో పోలిక ఉండదు; పక్షాలు పెట్టిన పేరు **తుది కాదు** — court సారాంశాన్ని చూస్తుంది, అతిగా ఉన్న మొత్తాన్ని liquidated damages అని పిలిచినా అది penalty యే; default తేదీ నుంచి పెంచిన వడ్డీ షరతు penalty కావచ్చు, కానీ ఒక వాయిదా default అయితే మొత్తం బకాయి చెల్లించాలని మాత్రమే చెప్పే clause penalty **కాదు**.

Sec 74 — భారతీయ చట్టం: ఇది penalty కు, liquidated damages కు మధ్య తేడా చూపదు — నిజమైన నష్టం రుజువైనా కాకపోయినా, aggrieved party కు పేర్కొన్న మొత్తానికి మించని **reasonable compensation** మాత్రమే దక్కుతుంది (court తక్కువ ఇవ్వవచ్చు, ఎక్కువ ఎప్పటికీ కాదు) — Sri Chunni Lal vs. Mehta & Sons Ltd (SC): దావాదారు పేర్కొన్న మొత్తానికి మించి వసూలు చేయలేడు, court దాన్ని తగ్గించవచ్చు; దీనికి

భిన్నంగా English చట్టం liquidated damages ను అమలు చేస్తుంది కానీ penalties ను పట్టించుకోదు; **మినహాయింపు** — public duty నిర్వహణ కోసం Central/State Government కు ఇచ్చిన bond, breach జరిగితే పేర్కొన్న **మొత్తం** సొమ్ముకు అమలు చేయదగినది.

Quantum meruit — “as much as earned”: ఇది అప్పటికే చేసిన పని విలువకు restitutory దావా (damages మాత్రం compensatory); **రెండు షరతులు** — అసలు contract discharge అయి ఉండాలి, ఇంకా దావా వేసేది default లో **లేని** పక్షం కావాలి; సందర్భాలు: (a) agreement void అని తేలడం/contract void కావడం, (b) non-gratuitous act (స్వీకరించిన 2 అదనపు brandy bottles కు చెల్లించాల్సిందే), (c) పారితోషికం నిర్ణయించకుండా అందించిన సేవలు, (d) అవతలి పక్షం contract ను వదిలేయడం లేదా performance కు నిరాకరించడం (అధికారం అన్యాయంగా రద్దైన agent చేసిన పనికి, ఖర్చులకు వసూలు చేసుకుంటాడు), (e) విభజించదగిన contract కొంత performance జరిగి ప్రయోజనం పొందడం (100 cotton bales లో 50 ఇచ్చారు — B 50 కి చెల్లించాలి), (f) విభజించలేని lump-sum contract పూర్తిగా కానీ నాసిరకంగా performance చేయడం — నాసిరకం పనికి తగ్గించి lump sum వసూలుకు అర్హం.

Specific performance ఇంకా injunction: damages సరిపోని remedy అయినప్పుడు (ప్రత్యేకమైన subject-matter, market లో ప్రత్యామ్నాయం లేదు), breach చేసిన పక్షం contract షరతుల ప్రకారం తన promise నెరవేర్చాలని court తన విచక్షణతో ఆదేశించవచ్చు; చేయనిని promise చేసిన పనిని ఒక పక్షం చేస్తూనే ఉంటే, court injunction ద్వారా అతన్ని నిరోధిస్తుంది — ఒకే producer కోసం మాత్రమే నటిస్తానని ఒప్పుకున్న film star ను వేరొకరి కోసం నటించకుండా నిరోధించారు; రెండు నెలలకు ఒప్పుకున్న గాయనిని ఇతర చోట్ల పాడకుండా నిరోధించారు; నిర్మాణం: remedy క్రమం → వాస్తవాలపై damages సరిపోవు → specific performance/injunction.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- Liquidated damages = నష్టాన్ని నిజాయితీగా ముందుగా అంచనా వేయడం; penalty = in terrorem గా నిర్ణయించిన అసాధారణమైన, అన్యాయమైన మొత్తం; పక్షాలు వాడిన పేరు తుది కాదు --- courts సారాంశాన్ని చూస్తాయి.
- Sec. 74 (భారతీయ చట్టం): penalty కు, liquidated damages కు తేడా లేదు --- నిజమైన నష్టం రుజువైనా కాకపోయినా, పేర్కొన్న మొత్తానికి మించని **reasonable compensation** మాత్రమే court ఇస్తుంది (Sri Chundi Lal vs. Mehta & Sons); మినహాయింపు --- public duty కోసం Central/State Government కు ఇచ్చిన bonds మొత్తం సొమ్ముకు అమలు చేయదగినవి.
- Quantum meruit ('as much as earned'): అప్పటికే చేసిన పనికి restitutory దావా; షరతులు --- అసలు contract discharge అయి ఉండాలి, దావా default లో **లేని** పక్షానిది కావాలి; సందర్భాలు: contract void అని తేలడం, non-gratuitous act, పారితోషికం నిర్ణయించకపోవడం, అవతలి పక్షం వదిలేయడం/నిరాకరించడం, విభజించదగిన contract కొంత performance, lump-sum పని నాసిరకంగా చేయడం.
- Default తేదీ నుంచి పెంచిన వడ్డీ penalty కావచ్చు; default అయితే మొత్తం బకాయిని ముందస్తుగా వసూలు చేసే clause మాత్రం penalty కాదు.

TQ 4.2 • PYQ 2024-Sep [3] (c) (i) • Descriptive • 3M • Pg 168	2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 4.1 • PYQ 2022-May [6] (a) • Descriptive • 5M • Pg 167	2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 4.3 • PYQ 2025-Sep [6] (Or) (b) • Descriptive • 6M • Pg 170	4× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- ప్రత్యేక వస్తువుల సందర్భాలు: market లో ప్రత్యామ్నాయం లేని వస్తువుకు damages సరిపోవు --- contract ప్రకారం delivery చేయాలని court specific performance డిక్రీ ఇవ్వవచ్చు; చేయనని promise చేసిన పనిని ఆ పక్షం చేస్తూనే ఉంటే injunction జతచేయండి (film-star/singer exclusivity కేసులు).
- సమాధాన నిర్మాణం: remedy క్రమం చెప్పండి → వాస్తవాలపై damages ఎందుకు సరిపోవో చూపండి (ప్రత్యేకత/నష్టాన్ని కొలవలేకపోవడం) → specific performance/injunction తో ముగించండి.

CSQ 4.1 • PYQ 2020-Nov [3] (c) (iii) • Case Scenario • 7M • Pg 171 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విభాగం 2.6: షరతుతో కూడిన, ఊహజనిత Contracts (Contingent and Quasi Contracts)

Contingent and Quasi Contracts

P2-C2-U2.6 • ప్రాముఖ్యత D • అధ్యాయంలో Rank 9 • వర్గం C • అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 6.0% • 14 ప్రశ్నలు

అంశం 1: షరతుతో కూడిన Contracts (Contingent Contracts)

P2-C2-U2.6-T01 • Topic 1: Contingent Contracts

మొదట చదవండి Indian Contract Act, 1872 లోని Unit 6 (Contingent and Quasi Contracts) యొక్క Section 6.1 'Contingent Contracts' చదవండి --- Sec. 31 నిర్వచనం, 'collateral event' అర్థం (Pollock & Mulla), ఇంకా contingent contract నాలుగు essentials.

గమనికలు

Sec 31 (SM): "A contract to do or not to do something, if some event, collateral to such contract, does or does not happen" — insurance, indemnity, guarantee contracts ఈ వర్గంలోకి వస్తాయి; ఉదా. B ఇల్లు కాలిపోతే B కి ₹10,00,000 చెల్లిస్తానని A contract చేస్తాడు (దీన్ని absolute contract తో పోల్చండి — అది ఏ షరతూ లేకుండా అన్ని సందర్భాల్లో performance అవుతుంది).

Collateral event (Pollock & Mulla): "an event which is neither a performance directly promised as part of the contract, nor the whole of the consideration for a promise" — ఆ collateral event

జరిగినప్పుడే A బాధ్యత ఏర్పడుతుంది.

నాలుగు essentials: (a) performance ఏదైనా event లేదా condition జరగడం/జరగకపోవడంపై ఆధారపడాలి (precedent లేదా subsequent); (b) event collateral అయి ఉండాలి — contract లో భాగం కాదు, వాగ్దానం చేసిన performance కాదు, consideration కాదు; (c) event promisor ఇష్టం మాత్రమే కాకూడదు — అతని ఇష్టం పరిధిలో ఉన్నా అతని ఇష్టం మాత్రమే కానిది ఇంకా contingent కావచ్చు (వర్షం పడితే ఇంకా A Delhi వదిలితే చెల్లించాలి); (d) event అనిశ్చితంగా ఉండాలి — నిశ్చితమైతే లేదా తప్పక జరిగేదైతే (నిత్యకృత్యంగా వచ్చే collector అనుమతి), అది contingent కాదు.

Contingent కానివి (ఉచ్చులు): 100 bags గోధుమలకు delivery తర్వాత చెల్లించడం, లేదా swimming pool పూర్తయితే ₹20,00,000 చెల్లించడం — ఇక్కడ event promise లో భాగమే, కాబట్టి ఇది conditional contract, contingent కాదు; “అతను కోరుకుంటే ₹1,00,000 ఇస్తాను” అంటే అసలు contract యే కాదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 31 నిర్వచనాన్ని వివరించండి --- 'a contract to do or not to do something, if some event, collateral to such contract, does or does not happen' --- ఉదాహరణలతో (insurance, indemnity, guarantee).
- నాలుగు essentials ను కారణాలతో పట్టుకోండి: (i) performance ఒక event జరగడం/జరగకపోవడంపై ఆధారపడుతుంది, (ii) event collateral (వాగ్దానం చేసిన performance కాదు, consideration కాదు), (iii) event promisor ఇష్టం మాత్రమే కాకూడదు, (iv) event అనిశ్చితంగా ఉండాలి.
- 'essentials plus any three rules' అని అడిగినప్పుడు Secs. 32--36 అమలు నియమాలను జోడించడానికి సిద్ధంగా ఉండండి (ఇది తరచూ వచ్చే 6--7 mark PYQ కలయిక).
- ఉచ్చు: పని పూర్తి చేయడంపైనే ఆధారపడిన చెల్లింపు (ఉదా. swimming pool పూర్తయితే చెల్లించడం) conditional contract, contingent కాదు --- ఆ event collateral కాదు.

TQ 1.1 • PYQ 2018-Nov [2] (a) • Descriptive • 7M • Pg 174 7x అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 1.2 • PYQ 2024-Jun [6] Or (b) • Descriptive • 6M • Pg 175 8x అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- వాస్తవాల్లో contingent contract ను గుర్తించడం సాధన చేయండి: అనిశ్చిత collateral event జరిగితే ఒక మొత్తం చెల్లిస్తానని promise (ఉదా. Covid-positive అని తేలితే Dr. A కి ₹1,00,000 ఇస్తామని hospital చెప్పడం) --- నిర్మాణం: Sec. 31 నిర్వచనం → వాస్తవాలపై essentials నెరవేరాయి → ముగింపు: చెల్లుబాటు అయ్యే contingent contract.
- ముగింపుకు ముందు ప్రతి essential ను వాస్తవాలపై పరీక్షించండి, ముఖ్యంగా collateral స్వభావాన్ని, అనిశ్చితత్వాన్ని.

CSQ 1.1 • RTP 2021-Nov [5] • Case Scenario • --- • Pg 177

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 2: అమలు నియమాలు (Rules Relating to Enforcement)

P2-C2-U2.6-T02 • Topic 2: Rules Relating to Enforcement

మొదట చదవండి Section 6.2 'Rules Relating to Enforcement' --- Secs. 32 to 36 --- చదవండి, ముఖ్యంగా ఆ విభాగం చివర ఇచ్చిన 'Difference between a contingent contract and a wagering contract' పట్టికను.

గమనికలు

Secs 32-36 అమలు నియమాలు: Sec 32 — ఒక event జరగడంపై contingent: ఆ event జరిగే వరకు అమలు చేయించలేము; event అసాధ్యమైతే void (B, C ని పెళ్లి చేసుకుంటే చెల్లించాలి; C చనిపోతే — void); Sec 33 — event జరగకపోవడంపై contingent: అది జరగడం అసాధ్యమైనప్పుడే అమలు చేయదగినది (ఓడ మునిగితే), ఓడ తిరిగి వస్తే void; Sec 34 — జీవించి ఉన్న వ్యక్తి ప్రవర్తనపై contingent: ఆ వ్యక్తి ఏదైనా నిర్ణీత కాలంలో దాన్ని అసాధ్యం చేసే పని చేస్తే event అసాధ్యమవుతుంది (C, D ని పెళ్లి చేసుకుంటాడు; Frost v. Knight — తండ్రి మరణించాక పెళ్లి చేసుకుంటానని promise, తండ్రి బతికుండగానే వేరొకరిని పెళ్లి చేసుకున్నాడు, breach); Sec 35 — నిర్ణీత కాలంలో event జరగడం: event జరగకుండా కాలం ముగిసినా, అంతకుముందే event అసాధ్యమైనా void; నిర్ణీత కాలంలో event జరగకపోవడం: event జరగకుండా కాలం ముగిసినప్పుడు, లేదా అది జరగదని అంతకుముందే నిశ్చయమైనప్పుడు అమలు చేయదగినది; Sec 36 — అసాధ్యమైన event పై contingent: అసాధ్యత పక్షాలకు తెలిసినా తెలియకపోయినా void (సూర్యుడు పడమట ఉదయించడం; రెండు సరళ రేఖలు ఒక ప్రదేశాన్ని ఆవరించడం).

Contingent vs. wagering: SM ప్రకారం తేడాల పట్టిక — wager మూలతః contingent యే, కానీ contingent contract చెల్లుబాటు అవుతుంది, wagering agreement void అవుతుంది; insurance లో పక్షాలకు subject matter లో insurable interest ఉంటుంది, wager లో ఉండదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Contingent vs. wagering contract తేడాల పట్టికను ఆరు ప్రాతిపదికలపై పట్టుకోండి: అర్థం, reciprocal promises, అనిశ్చిత event పాత్ర (collateral vs. core), స్వభావం, subject matter లో పక్షాల ఆసక్తి, ఇంకా చెల్లుబాటు (contingent చెల్లుతుంది; wager void).
- 'wagering agreement vs. contract of insurance' సమాధానాలకు ఇదే తర్కం వాడండి: insurance లో పక్షాలకు subject matter లో insurable interest ఉంటుంది, అది చెల్లుబాటు అయ్యే contingent contract; wager లో ఆసక్తి ఉండదు --- లాభం/నష్టం పరస్పర అవకాశం మాత్రమే --- అది void.
- అమలు నియమాలను కూడా సిద్ధంగా ఉంచుకోండి: Sec. 32 (event జరగడంపై contingent), Sec. 33 (event జరగకపోవడం), Sec. 34 (జీవించి ఉన్న వ్యక్తి ప్రవర్తన), Sec. 35 (నిర్ణీత కాలంలో event), Sec. 36 (అసాధ్యమైన event --- void ab initio).

అంశం 3: ఊహజనిత Contracts (Quasi Contracts)

P2-C2-U2.6-T03 · Topic 3: Quasi Contracts

మొదట చదవండి Section 6.3 'Quasi Contracts' చదవండి --- అర్థం, ముఖ్య లక్షణాలు, ఇంకా Secs. 68 to 72 కింద quasi-contracts గా భావించే ఐదు సందర్భాలు.

గమనికలు

అర్థం: contract వల్ల ఏర్పడే వాటిని పోలిన బాధ్యతలు, offer, acceptance, consent, agreement ఏవీ లేకపోయినా చట్టం వీటిని విధిస్తుంది — వీటి ఆధారం equity, justice, good conscience; ఇవి “No man must grow rich out of another person's loss” అనే సూత్రంపై ఆధారపడతాయి (doctrine of unjust enrichment); భారతదేశంలో వీటిని ‘certain relations resembling those created by contracts’ అంటారు.

ముఖ్య లక్షణాలు: (i) ఈ హక్కు ఎప్పుడూ ధనానికి సంబంధించిన హక్కు, సాధారణంగా (ఎప్పుడూ కాదు) liquidated మొత్తానికి; (ii) ఇది agreement నుంచి రాదు — చట్టం విధించేది; దీని ఆధారం కర్తవ్యం, promise కాదు; (iii) ఇది ఒక నిర్దిష్ట వ్యక్తి(లు) మీద మాత్రమే లభ్యం, ప్రపంచమంతటపై కాదు; breach జరిగితే పూర్తి contract మీద లాగే దావా వేయవచ్చు.

Quasi-contracts గా భావించే ఐదు సందర్భాలు: Sec 68 — అసమర్థులకు అందించిన necessities; Sec 69 — ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తి చేసిన చెల్లింపు; Sec 70 — non-gratuitous act ప్రయోజనం; Sec 71 — finder of goods; Sec 72 — పొరపాటున లేదా coercion కింద చెల్లించిన ధనం.

Sec 68: contract చేయలేని వ్యక్తికి (minor/lunatic), లేదా అతను చట్టప్రకారం పోషించాల్సిన వ్యక్తికి, అతని జీవన స్థితికి తగిన necessities అందించినవారికి ఆ అసమర్థ వ్యక్తి ఆస్తి నుంచి మాత్రమే తిరిగి చెల్లింపు దక్కుతుంది, అతని నుంచి వ్యక్తిగతంగా ఎప్పటికీ కాదు; అమ్మకం, delivery సమయంలో ఆ వస్తువులు అతని నిజమైన అవసరాలకు తగినవని సరఫరాదారు తప్పనిసరిగా రుజువు చేయాలి. **Sec 69:** మరొకరు చట్టప్రకారం చెల్లించాల్సిన ధనం చెల్లింపులో ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తి, అందుకే దాన్ని చెల్లిస్తే, అతను తిరిగి చెల్లింపు పొందడానికి అర్హుడు (lessee B తన lease కాపాడుకోవడానికి zamindar A రెవెన్యూ బకాయిలు చెల్లిస్తాడు; P తన జప్తు చేసిన బండిని విడిపించుకోవడానికి D అడ్డె చెల్లిస్తాడు).

Sec 70: ఒక వ్యక్తి మరొకరి కోసం చట్టబద్ధంగా ఏదైనా చేసినా/అందించినా, ఉచితంగా చేసే ఉద్దేశం లేకుండా, ఆ మరొకరు దాని ప్రయోజనం అనుభవిస్తే — ఆ మరొకరు తప్పనిసరిగా పరిహారం ఇవ్వాలి లేదా తిరిగి ఇవ్వాలి (పొరపాటున వదిలిన వ్యాపారి సరుకును వాడుకోవడం; Shyam Lal v. State of U.P. — జీతం తిరిగి చెల్లించారు); వాది (i) చట్టబద్ధ చర్య/అందజేత (ii) ఉచితం కాని ఉద్దేశం (iii) ప్రయోజనం అనుభవించడం రుజువు చేయాలి. **Sec 71:** finder of goods కు bailee కు ఉన్న బాధ్యతే ఉంటుంది — సాధారణ విచక్షణ గల వ్యక్తి చూపే జాగ్రత్త, స్వాధీనం చేసుకునే హక్కు లేదు, యజమాని దొరికితే తిరిగి ఇవ్వాలి; నిజమైన యజమాని తప్ప అందరిపైనా దాన్ని తన వద్ద ఉంచుకోవచ్చు (Hollins v. Howler — దుకాణదారు వజ్రాన్ని finder కు తిరిగి ఇవ్వాలి వచ్చింది). **Sec 72:** పొరపాటున లేదా coercion కింద చెల్లించిన ధనం లేదా అందించిన వస్తువు తప్పనిసరిగా తిరిగి చెల్లించాలి లేదా తిరిగి ఇవ్వాలి (Sales Tax Officer v. Kanhaiyalal; తప్పు వ్యక్తికి అందించిన

గోధుమలు); ఇక్కడ 'coercion' ను విస్తృతంగా చదువుతారు — అణచివేత, బలవంతపు వసూలు (tramp-penalty కేసు, Trikamdas v. Bombay Municipal Corpn.).

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- నిర్వచనం: contracts ను పోలిన బాధ్యతలు, equity, justice, good conscience ఆధారంగా చట్టం విధించేవి --- 'no man must grow rich out of another's loss'.
- ముఖ్య లక్షణాలు: (i) ధనానికి హక్కు, సాధారణంగా liquidated మొత్తం; (ii) agreement కాదు, చట్టం విధించేది; (iii) ఒక నిర్దిష్ట వ్యక్తిపై మాత్రమే లభ్యం; దీని ఆధారం కర్తవ్యం, promise కాదు.
- ఐదు సందర్భాలు: Sec. 68 necessities, Sec. 69 ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తి చెల్లింపు, Sec. 70 non-gratuitous act, Sec. 71 finder of goods, Sec. 72 mistake/coercion.

TQ 3.1 · PYQ 2002-May [5] (c) · Descriptive · 5M · Pg 179 4× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- finder of goods bailee తో సమానం ఎందుకో వివరించండి (Sec. 71): సాధారణ విచక్షణ గల వ్యక్తి చూపే జాగ్రత్త, స్వాధీనం చేసుకునే హక్కు లేదు, యజమానికి తిరిగి ఇవ్వాలి; నిజమైన యజమాని తప్ప అందరిపైనా తన వద్ద ఉంచుకోవచ్చు (Hollins v. Howler).

TQ 3.2 · PYQ 2025-May [6] (b) · Descriptive · 6M · Pg 180 7× అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 6 ప్రశ్నలు

- Sec. 68: minor/lunatic కు లేదా ఆధారపడిన వ్యక్తికి necessities --- తిరిగి చెల్లింపు ఆ అసమర్థ వ్యక్తి ఆస్తి నుంచి మాత్రమే, వ్యక్తిగతంగా ఎప్పటికీ కాదు (Aarthi/Naresh, lunatic-wife కేసులు; ₹15-lakh diamond set 'necessaries' కాదు).
- Sec. 69: మరొకరు చట్టప్రకారం చెల్లించాల్సినదాన్ని ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తి చెల్లిస్తే దాన్ని వసూలు చేసుకుంటాడు (P తన జప్తు చేసిన బండిని విడిపించుకోవడానికి D అద్దె చెల్లిస్తాడు).
- Sec. 70/72: non-gratuitous act ప్రయోజనం, లేదా పొరపాటున అందించిన సరుకు (తప్పు పొరుగువారికి గోధుమలు) --- వాటికి చెల్లించాలి లేదా తిరిగి ఇవ్వాలి --- సమాధానం: section → షరతులు → వాస్తవాలు → ముగింపు.

CSQ 3.1 · RTP 2025-Jan [4] · Case Scenario · --- · Pg 181 3× అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.2 · PYQ 2022-Nov [3] (b) · Case Scenario · 6M · Pg 182

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.3 · RTP 2023-Jun [6] · Case Scenario · --- · Pg 183

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.4 • PYQ 2024-Sep [1] (a) (i) {C} • Case Scenario • 3M • Pg 184

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.5 • MTP 2025-Aug S2 [4] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 184

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.6 • RTP 2025-Sep [5] • Case Scenario • --- • Pg 185

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విభాగం 2.7: నష్టభర్తీ, హామీ Contract (Contract of Indemnity and Guarantee)

Contract of Indemnity and Guarantee

P2-C2-U2.7 • ప్రాముఖ్యత C • అధ్యాయంలో Rank 5 • వర్గం A • అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 11.1% • 26 ప్రశ్నలు

అంశం 1: నష్టభర్తీ Contract (Contract of Indemnity)

P2-C2-U2.7-T01 • Topic 1: Contract of Indemnity

మొదట చదవండి Unit 7 లోని Section 7.1 'Contract of Indemnity' చదవండి — Sec. 124 నిర్వచనం, పక్షాలు (indemnifier/indemnity-holder), Sec. 125 కింద వాదం వచ్చినప్పుడు indemnity-holder హక్కులు, ఇంకా indemnifier బాధ్యత ఎప్పుడు మొదలవుతుందనే గమనిక (Gajanan Moreshwar కేసు).

గమనికలు

Sec 124 (SM): “a contract by which one party promises to save the other from loss caused to him by the conduct of the promisor himself, or by the conduct of any other person” — ‘indemnity’ అంటే అక్షరాలా నష్టానికి వ్యతిరేకంగా భద్రత / నష్టాన్ని పూడ్చడం; పక్షాలు: **indemnifier** (promisor), **indemnified/indemnity-holder**; ఇది express గానో implied గానో ఉండవచ్చు, valid contract కు కావలసిన అనివార్య అంశాలన్నిటినీ తప్పనిసరిగా తీర్చాలి (C ని కొట్టినందుకు indemnity ఇస్తానన్న promise unenforceable — unlawful object).

విస్తృతి మానవ ప్రవర్తనకే పరిమితం: promisor యొక్క లేదా మరే వ్యక్తి యొక్క ప్రవర్తన వల్ల కలిగిన నష్టం మాత్రమే Sec 124 పరిధిలోకి వస్తుంది — ఏ వ్యక్తి వల్లా కాని ప్రమాదం వల్ల, లేదా act of God / ప్రకృతి ఘటన వల్ల కలిగిన నష్టం ఇందులోకి రాదు; English law తో పోల్చండి (Gajanan Moreshwar v. Moreshwar Madan, 1942) — అక్కడ promisee నిర్లక్ష్యం వల్లా, ప్రకృతి విపత్తు వల్లా, ప్రమాదం వల్లా ఏ నష్టం వచ్చినా indemnity దాన్ని పూడ్చుతుంది.

Sec 125 — వాదం వచ్చినప్పుడు indemnity-holder హక్కులు (తన authority పరిధిలో పనిచేస్తుండగా) — indemnifier నుంచి వసూలు చేసుకోవచ్చు: (a) ఏ suit లోనైనా చెల్లించవలసి వచ్చిన అన్ని damages, (b) suit దాఖలు చేయడంలో/ప్రతివాదం చేయడంలో చెల్లించవలసి వచ్చిన అన్ని costs, (c) ఆ suit లో ఏదైనా compromise షరతుల కింద చెల్లించిన మొత్తాలన్నీ; ఈ హక్కుల జాబితా సమగ్రం కాదు — అతని liability

absolute అయితే దాన్ని తీర్చమని indemnifier ను అడగవచ్చు.

బాధ్యత ఎప్పుడు మొదలవుతుంది: Act ఈ విషయంలో మౌనంగా ఉంది, కానీ న్యాయ నిర్ణయాల ప్రకారం indemnity-holder బాధ్యత absolute గా, ఖచ్చితంగా మారిన క్షణమే indemnifier బాధ్యత మొదలవుతుంది.

Insurance: fire, marine insurance ఎప్పుడూ contracts of indemnity; కానీ life insurance లో contract of indemnity ఉండదు (insurer నిర్ణీత మొత్తం చెల్లిస్తాడు, నష్టాన్ని పూర్తిగా మాత్రమే కాదు).

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 125 — వాదం వచ్చినప్పుడు indemnity-holder హక్కులు (authority పరిధిలో పనిచేస్తుండగా): (a) ఏ suit లోనైనా చెల్లించవలసి వచ్చిన అన్ని DAMAGES, (b) suit దాఖలు చేయడం/ప్రతివాదం చేయడంలోని అన్ని COSTS, (c) ఆ suit లో ఏ compromise కిందనైనా చెల్లించిన అన్ని SUMS వసూలు చేసుకోవచ్చు --- ఈ మూడు శీర్షికలనూ యథాతథంగా కంఠస్థం చేయండి.
- Sec. 124 నిర్వచనం: promisor యొక్క లేదా మరే వ్యక్తి యొక్క ప్రవర్తన వల్ల కలిగిన నష్టం నుంచి ఒక పక్షం మరో పక్షాన్ని కాపాడతానని promise చేసే contract.

TQ 1.1 • PYQ 2024-Sep [6] (b) (ii) • Descriptive • 2M • Pg 190

3× అడిగారు

LEVEL I

స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- True/False తర్కం: మానవ ప్రవర్తన వల్ల కలిగిన నష్టం మాత్రమే Sec. 124 పరిధిలోకి వస్తుంది --- ప్రమాదం వల్ల లేదా act of God వల్ల కలిగిన నష్టం మినహాయింపు (English law / Gajanan Moreshwar v. Moreshwar Madan తో పోల్చండి).
- Fire, marine insurance ఖచ్చితంగా contracts of indemnity; కానీ LIFE insurance పూర్తిగా అలాంటిది కాదు --- మరణం (ఖాయమైన ఘటన) సంభవిస్తే insurer నిర్ణీత మొత్తం చెల్లిస్తాడు, నష్టాన్ని పూర్తిగా మాత్రమే కాదు; 'True' సమాధానాన్ని ఇలా సమర్థించండి.
- indemnity-holder బాధ్యత absolute గా, ఖచ్చితంగా మారిన క్షణమే indemnifier బాధ్యత మొదలవుతుందనే న్యాయ నియమాన్ని గుర్తుంచుకోండి.

TQ 1.2 • PYQ 2025-Sep [5] (c) (iii) • True/False • 2M • Pg 191

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

అంశం 2: హామీ Contract (Contract of Guarantee)

P2-C2-U2.7-T02 • Topic 2: Contract of Guarantee

మొదట చదవండి Section 7.2 చదవండి — Sec. 126 నిర్వచనాలు, మూడు contracts తో కూడిన tripartite నిర్మాణం, ఆరు అనివార్య లక్షణాలు (Sec. 127 consideration, Secs. 142--144), ఇంకా specific, continuing guarantee గురించి Section 7.3 (Sec. 129).

గమనికలు

Sec 126 (SM): “A contract to perform the promise made or discharge the liability, of a third person in case of his default”; ఇది నోటిమాటగానో రాతపూర్వకంగానో ఉండవచ్చు; మూడు పక్షాలు — **surety** (guarantee ఇచ్చేవాడు), **principal debtor** (ఎవరి default గురించి ఇస్తారో), **creditor** (ఎవరికి ఇస్తారో).

Tripartite — మూడు contracts: (i) principal debtor, creditor మధ్య principal contract, (ii) creditor, surety మధ్య secondary contract, (iii) చెల్లించవలసి వస్తే surety కు indemnify చేస్తానని surety, principal debtor మధ్య implied contract; principal debtor మీద వాదం వేయడానికి creditor నిరాకరించినా, principal debtor నుంచి వసూలు కోరకపోయినా surety హక్కు ప్రభావితం కాదు.

ఆరు అనివార్య లక్షణాలు: (1) ఉద్దేశం — వసూలు చేయదగిన principal debt ఉండాలి, principal debt లేకపోతే valid guarantee లేదు; (2) consideration — Sec 127: principal debtor పొందిన consideration surety కు సరిపోతుంది, నేరుగా consideration అవసరం లేదు, కానీ past consideration అనేది consideration కాదు (అప్పటికే అందజేసిన goods కు consideration లేకుండా చెల్లిస్తానని C ఒప్పుకోవడం — void); (3) ప్రస్తుతం చట్టబద్ధంగా అమలు చేయదగిన liability ఉండాలి, అది time-barred కాకూడదు; (4) creditor వైపు నుంచి misrepresentation (Sec 142) గానీ material circumstances దాచడం (Sec 143) గానీ ఉండకూడదు; (5) రాత అవసరం లేదు — నోటిమాటగానో రాతపూర్వకంగానో; (6) Sec 144 — co-surety చేరాలన్న షరతు ఉంటే, ఆ వ్యక్తి చేరకపోతే guarantee invalid.

Competency: principal debtor incompetent (minor) అయినా guarantee VALID; కానీ surety incompetent అయితే guarantee void (creditor minor అయినా void).

రకాలు (Sec 129): specific guarantee — ఒకే debt/నిర్దిష్ట transaction కు వర్తిస్తుంది, guarantee ఇచ్చిన debt తీరిపోగానే liability ముగుస్తుంది (Kay v. Groves); continuing guarantee — వరుస transactions కు వర్తిస్తుంది, revocation వరకు unpaid balance కు surety బాధ్యుడు (tea-dealer ఉదాహరణ: ఎప్పటికప్పుడు సరఫరా చేసే tea కు ₹10,000 వరకు guarantee — తర్వాత ₹20,000 default అయితే surety ₹10,000 వరకు బాధ్యుడు).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 126 ప్రకారం నిర్వచించండి: మూడో వ్యక్తి default అయినప్పుడు అతని promise ను నెరవేర్చే లేదా liability ను discharge చేసే contract; నోటిమాటగా లేదా రాతపూర్వకంగా; మూడు పక్షాలు --- surety, principal debtor, creditor --- ఇంకా మూడు contracts (principal, secondary, implied indemnity).
- అనివార్య లక్షణాలు: వసూలు చేయదగిన principal debt ఉండటం; consideration (Sec. 127 --- principal debtor కు కలిగే ప్రయోజనం చాలు, past consideration పనికిరాదు); అమలు చేయదగిన liability; misrepresentation/దాచిపెట్టడం ఉండకూడదు (Secs. 142--143); షరతు అలా ఉంటే co-surety తప్పనిసరిగా చేరాలి (Sec. 144).

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి - 2 ప్రశ్నలు

- బహుళ-అంశ scenarios లో guarantee చెల్లుబాటు, surety బాధ్యత, creditor securities కలిసి వస్తాయి (ఉదా. guarantee ఇచ్చిన credit sale + లోపాల సమస్యలు; mortgage తో bank loan + guarantee): ముందు ఆ ఏర్పాటును వర్గీకరించండి (guarantee vs. indemnity), తర్వాత అనివార్య అంశాలను పరీక్షించండి, ఆ తర్వాత Sec. 128 కింద surety బాధ్యత విస్తృతీని, Sec. 141 కింద securities మీద ప్రభావాన్ని నిర్ధారించండి.
- ఈ క్రమంలో విడదీయండి: principal debt ఉందా? → guarantee చెల్లుబాటుగా ఏర్పడిందా (Secs. 127, 142--144)? → creditor చేసిన ఏదైనా పని surety బాధ్యతను discharge చేసిందా లేదా తగ్గించిందా?

CSQ 2.1 • PYQ 2024-Jun [1] (a) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 193 asked

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

CSQ 2.2 • PYQ 2026-May [4] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 195

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి — ఈ ముద్రణలో ప్రశ్నలు లేవు

- principal debtor minor అయితే: guarantee VALID గానే ఉంటుంది (surety ప్రధాన బాధ్యుడిలాగే బాధ్యుడు), కానీ SURETY incompetent అయితే guarantee void --- Manish (minor), Sohel, ఒక guarantor ఉన్న scenarios కు దీన్ని వర్తింపజేయండి (2022 PYQ నమూనా).

అంశం 3: Guarantee ల రకాలు (Types of Guarantees)

P2-C2-U2.7-T03 • Topic 3: Types of Guarantees

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు • పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.7 లోని §7.3 చదవండి: guarantee రెండు వర్గాలు — specific, continuing — ఇంకా ప్రతి దానిలో surety బాధ్యత ఎప్పుడు ముగుస్తుంది.

గమనికలు

Specific Guarantee: ఒకే debt లేదా నిర్దిష్ట transaction కు వర్తించే guarantee; guarantee ఇచ్చిన debt సక్రమంగా తీరినప్పుడు లేదా promise సక్రమంగా నెరవేరినప్పుడు surety బాధ్యత ముగుస్తుంది. **ఉదాహరణ:** B, C కు అందజేసిన ఐదు బస్తాల బియ్యం ధర చెల్లింపునకు A guarantee ఇస్తాడు; C చెల్లించగానే ఆ guarantee తీరిపోతుంది [Kay v. Groves].

Continuing Guarantee [Section 129]: వరుస transactions కు వర్తించే guarantee; guarantee ను revoke చేసేవరకు surety బాధ్యత కొనసాగుతుంది. దీని సారాంశం ఇదే — ఇది నిర్ణీత సంఖ్యలో transactions కు కాదు, ఎన్ని transactions కైనా వర్తిస్తుంది, తద్వారా guarantee ముగింపులో **unpaid balance** కు surety బాధ్యుడు అవుతాడు.

Continuing guarantee ఉదాహరణ: tea dealer అయిన B కు, C కు ఎప్పటికప్పుడు సరఫరా చేసే tea కోసం

₹10,000 వరకు చెల్లింపునకు A guarantee ఇస్తాడు; B ₹10,000 కు మించి tea సరఫరా చేస్తాడు, దానికి C చెల్లిస్తాడు; తర్వాత ఇంకా ₹20,000 విలువైనది సరఫరా చేస్తే C చెల్లించడు — guarantee continuing కాబట్టి A ₹10,000 మేరకు బాధ్యుడిగా ఉంటాడు.

అంశం 4: Contract of Indemnity, Contract of Guarantee మధ్య తేడా

P2-C2-U2.7-T04 • Topic 4: Distinction Between a Contract of Indemnity and A Contract of Guarantee

మొదట చదవండి Section 7.4 చదవండి — contract of indemnity (Sec. 124), contract of guarantee (Sec. 126) మధ్య ఏడు అంశాల మీద పట్టిక రూపంలో తేడా.

గమనికలు

పరిచయం: రెండూ ఒకే రకమైన సూత్రాల మీద ఆధారపడిన compensation పద్ధతులే (Secs 124-147), కానీ వాటి మధ్య చాలా తేడా ఉంది — indemnity (Sec 124, రెండు పక్షాలు) vs. guarantee (Sec 126, మూడు పక్షాలు, tripartite).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- కనీసం నాలుగు ప్రాతిపదికలు పట్టుకోండి: (i) పక్షాలు --- రెండు (indemnifier, indemnified) vs. మూడు (creditor, principal debtor, surety); (ii) బాధ్యత --- indemnifier ది ప్రధానమైనది, షరతులు లేనిది vs. surety ది secondary, షరతులతో కూడినది; (iii) ఎప్పుడు పుడుతుంది --- contingency జరగడం vs. ఉన్న debt/promise లో default; (iv) మూడో వ్యక్తి మీద వాదం వేసే హక్కు --- indemnifier తన పేరిట వాదం వేయలేడు (privity లేదు) vs. surety చెల్లించాక creditor స్థానంలోకి వస్తాడు.
- విస్తృత జాబితా నుంచి 'any four' అడిగితే అదనపు ప్రాతిపదికలు: ఉద్దేశం (నష్టాన్ని తిరిగి ఇవ్వడం vs. creditor కు భద్రత), కోరిక (indemnifier ఎవరి కోరిక మీదా పనిచేయనక్కర్లేదు vs. surety principal debtor కోరిక మీద పనిచేస్తాడు), competency (అన్ని పక్షాలూ సమర్థులు కావాలి vs. principal debtor minor అయినా చెల్లుతుంది).
- శీర్షికలున్న వరుసలతో రెండు నిలువు వరుసల పట్టికగా రాయండి --- ప్రామాణిక 4-mark నమూనా.

TQ 4.1 • PYQ 2024-Sep [6] (Or) (b) (I) • Distinguish Between • 4M • Pg 197
3x అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 4.2 • MTP 2026-Apr S1 [5] (c) • Descriptive • 6M • Pg 198

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 5: Surety బాధ్యత స్వరూపం, విస్తృతి [Section 128]

P2-C2-U2.7-T05 • Topic 5: Nature and Extent of Surety's Liability [Section 128]

మొదట చదవండి Section 7.5 'Nature and Extent of Surety's Liability [Section 128]' ఇంకా ప్రధానంగా బాధ్యులైన

ఇద్దరి inter se కు వర్తించే Sec. 132 నియమం చదవండి.

గమనికలు

Sec 128: contract వేరే విధంగా చెప్పకపోతే surety బాధ్యత principal debtor బాధ్యతతో CO-EXTENSIVE — C యొక్క bill of exchange కు guarantee ఇచ్చిన A, bill మొత్తానికే కాక దాని మీద చెల్లించవలసిన interest, charges కు కూడా బాధ్యుడు.

నాలుగు పార్శ్వాలు: (i) బాధ్యత secondary — principal debtor default అయినప్పుడే పుడుతుంది; (ii) document లో ఏదైనా లోపం వల్ల debtor ను బాధ్యుడిగా నిలబెట్టలేకపోతే surety బాధ్యత కూడా ముగుస్తుంది; (iii) వేరే విధంగా ఒప్పందం లేకపోతే creditor మొదట surety మీదే చర్య తీసుకోవచ్చు; (iv) contract surety బాధ్యతను పరిమితం చేయవచ్చు.

Debtor బాధ్యుడు కాకపోయినా surety బాధ్యుడయ్యే సందర్భాలు (SM సారాంశం): (1) principal debtor contract చేయడానికి అసమర్థుడు కావడం, (2) principal debtor insolvent గా న్యాయనిర్ణయం కావడం, (3) debt time-barred కావడం.

Sec 132: ఇద్దరు వ్యక్తులు మూడో వ్యక్తితో ఒక liability స్వీకరిస్తామని contract చేసి, వారిలో ఒకరు మరొకరి default మీదే బాధ్యుడవుతాడని తమలో తాము ఒప్పుకుంటే, ఆ ఏర్పాటుకు పక్షం కాని మూడో వ్యక్తి — అతనికి తెలిసినా — ప్రభావితం కాదు; joint and several promissory note: C కు తెలిసి B కోసం నిజానికి surety గా ఉన్న A, ఆ note మీద C కు ఇంకా బాధ్యుడే.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 128 చెప్పండి: contract వేరే విధంగా చెప్పకపోతే surety బాధ్యత principal debtor బాధ్యతతో CO-EXTENSIVE --- అతను debt తో పాటు interest, charges కు కూడా బాధ్యుడు (bill of exchange ఉదాహరణ).
- దాని నాలుగు పార్శ్వాలను వివరించండి: బాధ్యత secondary (default అయితేనే పుడుతుంది); document లోని లోపం వల్ల debtor ను బాధ్యుడిగా నిలబెట్టలేకపోతే ఇది ముగుస్తుంది; debtor మీద remedies అన్నీ ముగించకుండానే creditor మొదట surety మీద వాదం వేయవచ్చు; contract surety బాధ్యతను పరిమితం చేయవచ్చు.
- debtor బాధ్యుడు కాకపోయినా surety బాధ్యుడయ్యే మినహాయింపులు గుర్తుంచుకోండి: debtor incompetent (minor), debtor insolvent గా న్యాయనిర్ణయం కావడం, debt time-barred కావడం.

TQ 5.1 • PYQ 2025-May [3] (c) (I) • Descriptive • 6M • Pg 199

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 6: ప్రధానంగా బాధ్యులైన ఇద్దరి బాధ్యత — ఒకరు మరొకరి default మీద surety అవుతారన్న వారి మధ్య ఏర్పాటుతో ప్రభావితం కాదు

P2-C2-U2.7-T06 · Topic 6: Liability of Two Persons, Primarily Liable, Not Affected by Arrangement Between Them That One Shall Be Surety on Other's Default

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.7 లోని §7.6 చదవండి: Section 132, ఇంకా ఇద్దరు co-promisors మధ్య జరిగిన ప్రైవేటు suretyship ఏర్పాటు, వారు contract చేసిన మూడో వ్యక్తిని ఎందుకు కట్టిపడేయడో.

గమనికలు

Section 132: ఇద్దరు వ్యక్తులు మూడో వ్యక్తితో ఒక నిర్దిష్ట liability స్వీకరిస్తామని contract చేసి, ఒకరు మరొకరి default మీదే బాధ్యుడవుతాడని **తమలో తాము** కూడా contract చేసుకుంటే, మొదటి contract కింద మూడో వ్యక్తికి ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత రెండో contract వల్ల **ప్రభావితం కాదు — ఆ మూడో వ్యక్తికి దీని గురించి తెలిసినా** ఇదే వర్తిస్తుంది, ఎందుకంటే అతను దానికి పక్షం కాదు.

ఉదాహరణ: A, B కలిసి C కు joint and several promissory note ఇస్తారు; నిజానికి A దాన్ని B కోసం surety గా ఇస్తాడు, note ఇచ్చేనాటికి C కు ఇది తెలుసు. అయినా ఆ note మీద C, A పై వేసిన suit కు ఆ విషయం సమాధానం కాదు.

ఇది ఎందుకు ముఖ్యం: ఆ ఏర్పాటు A, B ల మధ్య పరస్పర హక్కులను మాత్రమే నిర్ణయిస్తుంది; creditor ముందు ఇద్దరూ ప్రధానంగా బాధ్యులుగానే ఉంటారు, కాబట్టి 'నేను surety మాత్రమే' అనే వాదన నిలబడదు.

అంశం 7: Surety యొక్క Discharge

P2-C2-U2.7-T07 · Topic 7: Discharge of A Surety

మొదట చదవండి Section 7.7 'Discharge of a Surety' చదవండి — మూడు రీతులు: revocation (Secs. 130, 131, 62), creditor ప్రవర్తన (Secs. 133--137, 139), invalidation (Secs. 142--144); ఇదే ఈ విభాగంలో అత్యధికంగా అడిగే అంశం.

గమనికలు

మూడు రీతులు: (i) contract of guarantee ను revoke చేయడం ద్వారా, (ii) creditor ప్రవర్తన ద్వారా, (iii) contract of guarantee invalid కావడం ద్వారా.

Revocation విభాగం: Sec 130 — continuing guarantee ను FUTURE transactions వరకు creditor కు NOTICE ఇచ్చి ఎప్పుడైనా revoke చేయవచ్చు; notice కు ముందరి transactions కు surety బాధ్యుడిగానే ఉంటాడు (notice కు ముందరి ₹2,000 కిరాణా సరుకులకు Arun బాధ్యుడు, తర్వాతి ₹1,000 కు కాదు;

revocation కు ముందు సరఫరా చేసిన ₹40,000 కు Manoj బాధ్యుడు); liability ఇంకా పుట్టకపోతేనే specific guarantee ను revoke చేయగలరు; Sec 131 — surety మరణం continuing guarantee ను భవిష్యత్ transactions వరకు revoke చేస్తుంది (notice అవసరం లేదు), గత వాటికి అతని estate బాధ్యత; Sec 62 — novation: పాత contract ను పరస్పరంగా discharge చేస్తూ కొత్త contract చేస్తే, అసలు contract కింద surety discharge అవుతాడు.

Creditor ప్రవర్తన విభాగం: Sec 133 — surety అంగీకారం లేకుండా debtor, creditor మధ్య షరతుల్లో మార్పు జరిగితే ఆ తర్వాతి SUBSEQUENT transactions అన్నిటికీ surety discharge అవుతాడు (surety అంగీకారం లేకుండా cashier జీతం పెంచడం/తగ్గించడం — మార్పుకు ముందరి దుర్వినియోగాలకు మాత్రమే surety బాధ్యుడు, ఉదా. Chetan/Pawan మొదటి ఆరు నెలలు); Sec 134 — కొత్త contract ద్వారా గానీ creditor చేసిన పని/చేయని పని ద్వారా గానీ principal debtor ను విడుదల చేయడం/discharge చేయడం (B కలప సరఫరా చేయకపోవడం — surety C discharge); Sec 135 — creditor, principal debtor తో రాజీ పడటం, గడువు ఇస్తానని లేదా వాదం వేయనని promise చేయడం surety ను discharge చేస్తుంది, surety అంగీకరిస్తే తప్పు; Sec 139 — surety హక్కులకు విరుద్ధంగా creditor చేసిన పని, లేదా surety కు చేయవలసిన బాధ్యతను చేయకపోవడం, surety చివరి remedy ను దెబ్బతీస్తే అతను discharge అవుతాడు (State Bank of Saurashtra v. Chitrangan Rangnath Raja — bank నిర్లక్ష్యం వల్ల godown నిల్వ పోయింది, ఆ విలువ మేరకు surety discharge; apprentice నగదును యజమాని నెలనెలా తనిఖీ చేయకపోవడం).

Discharge కాని సందర్భాలు: Sec 136 — principal debtor తో కాక మూడో వ్యక్తితో గడువు ఇచ్చే contract చేస్తే: surety discharge కాదు; Sec 137 — వాదం వేయకుండా లేదా మరే remedy ను అమలు చేయకుండా ఊరుకోవడం మాత్రమే: surety discharge కాదు (C, B మీద ఒక సంవత్సరం పాటు వాదం వేయకపోయినా — A ఇంకా బాధ్యుడే).

Invalidation విభాగం: Sec 142 — transaction లోని ముఖ్య భాగం గురించి creditor misrepresentation ద్వారా (లేదా అతని తెలివిడి, అంగీకారంతో) పొందిన guarantee invalid; Sec 143 — material circumstances గురించి మౌనం వహించి పొందిన guarantee invalid (clerk గత defaults ను surety కు దాచడం; టన్నుకు ₹5 అదనపు ధర గురించి రహస్య ఒప్పందం); Sec 144 — co-surety చేరాలన్న షరతుతో ఇచ్చిన guarantee, అతను చేరకపోతే invalid.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- Revocation విభాగం: Sec. 130 --- notice ఇస్తే continuing guarantee FUTURE transactions వరకు మాత్రమే revoke అవుతుంది; Sec. 131 --- surety మరణం భవిష్యత్ transactions వరకు దాన్ని revoke చేస్తుంది, గత వాటికి estate బాధ్యత; Sec. 62 novation.
- Creditor ప్రవర్తన విభాగం: Sec. 133 surety అంగీకారం లేని మార్పు; Sec. 134 principal debtor ను విడుదల చేయడం; Sec. 135 రాజీ/గడువు ఇవ్వడం/వాదం వేయనని promise; Sec. 139 surety చివరి remedy ను దెబ్బతీయడం (State Bank of Saurashtra కేసు).
- Invalidation విభాగం: Sec. 142 misrepresentation, Sec. 143 దాచిపెట్టడం, Sec. 144 co-surety చేరకపోవడం.

- Discharge కాని సందర్భాలు: Sec. 136 (మూడో వ్యక్తి ద్వారా గడువు ఇవ్వడం), Sec. 137 (వాదం వేయకుండా ఊరుకోవడం మాత్రమే) --- surety discharge కాదు.

TQ 7.1 • MTP 2025-Apr S1 [6] (b) • Descriptive • 6M • Pg 200	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 7.2 • PYQ 2025-May [3] (c) (iii) • Descriptive • 6M • Pg 201 2x అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 7.3 • PYQ 2026-Jan [5] (c) • Descriptive • 6M • Pg 201	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 3 ప్రశ్నలు

- Sec. 130 లెక్కలు (Ramesh/Suresh, Manoj/Sharma): బాధ్యత = notice కు ముందరి transactions, guarantee గరిష్ట మొత్తానికి పరిమితం; notice తర్వాత శూన్యం.
- Sec. 131 (Sooraj మరణం కేసు): మరణానికి ముందరి సరఫరాలకు మాత్రమే estate బాధ్యత; notice అవసరం లేదు.
- Sec. 133 (Amit rent, Kishore interest కేసులు): అంగీకారం లేని మార్పు --- rent పెంచడం, interest మార్చడం, గడువు పొడిగించడం --- ఆ తర్వాతి transactions కు surety ను discharge చేస్తుంది.

CSQ 7.3 • PYQ 2021-Jan [5] (c) (iii) • Case Scenario • 4M • Pg 205	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 7.6 • RTP 2024-Sep [8] • Case Scenario • --- • Pg 208	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 7.7 • RTP 2025-May [7] • Case Scenario • --- • Pg 209	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 4 ప్రశ్నలు

- ఉద్యోగ guarantees (Chetan, Sarthak cashier): surety అంగీకారం లేకుండా జీతం మార్చడం → భవిష్యత్ ప్రవర్తనకు Sec. 133 discharge; మార్పుకు ముందరి, తర్వాతి బాధ్యతలను విడిగా చూపండి.
- మిశ్రమ scenarios: ప్రతి ఉప-అంశానికి సరైన section ఎంచుకోండి --- తొలగించిన ఉద్యోగి విషయం దాచడం → Sec. 143, guarantee invalid; hire-purchase ను తిరిగి సర్దుబాటు చేయడం/గడువు ఇవ్వడం → Secs. 133/135; surety అంగీకరించి ఉంటే Sec. 135 అతన్ని discharge చేయదు.

CSQ 7.1 • PYQ 2018-Nov [1] (d) [C] • Case Scenario • 4M • Pg 203	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం
CSQ 7.2 • PYQ 2020-Nov [2] (d) • Case Scenario • 4M • Pg 204	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం
CSQ 7.4 • PYQ 2021-Dec [5] (c) • Case Scenario • 4M • Pg 206	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం
CSQ 7.5 • RTP 2024-Jun [3] • Case Scenario • --- • Pg 207	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం

అంశం 8: Surety యొక్క హక్కులు

P2-C2-U2.7-T08 · Topic 8: Rights of A Surety

మొదట చదవండి Section 7.8 'Rights of a Surety' చదవండి — principal debtor కు వ్యతిరేకంగా హక్కులు (Secs. 140, 145), creditor కు వ్యతిరేకంగా (Sec. 141, set-off, తగ్గింపులో వాటా), ఇంకా co-sureties కు వ్యతిరేకంగా (Secs. 146, 147).

గమనికలు

Principal debtor కు వ్యతిరేకంగా: Sec 140 subrogation — తాను బాధ్యుడైన మొత్తాన్ని చెల్లించిన/నెరవేర్చిన తర్వాత, principal debtor మీద creditor కు ఉన్న హక్కులన్నీ surety కు దఖలుపడతాయి (creditor స్థానంలోకి వస్తాడు — ఉదా. Raju housing loan తీర్చిన surety, 15 రోజుల notice ఇచ్చి mortgage పెట్టిన ఇంటిని వేలం వేయవచ్చు); Sec 145 implied indemnity — ప్రతి guarantee లోనూ surety కు indemnify చేస్తానని principal debtor ఇచ్చే implied promise ఉంటుంది; న్యాయంగా చెల్లించిన మొత్తాలను (సహేతుక కారణాలతో ప్రతివాదం చేసిన costs తో సహా) surety వసూలు చేసుకోగలడు, అన్యాయంగా చెల్లించినవి కాదు.

Creditor కు వ్యతిరేకంగా: Sec 141 — suretyship contract చేసిన సమయంలో principal debtor మీద creditor కు ఉన్న ప్రతి security ప్రయోజనమూ surety కు దక్కుతుంది, ఆ security గురించి surety కు తెలిసినా తెలియకపోయినా; creditor ఆ security ను పోగొట్టుకున్నా, surety అంగీకారం లేకుండా వదులుకున్నా, దాని విలువ మేరకు surety discharge అవుతాడు (₹80,000 విలువైన B furniture mortgage ను C రద్దు చేస్తే — A ₹80,000 మేరకు discharge, మిగిలిన ₹1,20,000 కు బాధ్యుడు); అదనంగా debtor counter-claim ను SET-OFF చేసే హక్కు (loan ₹50,000, set-off ₹10,000 → surety ₹40,000 చెల్లిస్తాడు), ఇంకా debtor insolvent అయితే దామాషా తగ్గింపు హక్కు (25% వసూలైతే → surety ₹37,500 చెల్లిస్తాడు).

Co-sureties కు వ్యతిరేకంగా: co-sureties అంటే ఒకే debt లేదా duty కు guarantee ఇచ్చిన ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది; Sec 146 — వేరే విధంగా ఒప్పందం లేకపోతే, joint గా అయినా several గా అయినా, ఒకే contract అయినా వేర్వేరు contracts అయినా, ఒకరి గురించి మరొకరికి తెలిసినా తెలియకపోయినా, unpaid debt కు ప్రతి ఒక్కరూ EQUALLY — సమానంగా — contribute చేయాలి (₹3,00,000 కు A, B, C sureties — ఒక్కొక్కరు ₹1,00,000; B నిరాకరించలేదు); Sec 147 — వేర్వేరు మొత్తాలకు కట్టుబడిన co-sureties, తమ తమ బాధ్యతల పరిమితులు అనుమతించినంత వరకు సమానంగా చెల్లిస్తారు.

Sec 147 లెక్క (bonds ₹1L/₹2L/₹4L): default ₹3,00,000 → ఒక్కొక్కరు ₹1,00,000 చెల్లిస్తారు; default ₹4,00,000 → A ₹1,00,000 (పరిమితి చేరింది), B, C ఒక్కొక్కరు ₹1,50,000; default ₹7,00,000 → ఒక్కొక్కరు తన bond మొత్తం penalty చెల్లిస్తారు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Principal debtor కు వ్యతిరేకంగా: Sec. 140 subrogation --- చెల్లించాక surety creditor స్థానంలోకి వస్తాడు; Sec. 145 implied indemnity --- న్యాయంగా చెల్లించిన మొత్తాలు (సహేతుక ప్రతివాదం costs తో సహా) వసూలు చేసుకోవచ్చు, అన్యాయంగా చెల్లించినవి కాదు.
- Creditor కు వ్యతిరేకంగా: Sec. 141 --- guarantee ఇచ్చిన నాటికి ఉన్న ప్రతి security ప్రయోజనం (surety కు తెలిసినా తెలియకపోయినా) --- creditor దాన్ని పోగొట్టుకుంటే/వదులుకుంటే ఆ విలువ మేరకు surety discharge; అదనంగా set-off, insolvency లో దామాషా తగ్గింపు.
- Co-sureties కు వ్యతిరేకంగా: Sec. 146 --- ఒప్పందం లేకపోతే సమాన contribution; Sec. 147 --- వేర్వేరు మొత్తాలకు కట్టుబడిన sureties తమ పరిమితుల లోపల సమానంగా చెల్లిస్తారు.

TQ 8.1 • PYQ 2024-Jun [3] (c) • Descriptive • 6M • Pg 210 **6x అడిగారు****LEVEL I**
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం**

CSQ 8.2 • PYQ 2021-Dec [1] (c) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 212 asked

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం****ఉపయోగం (Application)** provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 141 (C/B furniture mortgage): surety కు తెలియకుండా creditor ₹2,00,000 mortgage ను రద్దు చేస్తే → ఆ విలువ మేరకు surety discharge.
- Sec. 146 (Pawan--Suraj/Tarun/Usha): తమలో తాము ఎలాంటి contract లేకపోయినా co-sureties సమానంగా పంచుకుంటారు.
- Sec. 147 (A/B/C పరిమితులు ₹1L/₹2L/₹3L, ₹4,00,000 default): ఒక్కొక్కరి పరిమితి వరకు సమానంగా చెల్లిస్తారు --- దశలవారీ లెక్కను సాధన చేయండి.

CSQ 8.1 • PYQ 2019-Nov [5] (c) • Case Scenario • 4M • Pg 211

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

CSQ 8.4 • PYQ 2025-Sep [3] (c) • Case Scenario • 6M • Pg 213

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం****విశ్లేషణ (Analysis)** బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- వేర్వేరు penalty bond సమస్యలు (X ₹10,000, Y ₹20,000, Z ₹40,000): ఒక surety పరిమితి చేరేవరకు సమాన వాటాలు, ఆ తర్వాత మిగులును మిగిలినవారి మధ్య పంచండి; ముందు Sec. 147 చెప్పి, తర్వాత ఇచ్చిన default మొత్తానికి కేటాయింపు చూపండి.

CSQ 8.3 • MTP 2024-Dec S1 [4] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 213

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)**కఠినం****విభాగం 2.8: వస్తు అప్పగింత, తాకట్టు (Bailment and Pledge)**

Bailment and Pledge

అంశం 1: Bailment అంటే ఏమిటి? (What is Bailment?)

P2-C2-U2.8-T01 · Topic 1: What is Bailment?

మొదట చదవండి Unit 8 లోని Section 8.1 'What is Bailment?' చదవండి --- Sec. 148 నిర్వచనం, పక్షాలు (bailor/bailee), ఐదు అనివార్య అంశాలు, delivery రకాలు (actual/constructive), ఇంకా bailment రకాలు (gratuitous/non-gratuitous; bailor/bailee/ఇద్దరి ప్రయోజనం).

గమనికలు

Sec 148 (SM): bailment అంటే “the delivery of goods by one person to another for some purpose, upon a contract, that the goods shall, when the purpose is accomplished, be returned or otherwise disposed of according to the directions of the person delivering them” — ఈ పదం French ‘ballier’ = to deliver నుంచి వచ్చింది; పక్షాలు: **bailor** (ఇచ్చేవాడు), **bailee** (తీసుకునేవాడు) — repair కు car, tailor కు గుడ్డ, carrier కు goods.

ఐదు అనివార్య అంశాలు: (1) contract — వ్యక్తమైనా గర్భితమైనా, consideration అవసరం లేదు; (2) కదిలే (MOVABLE) goods ను మాత్రమే delivery చేయడం (స్థిరాస్తి లేదా డబ్బు ఎప్పుడూ కాదు) — actual (car ను workshop కు అప్పగించడం) లేదా constructive (Sec 149 — goods ను bailee ఆధీనంలోకి, లేదా అతని కోసం ఉంచే అధికారం ఉన్న వ్యక్తి ఆధీనంలోకి తెచ్చే ఏ చర్య అయినా, ఉదా. car key ఇవ్వడం); (3) వ్యక్తమైన లేదా గర్భితమైన ఏదో ఒక ప్రయోజనం; (4) POSSESSION మారుతుంది, ownership కాదు — bailor యజమానిగానే ఉంటాడు; possession లేని custody మాత్రమే ఉంటే bailment కాదు (యజమాని goods ఉన్న servant); (5) అవే (SAME) goods ను తిరిగి ఇవ్వడం (లేదా bailor నిర్దేశాల ప్రకారం disposal) — ఎక్కువ విలువ goods అయినా మార్పిడి కుదరదు.

Bailment కానివి: bank లో డబ్బు deposit (అవే notes తిరిగి రావు; డబ్బు ‘goods’ కాదు); bank locker లో ఆభరణాలు, key యజమాని దగ్గరే ఉంటే (possession బదిలీ కాలేదు); parking lot లో లాక్ చేసిన car, keys యజమాని దగ్గరే ఉంటే — delivery లేదు, Sec 148 వర్తించదు; కానీ customs స్వాధీనం = possession బదిలీ → bailment ఉంది.

రకాలు: ప్రయోజనం ఆధారంగా — ఒక్క bailor ప్రయోజనం కోసం (పొరుగువారికి ఉచితంగా ఇచ్చిన విలువైనవి), bailee ప్రయోజనం కోసం (ఉచితంగా ఇచ్చిన cycle), లేదా ఇద్దరి ప్రయోజనం కోసం (repair కు watch); ప్రతిఫలం ఆధారంగా — gratuitous (ఎలాంటి ఛార్జ్ లేకుండా) vs. non-gratuitous (ఇద్దరికీ ప్రయోజనం); hire bailments లో Sec 150 (లోపం తనకు తెలిసినా తెలియకపోయినా నష్టానికి bailor బాధ్యుడు), Sec 158 (petrol/toll వంటి సాధారణ ఖర్చులు bailee మీద, ₹5,000 engine repair వంటి అసాధారణ ఖర్చులు bailor మీద) గుర్తుంచుకోండి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 148: ఒక వ్యక్తి మరొకరికి ఏదో ప్రయోజనం కోసం, contract మీద goods ను delivery చేయడం — ప్రయోజనం నెరవేరాక వాటిని తిరిగి ఇవ్వాలి, లేదా ఇచ్చినవారి నిర్దేశాల ప్రకారం disposal చేయాలి.
- అనివార్య అంశాలు: (i) contract (వ్యక్త/గర్భిత, consideration అవసరం లేదు), (ii) కదిలే goods delivery --- actual లేదా constructive, (iii) ప్రయోజనం, (iv) ownership కాదు POSSESSION మారడం, (v) అవే (SAME) goods ను తిరిగి ఇవ్వడం.
- ఉదహరించాల్సిన bailment కానివి: bank లో డబ్బు deposit, keys యజమాని దగ్గరే ఉన్న locker, యజమాని goods servant ఆధీనంలో ఉండటం.

TQ 1.1 · MTP 2024-Jun [5] (c) · Descriptive · 6M · Pg 218 3× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Possession అంశాన్ని పరీక్షించండి: parking lot లో లాక్ చేసిన car, keys యజమాని దగ్గరే ఉంటే → delivery లేదు → bailment కాదు (NO); customs స్వాధీనం → చట్టం ప్రకారం గర్భిత bailment.
- Constructive delivery (bank కోసం 'in trust' గా pledgor దగ్గరే ఉంచిన pledged goods): goods ను bailee possession లోకి తెచ్చే ఏ చర్య అయినా చాలు --- Sec. 148 → facts → conclusion క్రమంలో జవాబు రాయండి.

CSQ 1.1 · RTP 2024-Jun [5] · Case Scenario · --- · Pg 219

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Car-hire బహుళ-అంశ సమస్యలు (Honda City case): Sec. 148 అనివార్య అంశాలను Sec. 150 (hire లో తెలియని లోపాలకు కూడా bailor బాధ్యుడు), Sec. 158 ఖర్చుల విభజన (సాధారణం bailee మీద, అసాధారణం bailor మీద) తో కలిపి వాడండి; ప్రతి ఉప-ప్రశ్నను విడిగా తేల్చండి.

CSQ 1.2 · PYQ 2025-May [4] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 220 2× అడిగారు

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

అంశం 2: Bailor బాధ్యతలు (Duties of A Bailor)

P2-C2-U2.8-T02 · Topic 2: Duties of A Bailor

మొదట చదవండి Section 8.2 'Duties of a Bailor' చదవండి --- తెలిసిన లోపాలను వెల్లడించడం (Sec. 150), అవసరమైన/అసాధారణ ఖర్చులు భరించడం (Sec. 158), ముందస్తు ముగింపునకు bailee కు indemnify చేయడం (Sec. 159), ఇంకా goods ను తిరిగి తీసుకోవడం (Sec. 164).

గమనికలు

నాలుగు duties (Secs 150, 158, 159, 164): తెలిసిన లోపాలు వెల్లడించడం; అవసరమైన/అసాధారణ ఖర్చులు భరించడం; bailee కు indemnify చేయడం; goods తిరిగి తీసుకోవడం.

Sec 150 లోపాల వెల్లడి: gratuitous bailment — వాడకానికి గణనీయంగా అడ్డుపడే, లేదా bailee ను అసాధారణ ప్రమాదాలకు గురిచేసే, తనకు తెలిసిన లోపాలను bailor తప్పనిసరిగా వెల్లడించాలి; లేకుంటే వచ్చే నష్టానికి బాధ్యుడు (దుష్ట గుర్రాన్ని చెప్పకుండా ఇవ్వడం); non-gratuitous/hire — లోపం తనకు తెలిసినా తెలియకపోయినా (WHETHER OR NOT) అటువంటి నష్టానికి bailor బాధ్యుడు (భద్రత లేని carriage; Hyman v. Nye — carriage bolt విరిగింది, ప్రయోజనానికి తగిన carriage ఇవ్వాలన్న బాధ్యత bailor దే); ప్రమాదకర goods (పేలుడు పదార్థాలు) — వాటి స్వభావాన్ని తప్పనిసరిగా వెల్లడించాలి (Great Northern Ry case).

Sec 158 ఖర్చులు: gratuitous — అవసరమైన ఖర్చులతో పాటు అసాధారణ ఖర్చులనూ bailor తిరిగి చెల్లిస్తాడు; non-gratuitous — bailor అసాధారణ ఖర్చులు మాత్రమే భరిస్తాడు, సాధారణ/మామూలు ఖర్చులు bailee మీద పడతాయి.

Sec 159 ముందస్తు ముగింపు: gratuitous గా ఇచ్చిన goods ను ఎప్పుడైనా తిరిగి అడగవచ్చు; కానీ ముందుగా తిరిగి ఇవ్వడం వల్ల bailee కు కలిగే నష్టం అతను పొందిన ప్రయోజనం కంటే ఎక్కువైతే, ఆ అదనపు మొత్తాన్ని bailor తప్పనిసరిగా భర్తీ చేయాలి — goods ను నిర్ణీత కాలానికి HIRED చేసి ఇచ్చినప్పుడు, bailee ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా వాటిని ముందుగా తిరిగి అడగడానికి bailor కు వీలు లేదు; **Sec 164:** bailor title లోపం వల్ల కలిగే నష్టానికి bailee కు indemnify చేయాలి, కాలం ముగిసినప్పుడు/ప్రయోజనం నెరవేరినప్పుడు goods ను తిరిగి తీసుకోవాలి — నిరాకరిస్తే, భద్రంగా ఉంచినందుకు అయిన అవసరమైన ఖర్చులన్నీ bailee కోరవచ్చు (నెల రోజులు తీసుకెళ్లకుండా వదిలిన car).

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Gratuitous గా ఇచ్చిన vs. hire కు ఇచ్చిన goods ను ముందుగా అడగడం: Sec. 159 ప్రకారం GRATUITOUS bailment ను మాత్రమే ఎప్పుడైనా ముగించవచ్చు (bailee నష్టం ప్రయోజనాన్ని మించితే పరిహారంతో); goods ను నిర్ణీత కాలానికి hire కు ఇచ్చినప్పుడు (Kushwah Travels car 15 days కు), bailee ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా వాటిని ముందుగా తిరిగి అడగడానికి bailor కు వీలు లేదు --- Secs. 153/159 → facts → conclusion.
- Sec. 150 ను దగ్గర ఉంచుకోండి: hire bailments లో లోపాలు తనకు తెలిసినా తెలియకపోయినా, వాటి వల్ల కలిగే నష్టానికి bailor బాధ్యుడు (Hyman v. Nye).

CSQ 2.1 • RTP 2025-Sep [6] • Case Scenario • --- • Pg 221

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 3: Bailee బాధ్యతలు (Duties of A Bailee)

P2-C2-U2.8-T03 • Topic 3: Duties of A Bailee

మొదట చదవండి Section 8.3 'Duties of a Bailee' చదవండి --- సహేతుక జాగ్రత్త (Secs. 151-- 152), అనధికార/అసంగత వాడకం లేకుండా (Secs. 153--154), కలపకుండా (Secs. 155-- 157), goods తిరిగి ఇవ్వడం

(Secs. 160--161), accretion తిరిగి ఇవ్వడం (Sec. 163).

గమనికలు

ఆరు duties: సహేతుక జాగ్రత్త (Secs 151-152); అనధికార/అసంగత వాడకం లేకుండా (Secs 153-154); కలపకుండా (Secs 155-157); goods తిరిగి ఇవ్వడం (Secs 160-161); accretion తిరిగి ఇవ్వడం (Sec 163 — ఆవుతో పాటు దూడను ఇవ్వడం); bailor కు వ్యతిరేకంగా title చెప్పుకోకపోవడం.

Secs 151-152 జాగ్రత్త: bailee “as much care of the goods bailed to him as a man of ordinary prudence would, under similar circumstances, take of his own goods of the same bulk, quality and value” తీసుకోవాలి; Sec 152 — ప్రత్యేక contract లేకపోతే, ఆ జాగ్రత్త తీసుకున్నప్పుడు నష్టం/నాశనం/క్షీణతకు బాధ్యుడు కాడు (bailee తన సొంత ఆభరణాలతో పాటు ఉంచినవి అల్లర్లలో పోతే — బాధ్యుడు కాడు; వరదకు దెబ్బతిన్న warehouse goods — Shanti Lal v. Takechand); కానీ ప్రత్యేక సూచనను ఉల్లంఘిస్తే (bank locker లో ఉంచాల్సిన నగలను ఇంట్లోనే ఉంచడం) బాధ్యుడు అవుతాడు.

Sec 154: bailment షరతులకు విరుద్ధంగా goods ను వాడిన bailee, ఏ నష్టానికైనా నాశనానికైనా (ANY) bailor కు పరిహారం చెల్లించాల్సిందే — అది ప్రమాదవశాత్తు జరిగినా, నిర్లక్ష్యం లేకపోయినా (సొంతంగా స్వారి చేయడానికి ఇచ్చిన గుర్రాన్ని కుటుంబ సభ్యుడికి ఇవ్వడం; Varanasi కు అద్దెకు తీసుకున్న గుర్రాన్ని Cuttack కు నడిపించడం); Sec 153 ప్రకారం అటువంటి అసంగత వాడకం వల్ల bailment, bailor ఇష్టం మేరకు voidable కూడా అవుతుంది.

కలపడం: Sec 155 — bailor సమ్మతితో: మిశ్రమంలో ఇద్దరికీ దామాషా interest; Sec 156 — సమ్మతి లేకుండా కానీ వేరు చేయగలిగితే: ఆస్తి ఎవరిది వారికే ఉంటుంది, వేరు చేసే ఖర్చులు, నష్టం bailee భరిస్తాడు (100 గుర్తు వేసిన పత్తి bales; వేరు చేయగలిగితే Amar చక్కెర); Sec 157 — సమ్మతి లేకుండా, వేరు చేయలేనప్పుడు: goods నష్టానికి (LOSS) bailor పరిహారం పొందే హక్కు కలిగి ఉంటాడు (Cape పిండిలో కలిపిన దేశీ పిండి; Amar చక్కెరను కలిపి packing చేసిన Srijith ఉద్యోగి — Srijith తప్పనిసరిగా పరిహారం చెల్లించాలి).

Secs 160-161 తిరిగి ఇవ్వడం: కాలం ముగిసినా ప్రయోజనం నెరవేరినా, అడగకుండానే bailee నిర్దేశాల ప్రకారం goods ను తిరిగి ఇవ్వాలి/అప్పగించాలి; తప్పితే, ఆ సమయం నుంచి సహేతుక జాగ్రత్త తీసుకున్నా ఏ నష్టం, నాశనం, క్షీణత అయినా (ANY) అతడే భరిస్తాడు (సహేతుక కాలం దాటి ఉంచిన పుస్తకాలు ప్రమాదవశాత్తు మంటల్లో కాలిపోవడం; రెండు రోజులకు బదులు వారం రోజులు ఉంచిన గొడుగు — నష్టం M భరిస్తాడు).

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 3 ప్రశ్నలు

- సహేతుక జాగ్రత్త తీసుకున్నాక దొంగతనం/మంటలు (jeweller Arun ఆభరణాలను locker లో ఉంచడం): Secs. 151--152 → bailee బాధ్యుడు కాడు; Sec. 161 తో పోల్చండి --- bailment కాలం ముగిశాక లేదా అడిగాక goods ను ఉంచుకుంటే (Kartik AC, R గొడుగును వారం రోజులు ఉంచడం), ఆ తరవాత ప్రమాదవశాత్తు/మంటల వల్ల జరిగినా ఏ నష్టానైనా (ANY) bailee భరిస్తాడు.

- కలపడం కేసులు: సమ్మతితో → దామాషా interest (Sec. 155); సమ్మతి లేకుండా కానీ వేరు చేయగలిగితే (Amar చక్కెర) → వేరు చేసే ఖర్చులు, నష్టం bailee భరిస్తాడు (Sec. 156); delivery-boy goods ను పొరుగువారి దగ్గర వదలడం = అనధికార చర్య, దీనికి bailee బాధ్యుడు. జవాబు క్రమం: ఉల్లంఘించిన duty → section → facts → నష్టం ఎవరు భరిస్తారు.

CSQ 3.1 • MTP 2024-Aug [4] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 222 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.2 • PYQ 2025-Sep [1] (a) (ii) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 223	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.3 • RTP 2026-Jan [6] • Case Scenario • --- • Pg 224 2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి — ఈ ముద్రణలో ప్రశ్నలు లేవు

- Sec. 154 యధాతథంగా: bailment షరతులకు అసంగతంగా goods ను వాడిన bailee, ఏ నష్టానికైనా/నాశనానికైనా (ANY) bailor కు పరిహారం చెల్లించాలి --- నిర్లక్ష్యం లేకపోయినా సరే.
- Sec. 151 జాగ్రత్త ప్రమాణం: అదే bulk, quality, value ఉన్న తన సొంత goods పట్ల సాధారణ వివేకం ఉన్న వ్యక్తి తీసుకునేంత జాగ్రత్త; Sec. 152: ప్రత్యేక contract లేనప్పుడు, ఆ జాగ్రత్త తీసుకుంటే బాధ్యత లేదు.

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి — ఈ ముద్రణలో ప్రశ్నలు లేవు

- సమ్మతితో వేరు చేయలేని కలపడం, తరవాత వినియోగం (CONSUMPTION) (Mr. Truth వేరుశనగ): Sec. 155 (సమ్మతితో కలపడం) ను goods conversion తో పోల్చి చూడండి --- కలపడానికి సమ్మతి ఉంది కానీ వాటిని వాడేసుకోవడం అనధికార వాడకం (Sec. 154), కాబట్టి పరిహారం చెల్లించాలి; ముగింపుకు ముందు రెండు అంశాలను విడదీయండి.

అంశం 4: Bailor హక్కులు (Rights of A Bailor)

P2-C2-U2.8-T04 • Topic 4: Rights of A Bailor

మొదట చదవండి Section 8.4 'Rights of a Bailor' చదవండి --- ముగించే హక్కు (Sec. 153), gratuitous goods ను తిరిగి అడగడం (Sec. 159), wrongdoers మీద దావా (Secs. 180--181), bailee మీద దావా, ఇంకా పరిహారం కోరడం.

గమనికలు

ఐదు హక్కులు: bailment ను ముగించడం (Sec 153); gratuitous గా ఇచ్చిన goods ను ఎప్పుడైనా తిరిగి అడగడం (Sec 159); ఏ wrongdoer/third party మీదనైనా దావా (Secs 180-181); duties, బాధ్యతలు అమలు చేయించడానికి bailee మీద దావా; అనధికార వాడకం లేదా అనధికార కలపడం వల్ల కలిగిన నష్టానికి పరిహారం కోరడం.

Sec 153 ఉచ్చు: అసంగత వాడకం వల్ల bailment contract, bailor ఇష్టం మేరకు VOIDABLE అవుతుంది — దానంతట అదే void కాదు (A తన సొంత స్వారీ కోసం B కు గుర్రాన్ని ఇస్తే, B దాన్ని C కు ఇచ్చాడు — A ఇష్టం

మేరకు voidable); Sec 154 తో కలిపి, అనధికార వాడకం వల్ల వచ్చిన ఏ నష్టానికైనా bailor పరిహారం కూడా కోరవచ్చు.

Sec 159: gratuitous goods ను నిర్ణీత కాలం/ప్రయోజనం కంటే ముందే అడిగితే తిరిగి ఇవ్వాలి (నెల రోజులకు ఉంచిన ఆభరణాలను వారం తరవాత అడగడం) — bailee నష్టం అతను పొందిన ప్రయోజనం కంటే ఎక్కువైతే భర్తీ చేయాల్సి ఉంటుంది.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- చెల్లుబాటు ప్రకటన ఉచ్చు: Sec. 153 ప్రకారం bailment షరతులకు అసంగతంగా goods ను వాడితే contract, bailor ఇష్టం మేరకు VOIDABLE అవుతుంది --- దానంతట అదే void కాదు; కాబట్టి 'the contract of bailment becomes void' అన్న ప్రకటన INCORRECT, void/voidable తేడాతో దీన్ని సమర్థించాలి.
- Sec. 153 ను Sec. 154 తో కలపండి: contract ను avoid చేయడంతో పాటు, goods అనధికార వాడకం వల్ల కలిగిన ఏ నష్టానికైనా bailor పరిహారం కోరవచ్చు.
- Descriptive జవాబుల కోసం పూర్తి హక్కుల జాబితా సిద్ధంగా ఉంచుకోండి: bailment ముగించడం (Sec. 153), gratuitous గా ఇచ్చిన goods ను ఎప్పుడైనా తిరిగి అడగడం (Sec. 159), తప్పు చేసిన third party మీద దావా (Secs. 180--181), duties అమలు చేయించడానికి bailee మీద దావా, ఇంకా అనధికార వాడకం/కలపడం వల్ల పరిహారం కోరడం.

TQ 4.1 · PYQ 2022-May [2] (c) (iv) · Descriptive · 1M · Pg 225

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

అంశం 5: Bailee హక్కులు (Rights of A Bailee)

P2-C2-U2.8-T05 · Topic 5: Rights of A Bailee

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.8 లోని §8.5 చదవండి: bailee కు ఉన్న ఏడు హక్కులు, వాటి section numbers తో సహా.

గమనికలు

Section 165 — ఉమ్మడి bailor లలో ఎవరికైనా ఇవ్వవచ్చు: ఉమ్మడి యజమానులు కలిసి goods ను bail చేసినప్పుడు, వ్యతిరేక contract లేకపోతే, వారిలో ఎవరికైనా ఒకరికి bailee వాటిని తిరిగి ఇవ్వవచ్చు. **ఉదా.:** A, B, C కలిసి D కు harvesting combine అద్దెకు ఇచ్చారు; కాలం ముగిశాక వారిలో ఎవరికైనా ఒకరికి D దాన్ని తిరిగి ఇవ్వవచ్చు.

Section 166 — indemnity హక్కు: bailment చేయడానికి, goods ను తిరిగి తీసుకోవడానికి, లేదా వాటి

గురించి నిర్దేశాలు ఇవ్వడానికి bailor కు హక్కు లేకపోవడం వల్ల కలిగే ఏ నష్టానికైనా bailor నుంచి indemnity పొందే హక్కు bailee కు ఉంది; bailor కు title లేకపోయినా, bailee సద్భావంతో bailor నిర్దేశాల ప్రకారం goods ను తిరిగి ఇచ్చినట్లయితే, ఆ delivery కు నిజమైన యజమాని ముందు bailee బాధ్యుడు కాడు.

Section 150 — లోపమున్న goods కు పరిహారం: తనకు తెలిసిన లోపాలను bailor వెల్లడించకపోవడం వల్ల కలిగిన ఏ నష్టానైనా bailee అతని నుంచి రాబట్టుకోవచ్చు — bailment for hire అయినప్పుడు, లోపం తనకు తెలియకపోయినా bailor బాధ్యుడే.

Section 158 — అవసరమైన ఖర్చులు: gratuitous bailment లో, bailment ప్రయోజనం కోసం bailee పెట్టిన అవసరమైన ఖర్చులను, అలాగే అసాధారణ ఖర్చులను bailor తప్పనిసరిగా తిరిగి చెల్లించాలి.

Section 167 — title పై court ను ఆశ్రయించడం: bail చేసిన goods ను bailor కాకుండా వేరే ఎవరైనా క్లెయిమ్ చేస్తే, delivery ఆపి title తేల్చుమని bailee court ను ఆశ్రయించవచ్చు. **Sections 170 and 171:** సేవలకు చెల్లింపు కోసం bailee కు particular lien, నిర్దేశిత వృత్తుల్లో general lien కూడా ఉంటాయి.

అంశం 6: ఏ wrong doer (third party) మీదనైనా Bailor, Bailee హక్కులు

P2-C2-U2.8-T06 · Topic 6: Rights of Bailor and Bailee Against Any Wrong Doer (Third Party)

మొదట చదవండి Section 8.6 చదవండి --- Sec. 180 కింద wrongdoers మీద దావాలు, Sec. 181 కింద relief పంపకం.

గమనికలు

Sec 180 (SM): bail చేసిన goods వాడకాన్ని లేదా possession ను మూడో వ్యక్తి తప్పుగా bailee నుంచి తొలగిస్తే, లేదా వాటికి ఏదైనా హాని చేస్తే — bailment జరగనట్లయితే అటువంటి సందర్భంలో యజమాని ఏ remedies వాడేవాడో అవే remedies వాడే హక్కు bailee కు ఉంటుంది; ఆ తొలగింపునకు లేదా హానికి మూడో వ్యక్తి మీద bailor గానీ bailee గానీ (EITHER) దావా వేయవచ్చు.

Sec 181: అటువంటి ఏ దావాలోనైనా relief గా లేదా పరిహారంగా వచ్చినదానిని, bailor కు bailee కు మధ్య వారి RESPECTIVE INTERESTS ప్రకారం పంచుకోవాలి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 180: bail చేసిన goods వాడకాన్ని లేదా possession ను మూడో వ్యక్తి తప్పుగా bailee నుంచి తొలగిస్తే, లేదా వాటికి ఏదైనా హాని చేస్తే — bailment జరగనట్లయితే యజమాని ఏ remedies వాడేవాడో అవే remedies bailee వాడవచ్చు; wrongdoer మీద bailor గానీ bailee గానీ (EITHER) దావా వేయవచ్చు.
- Sec. 181: అటువంటి దావాలో relief గా లేదా పరిహారంగా వచ్చినదానిని bailor కు bailee కు మధ్య వారి RESPECTIVE INTERESTS ప్రకారం పంచుకుంటారు.

- 6-mark జవాబులో రెండు section numbers ఉదహరించండి, Sec. 180 భాషను దగ్గరగా తిరిగి రాయండి --- wrongdoer మీద bailor హక్కులను ప్రశ్న ప్రత్యేకంగా అడుగుతోంది, కాబట్టి bailor దావా వేసే హక్కుతో మొదలుపెట్టండి.

TQ 6.1 • PYQ 2024-Sep [5] (c) (I) • Descriptive • 6M • Pg 225

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అంశం 7: Bailment ముగింపు (Termination of Bailment)

P2-C2-U2.8-T07 • Topic 7: Termination of Bailment

మొదట చదవండి Section 8.7 'Termination of Bailment' చదవండి --- ఐదు సందర్భాలు (కాలం ముగియడం, ప్రయోజనం నెరవేరడం, notice, మరణం, subject matter నాశనం).

గమనికలు

ఐదు మార్గాలు: (1) నిర్ణీత కాలం ముగియడం (నెల రోజులకు ఇచ్చిన motorcycle); (2) నిర్దిష్ట ప్రయోజనం నెరవేరడం (పెళ్లికి అద్దెకు తీసుకున్న డేరాలు, పింగాణీ సామాను); (3) notice ద్వారా — bailment షరతులకు విరుద్ధంగా bailee ప్రవర్తించినప్పుడు, లేదా gratuitous bailment ను bailor ఎప్పుడైనా ముగించినప్పుడు; (4) bailor లేదా bailee మరణం GRATUITOUS bailment ను ముగిస్తుంది; (5) subject matter నాశనం కావడం లేదా goods స్వభావం మారి ప్రయోజనం సాధ్యం కాకపోవడం (repair కు మించి పాడైన cycle).

షరతులు: మరణం gratuitous bailment ను మాత్రమే ముగిస్తుంది; gratuitous bailment ను ముందుగా ముగించడం వల్ల bailee కు, అతను పొందిన ప్రయోజనం కంటే ఎక్కువ నష్టం కలగకూడదు — కలిగితే ఆ అదనపు మొత్తాన్ని bailor తప్పనిసరిగా భర్తీ చేయాలి (Sec 159).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- ఐదు మార్గాలనూ వివరించండి: (i) నిర్ణీత కాలం ముగియడం; (ii) ప్రయోజనం నెరవేరడం; (iii) notice ద్వారా --- bailee షరతులకు అసంగతంగా ప్రవర్తించినప్పుడు, లేదా gratuitous bailment ను bailor ఎప్పుడైనా ముగించినప్పుడు (Sec. 159 పరిహారానికి లోబడి); (iv) bailor లేదా bailee మరణం GRATUITOUS bailment ను ముగిస్తుంది; (v) subject matter నాశనం/స్వభావం మారడం.
- Examiners చూసే షరతులను గమనించండి: మరణం gratuitous bailment ను మాత్రమే ముగిస్తుంది; gratuitous bailment ను ముందుగా ముగిస్తే bailee అదనపు నష్టాన్ని భర్తీ చేయాలి.
- ఈ భాగానికి తరచుగా సంబంధం లేని ఉప-ప్రశ్న జతపడుతుంది (ఉదా. మోసపోయిన పక్షానికి remedies) --- marks ను సమానంగా పంచి, ప్రతి భాగాన్ని విడిగా జవాబు రాయండి.

TQ 7.1 • MTP 2025-May S2 [6] (b) • Descriptive • 6M • Pg 226

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 7.2 • PYQ 2026-May [6] (Or) (b) • Descriptive • 6M • Pg 227

LEVEL I

మధ్యమం

అంశం 8: పోయిన Goods దొరికినవాడు (Finder of Lost Goods)

P2-C2-U2.8-T08 · Topic 8: Finder of Lost Goods

మొదట చదవండి Section 8.8 'Finder of Lost Goods' చదవండి --- Sec. 168 కింద హక్కులు (goods నిలుపుకోవడం, specific reward కోసం దావా), Sec. 169 (finder ఎప్పుడు అమ్మవచ్చు), Sec. 71 (finder bailee గా) తో కలిపి.

గమనికలు

Sec 168: యజమానిని వెతకడానికి, goods ను కాపాడటానికి తనంతట తాను పడిన శ్రమకు, ఖర్చుకు పరిహారం కోసం యజమాని మీద దావా వేసే హక్కు finder కు లేదు; కానీ ఆ పరిహారం అందే వరకు యజమానికి వ్యతిరేకంగా goods ను నిలుపుకోవచ్చు (RETAIN); యజమాని specific reward ప్రకటించి ఉంటే, ఆ reward కోసం finder దావా వేయవచ్చు (SUE), అది అందే వరకు goods ను నిలుపుకోవచ్చు.

Sec 169 అమ్మే హక్కు (సాధారణంగా sale కు వచ్చే వస్తువు): సహేతుక శ్రద్ధతో వెతికినా యజమాని దొరకకపోతే, లేదా అడిగినా finder యొక్క lawful charges చెల్లించడానికి నిరాకరిస్తే, finder అమ్మవచ్చు — (1) ఆ వస్తువు పాడైపోయే లేదా విలువలో ఎక్కువ భాగం కోల్పోయే ప్రమాదం ఉన్నప్పుడు, లేదా (2) finder యొక్క lawful charges దాని విలువలో మూడింట రెండు వంతులకు చేరినప్పుడు.

Duties (Sec 71, finder = bailee): సాధారణ వివేకం ఉన్న వ్యక్తిలా జాగ్రత్త తీసుకోవాలి, వాటిని సొంతం చేసుకునే హక్కు లేదు, యజమాని దొరికినప్పుడు goods ను అప్పగించాలి; నిజమైన యజమాని తప్ప అందరికీ వ్యతిరేకంగా నిలుపుకోవచ్చు — కాబట్టి దొరికి, ప్రకటన ఇచ్చి, అప్పగించిన watch ను finder కే తిరిగి ఇవ్వాలి, మూడో పక్షం ఉంచుకోకూడదు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 168: తనంతట తాను పడిన శ్రమ/ఖర్చుకు పరిహారం కోసం యజమాని మీద finder దావా వేయలేదు (SUE); కానీ ఆ పరిహారం అందే వరకు goods ను నిలుపుకోవచ్చు (RETAIN); యజమాని specific reward ప్రకటించి ఉంటే, ఆ reward కోసం దావా వేసి, అది అందే వరకు goods ను నిలుపుకోవచ్చు.
- Sec. 169: సహేతుక శ్రద్ధతో వెతికినా యజమాని దొరకకపోతే, లేదా lawful charges చెల్లించడానికి నిరాకరిస్తే — (1) ఆ వస్తువు పాడైపోయే లేదా విలువలో ఎక్కువ భాగం కోల్పోయే ప్రమాదం ఉన్నప్పుడు, లేదా (2) finder యొక్క lawful charges దాని విలువలో మూడింట రెండు వంతులకు చేరినప్పుడు — సాధారణంగా sale కు వచ్చే వస్తువును finder అమ్మవచ్చు.
- Duties (Sec. 71): సాధారణ వివేకవంతుడిలా జాగ్రత్త, సొంతం చేసుకోకపోవడం, నిజమైన యజమానికి అప్పగించడం.

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Raghav wristwatch scenario: అతను ప్రకటన ఇచ్చి వేచి ఉన్నాడు → నిజమైన యజమాని తప్ప అందరికీ వ్యతిరేకంగా నిలుపుకోవచ్చు; Sec. 169 పరిమితుల్లోనే అమ్మగలడు (watch పాడయ్యేది కాదు; charges ₹1,00,000 లో మూడింట రెండు వంతుల కంటే తక్కువ) --- ముగింపుకు ముందు ప్రతి షరతును facts కు వర్తింపజేయండి.

CSQ 8.1 • PYQ 2024-Sep [4] (a) (I) • Case Scenario • 4M • Pg 230

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 9: వస్తువును ఉంచుకునే హక్కు (Right of Lien)

P2-C2-U2.8-T09 • Topic 9: Right of Lien

మొదట చదవండి Section 8.9 'Right of Lien' చదవండి --- particular lien (Sec. 170), bankers, factors, wharfingers, policy brokers, attorneys కు ఉండే general lien (Sec. 171), ఇంకా తేడాల పట్టిక.

గమనికలు

Lien: తన claim తీరే వరకు, లేదా తనకు రావలసిన debt తిరిగి చెల్లించే వరకు, వేరొకరికి చెందిన goods ను నిలుపుకునే హక్కు; రెండు రకాలు — particular (Sec 170), general (Sec 171); ఈ హక్కును contract ద్వారా వదులుకోవచ్చు/మినహాయించవచ్చు.

Sec 170 particular lien: bailment ప్రయోజనం ప్రకారం goods మీద LABOUR లేదా SKILL తో కూడిన సేవను bailee అందించినప్పుడు, వ్యతిరేక contract లేకపోతే, రావలసిన remuneration చెల్లించే వరకు ఆ నిర్దిష్ట goods ను అతను నిలుపుకోవచ్చు (tailor coat ను నిలుపుకుంటాడు; jeweller కోసి పాలిష్ చేసిన diamond ను నిలుపుకుంటాడు); ఇది దానంతట అదే వస్తుంది, పని పూర్తయిన తరువాతే పుడుతుంది.

Sec 171 general lien: GENERAL balance of account కోసం goods ను నిలుపుకునే హక్కు; ఇది bankers, factors, wharfingers, policy brokers, attorneys of law కు మాత్రమే ఉంటుంది (వ్యతిరేక contract లేకపోతే) — తీర్చేసిన రెండో loan కు security గా ఇచ్చిన నగలను, తీరని మునుపటి loan కోసం banker నిలుపుకోవచ్చు; general lien కింద ఉన్న goods ను నిలుపుకోవచ్చు కానీ అమ్మకూడదు (NOT sold); pledged goods మీద particular lien కే bank ను contract పరిమితం చేస్తే, వేరే loan కోసం వాటిని నిలుపుకోవడానికి వీలు లేదు.

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Banker's lien scenario (Radheshyam బంగారం): pledged బంగారం మీద bank ను PARTICULAR lien కే agreement పరిమితం చేసినప్పుడు, వేరే unsecured loan కోసం దాన్ని bank నిలుపుకోవడానికి వీలు లేదు; అటువంటి contract లేకపోతే banker కు ఉండే Sec. 171 general lien, general balance ను కవర్ చేస్తుంది --- ముందు contract clause చదవండి, తరువాత Sec. 170 vs. 171 వర్తింపజేసి → conclusion.
- తర్కం కోసం గుర్తుంచుకోండి: particular lien దానంతట అదే వస్తుంది, goods మీద labour/skill అవసరం; general lien పేర్కొన్న వర్గాలకు మాత్రమే ఉంటుంది, contract ద్వారా మినహాయించవచ్చు/కల్పించవచ్చు; general lien కింద ఉన్న goods ను నిలుపుకోవచ్చు కానీ అమ్మకూడదు.

CSQ 9.1 · PYQ 2021-Jan [1] (c) {C} · Case Scenario · 4M · Pg 232

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 10: తాకట్టు (Pledge)

P2-C2-U2.8-T10 · Topic 10: Pledge

మొదట చదవండి Section 8.10 'Pledge' చదవండి --- Sec. 172 నిర్వచనాలు (pledge, pawnor, pawnee), అనివార్య అంశాలు, pawnee హక్కులు (Secs. 173--176), pawnor కు redeem చేసుకునే హక్కు (Sec. 177), ఇంకా pawnee, pawnor ల duties జాబితా.

గమనికలు

Sec 172 (SM): "The bailment of goods as security for payment of a debt or performance of a promise is called 'pledge'" — bailor = **pawnor**, bailee = **pawnee** (Secs 172-182); అనివార్య అంశాలు = bailment కు ఉండే అన్ని అంశాలు, వాటితో పాటు చెల్లింపు/performance కు security గా bailment, subject matter goods కావడం, ఆ goods ఉనికిలో ఉండటం, ఇంకా pledger నుంచి pledgee కు delivery.

Pawnee హక్కులు: Sec 173 — debt కు, దాని మీద INTEREST కు, possession లేదా preservation కు అయిన అవసరమైన ఖర్చులన్నింటికీ pledged goods ను నిలుపుకోవడం; Sec 174 — తరవాతి debts కోసం నిలుపుకోవడం ఒప్పందం ఉంటేనే; Sec 175 — అసాధారణ preservation ఖర్చులు SUIT ద్వారానే రాబట్టుకోవాలి, వాటి కోసం నిలుపుకునే హక్కు లేదు; Sec 176 — pawnor default అయినప్పుడు (i) goods ను collateral security గా ఉంచుకుని debt/promise మీద దావా వేయడం, లేదా (ii) అమ్మకం గురించి pawnor కు సహేతుక NOTICE ఇచ్చి అమ్మడం; అమ్మకంలో లోటు వస్తే దాన్ని pawnor చెల్లించాల్సిందే, మిగులు ఉంటే అతనికి ఇవ్వాల్సిందే — సహేతుక notice లేకుండా అమ్మడం Sec 176 ప్రకారం కాదు.

Sec 177 pawnor కు redeem చేసుకునే హక్కు: నిర్ణీత సమయంలో default అయిన తరవాత కూడా, నిజంగా అమ్మకం జరగకముందు (BEFORE) ఎప్పుడైనా pawnor goods ను redeem చేసుకోవచ్చు — తన default వల్ల వచ్చిన ఖర్చులను అదనంగా చెల్లించి (redemption = debt చెల్లించి/promise నెరవేర్చి goods ను తిరిగి పొందడం).

Pawnee duties (ఆరు): pledged goods పట్ల సహేతుక జాగ్రత్త; అనధికార వాడకం లేకుండా; తిరిగి చెల్లింపు/performance జరిగాక goods ఇచ్చేయడం; తన సొంత goods ను pledged goods తో కలపకపోవడం; pledge షరతులకు విరుద్ధమైన పని చేయకపోవడం; accretion ఏదైనా ఉంటే ఇచ్చేయడం.

Pawnor duties: debt చెల్లించడం/నెరవేర్చడం; అసాధారణ preservation ఖర్చులు భర్తీ చేయడం; pawnee ను అసాధారణ ప్రమాదాలకు గురిచేసే లోపాలను వెల్లడించడం; title లోపానికి pawnee కు indemnify చేయడం; default తరవాత అమ్మకంలో వచ్చిన లోటు చెల్లించడం.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 173: debt కు, దాని మీద INTEREST కు, possession/preservation కు అయిన అవసరమైన ఖర్చులన్నింటికీ pledge చేసిన goods ను pawnee నిలుపుకోవచ్చు; Sec. 174: తరవాతి debts కోసం నిలుపుకోవడం ఒప్పందం ఉంటేనే; Sec. 175: అసాధారణ ఖర్చులు దావా ద్వారానే రాబట్టాలి (నిలుపుకునే హక్కు లేదు).
- Sec. 176 default అయినప్పటి హక్కులు: goods ను collateral security గా ఉంచుకుని debt మీద దావా వేయడం, లేదా సహేతుక NOTICE ఇచ్చి అమ్మడం --- లోటును pawnor నుంచి రాబట్టుకోవచ్చు, మిగులును అతనికి ఇవ్వాలి.
- Pawnee duties (ఆరింటి జాబితా): సహేతుక జాగ్రత్త, అనధికార వాడకం లేకుండా, తిరిగి చెల్లింపుపై ఇచ్చేయడం, కలపకపోవడం, pledge షరతులకు విరుద్ధమైన పని చేయకపోవడం, accretion ఇచ్చేయడం.

TQ 10.1 • PYQ 2024-Sep [5] (c) (ii) • Descriptive • 6M • Pg 233 3x అడిగారు **LEVEL I**
స్మరణ (Remembering)**మధ్యమం****ఉపయోగం (Application)** provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Notice లేకుండా అమ్మిన scenarios (Stefen/Flemming తరహా): pawnor కు సహేతుక notice ఇవ్వకుండా Sec. 176 కింద చేసిన అమ్మకం అతనిపై చెల్లదు; నిజంగా అమ్మకం జరగకముందు ఎప్పుడైనా redeem చేసుకునే Sec. 177 హక్కు pawnor కు ఉంటుంది — default ఖర్చులు చెల్లించి --- నిర్వచనం (Sec. 172) → సంబంధిత హక్కు/duty → conclusion.

CSQ 10.1 • RTP 2024-Sep [9] • Case Scenario • --- • Pg 234

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం****అంశం 11: యజమాని కానివారి తాకట్టు (Pledge by Non-Owner)**

P2-C2-U2.8-T11 • Topic 11: Pledge by Non-Owner

మొదట చదవండి Section 8.11 'Pledge by Non-Owners' చదవండి --- mercantile agent (Sec. 178), voidable contract కింద possession ఉన్న వ్యక్తి (Sec. 178A), limited interest (Sec. 179), possession ఉన్న co-owner, ఇంకా possession ఉన్న seller/buyer.

గమనికలు

నియమం: సాధారణంగా యజమాని (లేదా అతను అధికారం ఇచ్చిన వ్యక్తి) మాత్రమే pledge చేయగలడు; goods possession లో ఉండిపోయిన non-owners చేసే bona fide pledges కు మినహాయింపులు ఉన్నాయి.

Sec 178 mercantile agent: యజమాని సమ్మతితో (WITH consent) goods లేదా documents of title possession లో ఉన్న agent, వ్యాపార సాధారణ క్రమంలో వ్యవహరిస్తూ pledge చేస్తే, అది యజమాని అధికారంతో చేసినంత valid అవుతుంది — pawnee సద్భావంతో వ్యవహరించి ఉండాలి, pawnor కు అధికారం లేదన్న notice అతనికి ఉండి ఉండకూడదు.

Sec 178A voidable contract: Sec 19/19A కింద voidable అయిన contract (fraud, coercion,

misrepresentation, undue influence వల్ల consent) ద్వారా pawnor possession పొందినా, pledge సమయానికి ఆ contract rescind కాకపోతే (NOT rescinded), pawnee సద్భావంతో, title లోపం గురించి notice లేకుండా వ్యవహరిస్తే అతనికి మంచి title వస్తుంది — Srushti diamond ను Mr. VK కు pledge చేయడం valid pledge.

Sec 179 limited interest: limited interest మాత్రమే ఉన్న వ్యక్తి చేసే pledge ఆ interest మేరకు valid (finder ₹5,000 తో phone repair చేసి దాన్ని ₹2,000 కు pledge చేస్తే — ₹5,000 చెల్లిస్తేనే యజమానికి తిరిగి వస్తుంది; ₹70,000 కు pledge చేసిన నగలను ₹90,000 కు re-pledge చేస్తే — ₹70,000, దాని మీద interest వరకు valid).

ఇతర మినహాయింపులు: ఇతర యజమానుల సమ్మతితో possession లో ఉన్న co-owner చెల్లుబాటుయ్యేలా pledge చేయవచ్చు; sale తరవాత possession లోనే ఉండిపోయిన seller, లేదా sale కు ముందు seller సమ్మతితో possession లో ఉన్న buyer — pawnee సద్భావంతో, title లోపం తెలియకుండా వ్యవహరిస్తే valid pledge చేయగలరు (seller B దగ్గరే ఉండిపోయిన cycle ను సద్భావంతో C కు pledge చేయడం — valid); అమ్మే హక్కు అస్సలు లేని (NO right to dispose) ఆధీనం మాత్రమే ఉన్నవాడు ఏ మినహాయింపులోకి రాడు — నిజమైన యజమానికే goods తిరిగి వస్తాయి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 178: యజమాని సమ్మతితో (WITH consent) goods/documents of title possession లో ఉన్న mercantile agent, వ్యాపార సాధారణ క్రమంలో pledge చేస్తే అది valid pledge --- pawnee సద్భావంతో, అధికారం లేదన్న notice లేకుండా వ్యవహరించాలి; కాబట్టి అటువంటి pledge ను 'invalid' అనే True/False ప్రకటన FALSE.
- Sec. 178A: Sec. 19/19A కింద voidable అయిన contract (fraud, misrepresentation, coercion, undue influence) కింద goods ఉంచుకున్న వ్యక్తి చేసే pledge — pledge సమయానికి ఆ contract rescind కాకపోతే (NOT), pawnee సద్భావంతో, లోపం గురించి notice లేకుండా వ్యవహరిస్తే valid.
- Sec. 179 (limited interest --- ఆ మేరకు pledge valid) ను, అలాగే co-owner, possession లో ఉన్న seller/buyer చేసే pledges ను కూడా తెలుసుకోండి.

TQ 11.2 • PYQ 2025-Sep [5] (c) (I) • True/False • 2M • Pg 236

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 11.1 • PYQ 2025-May [6] (Or) (b) • Descriptive • 6M • Pg 235

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Srushti diamond case: rescind కాని voidable contract + సద్భావంతో VK కు pledge → Sec. 178A కింద valid pledge --- షరతుల వారీగా వర్తింపు రాయండి.
- అమ్మే హక్కు లేని (NO right to dispose) ఆధీనదారుడి sale/pledge (Shyam--Govind--Manohar): ఏ మినహాయింపు వర్తించదు, నిజమైన యజమాని తిరిగి పొందగలడు; mercantile agent గా యజమాని సమ్మతితో ఉన్న possession ను, ఉత్తి possession ను వేరు చేసి చూడండి.

CSQ 11.1 • PYQ 2021-Dec [2] (c) • Case Scenario • 4M • Pg 236

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 12: Bailment, Pledge మధ్య తేడాలు

P2-C2-U2.8-T12 • Topic 12: Distinction Between Bailment and Pledge

మొదట చదవండి Section 8.12 చదవండి --- bailment (Sec. 148), pledge (Sec. 172) మధ్య పట్టిక రూపంలో తేడా: అర్థం, పక్షాలు, ప్రయోజనం, consideration, అమ్మే హక్కు, వాడే హక్కు.

గమనికలు

పరిచయం: pledge (Sec 172) అనేది debt చెల్లింపునకు లేదా promise నెరవేర్చునకు security గా చేసే ఒక ప్రత్యేక రకమైన bailment (Sec 148) — గుర్తుంచుకోవాల్సిన వాక్యం: అన్ని pledges bailments అవుతాయి, కానీ అన్ని bailments pledges కావు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- నాలుగు తేడాలు పట్టుకోండి: (i) ప్రయోజనం --- ఏ ప్రయోజనమైనా (safe custody, repair) vs. debt/promise కు security; (ii) పక్షాలు --- bailor/bailee vs. pawnor/pawnee; (iii) అమ్మే హక్కు --- bailee కు లేదు (lien/దావా మాత్రమే) vs. default అయితే notice ఇచ్చి pawnee అమ్మవచ్చు (Sec. 176); (iv) goods వాడకం --- contract ప్రకారం bailee వాడవచ్చు vs. pawnee అస్సలు వాడలేడు.
- అవసరమైతే కలపండి: consideration --- bailment gratuitous కావచ్చు, pledge ఎప్పుడూ consideration కోసమే; ఇంకా 'all pledges are bailments, but all bailments are not pledges' అనే గుర్తుపెట్టుకునే వాక్యం.
- 4-mark ఫార్మాట్ కోసం లేబుళ్లతో రెండు నిలువు వరుసల పట్టికగా రాయండి.

TQ 12.1 • PYQ 2018-May [5] (c) • Distinguish Between • 4M • Pg 237

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

విభాగం 2.9: ప్రాతినిధ్యం (Agency)

Agency

P2-C2-U2.9 • ప్రాముఖ్యత C • అధ్యాయంలో Rank 6 • వర్గం B • అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 8.5% • 20 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Agency అంటే ఏమిటి? (What is Agency?)

P2-C2-U2.9-T01 • Topic 1: What is Agency?

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు • పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.9 లోని §9.1 చదవండి: Act 'agency' ను నిర్వచించలేదని, Section 182 లోని agent, principal నిర్వచనాలు, ఇంకా agency కు రెండు-భాగాల పరీక్ష.

గమనికలు

నిర్వచించలేదు: Indian Contract Act, 1872 'Agency' అనే పదాన్ని నిర్వచించలేదు. బదులుగా **Section 182** పక్షాలను నిర్వచిస్తుంది — **agent** అంటే “a person employed to do any act for another or to represent another in dealing with the third persons”, ఇంకా **principal** అంటే “a person for whom such act is done or who is so represented”.

Agency పరీక్ష: (a) ఆ వ్యక్తికి **principal ను బద్ధుణ్ణి చేసి** third party కి జవాబుదారీగా నిలిపే సామర్థ్యం ఉందా; (b) principal కూ third parties కూ మధ్య **privity of contract** ఏర్పరచగలడా. రెండింటికీ సమాధానం అవును అయితే agency సంబంధం ఉన్నట్టే.

మూల సూక్తి: agency నియమం “Qui facit per alium, facit per se” మీద ఆధారపడుతుంది — agent ద్వారా పని చేసేవాడు తానే చేస్తున్నట్టు; అంటే మొదటి వ్యక్తి రెండో వ్యక్తిని ఇతరులతో legal relation లోకి తెచ్చే సంబంధమే agency.

అంశం 2: Agents నియామకం, authority (Appointment and Authority of Agents)

P2-C2-U2.9-T02 · Topic 2: Appointment and Authority of Agents

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.9 లోని §9.2 చదవండి: agent ను ఎవరు నియమించవచ్చు, agent ఎవరు కాగలరు, ఇంకా agency సృష్టించడానికి consideration ఎందుకు అవసరం లేదు.

గమనికలు

Agent ను ఎవరు నియమించవచ్చు [Section 183]: “any person who has attained majority according to the law to which he is subject, and who is of sound mind, may employ an agent” — కాబట్టి minor గానీ unsound mind ఉన్న వ్యక్తి గానీ agent ను **నియమించలేరు**.

Agent ఎవరు కాగలరు [Section 184]: ఎవరైనా agent కాగలరు — minor అయినా, unsound mind ఉన్నవారైనా — వారి పనులకు principal బద్ధుడే. జాగ్రత్త నియమంగా అలాంటివారిని నియమించకూడదు, ఎందుకంటే contract చేసే సామర్థ్యం లేనందున misconduct లేదా నిర్లక్ష్యానికి వారిపై చర్య తీసుకోలేము.

ఉదా.: P తన కారును ₹2,50,000 కు తక్కువ కాకుండా అమ్ముమని minor అయిన Q ను నియమిస్తాడు; Q ₹2,00,000 కే అమ్ముతాడు — P బద్ధుడే, Q మీద అతనికి ఎలాంటి claim లేదు.

Consideration అవసరం లేదు [Section 185]: agency సృష్టించడానికి consideration అవసరం లేదు; agent పదవిని అంగీకరించడమే నియామకానికి సరిపడా consideration గా పరిగణిస్తారు.

అంశం 3: Agency సృష్టి (Creation of Agency)

P2-C2-U2.9-T03 • Topic 3: Creation of Agency

మొదట చదవండి Indian Contract Act, 1872 లోని Unit 9 (Agency) లో Para 9.3 'Creation of Agency' చదవండి --- express/implied authority (Sec. 186-187), agency by estoppel (Sec. 237), agency by necessity, ముఖ్యంగా ratification (Sec. 196) దాని ఏడు essentials తో (Sec. 197-200).

గమనికలు

సృష్టికి నాలుగు మార్గాలు: (1) express agreement (Sec 186-187 — మాటల ద్వారా లేదా రాత ద్వారా ఇచ్చిన authority, ఉదా. ఇంటిపై power of attorney); (2) implied agreement — కేసు పరిస్థితులు, పక్షాల ప్రవర్తన లేదా సాధారణ వ్యవహార రీతి నుంచి ఊహించేది; ఇందులో agency by estoppel (Sec 237), agency by necessity (నష్టం నుంచి principal ను కాపాడటానికి emergency ప్రత్యేక authority ఇస్తుంది, ఉదా. పొలంలో మంటలు ఆర్పిన caretaker) వస్తాయి; (3) operation of law (partner అనేవాడు firm కు agent); (4) ratification (Sec 196).

Estoppel (Sec 237) essentials: (1) principal ఒక representation చేశాడు, (2) అది express లేదా implied, (3) నిజానికి authority లేకపోయినా agent కు authority ఉందని చెప్పేది, (4) దాని వల్ల third person ప్రేరేపితుడయ్యాడు, (5) third person దాన్ని నమ్మి ఆ నమ్మకంతో contract చేశాడు — అప్పుడు agency లేదని చెప్పకుండా principal estopped అవుతాడు (reserved price కంటే తక్కువకు B అమ్మినా, తెలియని C పట్ల A బద్ధుడే; Sunil గత credit కొనుగోళ్లకు చెల్లించిన Piyal, Prasad ను తిరస్కరించలేడు).

Ratification (Sec 196, SM): “Where acts are done by one person on behalf of another, but without his knowledge or authority, he may elect to ratify or to disown such acts. If he ratifies them, the same effects will follow as if they had been performed by his authority” — ఇదే doctrine of relation back; గతంలో చేసిన పనికి express గా లేదా ప్రవర్తనతో implied గా ఇచ్చే ఆమోదం.

Valid ratification కు ఏడు essentials: (a) express గా లేదా ప్రవర్తనలో implied గా (Sec 197 — authority లేకుండా తన కోసం కొన్న goods ను B అమ్మడం, లేదా అప్పు మీద వడ్డీ తీసుకోవడం ratify చేసినట్టే); (b) పూర్తి తెలివిడి — వాస్తవాల పరిజ్ఞానం ముఖ్యంగా లోపభూయిష్టంగా ఉంటే ratification చెల్లదు (Sec 198 — ఆ goods agent A వేసిన P తెలుసుకున్నాక market rate కంటే ఎక్కువ ధరకు కొనుగోలు బద్ధం కాదు); (c) లాభకరమైన భాగం మాత్రమే కాక మొత్తం transaction ను పూర్తిగా ratify చేయాలి (Sec 199); (d) ratification third persons కు హాని కలిగించకూడదు (Sec 200 — అనధికారంగా ఒక chattel ను కోరడం, లేదా అనధికార C ఇచ్చిన lease termination notice — third party ను బద్ధుణ్ణి చేసేలా వీటిని ratify చేయలేరు); (e) సహేతుక కాలంలోపు; (f) ఎదుటి పక్షానికి తెలియజేయాలి; (g) ratify చేసే పని valid కావాలి — void లేదా illegal

కాకూడదు (capital నుంచి dividend, forgery, criminal offence).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Ratification (Sec. 196) వివరించండి: ఒక వ్యక్తికి తెలియకుండా లేదా authority లేకుండా అతని కోసం చేసిన పనులను ratify చేయవచ్చు లేదా తిరస్కరించవచ్చు; ratify చేస్తే ముందే authority తో చేసినట్టే అదే ప్రభావాలు వస్తాయి (doctrine of relation back).
- Valid ratification essentials మీద పట్టు సాధించండి: express లేదా implied (Sec. 197); material facts పూర్తిగా తెలిసి ఉండటం (Sec. 198); మొత్తం transaction ratify కావడం (Sec. 199); third persons కు హాని కూడదు (Sec. 200); సహేతుక కాలంలోపు; తెలియజేయడం; ratify చేసే పని lawful కావాలి.
- 'rights of a person as to acts done for him without authority' ను Sec. 196 భాషలోనే, ratification ప్రభావంతో సహా రాయడానికి సిద్ధంగా ఉండండి.

TQ 3.1 · MTP 2025-Aug S2 [6] (b) · Descriptive · 6M · Pg 242

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 200 సన్నివేశాలు సాధన చేయండి: అనధికార notice to quit (కొడుకు tenant కు notice ఇవ్వడం) ను third party ను బద్ధుణ్ణి చేసేలా ratify చేయలేరు --- ratification వల్ల third person కు నష్టం కలగకూడదు.
- Sec. 198 సన్నివేశాలు సాధన చేయండి: market rate కంటే ఎక్కువ ధరకు చేసిన కొనుగోలును అంగీకరించాక, ఆ goods agent వేసిన principal తర్వాత తెలుసుకోవడం --- ముఖ్యాంశాల్లో లోపభూయిష్ట పరిజ్ఞానంతో చేసిన ratification బద్ధం కాదు.
- జవాబును ఇలా నిర్మించండి: provision (section + నియమం) → వాస్తవాలకు వర్తింపు → ratification చెల్లుబాటుపై ముగింపు.

CSQ 3.2 · PYQ 2022-May [1] (c) (i) {C} · Case Scenario · 2M · Pg 244

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 3.1 · PYQ 2021-Jul [5] (c) · Case Scenario · 4M · Pg 244

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 4: Agent authority పరిధి (Extent of Agent's Authority)

P2-C2-U2.9-T04 · Topic 4: Extent of Agent's Authority

మొదట చదవండి Para 9.4 చదవండి --- సాధారణ పరిస్థితుల్లో agent authority (Sec. 188), emergency లో (Sec. 189). Emergency లో valid agency కు ఐదు షరతులు పరీక్షలో పదే పదే వస్తాయి.

గమనికలు

Sec 188 (సాధారణ పరిస్థితులు): ఒక పని చేసే authority ఉన్న agent కు, ఆ పని చేయడానికి అవసరమైన ప్రతి lawful పని చేసే authority ఉంటుంది; వ్యాపారం నడిపే authority ఉన్న agent, ఆ వ్యాపార నిర్వహణకు అవసరమైన లేదా అందులో సాధారణంగా చేసే ప్రతి lawful పని చేయవచ్చు (ఓడలు కట్టేవాడి agent కలప కొని పనివాళ్లను పెట్టుకోవచ్చు; అప్పు వసూలు చేసే agent ఏ legal process నైనా వాడి valid discharge ఇవ్వవచ్చు).

Sec 189 (emergency): అలాంటి పరిస్థితుల్లో ordinary prudence ఉన్న వ్యక్తి తన సొంత విషయంలో ఏం చేస్తాడో, నష్టం నుంచి principal ను కాపాడటానికి ఆ పనులన్నీ emergency లో చేసే authority agent కు ఉంటుంది (అమ్మకపు agent goods ను బాగుచేయించవచ్చు; గమ్యం చేరకముందే చెడిపోతున్న perishables ను consignee అమ్మవచ్చు).

Emergency లో valid agency కు ఐదు షరతులు: (i) ఉన్న సమయంలో principal ను సంప్రదించే స్థితి, అవకాశం agent కు లేకపోవడం; (ii) వెంటనే వ్యవహరించాల్సిన నిజమైన, నిర్దిష్ట commercial అవసరం; (iii) agent bona fide గా, principal ప్రయోజనం కోసం వ్యవహరించడం; (iv) ఆ పరిస్థితుల్లో అత్యంత సహేతుక, ఆచరణ సాధ్య మార్గం ఎంచుకోవడం; (v) contract కు సంబంధించిన principal goods agent స్వాధీనంలో ఉండటం.

Perishable-goods నమూనా (Rahul/tomatoes): భారీ వర్షాలతో రెండు రోజులు చిక్కుకుపోయిన transporter, tomatoes చెడిపోతాయన్న భయంతో దగ్గరి market లో market rate కంటే తక్కువకు అమ్ముతాడు — Sec 189 నెరవేరింది, నష్టం నుంచి Aswin ను కాపాడటానికి ordinary prudence ఉన్న వ్యక్తిలా వ్యవహరించాడు, కాబట్టి principal ఆ నష్టాన్ని రాబట్టుకోలేడు; ముగింపుకు ముందు ఐదు షరతులనూ వాస్తవాలతో సరిచూడండి, agent authority దాటినట్టు కనిపిస్తే Sec 227/228 (విడదీయగలదా కాదా), Sec 237 కింద estoppel కూడా తూచండి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 189 ఐదు షరతులను అచ్చుగా కంఠస్థం చేయండి: (i) ఉన్న సమయంలో principal ను సంప్రదించే అవకాశం లేకపోవడం; (ii) వెంటనే వ్యవహరించాల్సిన నిజమైన, నిర్దిష్ట commercial అవసరం; (iii) agent bona fide గా principal ప్రయోజనం కోసం వ్యవహరించడం; (iv) అత్యంత సహేతుక, ఆచరణ సాధ్య మార్గం ఎంచుకోవడం; (v) contract కు సంబంధించిన principal goods agent స్వాధీనంలో ఉండటం.
- Sec. 188 కూడా కంఠస్థం చేయండి: ఒక పని చేసే authority ఉన్న agent దానికి అవసరమైన ప్రతి lawful పని చేయవచ్చు; వ్యాపారం నడిపే authority అంటే ఆ వ్యాపార క్రమంలో సాధారణంగా చేసే ప్రతి lawful పని అందులో ఉంటుంది.

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Perishable-goods నమూనా సాధన చేయండి (భారీ వర్షంతో చిక్కుకున్న tomatoes/apples, agent స్థానికంగా market కంటే తక్కువకు అమ్మడం): Sec. 189 వర్తింపజేసి, ఐదు షరతులూ సరిచూసి, agent ordinary prudence ఉన్న వ్యక్తిలా వ్యవహరించాడని, కాబట్టి principal నష్టాన్ని రాబట్టుకోలేడని ముగించండి.
- ముగింపుకు ముందు ఐదు షరతులనూ వాస్తవాలతో ఎప్పుడూ సరిచూడండి --- ఈ checklist కు examiners marks ఇస్తారు.

CSQ 4.1 • MTP 2025-Apr S1 [4] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 246

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- కఠినమైన broker/used-car తరహా సన్నివేశాల్లో మొదట authority మూలం, పరిధి నిర్ణయించండి (express, Sec. 188 కింద implied, లేదా Sec. 189 కింద emergency), తర్వాత వివాదాస్పద పని అందులోకి వస్తుందో లేదో తేల్చండి.
- agent authority దాటినట్టు కనిపిస్తే, ఎవరు బద్ధులో తేల్చేముందు Sec. 227/228 (విడదీయగల/విడదీయలేని అధికం), Sec. 237 కింద estoppel తూచండి.

CSQ 4.2 • PYQ 2026-May [1] (a) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 247

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 5: ఉప-ప్రతినిధులు (Sub-Agents)

P2-C2-U2.9-T05 • Topic 5: Sub-Agents

మొదట చదవండి Para 9.5 చదవండి --- 'delegatus non potest delegare' (Sec. 190), sub-agent నిర్వచనం (Sec. 191), సక్రమ నియామక ప్రభావాలు (Sec. 192), అనధికార నియామక ప్రభావాలు (Sec. 193); Sec. 210 తో లంకె (agent authority ముగిస్తే sub-agents authority ముగుస్తుంది).

గమనికలు

Sec 190: express గా లేదా implied గా తానే చేస్తానని ఒప్పుకున్న పనులు చేయించడానికి agent మరొకరిని lawful గా నియమించలేడు — "delegatus non potest delegare", ఎందుకంటే agency fiduciary; **Exceptions:** (1) నియామక షరతుల్లోనే మొదట అది ఊహించి ఉండటం, (2) ఆ వ్యాపార సాధారణ ఆచారం, (3) agency స్వభావమే అది కోరడం, (4) పని సాగుతుండగా ఊహించని emergency.

Sub-agent (Sec 191, SM): నిర్వచనం — "A 'Sub-agent' is a person employed by, and acting under the control of, the original agent in the business of the agency."

సక్రమ నియామకం (Sec 192): sub-agent పనులకు third parties పట్ల principal బాధ్యుడు; sub-agent పనులకు principal పట్ల agent బాధ్యుడు; sub-agent తన పనులకు agent పట్ల బాధ్యుడు, principal పట్ల కాదు — fraud లేదా ఉద్దేశపూర్వక తప్పు జరిగితే తప్పు.

Authority లేకుండా నియామకం (Sec 193): sub-agent పనులకు principal పట్ల, third persons పట్ల కూడా agent బాధ్యుడు; principal బాధ్యుడు కాదు; sub-agent agent కు మాత్రమే జవాబుదారీ (తాను పెట్టుకున్న B మోసినా, మార్గమధ్యంలో పాడైన పత్తికి carrier A బాధ్యుడయ్యాడు).

Sec 210 లంకె: agent authority ముగిస్తే అతడు నియమించిన sub-agents అందరి authority ముగుస్తుంది — కాబట్టి A, agent B authority ను revoke చేస్తే sub-agent C authority తనంతట తానే ముగుస్తుంది; జవాబు నిర్మాణం: delegation అనుమతించారా (Sec 190 కు exception)? తర్వాత Sec 192 లేదా Sec 193, తర్వాత ముగింపు.

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Termination నమూనా సాధన చేయండి: B (authority తో) sub-agent C ను నియమించాక A, agent B authority ను revoke చేస్తాడు --- Sec. 210 కింద agent authority ముగిస్తే sub-agent authority తనంతట తానే ముగుస్తుంది.
- Liability ప్రశ్నల్లో మొదట నియామకాన్ని వర్గీకరించండి: సక్రమ నియామకం (Sec. 192 --- third parties పట్ల principal బద్ధుడు, sub-agent కు agent జవాబుదారీ, fraud/wilful wrong తప్పు sub-agent agent కు బాధ్యుడు) vs authority లేని నియామకం (Sec. 193 --- principal కూ third parties కూ agent ఒక్కడే బాధ్యుడు).
- నిర్మాణం: delegation అనుమతించారా (ఆచారం/agency స్వభావం/emergency — Sec. 190 కు exception)? → Sec. 192 లేదా 193 → ముగింపు.

CSQ 5.1 · PYQ 2025-Sep [5] (c) (ii) · Case Scenario · 2M · Pg 250 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 6: ప్రత్యామ్నాయ ప్రతినిధి (Substituted Agent)

P2-C2-U2.9-T06 · Topic 6: Substituted Agent

మొదట చదవండి Para 9.6 చదవండి --- substituted agent (Sec. 194) ను principal authority తో agent పేర్కొంటాడు, అతడు principal కే agent అవుతాడు; agent duty ordinary prudence తో ఎంపిక చేయడం ఒక్కటే (Sec. 195).

గమనికలు

Sec 194: agency వ్యాపారంలో principal కోసం వ్యవహరించడానికి మరొకరిని పేర్కొనే express లేదా implied authority ఉన్న agent, ఆ ప్రకారం ఒకరిని పేర్కొంటే — అతడు sub-agent కాదు, తనకు అప్పగించిన వ్యాపార భాగానికి principal కే agent — principal కూ substituted agent కూ మధ్య privity ఏర్పడుతుంది; అతడు principal ను sue చేయవచ్చు, principal అతణ్ణి sue చేయవచ్చు.

SM illustrations: A estate ను auction లో అమ్మి auctioneer ను పెట్టుకోమని చెప్పగా solicitor B, auctioneer C పేరు పేర్కొంటాడు — ఆ అమ్మకానికి C అనేవాడు A కే agent; C & Co నుంచి A కు రావలసిన సొమ్ము వసూలు చేసే authority ఉన్న B, legal proceedings కోసం solicitor D ను నియమిస్తాడు — D sub-

agent కాదు, A solicitor (substituted agent).

Sec 195 (పేర్కొనేటప్పటి duty): అలాంటి agent ను ఎంచుకునేటప్పుడు, ordinary prudence ఉన్న వ్యక్తి తన సొంత విషయంలో చూపే వివేచననే agent తప్పనిసరిగా చూపాలి; అలా చేస్తే, ఎంచుకున్న agent పనులకు లేదా నిర్లక్ష్యానికి principal పట్ల అతడు బాధ్యుడు కాదు — మంచి పేరున్న ship-surveyor ప్రయాణయోగ్యం కాని ఓడను ఎంచుకున్నా, మంచి credit ఉన్న auctioneer అమ్మకపు సొమ్ముతో insolvent అయినా: agent B బాధ్యుడు కాదు, ఎంచుకున్న వ్యక్తి A కు జవాబుదారీ.

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- నేరుగా అడిగిన SM illustration మీద పట్టు సాధించండి: బకాయిలు వసూలు చేసే authority ఉన్న B, legal proceedings కోసం solicitor D ను నియమిస్తాడు --- D sub-agent కాదు, substituted agent, అంటే principal సొంత agent (Sec. 194).
- Sec. 195 జోడించండి: ordinary prudence ఉన్న వ్యక్తి వివేచనతో agent, substituted agent ను ఎంచుకుంటే, ఆ substituted agent పనులకు లేదా నిర్లక్ష్యానికి అతడు బాధ్యుడు కాదు (ship-surveyor, auctioneer ఉదాహరణలు).
- అలాంటి జవాబులను legal position చెబుతూ ముగించండి: principal కూ substituted agent కూ మధ్య privity ఏర్పడుతుంది; అతడు principal ను sue చేయవచ్చు, principal అతణ్ణి sue చేయవచ్చు.

CSQ 6.1 · PYQ 2022-May [1] (c) (ii) {C} · Case Scenario · 2M · Pg 250

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

అంశం 7: Sub-Agent, Substituted Agent మధ్య తేడా (Difference Between a Sub-Agent and A Substituted Agent)

P2-C2-U2.9-T07 · Topic 7: Difference Between a Sub-Agent and A Substituted Agent

మొదట చదవండి Para 9.7 లోని 8-point తేడాల table చదవండి (Sec. 191 vs Sec. 194); 6- point తేడా ప్రశ్న అచ్చుగా అడిగారు.

గమనికలు

ఇద్దరినీ agent నియమించినా, sub-agent (Sec 191), substituted agent (Sec 194) ఎనిమిది ప్రాతిపదికల మీద వేరుపడతారు — పూర్తి marks కోసం basis of distinction తో table రూపంలో ఇవ్వండి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- కనీసం 6 తేడాలు వివరించగలగాలి: (1) sub-agent agent నియంత్రణలో పని చేస్తాడు, substituted agent principal ఆదేశాల మేరకు; (2) agent తన duties లో కొంత భాగాన్ని sub-agent కు delegate చేస్తాడు, substituted agent కు కాదు; (3) principal కూ sub-agent కూ privity లేదు, substituted agent తో privity ఉంది; (4) sub-agent agent కు మాత్రమే జవాబుదారీ, substituted agent principal కు.

- మిగిలిన అంశాలు: (5) sub-agent పనులకు principal పట్ల agent బాధ్యుడు, substituted agent పనులకు కాదు; (6) remuneration కోసం sub-agent principal ను sue చేయలేడు, substituted agent చేయగలడు; (7) sub-agents నియామకం సక్రమం కాకపోవచ్చు, substituted agents విషయంలో అది ఉండదు; (8) sub-agency కొనసాగినంతకాలం agent బాధ్యుడే, కానీ substituted agent పేరు పేర్కొన్నాక అతని duty ముగుస్తుంది.
- పూర్తి marks కోసం basis of distinction తో జవాబును table రూపంలో ఇవ్వండి.

TQ 7.1 · PYQ 2025-Jan [6] (Or) (b) · Descriptive · 6M · Pg 251

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 8: Agent విధులు, బాధ్యతలు (Duties and Obligations of An Agent)

P2-C2-U2.9-T08 · Topic 8: Duties and Obligations of An Agent

మొదట చదవండి Para 9.8 చదవండి --- agent తొమ్మిది duties (Sec. 190, 211-218), వాటితో పాటు Sec. 182 లోని agent, principal నిర్వచనాలు.

గమనికలు

Sec 182 (SM): నిర్వచనాలు — “Agent means a person employed to do any act for another or to represent another in dealing with the third persons”; “The principal means a person for whom such act is done or who is so represented.”

తొమ్మిది duties: (1) principal ఆదేశాలను పాటించడం, అవి లేకపోతే ఆ ప్రాంతంలో అలాంటి వ్యాపారంలో అమల్లో ఉన్న ఆచారాలను పాటించడం (Sec 211); (2) సహేతుక శ్రద్ధ, నైపుణ్యం, జాగ్రత్త — తన నిర్లక్ష్యం, నైపుణ్య లోపం లేదా misconduct వల్ల వచ్చే ప్రత్యక్ష పర్యవసానాలకు పరిహారం ఇవ్వాలి, దూరపు వాటికి కాదు (Sec 212); (3) అడిగినప్పుడు సరైన accounts ఇవ్వడం, అంటే vouchers తో సహా (Sec 213, Anandprasad vs. Dwarkanath); (4) ఇబ్బంది వచ్చినప్పుడు principal ను సంప్రదించి ఆదేశాలు కోరడానికి అన్ని విధాలా ప్రయత్నించడం (Sec 214); (5) principal సమ్మతి లేకుండా సొంత ఖాతా మీద వ్యవహరించకపోవడం (Sec 215-216); (6) secret profit చేయకపోవడం — fiduciary సంబంధం పూర్తి good faith ను కోరుతుంది; (7) delegate చేయకపోవడం (Sec 190); (8) principal ఖాతా మీద అందిన సొమ్మంతా, lawful deductions పోను, అతనికి చెల్లించడం (Sec 218); (9) agency సాగుతుండగా అందిన confidential information ను principal కు వ్యతిరేకంగా వాడకపోవడం.

Breach పర్యవసానాలు: Sec 211 కింద agent నష్టాన్ని పూడ్చాలి, లాభమేదైనా ఉంటే లెక్క ఇవ్వాలి; Sec 215-216 కింద principal ఆ transaction ను repudiate చేయవచ్చు (agent ముఖ్యమైన విషయాన్ని నిజాయితీ లేకుండా దాచినప్పుడు లేదా వ్యవహారం నష్టదాయకమైనప్పుడు), లేదా agent కు దక్కిన లాభాన్ని claim చేయవచ్చు — Ahuja/Singh నమూనా: nominee ద్వారా కొని తిరిగి principal కే అమ్మిన agent చేసిన ₹6 లక్షల secret profit ను principal రాబట్టుకుంటాడు.

Sec 211 credit-sale నమూనా (Pintu): credit అమ్మకాలు ఆ వ్యాపార ఆచారం కాకపోయినా, ఆదేశాలూ

లేకపోయినా, అమ్మేనాటికి insolvent అయిన కొనుగోలుదారుకు agent credit మీద goods అమ్ముతాడు — ఆచారానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించాడు, కాబట్టి నష్టానికి principal కు indemnify చేయాలి (ABC Ltd గెలుస్తుంది); నిర్మాణం: section తో duty, వాస్తవాలతో breach, నష్టం పూడ్చడానికి లేదా లాభానికి లెక్క ఇవ్వడానికి agent బాధ్యుడు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 182 కింద agent/principal నిర్వచించి, ఆపై sections తో duties రాయండి: ఆదేశాలు లేదా ఆచారాలు పాటించడం (Sec. 211); సహేతుక శ్రద్ధ, నైపుణ్యం (Sec. 212); సరైన accounts ఇవ్వడం (Sec. 213); ఇబ్బందిలో సంప్రదించడం (Sec. 214); సొంత ఖాతా మీద వ్యవహరించకపోవడం (Sec. 215-216); principal కోసం అందిన సొమ్ము చెల్లించడం (Sec. 218).
- ఇవి కూడా చేర్చండి: secret profit చేయకపోవడం; delegate చేయకపోవడం (Sec. 190); confidential information ను principal కు వ్యతిరేకంగా వాడకపోవడం.
- పర్యవసానాలు తెలుసుకోండి: Sec. 211 breach కు agent నష్టాన్ని పూడ్చాలి, లాభమేదైనా ఉంటే లెక్క ఇవ్వాలి; Sec. 215-216 కింద principal transaction ను repudiate చేయవచ్చు లేదా ఆ లాభాన్ని claim చేయవచ్చు.

TQ 8.1 · MTP 2024-Jul S1 [3] (c) · Descriptive · 6M · Pg 252

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి — ఈ ముద్రణలో ప్రశ్నలు లేవు

- Sec. 211 credit-sale నమూనా సాధన చేయండి (credit అమ్మకాలు ఆచారం కాని చోట agent Pintu, insolvent కొనుగోలుదారుకు credit మీద అమ్మడం): ఆదేశాలు లేకుండా ఆచారానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించాడు, కాబట్టి నష్టానికి principal కు indemnify చేయాలి.
- నిర్మాణం: duty (section) → వాస్తవాలతో breach → నష్టం పూడ్చడానికి/లాభానికి లెక్క ఇవ్వడానికి agent బాధ్యుడు.

అంశం 9: Agent హక్కులు (Rights of An Agent)

P2-C2-U2.9-T09 · Topic 9: Rights of An Agent

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 2.9 లోని §9.9 చదవండి: agent కు ఉన్న ఐదు rights, వాటి section numbers తో, ఇంకా agent lien కు షరతులు, అది పోయే తీరు.

గమనికలు

Section 217 — right of retainer: agency వ్యాపారంలో principal ఖాతా మీద అందిన సొమ్ము నుంచి agent (a) తాను ఇచ్చిన advances కు తనకు రావలసిన సొమ్మంతా, (b) వ్యాపారం నడపడంలో సక్రమంగా అయిన

ఖర్చులు, (c) agent గా పని చేసినందుకు తనకు చెల్లించవలసిన remuneration — వీటిని retain చేయవచ్చు.

Section 219 — right to remuneration: ఒప్పుకున్న remuneration కు agent హక్కుదారు; మొత్తం ఒప్పుకోకపోతే ఆ వ్యాపారంలో ఆచారంగా ఉన్న సాధారణ remuneration కు; కానీ Section 220 కింద misconduct కు పాల్పడిన agent, తాను misconduct చేసిన ఆ భాగానికి remuneration పొందడు. ఉదా.: B ₹1,00,000 వసూలు చేసి ₹90,000 బాగా, ₹10,000 చెడుగా invest చేస్తాడు — వసూలుకు, ₹90,000 కు remuneration వస్తుంది, ₹10,000 కు రాదు, ఆ నష్టాన్ని పూడ్చాలి కూడా.

Section 221 — agent's lien: వ్యతిరేక contract లేకపోతే, commission, disbursement, services కు రావలసిన సొమ్ము చెల్లించేవరకు తనకు అందిన principal goods, పత్రాలు, ఇతర property — చరమైనా స్థిరమైనా — agent retain చేయవచ్చు. **షరతులు:** ఆ సొమ్ము lawful గా రావలసినదై ఉండాలి, ఆ property principal దై ఉండాలి, agency సాధారణ క్రమంలో ఆ హోదాలోనే agent కు అంది ఉండాలి — చట్టవిరుద్ధ మార్గాల్లో పొందిన property మీద lien ఉండదు. స్వాధీనం పోయినప్పుడు లేదా హక్కును వదులుకున్నప్పుడు అది పోతుంది.

మిగిలిన రెండు rights: lawful acts కు indemnification హక్కు, ఇంకా good faith తో చేసిన పనుల విషయంలో indemnification హక్కు.

అంశం 10: Third Parties పట్ల Principal liability (Principal's Liability to Third Parties)

P2-C2-U2.9-T10 · Topic 10: Principal's Liability to Third Parties

మొదట చదవండి Para 9.10 చదవండి --- authority లోపలి పనులకు principal బద్ధుడు (Sec. 226), agent authority దాటితే ప్రభావం (Sec. 227-228), estoppel మినహాయింపు (Sec. 237), agent కు ఇచ్చిన notice principal కు ఇచ్చినట్టే (Sec. 229), ఇంకా agent fraud/misrepresentation కు liability (Sec. 238).

గమనికలు

Sec 226: తన authority పరిధిలో agent చేసిన పనులకు principal బాధ్యుడు (B సొమ్మును అతని authorised collecting agent కు చెల్లిస్తే రుణగ్రస్తుడు C విముక్తుడవుతాడు; కొనుగోలుదారు నుంచి ధర కోరే హక్కు agent కు కాదు, undisclosed principal కు ఉంటుంది).

Agent authority దాటడం: authorised భాగం నుంచి అధిక భాగాన్ని విడదీయగలిగితే, authority లోపలిది మాత్రమే principal ను బద్ధుణ్ణి చేస్తుంది (Sec 227 — ఓడకు ₹4,00,000 కు insure చేయమంటే B cargo కు కూడా చేస్తాడు: A ఓడ premium మాత్రమే చెల్లిస్తాడు); విడదీయలేకపోతే principal మొత్తం transaction ను repudiate చేయవచ్చు (Sec 228 — ఒకే మొత్తం ₹6,00,000 కు 500 గొర్రెలతో పాటు 200 గొర్రెపిల్లలు కొనడం; ₹200 పరిమితికి మించి ₹1,000 bills draw చేయడం).

Estoppel మినహాయింపు (Sec 237): తన మాటలతో లేదా ప్రవర్తనతో, అవి agent authority లోపలివేనని third persons నమ్మేలా principal చేస్తే, అనధికార పనులకు, బాధ్యతలకు అతడు బద్ధుడే (reserved price

కంటే తక్కువకు అమ్మినా తెలియని C పట్ల A బద్ధుడే; అప్పగించిన negotiable instruments ను blank లో endorse చేస్తే — ప్రైవేటు ఆదేశాలకు విరుద్ధమైన అమ్మకమూ చెల్లుతుంది).

Sec 229: principal కోసం సాగిన వ్యాపార క్రమంలో agent కు ఇచ్చిన notice కు, లేదా అతనికి అందిన సమాచారానికి, principal కే ఇచ్చినట్టు అదే legal పర్యవసానం — agent కు తెలిసినదే principal కు తెలిసినట్టు (ఆ goods D వని agent A కు తెలిస్తే, తెలియని principal B బద్ధుడే).

Sec 238: principal వ్యాపార క్రమంలో వ్యవహరిస్తూ agents చేసిన misrepresentation కు, fraud కు principal చేసినట్టే అదే ప్రభావం (third party ఇష్టం మేరకు contract voidable); కానీ వారి authority బయటి విషయాల్లోవి principal ను తాకవు (goods అందకుండానే captain bills of lading మీద సంతకం చేస్తే — ఆ bills void).

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- బహుళ అంశాల సన్నివేశాల్లో (ఉదా. ఒక brand కొనమంటే agent వేరేది/అదనపు goods కొనడం) వరుసగా విడదీయండి: (1) నిజానికి ఏ authority ఇచ్చారు; (2) అధికం విడదీయగలదా --- అయితే authorised భాగానికే principal బద్ధుడు (Sec. 227); విడదీయలేకపోతే మొత్తాన్ని repudiate చేయవచ్చు (Sec. 228).
- ఆ తర్వాత estoppel మినహాయింపు (Sec. 237) సరిచూడండి: ఆ పని authorised అని third party నమ్మేలా principal మాటలు లేదా ప్రవర్తన చేస్తే, ప్రైవేటు ఆదేశాలున్నా అతడు బద్ధుడే.
- వ్యాపార క్రమంలో agent fraud/misrepresentation చేసినప్పుడు (principal బద్ధుడు), authority బయట చేసినప్పుడు (principal ను తాకదు) Sec. 238 తీసుకురండి; agent కు తెలిసినది principal కు ఆపాదించే Sec. 229 కూడా.

CSQ 10.1 • PYQ 2025-May [1] (a) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 254

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 11: Third Parties పట్ల Agent వ్యక్తిగత liability (Personal Liability of Agent to Third Parties)

P2-C2-U2.9-T11 • Topic 11: Personal Liability of Agent to Third Parties

మొదట చదవండి Para 9.11 చదవండి --- Sec. 230 సాధారణ నియమం (principal కోసం చేసిన contracts ను agent స్వయంగా అమలు చేయించలేడు, వాటికి బద్ధుడూ కాడు), దాని exceptions, ఇంకా third parties rights (Sec. 231-235).

గమనికలు

Sec 230 నియమం: అలాంటి contract లేకపోతే, తన principal తరపున తాను చేసిన contracts ను agent స్వయంగా అమలు చేయించలేడు, వాటికి వ్యక్తిగతంగా బద్ధుడూ కాడు — అతడు sue చేయలేడు, అతణ్ణి sue చేయలేరు (కారణం: agent కూ third party కూ మధ్య privity of contract గానీ consideration చెల్లింపు గానీ

లేదు).

ఊహించిన exceptions — agent వ్యక్తిగతంగా బద్ధుడు: (1) విదేశాల్లో ఉండే merchant/principal కోసం goods అమ్మకం లేదా కొనుగోలు contract (foreign principal); (2) agent తన principal పేరు వెల్లడించకపోవడం (undisclosed/unnamed principal); (3) principal ను వెల్లడించినా అతణ్ణి sue చేయలేకపోవడం — లేనివాడు లేదా అసమర్థుడు, ఉదా. minor — ఎదుటి పక్షానికి principal minor అని ముందే తెలిస్తే తప్ప; (4) principal ఒప్పుకోని, ratify చేయని పని చేసిన నటించే agent (Sec 235); (5) authority దాటి third person ను తప్పుదోవ పట్టించిన agent — breach of warranty of authority కు బాధ్యుడు; ఇవి ఊహలే కాబట్టి contract వల్ల లేదా third party కు ఉన్న తెలివిడి వల్ల తొలగిపోవచ్చు.

Third parties హక్కులు: undisclosed agency — principal performance కోరవచ్చు, కానీ agent మీద ఉన్న హక్కులే ఎదుటి పక్షానికి అతని మీదా ఉంటాయి; principal ఎవరో తెలిసినా, agent అనేవాడు principal కాదని తెలిసినా తాను contract చేసేవాడిని కాదని చూపితే performance ను నిరాకరించవచ్చు (Sec 231-232 — AB ద్వారా కొన్న IPL ticket ను stadium తిరస్కరించవచ్చు; undisclosed principal C కు వ్యతిరేకంగా agent A అప్పును B set off చేయవచ్చు); agent వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడైనచోట third party agent ను, principal ను, లేదా ఇద్దరినీ బాధ్యులను చేయవచ్చు (Sec 233 — పత్తి కొన్నవాడి seller B ను లేదా C ను లేదా ఇద్దరినీ sue చేయవచ్చు); principal ఒక్కడే (లేదా agent ఒక్కడే) బాధ్యుడని నమ్మేలా చేసినవాడు, ఆ తర్వాత రెండోవాణ్ణి బాధ్యుణ్ణి చేయలేడు (Sec 234).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 230 నియమాన్ని దాని కారణంతో చెప్పండి (agent కూా third party కూా privity లేదు), ఆపై ఊహించిన exceptions వివరించండి: (1) విదేశాల్లో ఉండే foreign/merchant principal కోసం contract; (2) undisclosed/unnamed principal; (3) principal లేనివాడు లేదా అసమర్థుడు (ఉదా. minor) --- agent వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడు; (4) ratify కాని పని చేసిన నటించే agent (Sec. 235); (5) authority దాటిన agent --- breach of warranty of authority.
- Sec. 233 కింద third party కి ఉన్న ఎంపికను చేర్చండి: agent వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడైనచోట third party agent ను, principal ను, లేదా ఇద్దరినీ sue చేయవచ్చు.
- సాధారణ ఉచ్చు: ఈ exceptions వ్యక్తిగత liability ఊహలు మాత్రమే --- contract వల్ల లేదా third party కు ఉన్న తెలివిడి వల్ల తొలగిపోవచ్చు (ఉదా. principal minor అని ఆ పక్షానికి ముందే తెలియడం).

TQ 11.1 • PYQ 2024-Sep [6] (b) (i) • Descriptive • 4M • Pg 257

4x అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 12: అధికారం ఉపసంహరణ (Revocation of Authority)

P2-C2-U2.9-T12 • Topic 12: Revocation of Authority

మొదట చదవండి Para 9.12 చదవండి --- termination మార్గాలు (Sec. 201), revocation నియమాలు (Sec. 203-207), interest తో కూడిన irrevocable agency (Sec. 202), termination ఎప్పుడు అమల్లోకి వస్తుంది (Sec. 208),

ఇంకా sub-agent authority termination (Sec. 210).

గమనికలు

Termination మార్గాలు (Sec 201): పక్షాల చర్య ద్వారా — (1) principal చేసే revocation, (2) agent చేసే renunciation; operation of law ద్వారా — (3) agency వ్యాపారం పూర్తవడం, (4) principal లేదా agent మరణం లేదా చిత్తవైకల్యం (winding up/dissolution కూ అదే ప్రభావం), (5) principal insolvency, (6) నిర్ణీత కాలం ముగియడం — ఉద్దేశం నెరవేరినా నెరవేరకపోయినా.

Revocation, renunciation నియమాలు: తనను బద్ధుణ్ణి చేసేలా authority వాడకముందు ఎప్పుడైనా principal revoke చేయవచ్చు (Sec 203), కానీ కొంత వాడకం అప్పటికే పుట్టిన పనులు, బాధ్యతల విషయంలో చేయలేదు (Sec 204 — సొంత పేరుమీద పత్తి కొన్న B: A నిధుల నుంచి చెల్లించే authority ను revoke చేయలేదు); తగిన కారణం లేకుండా ముందే revoke చేస్తే పరిహారం ఇవ్వాలి (Sec 205); సహేతుక notice ఇవ్వాలి (Sec 206); revocation express గా లేదా implied గా ఉండవచ్చు (Sec 207 — A తానే ఇల్లు అద్దెకిస్తే B authority implied గా revoke అయినట్లే); agent చేసే renunciation కూ అవే సూత్రాలు వర్తిస్తాయి (Sec 205-206).

Irrevocable agency (Sec 202, SM): “where the agent has himself an interest in the property which forms the subject matter of the agency, the agency cannot, in the absence of an express contract, be terminated to the prejudice of such interest” — A భూమిని లేదా పంపిన పత్తిని అమ్మి, A నుంచి తనకు రావలసిన అప్పులు/advances తీసుకునే authority ను revoke చేయలేరు; A కు చిత్తవైకల్యం వచ్చినా, మరణించినా, insolvent అయినా అది ముగియదు (lender-agent Atul కు వ్యతిరేకంగా Bhupendra చేసిన revocation చట్టబద్ధం కాదు).

ప్రభావం ఎప్పటినుంచి (Sec 208): agent విషయంలో అతనికి తెలిసేవరకు, third persons విషయంలో వారికి తెలిసేవరకు termination అమల్లోకి రాదు — revocation ఉత్తరం పంపాక, అది అందకముందే B అమ్మితే: ఆ అమ్మకానికి A బద్ధుడే, B తన ₹5,000 commission పొందుతాడు; principal మరణం తర్వాత, ఆ సంగతి తెలియకముందే agent చేసిన చెల్లింపు executor పట్ల చెల్లుతుంది.

Sec 209-210: principal మరణం లేదా చిత్తవైకల్యం వల్ల termination అయితే, తనకు అప్పగించిన ప్రయోజనాల రక్షణ, పరిరక్షణ కోసం representatives తరపున agent తప్పనిసరిగా అన్ని సహేతుక చర్యలు తీసుకోవాలి (Sec 209); agent authority ముగిస్తే అతడు నియమించిన sub-agents అందరి authority ముగుస్తుంది (Sec 210).

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- పక్షాల చర్య ద్వారా termination వివరించండి: principal చేసే revocation (authority వాడకముందు, Sec. 203; కొంత వాడకం కాదు, Sec. 204; ముందే revoke చేస్తే పరిహారం, Sec. 205; సహేతుక notice, Sec. 206; express లేదా implied, Sec. 207), ఇంకా అవే సూత్రాల మీద agent చేసే renunciation.

- Operation of law ద్వారా termination వివరించండి: వ్యాపారం పూర్తవడం, principal లేదా agent మరణం లేదా చిత్తవైకల్యం, principal insolvency, నిర్ణీత కాలం ముగియడం.
- Sec. 209 గుర్తుంచుకోండి: principal మరణం/చిత్తవైకల్యం సందర్భంలో, తనకు అప్పగించిన ప్రయోజనాలను కాపాడటానికి agent సహేతుక చర్యలు తప్పనిసరిగా తీసుకోవాలి.

TQ 12.1 • RTP 2026-Jan [8] • Descriptive • --- • Pg 258

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 3 ప్రశ్నలు

- Agency coupled with interest (Sec. 202) అత్యధికంగా అడిగే నమూనా: property అమ్మి, principal నుంచి తనకు రావలసిన అప్పులు తీసుకునే authority ఉన్న agent --- ఆ interest కు హాని కలిగేలా agency ను revoke చేయలేరు, మరణం/చిత్తవైకల్యం/insolvency వల్ల ముగియదు.
- Sec. 208 కాల సంబంధ కేసులు సాధన చేయండి: revocation ఉత్తరం పంపినా అది అందకముందే goods అమ్మడం --- ఆ అమ్మకానికి principal బద్ధుడే, agent తన commission పొందుతాడు, ఎందుకంటే agent కు తెలిసినప్పుడే (third parties కు వారికి తెలిసినప్పుడే) termination అమల్లోకి వస్తుంది.
- Sec. 203/204 కూడా సాధన చేయండి: authority వాడకముందు revocation చెల్లుతుంది, కానీ కొంత వాడాక అప్పటికే పుట్టిన పనులు, బాధ్యతల విషయంలో revoke చేయలేరు.

CSQ 12.1 • PYQ 2024-Jun [4] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 260 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 12.2 • PYQ 2025-Sep [1] (a) (I) {C} • Case Scenario • 3M • Pg 261

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 12.3 • RTP 2025-Sep [7] • Case Scenario • --- • Pg 262

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అధ్యాయం 3

Goods అమ్మకం చట్టం (The Sale of Goods Act, 1930)

The Sale of Goods Act, 1930

24 అంశాలు • 103 వర్గీకృత ప్రశ్నలు • ప్రాముఖ్యత: B

ICAI నైపుణ్య ప్రాఫైల్ Level I 5-20% • Level II 80-95% — ఈ అధ్యాయం సిద్ధాంత-ప్రధానం

Level I — స్మరణ, అవగాహన

31.7%

360 లో 114 మార్కులు

Level II — ఉపయోగం, విశ్లేషణ

68.3%

360 లో 246 మార్కులు

విభాగం 3.1: Contract of Sale ఏర్పాటు (Formation of the Contract of Sale)

Formation of the Contract of Sale

P2-C3-U3.1 • ప్రాముఖ్యత D • అధ్యాయంలో Rank 3 • వర్గం B • అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 18.4% • 19 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Act పరిధి (Scope of the Act)

P2-C3-U3.1-T01 • Topic 1: Scope of the Act

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు • పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 3.1 లోని §1.1 చదవండి: Sale of Goods Act దేనికి వర్తిస్తుంది, Indian Contract Act తో దాని సంబంధం, ఇంకా customs and usages స్థానం.

గమనికలు

చరాస్తులకు మాత్రమే: ఈ Act goods — అంటే movable property — అమ్మకపు contracts కు వర్తిస్తుంది. భూమి, పొలం, దుకాణం, ఇల్లు వంటి immovable property అమ్మకానికి ఇది వర్తించదు — immovable property కు Transfer of Property Act, 1882 వర్తిస్తుంది.

Contract Act తో సంబంధం: Sale of Goods Act లోని స్పష్టమైన నిబంధనలకు విరుద్ధం కానంత వరకు Indian Contract Act, 1872 లోని సాధారణ నిబంధనలు goods అమ్మకపు contract కు వర్తిస్తాయి; ఈ Act లో వాడినా నిర్వచించని పదాలకు, అవి Contract Act లో నిర్వచించి ఉంటే, అక్కడి అర్థాలే వర్తిస్తాయి.

Customs and usages: ఇవి సహేతుకమైనవి అయి, contract of sale చేసుకున్న సమయంలో ఇరు పక్షాలకు

తెలిసినవి అయితే, రెండు పక్షాలనూ కట్టుబడేలా చేస్తాయి.

అంశం 2: నిర్వచనాలు (Definitions)

P2-C3-U3.1-T02 · Topic 2: Definitions

మొదట చదవండి Sale of Goods Act, 1930 లోని Unit 1, Para 1.2 చదవండి — Sec. 2 లోని నిర్వచనాలు: buyer 2(1), delivery 2(2), deliverable state 2(3), document of title 2(4), future goods 2(6), goods 2(7), insolvent 2(8), mercantile agent 2(9), price 2(10), property 2(11), seller 2(13); ఇంకా goods వర్గీకరణ (Sec. 6).

గమనికలు

Goods (Sec 2(7), SM): “every kind of movable property other than actionable claims and money; and includes stock and shares, growing crops, grass, and things attached to or forming part of the land, which are agreed to be severed” — అమ్మకానికి ముందు లేదా contract of sale కింద వేరు చేయడానికి ఒప్పుకున్నవి; ఇందులో అమూర్త వస్తువులు (goodwill, copyrights, patents, trademarks), gas, ఆవిరి, నీరు, విద్యుత్, court decree, FDRs కూడా వస్తాయి; debt అనేది actionable claim, కాబట్టి goods కాదు.

వర్గీకరణ (Sec 6): existing goods — contract సమయంలో seller స్వంతం లేదా అధీనంలో ఉన్నవి: specific (contract సమయంలోనే గుర్తించి ఒప్పుకున్నవి, Sec 2(14) — ఒప్పుకున్న ఆ ‘Santro’ కారు), ascertained (contract తర్వాత agreement ప్రకారం గుర్తించినవి — 100 బేళ్ల నుంచి ఎంపిక చేసి పక్కన పెట్టిన 50 బేళ్లు), unascertained (description లేదా sample ద్వారా మాత్రమే నిర్ణయించినవి — దుకాణంలోని 100 packets లో ఒకటి, X యొక్క పది గుర్రాల్లో ఒకటి; వేరు చేయగానే ascertained అవుతాయి); **future goods (Sec 2(6))** — contract తర్వాత తయారు చేయాల్సినవి, ఉత్పత్తి చేయాల్సినవి లేదా సంపాదించాల్సినవి (వచ్చే ఏడాది పాలు, తోటలో ఈ ఏడాది కమలాలు) — ఇవి ఎప్పుడూ agreement to sell, ఎప్పటికీ sale కాదు; **contingent goods (Sec 6(2))** — వీటిని పొందడం అనిశ్చిత contingency మీద ఆధారపడుతుంది (seller కొనగలిగితే Picasso చిత్రం; ఓడ క్షేమంగా చేరితే 50 ముక్కలు) — ఇవి agreement to sell మాత్రమే.

Delivery (Sec 2(2)): ఒకరి నుంచి మరొకరికి possession ను స్వచ్ఛందంగా బదిలీ చేయడం; **మూడు రూపాలు:** actual (భౌతిక possession ను buyer కు లేదా అతని అధీకృత వ్యక్తికి అప్పగించడం), constructive (attornment/acknowledgement — A యొక్క goods ఉంచిన గోదాము యజమాని వాటిని B తరపున ఉంచడానికి ఒప్పుకోవడం), symbolic (బదిలీకి గుర్తుగా delivery — bill of lading, railway receipt వంటి documents of title, లేదా గోదాము తాళం చెవి); **deliverable state (Sec 2(3)):** contract కింద buyer delivery తీసుకోవడానికి కట్టుబడి ఉండే స్థితి.

Document of title (Sec 2(4)): bill of lading, dock-warrant, గోదాము యజమాని లేదా wharfinger ఇచ్చే certificate, railway receipt, multimodal transport document, goods delivery కోసం warrant లేదా order — ఇవి possession లేదా నియంత్రణకు రుజువు, వీటిని కలిగినవాడు endorsement ద్వారా లేదా delivery ద్వారా goods ను బదిలీ చేయవచ్చు లేదా పొందవచ్చు; వీటిని ‘document showing title’ నుంచి వేరు

చేయండి — share certificate యజమాని పేరు చెబుతుంది కానీ endorsement, delivery ద్వారా share ను బదిలీ చేయలేదు; mate's receipt అనేది acknowledgement మాత్రమే, document of title కాదు.

Sec 2 లోని ఇతర నిర్వచనాలు: buyer 2(1)/seller 2(13) — కొనేవాడు/అమ్మేవాడు మాత్రమే కాదు, కొనడానికి/అమ్మడానికి ఒప్పుకున్నవాడు కూడా; mercantile agent 2(9) — వ్యాపార సాధారణ క్రమంలో goods అమ్మే, అమ్మకానికి పంపే, goods కొనే లేదా వాటి security మీద డబ్బు సమకూర్చే అధికారం ఉన్నవాడు (auctioneers, brokers); price 2(10) — goods అమ్మకానికి డబ్బు రూపంలో ఉండే consideration; property 2(11) — general property (యాజమాన్యం), special property మాత్రమే కాదు (pledgee కు తాను ఇచ్చిన advance మేరకు special property మాత్రమే దక్కుతుంది); insolvent 2(8) — వ్యాపార సాధారణ క్రమంలో తన అప్పులు చెల్లించడం ఆపేసినవాడు, లేదా అవి చెల్లించాల్సిన సమయానికి చెల్లించలేనివాడు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 2(7) కంఠస్థం చేయండి: goods = actionable claims, డబ్బు తప్ప అన్ని రకాల movable property; ఇందులో stock and shares, పెరుగుతున్న పంటలు, గడ్డి, అమ్మకానికి ముందు వేరు చేయడానికి ఒప్పుకున్న — భూమికి అతుక్కున్న లేదా భూమిలో భాగమైన — వస్తువులు కూడా వస్తాయి.
- వర్గీకరణ కంఠస్థం చేయండి: existing goods (specific 2(14), ascertained, unascertained), future goods 2(6), contingent goods 6(2) --- future, contingent goods agreement to sell మాత్రమే కాగలవు.
- delivery (Sec. 2(2) --- possession ను స్వచ్ఛందంగా బదిలీ చేయడం), దాని మూడు రీతులు కంఠస్థం చేయండి: actual, constructive (attornment/acknowledgement, ఉదా. గోదాము యజమాని), symbolic (documents of title, గోదాము తాళం చెవి).

TQ 2.1 • PYQ 2018-May [1] (c) • Descriptive • 4M • Pg 266 4x అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- ascertained, unascertained goods తేడాను ఉదాహరణలతో చెప్పండి: 100 బేళ్ల నుంచి ఎంపిక చేసి పక్కన పెట్టిన 50 బేళ్లు = ascertained; ఒక లాట్లో ఒక packet = వేరు చేసే వరకు unascertained.
- 'document of title' (bill of lading, railway receipt, warehouse keeper's certificate మొదలైనవి) కూ, 'document showing title' (share certificate) కూ మధ్య తేడా అర్థం చేసుకోండి.

TQ 2.2 • PYQ 2018-Nov [1] (c) [C] • Distinguish Between • 4M • Pg 267

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- వర్గీకరణ MCQ తరహా సందర్భాలు సాధన చేయండి: ఎంపిక చేసి పక్కన పెట్టిన బేళ్లు = ascertained; లాట్లో ఒక packet = existing goods కానీ unascertained; వచ్చే సీజన్లో తోట/పొలం దిగుబడి = future goods, కాబట్టి agreement to sell.

- ముందు నిర్వచనం చెప్పండి, తర్వాత ప్రతి లావాదేవీని ఒక్క వాక్యం కారణంతో దాని వర్గానికి జతచేయండి.

CSQ 2.1 · MTP 2025-Jan S2 [5] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 268

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

అంశం 3: అమ్మకం, అమ్మే Agreement — Sale and Agreement to Sell (Section 4)

P2-C3-U3.1-T03 · Topic 3: Sale and Agreement to Sell (Section 4)

మొదట చదవండి Para 1.3 చదవండి — Sec. 4(1) లోని contract of sale నిర్వచనం, Sec. 4(3) కింద sale vs agreement to sell, Sec. 4(4) కింద మార్పు, ఇంకా contract of sale కు ఉండాలైన ఆరు అనివార్య అంశాలు.

గమనికలు

Sec 4(1) (SM): “A contract of sale of goods is a contract whereby the seller transfers or agrees to transfer the property in goods to the buyer for a price” — ఇది ఒక part-owner కూ మరొక part-owner కూ మధ్య కూడా ఉండవచ్చు; contract of sale absolute గా లేదా conditional గా ఉండవచ్చు (Sec 4(2)).

Sec 4(3)-(4): goods లోని property buyer కు బదిలీ అయితే ఆ contract sale అవుతుంది; బదిలీ భవిష్యత్తులో జరగాల్సి ఉంటే లేదా తర్వాత నెరవేరాల్సిన ఏదైనా condition మీద ఆధారపడి ఉంటే అది agreement to sell — ఆ సమయం గడిచినప్పుడు లేదా property బదిలీ కావడానికి పెట్టిన conditions నెరవేరినప్పుడు అది sale గా మారుతుంది (Sec 4(4)).

ఆరు అనివార్య అంశాలు: (i) ఇద్దరు వేర్వేరు పక్షాలు — తన సొంత goods ను ఎవరూ కొనలేరు; (ii) subject matter తప్పనిసరిగా goods (movable property) అయి ఉండాలి — existing లేదా future; (iii) price డబ్బు రూపంలో ఉండాలి — అయితే consideration కొంత డబ్బు, కొంత goods కావచ్చు (పాత TV తో పాటు ₹20,000 నగదు ఇచ్చి కొత్త TV తీసుకోవడం valid sale; goods కు పూర్తిగా goods ఇస్తే అది barter); (iv) offer, acceptance ద్వారా seller నుంచి buyer కు general property బదిలీ; (v) absolute లేదా conditional; (vi) valid contract కు కావలసిన అన్ని అంశాలు — free consent, సామర్థ్యం, object మరియు consideration చట్టబద్ధత.

వర్గీకరణ పరీక్ష: ఒకే ప్రశ్న అడగండి — ownership వెంటనే బదిలీ అవుతుందా? price తర్వాత గానీ instalments లో గానీ చెల్లించాల్సి ఉన్నా, బదిలీ వెంటనే జరిగితే అది sale అవుతుంది; goods ఇంకా customise కావాల్సి ఉన్నా, ఏదైనా condition ఇంకా నెరవేరాల్సి ఉన్నా — property బదిలీ అయి goods deliverable state కు వచ్చే వరకు అది agreement to sell; future goods ను ఇప్పుడే sale చేసినట్టు చూపినా అది agreement to sell గానే పనిచేస్తుంది (Sec 6(3) — పండించాల్సిన 1,000 క్వింటాళ్ల బంగాళదుంపలు), కాబట్టి పంట పోతే risk, remedies నిర్ణయించడానికి Sec 8 supervening-impossibility తర్కం వర్తింపజేయండి (seller కు మినహాయింపు; ముందే చెల్లించిన price తిరిగి ఇవ్వాలి, damages ఉండవు).

సమాధాన క్రమం: goods రకం, తర్వాత sale లేదా agreement to sell, తర్వాత నష్టం జరిగిన సమయంలో

ఎవరు యజమాని, risk ఎవరిది, ఆ తర్వాత remedy.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 4(1) కంఠస్థం చేయండి: price కు goods లోని property ను seller buyer కు బదిలీ చేసే లేదా బదిలీ చేయడానికి ఒప్పుకునే contract; ఇది absolute గా లేదా conditional గా ఉండవచ్చు (Sec. 4(2)).
- అనివార్య అంశాలు రాయండి: (i) ఇద్దరు వేర్వేరు పక్షాలు; (ii) goods (movable property); (iii) డబ్బు రూపంలో price (కొంత వస్తు రూపంలో కావచ్చు); (iv) general property బదిలీ; (v) absolute లేదా conditional; (vi) valid contract కు కావలసిన అన్ని అంశాలు.
- Sec. 4(4): సమయం గడిచినప్పుడు లేదా property బదిలీ కావడానికి పెట్టిన conditions నెరవేరినప్పుడు agreement to sell sale గా మారుతుంది.

TQ 3.1 • RTP 2021-May [12] • Descriptive • --- • Pg 269 4× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- ప్రతి సందర్భాన్ని ఒకే ప్రశ్నతో పరిక్షించండి: ownership వెంటనే బదిలీ అవుతుందా? price ను instalments లో చెల్లించాల్సి ఉన్నా property వెంటనే బదిలీ అయితే అది sale అవుతుంది; వర్గీకరణకు చెల్లింపు సమయంతో సంబంధం లేదు.
- customise చేయాల్సిన/ఎంపిక చేయాల్సిన goods (ఉదా. కెంపు రాళ్లు పొదగాల్సిన వజ్రపు గాజు) = agreement to sell; condition నెరవేరి goods deliverable state కు వచ్చినప్పుడే property, risk బదిలీ అవుతాయి.

CSQ 3.1 • PYQ 2022-May [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 270 6× అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.3 • RTP 2026-May [10] • Case Scenario • --- • Pg 272

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- future-goods సందర్భాల్లో (పండించాల్సిన 100 క్వింటాళ్ల బంగాళదుంపలు, price ముందే చెల్లింపు, పంట పోవడం): ముందు వర్గీకరించండి --- future goods sale agreement to sell గా మాత్రమే పనిచేస్తుంది (Sec. 6(3)); తర్వాత risk ను, buyer price లేదా damages రాబట్టగలడా అనేదాన్ని నిర్ణయించడానికి perishing/supervening impossibility (Sec. 8 తర్కం) వర్తింపజేయండి.
- క్రమంలో విడదీయండి: goods రకం → sale లేదా agreement to sell → నష్టం సమయంలో ఎవరు యజమాని/risk ఎవరిది → remedy.

CSQ 3.2 • MTP 2023-Nov [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 271 2× అడిగారు

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 4: Sale కూ Agreement to Sell కూ మధ్య తేడా

P2-C3-U3.1-T04 · Topic 4: Distinction Between Sale and an Agreement to Sell

మొదట చదవండి Sec. 4(3) ఆధారంగా Para 1.4 లో ఉన్న తేడాల పట్టిక చదవండి — తేడాకు ఎనిమిది ఆధారాలు.

గమనికలు

Sec 4(3) ఆధారం: sale — property వెంటనే బదిలీ అవుతుంది (executed contract, rights in rem కల్పిస్తుంది); agreement to sell — property తర్వాత లేదా conditions మీద బదిలీ కావాలి (executory contract, rights in personam కల్పిస్తుంది); పూర్తి మార్కుల కోసం 8 ఆధారాలను 'basis of difference' తో పట్టికగా రాయండి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- 8 ఆధారాలను బాగా పట్టుకోండి: transfer of property (వెంటనే vs భవిష్యత్తు/conditional); contract స్వభావం (executed vs executory); భంగానికి remedies (seller price కోసం దావా vs damages మాత్రమే); నష్టం/నాశనానికి బాధ్యత (buyer vs seller); risk భారం (risk ownership ను అనుసరిస్తుంది).
- వీటితో పూర్తి చేయండి: హక్కుల స్వభావం (jus in rem vs jus in personam); right of resale (seller తిరిగి అమ్మలేడు vs అమ్మగలడు); seller, buyer insolvency పర్యవసానాలు (goods మీద vs price మీద official assignee నియంత్రణ).
- పూర్తి మార్కుల కోసం సమాధానాన్ని 'basis of difference' తో పట్టికగా రాయండి; దాన్ని Sec. 4(3) కు ముడిపెట్టండి.

TQ 4.1 · RTP 2023-Jun [11] · Distinguish Between · --- · Pg 273

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

అంశం 5: Sale కూ ఇతర సారూప్య contracts కూ తేడా

P2-C3-U3.1-T05 · Topic 5: Sale Distinguished from Other Similar Contracts

మొదట చదవండి Para 1.5 చదవండి — sale vs hire-purchase (Hire-Purchase Act, 1972), sale vs bailment, ఇంకా sale vs contract for work and labour.

గమనికలు

Hire-purchase agreement (Hire-Purchase Act, 1972): goods ను కొనే option తో అద్దెకు ఇస్తారు — (a) ఒప్పుకున్న మొత్తాన్ని విడతల వారీ instalments లో చెల్లించే షరతు మీద owner possession అప్పగిస్తాడు, (b) చివరి instalment చెల్లించగానే property బదిలీ అవుతుంది, (c) అలా property బదిలీ కాకముందు ఎప్పుడైనా agreement ను రద్దు చేసే హక్కు hirer కు ఉంటుంది.

Sale vs bailment: sale లో డబ్బు రూపంలో price కు goods లోని general property బదిలీ అవుతుంది, ఆ

goods ను తిరిగి ఇవ్వాలన్న అవసరం ఉండదు; bailment (Indian Contract Act, 1872) లో ఒక నిర్దిష్ట ప్రయోజనం కోసం (safe custody, carriage) possession మాత్రమే — అంటే special property — బదిలీ అవుతుంది, అవే goods ను తిరిగి ఇవ్వాలి లేదా bailor ఆదేశాల ప్రకారం వినియోగించాలి; consideration gratuitous గా లేదా non-gratuitous గా ఉండవచ్చు.

Sale vs work and labour: ఎలాంటి goods అమ్మకం లేకుండా, contract సారాంశం నైపుణ్యం, శ్రమ వినియోగమే అయితే అది contract for work and labour అవుతుంది, sale కాదు — ఆభరణం చేయడానికి కంసాలికి ఇచ్చిన బంగారం, లేదా చిత్రం గీయమని అడిగిన కళాకారుడు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- hire-purchase agreement వివరించండి: కొనే option తో goods ను అద్దెకు ఇవ్వడం --- విడతల instalments షరతు మీద possession అప్పగింత, చివరి instalment చెల్లించగానే property బదిలీ, property బదిలీ కాకముందు hirer రద్దు చేయవచ్చు.
- sale vs hire-purchase అయిదు తేడాలు పట్టుకోండి: property బదిలీ సమయం; buyer యజమాని vs చివరి instalment వరకు hirer bailee; buyer రద్దు చేయలేడు, price చెల్లించాలి vs hirer goods తిరిగి ఇవ్వవచ్చు; buyer insolvency risk ను seller భరిస్తాడు vs owner goods తిరిగి తీసుకోవచ్చు; buyer bona fide purchaser కు మంచి title ఇవ్వగలడు vs hirer ఇవ్వలేడు; resale హక్కులు.
- sale ను bailment తో (general property బదిలీ vs possession/special property మాత్రమే, goods తిరిగి ఇవ్వాలి), work and labour తో (contract సారాంశం నైపుణ్యం, శ్రమ; ఉదా. ఇచ్చిన బంగారంతో కంసాలి ఆభరణం చేయడం) పోల్చగలగాలి.

TQ 5.1 • PYQ 2025-Sep [6] (c) • Descriptive • 7M • Pg 274 5x అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 6: Contract of Sale ఎలా చేస్తారు (Section 5)

P2-C3-U3.1-T06 • Topic 6: Contract of Sale How Made (Section 5)

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు • పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 3.1 లోని §1.6 చదవండి: Section 5(1) కింద contract of sale ఏ ఆరు రీతుల్లో చేయవచ్చు.

గమనికలు

Section 5(1) — ఆరు రీతులు: contract of sale ఇలా చేయవచ్చు — (i) price కు goods కొనడానికి లేదా అమ్మడానికి offer చేసి, ఆ offer ను acceptance చేయడం ద్వారా; (ii) goods వెంటనే delivery ఇవ్వడంతో; (iii) price వెంటనే చెల్లింపు తో, delivery భవిష్యత్ తేదీన ఇవ్వడంతో; (iv) వెంటనే delivery, వెంటనే చెల్లింపు

రెండూ ఉండేలా; (v) delivery గానీ చెల్లింపు గానీ రెండూ గానీ instalments లో ఉండేలా; లేదా (vi) delivery గానీ చెల్లింపు గానీ రెండూ గానీ ఏదో భవిష్యత్ తేదీన ఉండేలా.

గుర్తుంచుకోవాల్సినది: ఈ రీతులు ప్రత్యామ్నాయాలు, అన్నీ కలిపి ఉండాల్సినవి కావు — price కు offer, acceptance ఏర్పడగానే contract of sale పూర్తవుతుంది, delivery, చెల్లింపు ఎప్పుడు జరిగినా సరే.

ఉదా.: R తన పాత motorcycle (విలువ ₹55,000) ను S కు ఇచ్చి, బదులుగా కొత్త motorcycle తీసుకుని, తేడా మొత్తాన్ని నగదుగా చెల్లించడానికి ఒప్పుకుంటాడు — ఇది contract of sale.

అంశం 7: Contract of Sale విషయ వస్తువు

P2-C3-U3.1-T07 · Topic 7: Subject Matter of Contract of Sale

మొదట చదవండి Para 1.7 చదవండి — existing or future goods (Sec. 6), contract చేయకముందే goods నశించడం (Sec. 7), agreement to sell తర్వాత కానీ sale కు ముందు goods నశించడం (Sec. 8), ఇంకా specific future goods నశించడం.

గమనికలు

Sec 6: subject matter existing goods (seller సంపాదించినవి, స్వంతమైనవి లేదా అధీనంలో ఉన్నవి) కావచ్చు లేదా future goods కావచ్చు; వేటిని పొందడం ఏదైనా contingency మీద ఆధారపడి ఉంటుందో ఆ goods కోసం చేసిన contract కూడా చెల్లుబాటు అవుతుంది (ఒక నిర్దిష్ట mill తయారు చేయాల్సిన వస్తుం — contingent contract); seller future goods ను ఇప్పుడే sale చేస్తున్నట్టు చూపినా, ఆ contract agreement to sell గా మాత్రమే పనిచేస్తుంది (Sec 6(3)).

Sec 7 (contract కు ముందు నశించడం): seller కు తెలియకుండానే, contract చేసిన సమయానికి goods నశించిపోయినా, లేదా contract లోని description కు సరిపడనంతగా పాడైపోయినా, ఆ SPECIFIC goods sale contract void అవుతుంది (నీరు నిలిచి 50 గోధుమ బస్తాలు పాడైపోయాయి, ఇరు పక్షాలకూ తెలియదు — agreement void).

Sec 8 (agreement to sell తర్వాత, sale కు ముందు నశించడం): seller లేదా buyer తప్పు లేకుండానే, risk buyer కు బదిలీ కాకముందే goods నశించినా, description కు సరిపడనంతగా పాడైనా, specific goods కు సంబంధించిన agreement to sell రద్దవుతుంది — దీనికి ఆధారం supervening impossibility; **specific future goods:** వాటి నాశనం కూడా contract ను void చేస్తుంది (పండించాల్సిన 100 టన్నుల టమాటాలు మొక్క తెగులుతో పోయాయి — తక్కువ పడిన దానికి seller బాధ్యుడు కాడు).

ఓడలో goods నమూనా: Australia నుంచి ఓడలో రావాల్సిన చక్కెర, ఆ ఓడ అప్పటికే మునిగిపోయింది, ఇద్దరికీ తెలియదు — agreement to sell + specific goods + property/risk బదిలీ కాకముందే నష్టం + ఇరు పక్షాల తప్పు లేదు, కాబట్టి ఆ agreement రద్దవుతుంది (Sec 8, లేదా contract కు ముందే నశిస్తే Sec 7): buyer కు seller మీద ఎలాంటి హక్కు ఉండదు, బహిరంగ మార్కెట్ లో కొనడానికి అదనంగా అయిన ఖర్చును

రాబట్టలేడు; అయితే ముందే చెల్లించిన price తిరిగి ఇవ్వాలి.

సమాధాన నిర్మాణం: goods specific నా? ఎప్పుడు, ఎవరి తప్పు వల్ల నశించాయి? తర్వాత Sec 7 లేదా Sec 8, contract void/రద్దు, ఆ తర్వాత claim మీద ముగింపు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 7: seller కు తెలియకుండానే, contract చేసిన సమయానికి goods నశించిపోయినా లేదా description కు సరిపడనంతగా పాడైనా, specific goods contract void అవుతుంది.
- Sec. 8: risk buyer కు బదిలీ కాకముందే ఇరు పక్షాల తప్పు లేకుండా goods నశిస్తే, specific goods కు సంబంధించిన agreement to sell రద్దవుతుంది --- దీనికి ఆధారం supervening impossibility.
- రెండు సమయాలనూ కలిపి వివరించండి (4-6 మార్కుల ఇష్టమైన ప్రశ్న): contract కు ముందు నాశనం (Sec. 7) vs agreement to sell తర్వాత కానీ sale కు ముందు (Sec. 8); specific future goods నశిస్తే అసాధ్యత వల్ల contract void అవుతుంది.

TQ 7.1 • RTP 2020-Nov [8] • Descriptive • --- • Pg 276

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 7.2 • PYQ 2022-May [1] (c) {C} • Descriptive • 4M • Pg 277

4x అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- ఓడలో goods నమూనా సాధన చేయండి (ఓడలో రావాల్సిన specific goods ఓడలో లేకపోవడం): Sec. 7/8 కింద agreement void అవుతుంది, కాబట్టి బహిరంగ మార్కెట్లో goods సమకూర్చుకోవడానికి అయిన అదనపు ఖర్చును buyer రాబట్టలేడు; అయితే ముందే చెల్లించిన price తిరిగి ఇవ్వాలి.
- సమాధాన నిర్మాణం: goods specific నా? → ఎప్పుడు, ఎవరి తప్పు వల్ల నశించాయి? → Sec. 7 లేదా Sec. 8 → contract void/రద్దు → claim మీద ముగింపు.

CSQ 7.1 • MTP 2025-Aug S2 [2] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 277

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 8: Price నిర్ధారణ (Section 9 & 10)

P2-C3-U3.1-T08 • Topic 8: Ascertainment of Price (Section 9 & 10)

మొదట చదవండి Para 1.8 చదవండి — Sec. 2(10) లో నిర్వచించిన price; Sec. 9 కింద నిర్ధారణ రీతులు; Sec. 10 కింద మూడో పక్షం valuation మీద agreement to sell.

గమనికలు

Sec 9: price — sale కు డబ్బు రూపంలో ఉండే consideration (Sec 2(10)) — (1) contract లోనే

నిర్ణయించవచ్చు, (2) contract చెప్పిన రీతిలో, ఉదా. ఒక valuer ద్వారా నిర్ణయించడానికి ఒప్పుకోవచ్చు, లేదా (3) పక్షాల మధ్య నడిచిన వ్యవహార క్రమం ద్వారా నిర్ణయించవచ్చు; ఏదీ నిర్ణయించకపోతే buyer తప్పనిసరిగా reasonable price చెల్లించాలి — ఇది ప్రతి సందర్భంలోనూ వాస్తవ ప్రశ్న.

Sec 10 (valuation మీద agreement to sell): price ను మూడో పక్షం నిర్ణయించాలి, కానీ అతను valuation చేయలేకపోతే లేదా చేయకపోతే ఆ agreement void అవుతుంది; అయితే goods ను (లేదా వాటిలో కొంత భాగాన్ని) అందుకుని వాడుకున్న buyer ఏ పరిస్థితిలోనైనా reasonable price చెల్లించాలి; ఏదైనా పక్షం తప్పిదం వల్ల మూడో పక్షం valuation చేయలేకపోతే, తప్పు చేసిన పక్షం తప్పు చేయని పక్షానికి damages చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

price మాట్లాడని నమూనా (X కారు): price గురించి అసలు మాట్లాడకపోయినా ఆ agreement అనిశ్చితం గానీ చెల్లనిది గానీ కాదు — అది valid contract, buyer తప్పనిసరిగా reasonable price చెల్లించాలి; Y చట్టబద్ధంగా కారు అడగవచ్చు, X reasonable price రాబట్టుకోవచ్చు, కాబట్టి seller performance చేయడానికి నిరాకరించలేడు.

valuer విఫలమైన నమూనా (P రెండు bikes, price నిర్ణయించడానికి Q నిరాకరించడం): సమాధానాన్ని విడగొట్టండి — S కు ఇప్పటికే delivery చేసి, అతను వాడుకున్న bike: reasonable price చెల్లించాలి; delivery కాని bike: agreement void, రద్దు చేయవచ్చు; seller తన తప్పిదం వల్లే (ఉదా. వివరాలు ఇవ్వకపోవడం) valuation ఆగిపోతే, అతను buyer కు damages చెల్లించాల్సి ఉంటుంది; నిర్మాణం: Sec 9/10 నియమం, వాస్తవాలు ఏ భాగంలోకి వస్తాయి, goods లోని ప్రతి భాగానికీ ముగింపు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 9: price ను (1) contract లోనే నిర్ణయించవచ్చు, (2) contract చెప్పిన రీతిలో (ఉదా. valuer ద్వారా) నిర్ణయించడానికి ఒప్పుకోవచ్చు, లేదా (3) వ్యవహార క్రమం ద్వారా నిర్ణయించవచ్చు; ఏదీ నిర్ణయించకపోతే buyer తప్పనిసరిగా reasonable price చెల్లించాలి (ఇది వాస్తవ ప్రశ్న).
- Sec. 10 (మూడో పక్షం valuation): మూడో పక్షం price నిర్ణయించలేకపోతే లేదా నిర్ణయించకపోతే agreement void అవుతుంది; కానీ goods (లేదా కొంత భాగం) buyer కు delivery అయి అతను వాడుకుని ఉంటే, అతను reasonable price చెల్లించాలి; ఏదైనా పక్షం తప్పిదం valuation ను ఆపితే, ఆ పక్షం రెండో పక్షానికి damages చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

TQ 8.1 · PYQ 2026-May [6] (c) (ii) · Descriptive · 3M · Pg 278

LEVEL I

స్మరణ (Remembering)

సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- price గురించి అసలు మాట్లాడని కారు కేసులు: అనిశ్చితత్వం వల్ల contract void కాదు --- అది చెల్లుబాటు అవుతుంది, buyer తప్పనిసరిగా reasonable price చెల్లించాలి; seller performance చేయడానికి నిరాకరించలేడు.
- valuer విఫలమైన కేసులు (two-wheeler/laptop/ఆవ నూనె): సమాధానాన్ని విడగొట్టండి --- ఇప్పటికే delivery అయి వాడుకున్న goods → reasonable price చెల్లించాలి; delivery కాని భాగం → agreement void; seller తన తప్పిదం

వల్లే (ఉదా. valuer కు వివరాలు ఇవ్వకపోవడం) valuation ఆగిపోతే, అతను buyer కు damages చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

- నిర్మాణం: Sec. 9/10 నియమం → వాస్తవాలు ఏ భాగంలోకి వస్తాయి → goods లోని ప్రతి భాగానికి ముగింపు.

CSQ 8.1 • PYQ 2023-Jun [1] (c) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 279 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 8.2 • PYQ 2024-Jun [2] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 280 3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 8.3 • PYQ 2024-Sep [2] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 281 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 8.4 • RTP 2025-May [10] • Case Scenario • --- • Pg 282	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విభాగం 3.2: షరతులు, హామీలు (Conditions and Warranties)

Conditions and Warranties

P2-C3-U3.2 • ప్రాముఖ్యత B • అధ్యాయంలో Rank 1 • వర్గం A • అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 34.0% • 35 ప్రశ్నలు

అంశం 1: సమయం గురించిన stipulation (Section 11)

P2-C3-U3.2-T01 • Topic 1: Stipulation as To Time (Section 11)

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు • పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 3.2 లోని §2.1 చదవండి: Section 11, ఇంకా price చెల్లింపు సమయానికి goods delivery సమయానికి మధ్య తేడా.

గమనికలు

Section 11 — price చెల్లింపు: contract నిబంధనల నుంచి వేరే ఉద్దేశం కనిపిస్తే తప్ప, price చెల్లింపు సమయం గురించిన stipulation contract of sale కు సారాంశమైనదిగా పరిగణించబడదు.

Delivery వేరు: goods delivery ఆలస్యం లేకుండా చేయాలి, delivery సమయం గురించిన stipulations సాధారణంగా contract కు సారాంశమైనవి — examiner చూసేది ఈ ఆచరణాత్మక తేడానే.

Price: price ను contract లోనే నిర్ణయించవచ్చు, లేదా చెప్పిన రీతిలో తర్వాత నిర్ణయించడానికి ఒప్పుకోవచ్చు; మరే stipulation అయినా సారాంశమైనదా కాదా అనేది పక్షాలు ఒప్పుకున్న నిబంధనల మీద ఆధారపడుతుంది.

అంశం 2: పరిచయం — Conditions and Warranties

P2-C3-U3.2-T02 · Topic 2: Introduction - Conditions and Warranties

మొదట చదవండి Sale of Goods Act, 1930 లోని Unit 2 (Conditions & Warranties) లో Para 2.2 చదవండి — stipulations, condition (Sec. 12(2)), warranty (Sec. 12(3)), contract అర్థ నిర్ణయం (Sec. 12(4)), ఇంకా తేడాల పట్టిక.

గమనికలు

Stipulation: contract of sale లో భాగమై దాన్ని ప్రభావితం చేసే representation (Sec 12(1)); ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఉన్న stipulations conditions, తక్కువ ప్రాముఖ్యత ఉన్నవి warranties.

Condition (Sec 12(2), SM): “A condition is a stipulation essential to the main purpose of the contract, the breach of which gives rise to a right to treat the contract as repudiated” (లీటరుకు 20 km ఇవ్వాలని ఒప్పుకున్న కారు 15 మాత్రమే ఇస్తే — breach of condition).

Warranty (Sec 12(3), SM): “A warranty is a stipulation collateral to the main purpose of the contract, the breach of which gives rise to a claim for damages but not to a right to reject the goods and treat the contract as repudiated.” — అంటే damages మాత్రమే, goods తిరస్కరించే హక్కు రాదు.

అర్థ నిర్ణయ పరీక్ష (Sec 12(4)): ఒక stipulation condition అవుతుందా warranty అవుతుందా అనేది ప్రతి సందర్భంలోనూ contract అర్థ నిర్ణయం మీద ఆధారపడుతుంది, దానికి పెట్టిన పేరు మీద కాదు — warranty అని పిలిచినా అది condition కావచ్చు; **3 అంశాల తేడా:** అర్థం (ప్రధాన ప్రయోజనానికి essential vs collateral), భంగం జరిగితే హక్కులు (contract ను repudiate చేయడం, damages కోరడం, లేదా రెండూ vs damages మాత్రమే), మార్పు (breach of condition ను Sec 13 కింద breach of warranty గా పరిగణించవచ్చు, కానీ breach of warranty ను ఎప్పటికీ breach of condition గా పరిగణించలేరు).

touring కారు నమూనా (Ram/Shyam): touring కు సరిపోయే కారు కోసం buyer dealer మీద ఆధారపడ్డాడు — ఆ అనుకూలత చాలా కీలకమైన condition, అది నెరవేరకపోతే అసలు ప్రయోజనమే దెబ్బతింటుంది, కాబట్టి buyer కారును తిరస్కరించి price తిరిగి పొందవచ్చు; దీనికి భిన్నంగా ఏడాది guarantee ఉన్న కారులో horn పనిచేయకపోతే — మరమ్మత్తు/మార్పిడి, damages మాత్రమే, repudiation లేదు; నిర్మాణం: section తో పాటు stipulation ను వర్గీకరించండి, వాస్తవాలకు వర్తింపజేయండి, remedy చెప్పండి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- రెండింటినీ నిర్వచించండి: condition అంటే contract ప్రధాన ప్రయోజనానికి essential అయిన stipulation, దాని భంగం repudiate చేసే హక్కు ఇస్తుంది (Sec. 12(2)); warranty collateral, దాని భంగం damages claim మాత్రమే ఇస్తుంది, తిరస్కరణ హక్కు కాదు (Sec. 12(3)).
- 3 అంశాల తేడాను పట్టుకోండి (అర్థం; భంగంపై హక్కులు --- repudiate మరియు/లేదా damages vs damages మాత్రమే; మార్పు --- breach of condition ను breach of warranty గా పరిగణించవచ్చు కానీ దీనికి విరుద్ధంగా ఎప్పటికీ కాదు), దాన్ని Sec. 13 పరిస్థితులతో ముడిపెట్టండి.

- ఉచ్చు: ఒక stipulation condition అవుతుందా warranty అవుతుందా అనేది contract అర్థ నిర్ణయం మీద ఆధారపడుతుంది, దాని పేరు మీద కాదు --- warranty అని పిలిచినా అది condition కావచ్చు (Sec. 12(4)).

TQ 2.1 · PYQ 2021-Jan [4] (a) · Descriptive · 6M · Pg 286 7× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- touring కారు నమూనా సాధన చేయండి (touring కు సరిపోయే కారు కోసం buyer dealer మీద ఆధారపడతాడు; కారు సరిపోదు): ఆ అనుకూలత మూలానికే సంబంధించిన condition, కాబట్టి buyer కారును తిరస్కరించి price రాబట్టుకోవచ్చు.
- నిర్మాణం: stipulation ను వర్గీకరించండి (section తో పాటు condition/warranty) → వాస్తవాలకు వర్తింపజేయండి → remedy చెప్పండి (repudiation + వాపసు vs damages).

CSQ 2.1 · RTP 2018-Nov [5] (I) · Case Scenario · --- · Pg 288

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 3: Condition ను Warranty గా ఎప్పుడు పరిగణించాలి (Section 13)

P2-C3-U3.2-T03 · Topic 3: When Condition is to Be Treated as Warranty (Section 13)

మొదట చదవండి Para 2.3 చదవండి — Sec. 13 లోని పరిస్థితులు, వీటిలో breach of condition దిగజారి breach of warranty అవుతుంది; దాంతో buyer కు rescind చేసే హక్కు పోతుంది, damages మాత్రమే కోరగలడు.

గమనికలు

Sec 13 ప్రభావం: కింది సందర్భాల్లో breach of condition దిగజారి breach of warranty అవుతుంది — buyer కు rescind చేసే హక్కు పోతుంది, contract రద్దు కాదు, అతను damages మాత్రమే కోరగలడు.

నాలుగు పరిస్థితులు: (i) buyer condition performance ను పూర్తిగా వదులుకుంటాడు — తన ప్రయోజనం కోసం స్వచ్ఛంద waiver; (ii) breach of condition ను breach of warranty గా పరిగణించాలని buyer ఎంచుకుంటాడు — ఉదా. first-quality కు బదులు @ ₹625 కు ఇచ్చిన second-quality చక్కెరను తీసుకుని బస్తాకు ₹25 చొప్పున damages కోరడం; (iii) contract ను విడగొట్టలేనిది, buyer goods మొత్తాన్ని లేదా వాటిలో కొంత భాగాన్ని స్వీకరించాడు — ఉదా. basmati తో తక్కువ నాణ్యత బియ్యం కలిస్తే contract విడగొట్టలేనిదవుతుంది; (iv) అసాధ్యత వల్ల గానీ మరే కారణం వల్ల గానీ condition నెరవేర్చడం నుంచి చట్టం మినహాయింపు ఇస్తుంది.

సమూహీకరణ: (i)-(ii) స్వచ్ఛంద waiver, (iii)-(iv) నిర్బంధ waiver — ఎప్పుడూ పర్యవసానంతో ముగించండి: remedy damages కే పరిమితం; **స్వీకరణ నమూనా:** విడగొట్టలేని contract లో goods స్వీకరిస్తే (తప్పు రంగు బస్తాలు, second-quality చక్కెర) buyer కు damages మాత్రమే మిగులుతాయి; sample గొలుసుల్లో goods స్వీకరించిన మధ్యవర్తి sellers Sec 13 కింద damages మాత్రమే కోరగలరు, ఎప్పటికీ తిరస్కరించలేరు; నిర్మాణం:

భంగమైన condition ను (description/quality) గుర్తించండి, waiver/ఎంపిక/స్వీకరణను పరిక్షించండి, తర్వాత Sec 13, తర్వాత damages మాత్రమే.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- నాలుగు పరిస్థితులు వివరించండి: (i) buyer condition performance ను పూర్తిగా వదులుకుంటాడు (స్వచ్ఛందం); (ii) breach of condition ను breach of warranty గా పరిగణించాలని buyer ఎంచుకుంటాడు; (iii) contract విడగొట్టలేనిది, buyer goods ను లేదా వాటిలో కొంత భాగాన్ని స్వీకరించాడు (నిర్బంధం); (iv) అసాధ్యత వల్ల గానీ మరే కారణం వల్ల గానీ నెరవేర్చడం నుంచి చట్టం మినహాయింపు ఇస్తుంది.
- వీటిని స్వచ్ఛంద waiver vs నిర్బంధ waiver గా సమూహపరచండి, ఎప్పుడూ పర్యవసానం చెప్పండి: contract రద్దు కాదు; remedy damages కే పరిమితం.

TQ 3.1 · PYQ 2021-Dec [1] (c) {C} · Descriptive · 4M · Pg 289

3× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 3.2 · PYQ 2025-May [6] (c) (ii) · Descriptive · 3.5M · Pg 290

2× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- స్వీకరణ నమూనా సాధన చేయండి (తప్పు రంగు బస్తాల్లో ఇచ్చిన basmati బియ్యాన్ని స్వీకరించడం; second-quality చక్కెరను స్వీకరించి price తేడా కోరడం): విడగొట్టలేని contract లో goods స్వీకరించాక Sec. 13 కింద damages మాత్రమే కోరగలరు.
- నిర్మాణం: భంగమైన condition ను గుర్తించండి (description/quality) → buyer వదులుకున్నాడా/ఎంచుకున్నాడా/స్వీకరించాడా? → Sec. 13 → damages మాత్రమే.

CSQ 3.1 · PYQ 2024-Sep [2] (a) (i) · Case Scenario · 4M · Pg 291

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 4: స్పష్ట, సూచిత షరతులు, హామీలు — Express and Implied Conditions and Warranties (Section 14--17)

P2-C3-U3.2-T04 · Topic 4: Express and Implied Conditions and Warranties (Section 14--17)

మొదట చదవండి Para 2.4 చదవండి — implied conditions: title (Sec. 14(a)), description (Sec. 15), sample (Sec. 17), sample plus description (Sec. 15), fitness (Sec. 16(1)), merchantability (Sec. 16(2)), wholesomeness; ఇంకా Sec. 14(b), 14(c), 16(3) కింద implied warranties, dangerous goods.

గమనికలు

Express vs implied: express terms పక్షాలు ఒప్పుకుని contract లో స్పష్టంగా రాసినవి; implied

conditions/warranties వేరే ఉద్దేశం కనిపిస్తే తప్ప చట్టమే చేర్చేవి, వీటిని express agreement, వ్యవహార క్రమం లేదా trade usage ద్వారా తొలగించవచ్చు (Sec 62).

ఏడు implied conditions: (1) title — sale లో seller కు అమ్మే హక్కు ఉండాలి, agreement to sell లో property బదిలీ అయ్యే సమయానికి ఆ హక్కు ఉండాలి (Sec 14(a) — యజమాని కాని వ్యక్తి నుంచి కొన్న tractor ను నిజమైన యజమానికి అప్పగించాల్సి వస్తే: seller నుంచి price మొత్తం రాబట్టుకోవచ్చు); (2) description — goods description కు సరిపోవాలి: “if you contract to sell peas, you cannot compel the buyer to take beans” (Sec 15 — ‘copper-fastened vessel’ పాక్షికంగానే copper-fastened, ‘waste silk’ మార్కెట్ description కు సరిపోలేదు — buyer పరిశీలించగలిగినా లేకపోయినా తిరస్కరించవచ్చు); (3) sale by sample (Sec 17); (4) sample తో పాటు description — bulk రెండింటికీ సరిపోవాలి (sample కు సమానమైన refined sunflower oil లో hemp oil కలిస్తే — తిరస్కరించవచ్చు); (5) buyer ప్రయోజనానికి quality లేదా fitness (Sec 16(1)); (6) merchantability (Sec 16(2)); (7) తినుబండారాలు, సరుకుల wholesomeness (typhoid సూక్ష్మక్రిములున్న పాలు — seller damages కు బాధ్యుడు; bun లో రాయి తగిలి పన్ను విరిగితే — breach, damages).

Sec 17 sale by sample — మూడు implied conditions: (a) bulk నాణ్యతలో sample కు సరిపోవాలి; (b) bulk ను sample తో పోల్చుకోవడానికి buyer కు తగిన అవకాశం ఉండాలి (చిన్న గోధుమ మూటను మాత్రమే పరిశీలించనిస్తే — buyer రెండింటినీ తిరస్కరించవచ్చు); (c) sample ను సహేతుకంగా పరిశీలించినా కనిపించని, goods ను unmerchantable చేసే ఏ లోపమూ ఉండకూడదు — అంటే latent defects (ప్రేచి సైన్యం కోసం చేసిన బూట్ల అరికాళ్లలో కాగితం — price వాపసు, damages).

Sec 16(1) fitness — మూడు అవసరాలు: buyer తన నిర్దిష్ట ప్రయోజనాన్ని seller కు తెలియజేయాలి; buyer seller నైపుణ్యం, నిర్ణయం మీద ఆధారపడాలి; seller సాధారణంగా వ్యవహరించే description కు చెందిన goods అయి ఉండాలి; goods కు ఒకే ప్రయోజనం ఉంటే ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు (నోటికీ సరిపోని కట్టుడు పళ్లు — వాపసు), కానీ patent లేదా trade name మీద goods అమ్మితే ఈ condition వర్తించదు (‘Merit’ కుట్టు మిషన్ ను పేరుతో అడిగితే — implied fitness లేదు); పరీక్షల్లో వచ్చేవి: ఉన్ని బట్టలకు సరిపోతుందని అడిగిన washing machine సరిపోకపోతే — buyer repudiate చేయవచ్చు లేదా వాపసు కోరవచ్చు.

Sec 16(2) merchantability, నాలుగు implied warranties: ఆ description కు చెందిన goods తో వ్యవహరించే seller నుంచి description ద్వారా కొన్న goods merchantable quality కలిగి ఉండాలి — అంటే సాధారణ వివేకం ఉన్న వ్యక్తి స్వీకరించేలా (చెడు packing వల్ల గీతలు పడ్డ motor horns, చెదలు తిన్న velvet — unmerchantable), అయితే నిజంగా పరిశీలించి ఉంటే బయటపడాల్సిన లోపాలకు claim చేయలేరు; **implied warranties:** (1) quiet/undisturbed possession (Sec 14(b) — దొంగిలించిన laptop ను నిజమైన యజమాని తీసుకుంటే: damages లో price తో పాటు మరమ్మత్తు ఖర్చు కూడా); (2) buyer కు చెప్పని, తెలియని encumbrances లేకపోవడం (Sec 14(c) — ₹15,000 కు pledge చేసిన కారును bona fide B కు అమ్మితే: B ఆ loan ను seller చేత తీర్చించవచ్చు, లేదా తానే చెల్లించి వడ్డీతో సహా రాబట్టడానికి దావా వేయవచ్చు); (3) trade usage ప్రకారం quality లేదా fitness (Sec 16(3)); (4) ప్రమాదకరమైన goods స్వభావాన్ని తెలియని buyer కు

చెప్పడం — దీన్ని ఉల్లంఘిస్తే seller damages కు బాధ్యుడు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 17 sample conditions కంఠస్థం చేయండి: bulk నాణ్యతలో sample కు సరిపోవాలి; bulk ను sample తో పోల్చడానికి తగిన అవకాశం ఉండాలి; goods ను unmerchantable చేసే latent defects ఉండకూడదు.
- నాలుగు implied warranties కంఠస్థం చేయండి: quiet possession (Sec. 14(b)); encumbrances లేకపోవడం (Sec. 14(c)); trade usage ప్రకారం fitness (Sec. 16(3)); goods ప్రమాదకర స్వభావాన్ని తెలియజేయడం.

TQ 4.4 • RTP 2025-Jan [10] • Descriptive • --- • Pg 295 **2× అడిగారు**

LEVEL I

స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- ప్రతి implied warranty ను ఉదాహరణతో చర్చించండి (దొంగిలించిన laptop --- quiet possession; pledge చేసిన కారు అమ్మకం --- encumbrance); Sec. 16(1) fitness కు మూడు అవసరాలు (ప్రయోజనం తెలియజేయడం, seller నైపుణ్యం మీద ఆధారపడటం, అలాంటి goods తో seller వ్యవహరించడం), patent/trade-name మినహాయింపు తెలుసుకోండి.
- ఇక్కడ ఒక PYQ నిజానికి Indian Contract Act, 1872 లోని Sec. 16 కింద undue influence ను పరీక్షిస్తుంది (ప్రేరేపణ; సంకల్పాన్ని శాసించే స్థానం) --- దీన్ని Free Consent విభాగం నుంచి పునశ్చరణ చేయండి.

TQ 4.2 • PYQ 2023-Dec [1] (c) {C} • Descriptive • 4M • Pg 293 **6× అడిగారు**

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 4.3 • PYQ 2025-Jan [5] (c) • Descriptive • 6M • Pg 294

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 21 ప్రశ్నలు

- Fitness కేసులు (exhaust fan, ఉన్ని బట్టల కోసం washing machine, technician వచ్చాక AC): Sec. 16(1) మూడు అవసరాలను సరిచూడండి → buyer తిరస్కరించవచ్చు/వాపసు కోరవచ్చు; ప్రయోజనం గానీ అసాధారణ సున్నితత్వం (tweed coat) గానీ చెప్పకపోతే remedy లేదు.
- Description/packing (1-inch కలప; 50 కు బదులు 30-tin పెట్టెలు) goods వాణిజ్యపరంగా సరిపోయినా Sec. 15 condition ను భంగపరుస్తుంది; sample గొలుసుల్లో (J→K→L→M) చివరగా తిరస్కరించే buyer మాత్రమే Sec. 17 వాడతాడు --- స్వీకరించిన sellers damages మాత్రమే కోరతారు (Sec. 13).
- Title/wholesomeness: దొంగిలించిన motorcycle --- Sec. 14(a) భంగం, వాడినా price రాబట్టుకోవచ్చు; bun లో రాయి --- wholesomeness భంగం, damages.

TQ 4.1 • PYQ 2021-Jan [5] (a) • Descriptive • 6M • Pg 292

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.1 • PYQ 2019-Nov [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 296 **8× అడిగారు**

LEVEL II

మధ్యమం

	ఉపయోగం (Application)	
CSQ 4.2 • RTP 2020-May [15] • Case Scenario • --- • Pg 297	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.4 • PYQ 2021-Jul [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 299	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.5 • PYQ 2021-Dec [5] (a) (I) • Case Scenario • 3M • Pg 300	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.6 • MTP 2022-Nov S1 [5] (I) • Case Scenario • 6M • Pg 300	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.7 • RTP 2022-Nov [6] (i) • Case Scenario • --- • Pg 301	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.8 • PYQ 2023-Jun [5] (a) (ii) • Case Scenario • 4M • Pg 302 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.9 • RTP 2023-Jun [8] • Case Scenario • --- • Pg 302	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.10 • RTP 2024-Jun [9] • Case Scenario • --- • Pg 303 2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.11 • MTP 2024-Jul [2] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 304 4× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.12 • PYQ 2025-Jan [2] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 305 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.13 • PYQ 2025-Jan [5] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 305	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.14 • MTP 2025-Apr S1 [2] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 306	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.15 • MTP 2025-Aug S2 [5] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 307	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.16 • PYQ 2025-Sep [2] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 308 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.18 • RTP 2026-Jan [11] • Case Scenario • --- • Pg 310	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.20 • RTP 2026-May [11] • Descriptive • --- • Pg 314	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.21 • PYQ 2026-May [2] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 315	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.22 • PYQ 2026-May [5] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 318	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 4.3 • RTP 2021-May [8] • Case Scenario • --- • Pg 298	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	కఠినం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- బహుళ భాగాల 'condition or warranty?' సందర్భాల్లో ముందు ప్రతి stipulation ను వర్గీకరించండి, తర్వాత స్వీకరణ/waiver ద్వారా మార్పును (Sec. 13) సరిచూడండి, ప్రతి ఉప-సందర్భానికి వేరుగా remedy ఇవ్వండి.

- pledge చేసి తర్వాత అమ్మిన నగల వాస్తవాల్లో general vs special property ను వేరు చేయండి: ఆ sale Sec. 14(c) (encumbrance) ను, బహుశా Sec. 14(a) (title) ను కూడా భంగపరుస్తుంది --- buyer, pledgee హక్కులను వేరువేరుగా నిర్ణయించండి.

CSQ 4.17 • PYQ 2025-Sep [5] (a) (ii) • Case Scenario • 4M • Pg 309

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

CSQ 4.19 • PYQ 2026-Jan [2] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 311

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 5: కొనేవాడు జాగ్రత్త (Caveat Emptor)

P2-C3-U3.2-T05 • Topic 5: Caveat Emptor

మొదట చదవండి Para 2.5 చదవండి — Sec. 16 ప్రారంభ పదాల్లో ఇమిడి ఉన్న 'let the buyer beware' సిద్ధాంతం, దాని ఎనిమిది exceptions.

గమనికలు

సిద్ధాంతం (Sec 16, SM): "subject to the provisions of this Act or of any other law for the time being in force, there is no implied warranty or condition as to the quality or fitness for any particular purpose of goods supplied under a contract of sale" — 'let the buyer beware': buyer తానే సంతృప్తి చెంది సరైన ఎంపిక చేసుకోవాలి; లోపాలు చెప్పాల్సిన బాధ్యత seller కు లేదు (రోగం ఉన్న పండులను చెప్పకుండా అమ్మారు — seller బాధ్యుడు కాదు; స్వారీ ప్రయోజనం చెప్పకుండా కోరిన గుర్రం — buyer తిరస్కరించనూ లేడు, పరిహారం కోరనూ లేడు).

ఎనిమిది exceptions: (1) quality లేదా వాడకానికి fitness — ప్రయోజనం తెలియజేయడం, seller నైపుణ్యం, నిర్ణయం మీద ఆధారపడటం, అలాంటి goods ఇవ్వడం seller వ్యాపారం కావడం (Sec 16(1) — కొండ ప్రాంతంలో భారీ రవాణా కోసం తీసుకున్న trucks చెడిపోయాయి; Priest vs. Last లో పేలిన వేడి నీటి సీసా; Bombay Burma Trading Corporation Ltd. vs. Aga Muhammad లో railway sleepers కు సరిపోని కలప); (2) patent లేదా brand పేరు మీద కొన్న goods — implied fitness condition ఉండదు, buyer brand మీదే ఆధారపడతాడు (Sec 16(1)); (3) description ద్వారా అమ్మిన goods దానికి సరిపోవాలి (Sec 15); (4) merchantable quality — latent defects కు ఈ నియమం వర్తించదు, కానీ నిజంగా పరిశీలిస్తే బయటపడాల్సిన లోపాలకు వర్తిస్తుంది (Sec 16(2)); (5) bulk sample కు సరిపోని sale by sample (Sec 17); (6) sample తో పాటు description (Sec 15); (7) fitness కు సంబంధించిన condition/warranty ను జోడించే trade usage (Sec 16(3) — readymade దుస్తులు buyer కు సహేతుకంగా సరిపోతాయని implied); (8) seller fraud, misrepresentation లేదా సహేతుక పరిశీలనలో బయటపడని లోపాన్ని చురుకుగా దాచడం — buyer contract ను రద్దు చేసి damages కోరవచ్చు.

వర్తింపు నమూనాలు: ప్రయోజనం తెలియజేసి seller నైపుణ్యం మీద ఆధారపడితే (తలుపు/కిటికీ చట్టాల కోసమే అడిగిన కలప, కానీ సరిపోని మామిడి కలప ఇచ్చారు) — Sec 16(1) exception వర్తిస్తుంది, buyer కు

డబ్బు వాపసు లేదా సరైన goods దక్కుతాయి, caveat emptor రక్షణ కాదు; ఏ పరిశీలనలోనూ బయటపడని latent defects ఉంటే — merchantability/wholesomeness exception buyer ను కాపాడుతుంది; కానీ తన ప్రత్యేక సున్నితత్వాన్ని దాచిన లేదా ప్రయోజనం చెప్పని buyer (Mrs. G tweed coat వల్ల ఆమె అసాధారణ సున్నిత చర్మం మీద దద్దుర్లు) ఈ సిద్ధాంతం పరిధిలోకే వస్తాడు, ఏమీ రాబట్టుకోలేడు.

నిర్మాణం: Sec 16 తో పాటు సిద్ధాంతాన్ని చెప్పండి, వాస్తవాలు ఏ exception ను ఆకర్షిస్తాయో (ఏదైనా ఉంటే) పరీక్షించండి, తర్వాత seller బాధ్యత మీద ముగింపు ఇవ్వండి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- నియమం చెప్పండి (Sec. 16): subject to this Act or any other law, there is no implied warranty or condition as to quality or fitness for any particular purpose of goods supplied under a contract of sale --- buyer తానే సంతృప్తి చెందాలి.
- ఎనిమిది exceptions కంఠస్థం చేయండి: quality లేదా వాడకానికి fitness (Sec. 16(1)); patent/brand పేరు మీద కొన్న goods; description ద్వారా అమ్మిన goods (Sec. 15); merchantable quality (Sec. 16(2), latent defects); sale by sample (Sec. 17); sample తో పాటు description; trade usage (Sec. 16(3)); seller fraud లేదా లోపాలను చూరుకుగా దాచడం.

TQ 5.1 • PYQ 2020-Nov [1] (c) [C] • Descriptive • 4M • Pg 321 **3× అడిగారు** **LEVEL I**
స్మరణ (Remembering)

సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 3 ప్రశ్నలు

- ప్రయోజనం తెలియజేసిన కేసులు (salesman సలహాతో high-end graphic design కోసం కొన్న laptop; buyer ఇంట్లో కొలిచిన పాలరాయి): Sec. 16(1) exception వర్తిస్తుంది --- buyer seller నైపుణ్యం మీద ఆధారపడ్డాడు, కాబట్టి seller బాధ్యుడు, caveat emptor రక్షణ కాదు.
- Latent-defect కేసులు (చర్మం మంట కలిగించే రసాయన అవశేషాలున్న talcum powder): merchantability/wholesomeness exception --- ఏ పరిశీలనలోనూ బయటపడని లోపాలకు caveat emptor seller ను కాపాడదు; కానీ buyer ప్రత్యేక సున్నితత్వాన్ని దాచినా, ప్రయోజనం చెప్పకపోయినా ఈ సిద్ధాంతం వర్తిస్తుంది, అతనికి remedy ఉండదు.
- నిర్మాణం: సిద్ధాంతం చెప్పండి → వాస్తవాలు ఏ exception ను ఆకర్షిస్తాయో (ఏదైనా ఉంటే) పరీక్షించండి → seller బాధ్యత మీద ముగింపు.

CSQ 5.1 • PYQ 2022-Nov [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 323 **5× అడిగారు** **LEVEL II**
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 5.2 • PYQ 2025-Sep [5] (a) (i) • Case Scenario • 3M • Pg 325 **LEVEL II**
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 5.3 • PYQ 2026-Jan [5] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 326 **LEVEL II**
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విభాగం 3.3: యాజమాన్య బదిలీ, Goods అందజేత (Transfer of Ownership and Delivery of Goods)

Transfer of Ownership and Delivery of Goods

P2-C3-U3.3 · ప్రాముఖ్యత C · అధ్యాయంలో Rank 2 · వర్గం A · అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 31.1% · 32 ప్రశ్నలు

అంశం 1: ఆస్తి హక్కు బదిలీ — Passing of Property (Sections 18 -- 26)

P2-C3-U3.3-T01 · Topic 1: Passing of Property (Sections 18 -- 26)

మొదట చదవండి Sale of Goods Act, 1930 లోని Unit 3 'Transfer of Ownership and Delivery of Goods' చదవండి --- heading 3.1 'Passing of Property (Sections 18--26)': Secs. 18--19 (ascertainment, intention), Secs. 20--22 (specific goods), Sec. 23 (unascertained goods, appropriation), Sec. 24 (sale on approval), Sec. 25 (reservation of right of disposal).

గమనికలు

రెండు ప్రాథమిక కారకాలు: (a) **Sec 18 — ascertainment:** unascertained goods కోసం చేసిన contract లో, goods ascertain అయ్యేవరకు property బదిలీ కాదు; (b) **Sec 19(1) — intention:** specific/ascertained goods లోని property, పక్షాలు బదిలీ కావాలని ఉద్దేశించినప్పుడు బదిలీ అవుతుంది; **Sec 19(2):** ఆ ఉద్దేశాన్ని (i) contract షరతులు (ii) పక్షాల ప్రవర్తన (iii) కేసు పరిస్థితుల నుంచి గ్రహిస్తారు; వేరే ఉద్దేశం కనిపించకపోతే, ఆ ఉద్దేశాన్ని తెలుసుకోవడానికి Secs 20-24 నియమాలు [Sec 19(3)].

Specific goods — మూడు దశలు: **Sec 20:** unconditional contract, deliverable state లో specific goods — contract కుదిరిన వెంటనే property బదిలీ అవుతుంది; payment లేదా delivery (లేదా రెండూ) వాయిదా పడటం ముఖ్యం కాదు; **Sec 21:** goods ను deliverable state లోకి తేవడానికి seller ఏదైనా చేయాల్సి ఉంటే (OS install చేయడం, carpet పరవడం) — ఆ పని పూర్తయి, buyer కు నోటీసు అందినప్పుడే property బదిలీ అవుతుంది; **Sec 22:** specific goods deliverable స్థితిలో ఉన్నా price తేల్చడానికి seller తూకం వేయాలి, కొలవాలి, పరీక్షించాలి లేదా ఏదైనా చేయాలి అంటే — ఆ పని పూర్తయి buyer కు నోటీసు అందేవరకు property బదిలీ కాదు.

Sec 23(1) appropriation — ఏడు ఆవశ్యకతలు: (a) unascertained లేదా future goods కోసం contract (b) goods description, quality కు అనుగుణంగా ఉండాలి (c) goods deliverable state లో ఉండాలి (d) buyer కు, అతని agent కు లేదా carrier కు delivery ద్వారా unconditional appropriation (appropriate చేయాలన్న ఉద్దేశం మాత్రమే ఉండటానికి భిన్నంగా) (e) buyer assent తో seller చేయాలి, లేదా seller assent తో buyer చేయాలి (f) assent express లేదా implied కావచ్చు (g) assent appropriation కు ముందు లేదా తర్వాత ఇవ్వవచ్చు. **Sec 23(2):** right of disposal రిజర్వు చేసుకోకుండా carrier/bailee కు transmission కోసం delivery చేయడం = unconditional appropriation — courier ద్వారా పంపిన పుస్తకం దారిలో పోతే:

buyer అప్పటికే owner అయ్యాడు కాబట్టి నష్టం అతనిదే.

Sec 24 sale on approval లేదా 'sale or return': buyer (a) approval/acceptance తెలిపినప్పుడు లేదా ఆ transaction ను స్వీకరించే ఏ ఇతర పని చేసినప్పుడు — ఉదా. pledge చేయడం లేదా resell చేయడం (sale or return మీద తీసుకున్న నగలను C వద్ద pledge చేస్తే: ownership అప్పటికే B కు వెళ్లింది, కాబట్టి A ఆ నగలను C నుంచి తిరిగి పొందలేడు, B నుంచి price మాత్రమే అడగగలడు); లేదా (b) నిర్ణీత కాలం దాటి, కాలం నిర్ణయించకపోతే సహేతుక కాలం దాటి, rejection నోటీసు ఇవ్వకుండా goods ను ఉంచుకున్నప్పుడు property బదిలీ అవుతుంది. **Cash మీద మాత్రమే sale లేదా return:** నగదు చెల్లించేవరకు goods seller property గానే ఉంటాయని షరతులు చెబితే, చెల్లింపునకు ముందు property బదిలీ కాదు — చెల్లింపునకు ముందు చేసిన pledge చెల్లదు, A నగలను pledgee C నుంచి తిరిగి పొందవచ్చు; trial కాలంలో goods నశిస్తే (8 రోజుల్లో 3rd రోజున గుర్తం చనిపోవడం) నష్టం seller దే — suit for price ఉండదు.

Sec 25 reservation of right of disposal (conditional appropriation): షరతులు (payment) నెరవేరేవరకు right of disposal ను seller contract షరతుల ద్వారా లేదా appropriation సమయంలో రిజర్వు చేసుకోవచ్చు — అప్పుడు buyer, carrier లేదా bailee కు delivery చేసినా property బదిలీ కాదు; (1) bill of lading/railway receipt ప్రకారం goods seller లేదా అతని agent order కు delivery కావలసినప్పుడు, ఇంకా (2) seller price కోసం bill of exchange draw చేసి దాన్ని bill of lading/railway receipt తో పాటు పంపినప్పుడు — ఇది రిజర్వు చేసినట్టుగా భావిస్తారు; buyer accept చేయకపోయినా చెల్లించకపోయినా ఆ documents తిరిగి ఇవ్వాలి, తప్పుగా ఉంచుకుంటే property బదిలీ కాదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 4 ప్రశ్నలు

- Property బదిలీకి రెండు ప్రాథమిక కారకాలు వివరించండి: goods ascertain కావాలి (Sec. 18), ఇంకా పక్షాలు బదిలీ కావాలని ఉద్దేశించినప్పుడు property బదిలీ అవుతుంది (Sec. 19(1)); ఆ ఉద్దేశాన్ని contract షరతులు, పక్షాల ప్రవర్తన, కేసు పరిస్థితుల నుంచి గ్రహిస్తారు (Sec. 19(2)) --- ఈ ఖచ్చితమైన చట్టమే మళ్ళీ మళ్ళీ అడుగుతున్నారు.
- Sec. 23(1) కింద unascertained goods appropriation కు ఏడు ఆవశ్యకతల మీద పట్టు సాధించండి: unascertained/future goods కోసం contract, description కు అనుగుణ్యత, deliverable state, unconditional appropriation, buyer assent తో seller లేదా దీనికి విపరీతంగా, assent express లేదా implied, appropriation కు ముందు లేదా తర్వాత.
- 'Reservation of right of disposal' (Sec. 25) సిద్ధం చేసుకోండి --- అర్థం, ఇంకా అది ఊహించబడే రెండు పరిస్థితులు: bill of lading/railway receipt ప్రకారం goods seller order కు delivery కావలసినప్పుడు, ఇంకా documents తో పాటు పంపిన bill of exchange --- buyer accept/pay చేయకపోతే వాటిని తిరిగి ఇవ్వాలి. ఇటీవలి పరీక్షల్లో రెండుసార్లు అడిగారు.
- Sec. 20 (unconditional contract, deliverable state లో specific goods --- contract కుదిరిన వెంటనే property బదిలీ, payment/delivery ముఖ్యం కాదు) ను Sec. 21 (goods ను deliverable state లోకి తేవడానికి ఏదో చేయాలి), Sec. 22 (price తేల్చడానికి తూకం/కొలత/పరీక్ష) లతో పోల్చండి --- ఆ పని పూర్తయి, buyer కు నోటీసు అందిన తర్వాతే property బదిలీ అవుతుంది.

TQ 1.1 • PYQ 2022-Nov [1] (c) [C] • Descriptive • 4M • Pg 330 6x అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 1.2 • PYQ 2025-May [6] (c) (i) • Descriptive • 3.5M • Pg 331 2x అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 1.3 • PYQ 2026-Jan [3] (c) • Descriptive • 6M • Pg 332	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 1.4 • PYQ 2026-May [6] (c) (i) • Descriptive • 4M • Pg 334	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 9 ప్రశ్నలు

- Sec. 24 'sale or return' దృశ్యాలను సాధన చేయండి --- ఇదే ఎక్కువగా అడిగే నమూనా: property బదిలీ అయ్యేది (a) approval/acceptance మీద, (b) transaction ను స్వీకరించే పని మీద (third party కు pledge లేదా resale), లేదా (c) rejection నోటీసు లేకుండా నిర్ణీత/సహేతుక కాలం దాటి ఉంచుకోవడం మీద; అసలు owner తీసుకున్నవాడి మీద price కోసం మాత్రమే వాదం వేయగలడు, pledgee/sub-buyer నుంచి goods తిరిగి పొందలేదు అని ముగించండి.
- 'sale for cash only or return' రకాన్ని వేరు చేయండి: నగదు చెల్లించేవరకు goods seller property గానే ఉంటాయని షరతులు చెబితే, చెల్లింపునకు ముందు చేసిన pledge చెల్లదు, owner goods ను తిరిగి పొందగలడు.
- Sec. 23(2) వర్తింపజేయండి: right of disposal రిజర్వు చేయకుండా carrier/courier కు delivery చేయడం unconditional appropriation --- property, transit లో నష్ట risk రెండూ buyer మీదే.
- సమాధానాలను provision → facts → conclusion గా అమర్చండి, ఉదా. Sec. 21/22 ధ్వంస కేసులు (repair చేయాల్సిన machine, మార్చాల్సిన dress): goods ఇంకా deliverable state లో లేవు, కాబట్టి property, నష్టం seller వద్దే ఉంటాయి.

CSQ 1.1 • RTP 2018-Nov [6] (i) • Case Scenario • --- • Pg 335	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.2 • PYQ 2020-Nov [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 336 2x అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.4 • PYQ 2024-Jun [6] (c) • Case Scenario • 7M • Pg 339 5x అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.6 • RTP 2024-Sep [11] • Case Scenario • --- • Pg 341 4x అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.7 • PYQ 2025-Jan [2] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 342 3x అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.8 • PYQ 2025-Jan [5] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 343 2x అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.10 • PYQ 2025-Sep [2] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 346	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.11 • RTP 2026-Jan [12] • Case Scenario • --- • Pg 347	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.12 • PYQ 2026-Sep [2] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 348	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 3 ప్రశ్నలు

- పాక్షిక appropriation అగ్ని కేసులను చేయండి (100 bales లో 60 ప్యాక్స్ చేశారు): విశ్లేషణను విడదీయండి --- buyer మనుషుల assent తో appropriate చేసిన ప్యాక్/ఎంపిక చేసిన goods buyer risk మీద; appropriate కాని మిగతాది seller risk మీదే; ఎంపికకు assent లేకపోతే వచ్చే ప్రత్యామ్నాయ ముగింపులను చెప్పండి.
- వరుస 'sale or return' deliveries గొలుసులను విడదీయండి (A→B sale or return మీద, B→C 'cash only or return' మీద, C→D): నష్టం ఎవరిదో/goods ఎవరివో నిర్ణయించే ముందు ప్రతి లంకె వద్దా Sec. 24 కింద property బదిలీ అయిందా లేక cash-only షరతు అడ్డుకుందా అని తేల్చండి.
- మిశ్రమ దృశ్యాల్లో Sec. 24/Sec. 26 కలపండి: transaction ను స్వీకరించే పని జరిగిందా లేదా కాలం ముగిసిందా అని ముందు చూడండి; అంతకుముందే goods నశిస్తే ownership (ఇంకా నష్టం) ఇంకా seller దే.

CSQ 1.3 · MTP 2021-Apr [5] (a) · Case Scenario · 6M · Pg 338	2× అడిగారు	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	కఠినం
CSQ 1.5 · PYQ 2024-Sep [5] (a) (i) · Case Scenario · 4M · Pg 340	3× అడిగారు	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	కఠినం
CSQ 1.9 · PYQ 2025-May [2] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 344		LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	కఠినం

అంశం 2: Risk ప్రథమదృష్టిలో property తో పాటే బదిలీ (Section 26)

P2-C3-U3.3-T02 · Topic 2: Risk Prima Facie Passes with Property (Section 26)

మొదట చదవండి Sale of Goods Act, 1930 లోని Sec. 26 మీద ఉన్న ఈ unit లోని heading 3.2 చదవండి --- 'risk prima facie passes with property' అనే నియమం, దాని statutory wording, దాని రెండు qualifications.

గమనికలు

Sec 26 (SM): “unless otherwise agreed, the goods remain at the seller’s risk until the property therein is transferred to the buyer, but when the property therein is transferred to the buyer, the goods are at the buyer’s risk whether delivery has been made or not” — risk ownership ను అనుసరిస్తుంది, possession, delivery లేదా payment ను కాదు; auction ఉదాహరణ: acceptance తెలుపుతూ auctioneer కొట్టిన సుత్తి తగిలి antique పాడైంది — ownership ఇంకా బదిలీ కాలేదు, కాబట్టి నష్టం seller దే.

రెండు qualifications: (i) buyer లేదా seller తప్పిదం వల్ల delivery ఆలస్యమైతే, ఆ తప్పిదం లేకపోతే జరగకపోయే ఏ నష్టానికైనా తప్పు చేసిన పక్షమే risk భరిస్తుంది (మిగిలిన cotton bales తీసుకోవడంలో B విఫలమై cotton పనికిరాకుండా పోతే — నష్టం buyer దే); (ii) ఎదుటి పక్షం goods కు bailee గా seller లేదా buyer కు ఉన్న కర్తవ్యాలు, బాధ్యతలు యథాతథంగా ఉంటాయి — సాధారణ వివేకం గల మనిషి తీసుకునే జాగ్రత్త.

విరుద్ధ agreement: property బదిలీకి ముందో తర్వాతో risk బదిలీ అవుతుందని పక్షాలు ప్రత్యేక agreement

ద్వారా నిర్ణయించవచ్చు — contract ద్వారా risk ను ownership నుంచి వేరు చేయవచ్చు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 26 వివరించండి: వేరే విధంగా ఒప్పందం లేకపోతే, property buyer కు బదిలీ అయ్యేవరకు goods seller risk మీదే ఉంటాయి; ఆ తర్వాత delivery జరిగినా జరగకపోయినా buyer risk మీద --- అంటే risk ownership ను అనుసరిస్తుంది, possession లేదా payment ను కాదు.
- రెండు qualifications చెప్పండి: (i) buyer లేదా seller తప్పిదం వల్ల delivery ఆలస్యమైతే, ఆ తప్పిదం లేకపోతే జరగని నష్టానికి తప్పు చేసిన పక్షమే risk భరిస్తుంది; (ii) ఎదుటివారి goods కు bailee గా seller/buyer కు ఉన్న కర్తవ్యాలు యథాతథంగా ఉంటాయి.
- ప్రత్యేక agreement ద్వారా పక్షాలు risk ను property నుంచి వేరు చేయవచ్చని గుర్తించండి (ownership కు ముందో తర్వాతో risk బదిలీ కావచ్చు); SM లోని auction-సుత్తి, cotton-bales default ఉదాహరణలతో సమాధానాన్ని బలపరచండి.

TQ 2.1 · PYQ 2021-Jul [1] (c) {C} · Descriptive · 4M · Pg 350 4x అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 3: Non-Owners ద్వారా Transfer of Title (Sections 27 -- 30)

P2-C3-U3.3-T03 · Topic 3: Transfer of Title by Non-Owners (Sections 27 -- 30)

మొదట చదవండి Secs. 27--30 మీద heading 3.3 చదవండి --- 'nemo dat quod non habet' (Sec. 27) అనే maxim, దాని ఎనిమిది exceptions: mercantile agent (Sec. 27 proviso, Sec. 2(9) తో కలిపి), joint owner (Sec. 28), voidable contract కింద possession (Sec. 29), possession లో ఉన్న seller/buyer (Sec. 30(1)/(2)), estoppel, unpaid seller చేసే resale (Sec. 54(3)), ఇంకా ఇతర Acts కింద sales.

గమనికలు

Sec 27 — nemo dat quod non habet: “no one can give what he has not got” — తనకు ఉన్నదానికంటే మెరుగైన title ను seller బదిలీ చేయలేడు; దొంగిలించిన goods కొన్నవాడికి good faith ఉన్నా title రాదు; hire-purchase కింద ఉన్న hirer వాహనాన్ని అమ్మితే hirer హక్కులు మాత్రమే బదిలీ అవుతాయి.

ఎనిమిది exceptions (యజమాని కానివాడు bona fide purchaser for value కు good title ఇస్తాడు): (1) mercantile agent (Sec 27 proviso) (2) co-owners అనుమతితో ఒంటరిగా possession లో ఉన్న joint owners లో ఒకరు (Sec 28) (3) voidable contract కింద possession లో ఉన్న వ్యక్తి (Sec 29) (4) sale తర్వాత possession లో ఉన్న seller — sale, pledge లేదా ఇతర disposition సమానంగా చెల్లుతాయి [Sec 30(1)] (5) property బదిలీకి ముందు possession లో ఉన్న buyer [Sec 30(2)] (6) estoppel — మరొకరిని owner గా లేదా అమ్మడానికి అధికారం ఉన్నవాడిగా owner చలామణి కానిచ్చినప్పుడు (7) lien/stoppage వాడిన తర్వాత resell చేసే unpaid seller [Sec 54(3)] (8) ఇతర Acts కింద sales — Official Receiver/Liquidator, finder of

goods (Sec 169 ICA), pawnee (Sec 176 ICA).

Mercantile agent — మూడు షరతులు (Sec 27 proviso): (a) owner సమ్మతితో goods లేదా documents of title possession లో ఉండాలి (b) mercantile agent గా సాధారణ వ్యాపార క్రమంలో sale జరగాలి (c) sale సమయంలో agent కు authority లేదన్న నోటీసు లేకుండా buyer good faith తో వ్యవహరించాలి; **Sec 2(9) (SM):** mercantile agent అంటే "having in the customary course of business as such agent authority either to sell goods, or to consign goods for the purposes of sale, or to buy goods, or to raise money on the security of goods" — ₹50,000 కు తక్కువ కాకుండా అమ్మమని agent కు ఇచ్చిన car ను ₹40,000 కు అమ్మితే: అన్ని షరతులూ నెరవేరాయి, bona fide buyer వద్దే car ఉంటుంది; owner కు remedy agent మీద మాత్రమే.

Exceptions ఎప్పుడు పనిచేయవు: Sec 29 కు coercion, fraud, misrepresentation లేదా undue influence వల్ల voidable అయిన contract కావాలి, ఇంకా resale కు ముందు అది rescind కాకుండా ఉండాలి (మోసంతో పొందిన ఉంగరాన్ని అమాయకుడైన Z కు resell చేస్తే — Y తిరిగి పొందలేడు); దొంగతనం void title ఇస్తుంది — రక్షణ లేదు; కొనే option మాత్రమే ఉన్న hire-purchase holder Sec 30(2) కింద 'buyer in possession' కాదు — దీనికి భిన్నంగా Lee v. Butler (agreement to buy కింద instalments మీద furniture: sub-buyer కు good title వచ్చింది); ప్రతి సందర్భంలోనూ నిజమైన owner కు remedy తప్పు చేసినవాడి నుంచి price/damages, bona fide purchaser నుంచి goods కాదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- nemo dat కు కనీసం ఆరు exceptions ను section numbers తో కంఠస్థం చేసి వివరించండి --- 'explain any six circumstances in which a non-owner can convey better title' అనేది ప్రామాణిక 6-mark ప్రశ్న.
- mercantile agent చేసే sale కు (Sec. 27 proviso), మూడు షరతుల మీద పట్టు సాధించండి: owner సమ్మతితో goods/documents possession; mercantile agent గా సాధారణ వ్యాపార క్రమంలో sale; authority లేదన్న నోటీసు లేకుండా good faith తో ఉన్న buyer --- వీటితో పాటు mercantile agent కు Sec. 2(9) నిర్వచనం.
- ప్రతి exception ఎప్పుడు పనిచేయదో ఖచ్చితంగా తెలుసుకోండి, ఉదా. కొనే option మాత్రమే ఉన్న hire-purchase holder Sec. 30(2) కింద 'buyer in possession' కాదు.

TQ 3.1 • PYQ 2020-Nov [4] (a) • Descriptive • 6M • Pg 351 5× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

కఠినం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 5 ప్రశ్నలు

- mercantile-agent వాస్తవాలను సాధన చేయండి (చెప్పిన price కు తక్కువ కాకుండా అమ్మమని agent కు car ఇస్తే, agent దానికంటే తక్కువకు అమ్మాడు): మూడు proviso షరతులూ నెరవేరాయి → bona fide buyer కు good title; owner కు remedy agent మీద మాత్రమే.
- fraud/coercion కేసులకు Sec. 29 (voidable contract) వర్తింపజేయండి: resale కు ముందు contract rescind కాకపోతే, అమాయక sub-purchaser కు good title వస్తుంది; దీనికి భిన్నంగా దొంగతనంలో contract void, title బదిలీ కాదు.

- Sec. 30(1) sale తర్వాత possession లో ఉన్న seller, Sec. 30(2) property బదిలీకి ముందు possession లో ఉన్న buyer --- వీటిని వర్తింపజేయండి (furniture-instalments, Lee v. Butler నమూనా): delivery/possession + good faith + నోటీసు లేకపోవడం = third party కు good title.
- సరైన remedy తో ముగించండి: నిజమైన owner తప్పు చేసినవాడి నుంచి price/damages వసూలు చేసుకుంటాడు, bona fide purchaser నుంచి goods కాదు.

CSQ 3.6 • MTP 2025-Aug S2 [2] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 357	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 3.1 • RTP 2020-Nov [6] • Case Scenario • --- • Pg 353 2x అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.2 • MTP 2022-Mar [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 353	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.3 • RTP 2022-May [8] • Case Scenario • --- • Pg 355	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.5 • PYQ 2023-Dec [5] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 356	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- బహుళ-అంశ agency దృశ్యాలను చేయండి (ఉదా. స్థిరాస్తి అమ్మడానికి నియమించిన mercantile agent, లేదా price పరిమితికి తక్కువకు అమ్మడం): ముందు Sale of Goods Act అసలు వర్తిస్తుందా అని చూడండి ('goods' vs స్థిరాస్తి), తర్వాత ముగించే ముందు ప్రతి proviso షరతునూ విడిగా పరీక్షించండి.
- రెండు exceptions వర్తించే అవకాశం ఉన్నచోట (voidable contract vs mercantile agent vs buyer in possession), వాస్తవాలకు ఏది సరిపోతుందో గుర్తించి, మిగిలినవి ఎందుకు కావో చెప్పండి --- తప్పు మార్గాన్ని తొలగించడాన్ని examiners మెచ్చుతారు.

CSQ 3.4 • RTP 2023-Jun [9] • Case Scenario • --- • Pg 356	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	కఠినం
---	---------------------------------	-------

అంశం 4: అమ్మకపు Contract అమలు — Performance of the Contract of Sale (Sections 31 -- 44)

P2-C3-U3.3-T04 • Topic 4: Performance of the Contract of Sale (Sections 31 -- 44)

మొదట చదవండి Secs. 31--44 మీద heading 3.4 చదవండి: seller, buyer కర్తవ్యాలు (Sec. 31), payment, delivery concurrent conditions గా (Sec. 32), delivery నియమాలు (Secs. 33--39 --- part delivery, స్థలం, సమయం, third-party possession, ఖర్చులు, తప్పు పరిమాణం Sec. 37, instalments Sec. 38, carrier కు delivery Sec. 39), transit లో deterioration (Sec. 40), examination (Sec. 41), acceptance (Sec. 42), ఇంకా Secs. 43--44.

గమనికలు

Delivery — Sec 2(2) (SM): “voluntary transfer of possession from one person to another” — అన్యాయ మార్గంలో తీసుకున్న possession delivery కాదు; **మూడు రకాలు:** actual, symbolic (గిడ్డంగి తాళంచెవి), constructive (attornment — buyer కోసం ఉంచుకున్నట్టు third party ఒప్పుకోవడం); **Sec 31:** delivery చేయడం seller కర్తవ్యం, contract ప్రకారం accept చేసి చెల్లించడం buyer కర్తవ్యం; **Sec 32:** వేరే విధంగా ఒప్పందం లేకపోతే, goods delivery, price payment concurrent conditions.

Delivery నియమాలు (Secs 33-41), section వారీగా: Sec 33 — delivery గా ఒప్పుకున్న ఏ పని ద్వారానైనా, లేదా goods ను buyer possession లో ఉంచడం ద్వారా delivery; Sec 34 — మొత్తం delivery జరుగుతున్న క్రమంలో చేసిన part delivery మొత్తం delivery గా పనిచేస్తుంది, కానీ విడదీయాలన్న ఉద్దేశంతో చేసిన part delivery మిగిలినదాన్ని బదిలీ చేయదు; Sec 35 — buyer delivery అడిగేవరకు seller ఇవ్వాలన్న అవసరం లేదు; Sec 36(1) — స్థలం: goods sold అయితే sale సమయంలో అవి ఎక్కడ ఉన్నాయో అక్కడ; agreement to sell అయితే agreement సమయంలో ఉన్న చోట; future goods అయితే తయారీ/ఉత్పత్తి స్థలం; Sec 36(2) — సహేతుక సమయం; Sec 36(3) — goods third person వద్ద ఉంటే: buyer తరపున తాను ఉంచుకున్నట్టు అతను ఒప్పుకునేవరకు delivery కాదు; Sec 36(4) — సహేతుక వేళలో delivery demand/tender; Sec 36(5) — goods ను deliverable state లోకి తెచ్చే ఖర్చులు seller వి.

Sec 37 తప్పు పరిమాణం — నాలుగు ఉప-నియమాలు: (1) short delivery — buyer తిరస్కరించవచ్చు, లేదా స్వీకరించి contract rate ప్రకారం చెల్లించవచ్చు; (2) అధిక delivery — ఒప్పందమైన పరిమాణం స్వీకరించి మిగిలినది తిరస్కరించవచ్చు, మొత్తం తిరస్కరించవచ్చు, లేదా మొత్తం స్వీకరించి contract rate ప్రకారం చెల్లించవచ్చు (100 quintals ఆర్డరు, 1,100 delivery); (3) వేరే description ఉన్న goods తో కలిపి ఉంటే — అనుగుణమైన goods స్వీకరించి మిగిలినది తిరస్కరించవచ్చు, లేదా మొత్తం తిరస్కరించవచ్చు; (4) ఇవన్నీ వ్యాపార ఆచారం, ప్రత్యేక agreement లేదా course of dealing కు లోబడి ఉంటాయి.

Secs 38-41: Sec 38 — ఒప్పందం లేకపోతే instalment deliveries స్వీకరించాల్సిన బాధ్యత buyer కు లేదు (100 tons paper లో November లో 80, December లో 20 పంపితే: buyer మొత్తం తిరస్కరించవచ్చు); Sec 39(1) — transmission కోసం carrier కు చేసిన delivery ప్రథమదృష్టిలో buyer కు delivery; Sec 40 — transit లో తప్పనిసరిగా జరిగే deterioration buyer మీదే పడుతుంది; Sec 41 — ఇంతకుముందు పరీక్షించని buyer, అనుగుణ్యత చూసుకోవడానికి పరీక్షించే సహేతుక అవకాశానికి అర్హుడు.

Acceptance — Sec 42: buyer (a) seller కు acceptance తెలిపినప్పుడు, (b) seller ownership కు విరుద్ధమైన ఏ పనినైనా goods మీద చేసినప్పుడు, లేదా (c) rejection తెలిపకుండా సహేతుక కాలం దాటి goods ను ఉంచుకున్నప్పుడు accept చేసినట్టుగా భావిస్తారు; **Sec 43:** goods ను న్యాయబద్ధంగా తిరస్కరించిన buyer వాటిని తిరిగి ఇవ్వాలన్న అవసరం లేదు — తిరస్కరణ తెలియజేస్తే చాలు; **Sec 44:** కోరిన తర్వాత సహేతుక కాలంలో delivery తీసుకోని buyer, దానివల్ల కలిగిన నష్టానికి, సంరక్షణ ఖర్చుకు సహేతుక charge కూ బాధ్యుడు (తిరస్కరణ repudiation అయ్యే చోట seller హక్కులు యథాతథం).

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 42 acceptance నియమాలను అక్షరాలా కంఠస్థం చేయండి: buyer (a) acceptance తెలిపినప్పుడు, (b) seller ownership కు విరుద్ధమైన ఏ పనినైనా చేసినప్పుడు, లేదా (c) rejection తెలపకుండా సహేతుక కాలం దాటి goods ను ఉంచుకున్నప్పుడు accept చేసినట్టే.
- delivery కు Sec. 2(2) నిర్వచనం ('voluntary transfer of possession'), దాని మూడు రకాలు --- actual, symbolic, constructive --- నేర్చుకోండి.
- 13 delivery నియమాల (Secs. 33--41) section వారీ జాబితా సిద్ధంగా ఉంచుకోండి: delivery కోసం buyer అడగాలి (Sec. 35), ఖర్చులు seller మీద (Sec. 36(5)), తిరస్కరించిన goods తిరిగి ఇవ్వాలన్న అవసరం buyer కు లేదు (Sec. 43), delivery నిరాకరిస్తే buyer బాధ్యత (Sec. 44).

TQ 4.1 · RTP 2019-May [6] · Descriptive · ---- · Pg 358

LEVEL I

స్మరణ (Remembering)

సులభం**అవగాహన (Understanding)** కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 37 తప్పు పరిమాణం delivery ను నాలుగు ఉప-నియమాలతో వివరించండి: short delivery --- తిరస్కరించడం, లేదా స్వీకరించి contract rate ప్రకారం చెల్లించడం; అధికం --- ఒప్పందమైన పరిమాణం తీసుకుని మిగతాది తిరస్కరించడం, మొత్తం తిరస్కరించడం, లేదా మొత్తం contract rate ప్రకారం తీసుకోవడం; కలిపిన goods --- అనుగుణమైనవి తీసుకుని మిగతాది తిరస్కరించడం, లేదా మొత్తం తిరస్కరించడం; ఇవన్నీ వ్యాపార ఆచారం/ప్రత్యేక agreement కు లోబడి (Sec. 37(4)).
- part delivery ప్రభావం వివరించండి (Sec. 34): మొత్తం delivery జరుగుతున్న క్రమంలో చేసిన part delivery మొత్తం delivery గా పనిచేస్తుంది, కానీ విడదీయాలన్న ఉద్దేశంతో చేసినది కాదు; ఇంకా Sec. 36(1) కింద delivery స్థల నియమాలు (goods sold --- sale సమయంలో అవి ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ; agreement to sell --- agreement సమయంలో ఉన్న చోట; future goods --- తయారీ స్థలం).

TQ 4.3 · PYQ 2024-Sep [6] (c) (ii) · Descriptive · 3M · Pg 359

3x అడిగారు**LEVEL I**

అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 4.4 · MTP 2025-Apr S1 [6] (c) · Descriptive · 7M · Pg 360

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం**ఉపయోగం (Application)** provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- Sec. 37(3) మిశ్రమ-description సమస్యలను సాధన చేయండి (25 సరైన chairs + 25 తప్పువి; tomatoes short-delivery): buyer ఎంపికలు చెప్పండి, స్వీకరిస్తే contract rate ప్రకారం చెల్లించాల్సిందేనని గుర్తించండి.
- Sec. 36(3) third-party possession వర్తింపజేయండి: buyer తరపున goods ఉంచుకున్నట్టు third person (గిడ్డంగి కీపర్) అతనికి ఒప్పుకున్నప్పుడే delivery పూర్తవుతుంది --- attornment అంటే constructive delivery.
- unpaid-seller తరహా దృశ్యానికి (credit మీద goods delivery, buyer చెల్లించడానికి నిరాకరణ), Secs. 31--32 కర్తవ్యాల నుంచి తర్కించి seller personal remedies తో ముగించండి --- suit for price, damages, interest.

TQ 4.2 • RTP 2022-Nov [6] (ii) • Descriptive • --- • Pg 359

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 4.2 • PYQ 2023-Dec [5] (a) (ii) • Case Scenario • 2M • Pg 362

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 4.1 • PYQ 2018-May [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 361

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.3 • RTP 2024-Sep [13] • Case Scenario • --- • Pg 362 4x అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విభాగం 3.4: డబ్బు అందని అమ్మకందారు (Unpaid Seller)

Unpaid Seller

P2-C3-U3.4 • ప్రాముఖ్యత C • అధ్యాయంలో Rank 4 • వర్గం C • అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 16.5% • 17 ప్రశ్నలు

అంశం 1: డబ్బు అందని అమ్మకందారు — Unpaid Seller (Section 45)

P2-C3-U3.4-T01 • Topic 1: Unpaid Seller (Section 45)

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు • పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 3.4 లోని §4.1 చదవండి: ఒక seller ను 'unpaid' చేసే Section 45(1) లోని రెండు అంశాలు, ఇంకా Section 45(2) కింద seller గా ఎవరు లెక్కకు వస్తారు.

గమనికలు

Section 45(1) — seller ఎప్పుడు 'unpaid': (a) whole of the price చెల్లించకపోయినా, tender చేయకపోయినా, ఆ price కోసం seller కు తక్షణ వాద-హక్కు ఉన్నప్పుడు; లేదా (b) conditional payment గా bill of exchange లేదా ఇతర negotiable instrument తీసుకున్నప్పుడు, ఆ instrument dishonour కావడం వల్లనో మరే కారణంతోనో ఆ షరతు నెరవేరనప్పుడు.

Section 45(2) — 'seller' అంటే ఎవరు: seller స్థానంలో ఉన్న ఎవరైనా ఈ పదంలో వస్తారు — ఉదాహరణకు bill of lading endorse చేయబడిన seller agent, లేదా price ను తానే చెల్లించిన లేదా దానికి నేరుగా బాధ్యుడైన consignor లేదా agent.

ఉదాహరణలు: X goods ను ₹50,000 కు అమ్మితే Y ₹40,000 చెల్లించి మిగతాది చెల్లించలేదు — X unpaid seller. P goods ను ₹60,000 కు అమ్మి పూర్తి price కు cheque తీసుకుంటే అది presentment మీద dishonour అయింది — P unpaid seller.

అంశం 2: Unpaid seller హక్కులు (Section 46)

P2-C3-U3.4-T02 · Topic 2: Rights of An Unpaid Seller (Section 46)

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 3.4 లోని §4.2 చదవండి: Section 46(1) ఇచ్చే మూడు హక్కులు, ఇంకా property బదిలీ కానప్పుడు Section 46(2) కింద వచ్చే అదనపు హక్కు.

గమనికలు

Section 46(1): goods లోని property buyer కు బదిలీ అయినప్పటికీ, చట్టం ఆధారంగా unpaid seller కు — (a) goods తన possession లో ఉన్నంతవరకు price కోసం వాటి మీద **lien**; (b) **insolvency of the buyer** సందర్భంలో, possession వదిలిన తర్వాత **stopping the goods in transit** హక్కు; ఇంకా (c) Act పరిమితులకు లోబడి **right of re-sale** ఉంటాయి.

Section 46(2): goods లోని property buyer కు **not passed** అయినప్పుడు, unpaid seller కు తన ఇతర remedies తో పాటు **withholding delivery** హక్కు ఉంటుంది; ఇది అతని lien, stoppage in transit హక్కులతో సమానమైనది, సమవ్యాప్తి కలిగినది.

రెండు దిశలు: ఈ హక్కులు **against the goods** (lien, stoppage in transit, re-sale) గానూ, **against the buyer personally** (suit for price, damages, interest) గానూ నడుస్తాయి — సమాధానంలో ఈ రెండు శీర్షికలనూ వేరుగా ఉంచండి.

అంశం 3: Goods మీద unpaid seller హక్కు

P2-C3-U3.4-T03 · Topic 3: Right of Unpaid Seller Against the Goods

మొదట చదవండి Unit 4 'Unpaid Seller' చదవండి --- headings 4.1--4.3: unpaid seller నిర్వచనం (Sec. 45), Sec. 46 కింద హక్కులు, seller's lien (Secs. 47--49), stoppage in transit (Secs. 50--52), buyer చేసే sub-sale లేదా pledge ప్రభావం (Sec. 53), ఇంకా right of resale (Sec. 54).

గమనికలు

Sec 45(1) unpaid seller: (a) "the whole of the price has not been paid or tendered" ఇంకా ఆ price కోసం seller కు తక్షణ వాద-హక్కు ఉన్నప్పుడు, లేదా (b) conditional payment గా తీసుకున్న bill of exchange లేదా ఇతర negotiable instrument dishonour అయినప్పుడు seller unpaid గా భావిస్తారు; seller స్థానంలో ఉన్న ఎవరైనా 'seller' లో వస్తారు — bill of lading endorse అయిన agent, price చెల్లించిన లేదా దానికి బాధ్యుడైన consignor [Sec 45(2)]; **Sec 46 పథకం:** goods మీద — (i) possession లో ఉన్నంతవరకు lien (ii) buyer insolvency మీద stoppage in transit (iii) resale; property బదిలీ కానప్పుడు — withholding delivery

హక్కు ('quasi-lien'), ఇది lien, stoppage తో సమానమైనది, సమవ్యాప్తి కలిగినది.

Lien (Secs 47-49): possession లో ఉన్నతవరకు price కోసం goods ను ఉంచుకునే possessory హక్కు; ఇది (a) credit షరతు లేని sale (b) credit sale అయినా గడువు ముగిసినప్పుడు (c) buyer insolvent అయినప్పుడు మాత్రమే వాడగలరు; buyer కోసం agent/bailee గా seller ఉంచుకున్నప్పుడు కూడా ఇది అందుబాటులో ఉంటుంది; part delivery — waiver ను పరిస్థితులు చూపకపోతే మిగిలినదాని మీద lien కొనసాగుతుంది (Sec 48); **ముగిసేది (Sec 49):** (i) right of disposal రిజర్వు చేయకుండా carrier/bailee కు delivery (ii) buyer లేదా agent చట్టబద్ధంగా possession పొందడం (iii) waiver (iv) estoppel — కానీ price కోసం seller decree పొందాడన్న కారణంతో మాత్రమే lien పోదు.

Stoppage in transit (Secs 50-52): transit లో ఉన్న goods ను ఆపి, possession తిరిగి పొంది, price చెల్లించేవరకు ఉంచుకునే హక్కు; **షరతులు (Sec 50):** seller unpaid + possession వదిలి ఉండాలి + goods transit లో ఉండాలి + buyer insolvent; **Sec 51 కాలవ్యవధి:** transmission కోసం carrier/bailee కు delivery చేసినప్పటి నుంచి buyer లేదా అతని agent delivery తీసుకునేవరకు — buyer delivery తీసుకోవడం, చేరకముందే అడ్డగించడం, carrier buyer కు acknowledgment (attornment) ఇవ్వడం, delivery ఇవ్వడానికి carrier తప్పుగా నిరాకరించడం, buyer కిరాయికి తీసుకున్న carrier కు లేదా buyer chartered ఓడకు delivery — వీటితో transit ముగుస్తుంది; buyer కు part delivery చేస్తే మిగిలినదానికీ transit ముగుస్తుంది; buyer agent goods ను తన truck లో ఎక్కించుకున్న తర్వాత railway అధికారులు వాటిని ఆపలేరు; **Sec 52:** నిజమైన possession తీసుకోవడం ద్వారా, లేదా carrier కు లేదా అతని principal కు (సమాచారం అందేంత సమయం ఉండేలా) నోటీసు ఇవ్వడం ద్వారా దీన్ని అమలు చేస్తారు — seller నిర్దేశం ప్రకారం carrier తిరిగి అప్పగించాలి, తిరిగి అప్పగించే ఖర్చులు seller వి; దీనితో contract rescind కాదు — price చెల్లించి buyer ఇప్పటికీ goods క్లెయిమ్ చేయవచ్చు.

Sec 53 buyer చేసే sub-sale లేదా pledge: దీనివల్ల lien/stoppage విఫలం కావు — రెండో buyer మొదటివాడికంటే మెరుగైన స్థానంలో ఉండలేడు; **exceptions:** (a) buyer చేసే sale, mortgage లేదా disposition కు seller సమ్మతించినప్పుడు (Mount D.F. Ltd vs Jay & Jay — price sub-sale రాబడి నుంచి చెల్లించాలి కాబట్టి lien విఫలమైంది); (b) document of title (bill of lading, railway receipt, delivery order) buyer కు బదిలీ అయి, అతను దాన్ని good faith తో, విలువ చెల్లించి తీసుకునే వ్యక్తికి బదిలీ చేసినప్పుడు — sale ద్వారా బదిలీ lien/stoppage ను పూర్తిగా విఫలం చేస్తుంది, pledge ద్వారా అయితే pledgee హక్కులకు లోబడి మాత్రమే (pledger ఇతర goods/securities ను ముందు వాడమని pledgee ని కోరవచ్చు).

Resale (Sec 54) — నాలుగు దశలు: (i) perishable goods — resale నోటీసు అవసరం లేదు; (ii) resell చేయాలన్న ఉద్దేశ నోటీసు ఇచ్చాక buyer సహేతుక కాలంలో చెల్లించకపోతే — తగ్గిన మొత్తాన్ని (contract price - resale price) seller damages గా వసూలు చేయవచ్చు, మిగులు లాభాన్ని ఉంచుకోవచ్చు; నోటీసు లేకపోతే నష్టాన్ని వసూలు చేయలేడు, లాభాన్ని అసలు buyer కు తిరిగి ఇవ్వాలి [Sec 54(2)]; (iii) lien/stoppage వాడిన తర్వాత resale — నోటీసు లేకపోయినా తర్వాతి buyer కు అసలు buyer మీద good title వస్తుంది; (iv) buyer default అయితే right of resale ను contract లో స్పష్టంగా రిజర్వు చేసుకున్నప్పుడు — నోటీసు అవసరం లేదు, damages ఇప్పటికీ వసూలు చేయవచ్చు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 45(1) నిర్వచనం కంఠస్థం చేయండి: మొత్తం price చెల్లించకపోయినా, tender చేయకపోయినా, లేదా conditional payment గా తీసుకున్న negotiable instrument dishonour అయినా seller 'unpaid'.
- Sec. 54 కింద resale షరతులు నేర్చుకోండి: (i) perishable goods --- నోటీసు అవసరం లేదు; (ii) resell చేయాలన్న ఉద్దేశ నోటీసు ఇచ్చాక buyer సహేతుక కాలంలో చెల్లించకపోతే; (iii) lien/stoppage వాడిన తర్వాత resale చేస్తే నోటీసు లేకపోయినా కొత్త buyer కు good title; (iv) contract లో right of resale ను స్పష్టంగా రిజర్వు చేసుకోవడం.
- నోటీసు పర్యవసానాలు గుర్తుంచుకోండి: నోటీసు ఇస్తే తగ్గిన మొత్తాన్ని seller damages గా వసూలు చేసి మిగులును ఉంచుకోవచ్చు; నోటీసు లేకపోతే నష్టాన్ని వసూలు చేయలేడు, లాభాన్ని అసలు buyer కు తిరిగి ఇవ్వాలి [Sec. 54(2)].

TQ 3.3 • PYQ 2026-Jan [6] (c) (ii) • Descriptive • 4M • Pg 368 **3× అడిగారు** **LEVEL I**
స్మరణ (Remembering)

సులభం**అవగాహన (Understanding)** కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 46 పథకం వివరించండి: goods మీద --- lien, stoppage in transit, resale (ఇంకా property బదిలీ కానిచోట withholding delivery/'quasi-lien' హక్కు); 6-mark 'rights against goods' ప్రశ్నకు ఈ వర్గీకరణను గీయడానికి సిద్ధంగా ఉండండి.
- lien కు (Sec. 47): price కోసం ఉంచుకునే possessory హక్కు; ఇది (a) cash sale, (b) credit గడువు ముగిసినప్పుడు, లేదా (c) buyer insolvent అయినప్పుడు మాత్రమే వాడగలరు; buyer కోసం agent/bailee గా ఉన్నప్పుడు కూడా seller ఉంచుకోవచ్చు.
- lien ముగింపు (Sec. 49): right of disposal రిజర్వు చేయకుండా carrier కు delivery, buyer/agent చట్టబద్ధంగా possession పొందడం, waiver, estoppel --- కానీ price కోసం seller decree పొందాడన్న కారణంతో మాత్రమే lien పోదు.
- lien (possession ఉంచుకోవడం, insolvency అవసరం లేదు) కూ stoppage in transit (possession తిరిగి పొందడం, buyer insolvency మీదే; lien ముగిసినచోట మొదలు) కూ మధ్య ఐదు అంశాల తేడా మీద పట్టు సాధించండి.

TQ 3.1 • PYQ 2019-Nov [4] (a) • Descriptive • 6M • Pg 366 **4× అడిగారు** **LEVEL I**
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 3.2 • PYQ 2023-Dec [4] (a) • Descriptive • 6M • Pg 367 **5× అడిగారు** **LEVEL I**
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం**ఉపయోగం (Application)** provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 7 ప్రశ్నలు

- transit కాలవ్యవధి సమస్యలను సాధన చేయండి (Secs. 50--51): buyer లేదా అతని agent carrier నుంచి delivery తీసుకున్నప్పుడు transit ముగుస్తుంది --- కాబట్టి buyer agent goods ను తన truck లో ఎక్కించుకున్నాక railway అధికారులు వాటిని ఆపలేరు; part delivery, అడ్డగింపు, carrier acknowledgment/attornment, buyer-chartered carrier కూడా transit ను ముగిస్తాయి.
- stoppage సమాధానాలను Sec. 50 షరతుల చుట్టూ అమర్చండి: seller unpaid + possession వదిలి ఉండాలి + goods transit లో + buyer insolvent; Sec. 52 కింద carrier కు లేదా అతని principal కు నోటీసు; తిరిగి అప్పగించే ఖర్చులు seller మీద.

- Sec. 53 వర్తింపజేయండి: buyer చేసే sub-sale లేదా pledge lien/stoppage ను విఫలం చేయదు --- seller దానికి సమ్మతించినా, లేదా document of title (railway receipt, delivery order) విలువ చెల్లించిన bona fide sub-buyer కు బదిలీ అయినా తప్ప --- sale ద్వారా బదిలీ ఆ హక్కును పూర్తిగా విఫలం చేస్తుంది, pledge ద్వారా అయితే pledgee హక్కులకు లోబడి మాత్రమే.
- విభజిత consignment వాస్తవాల్లో (450 bags transport ద్వారా + 50 buyer తీసుకున్నవి), ప్రతి భాగాన్నీ విడిగా చూడండి: ఇంకా transit లో ఉన్న goods మీదే stoppage వర్తిస్తుంది; delivery అయిన goods కు seller personal remedies మీద ఆధారపడాలి.

CSQ 3.1 • MTP 2020-Oct [5] (i) • Case Scenario • 6M • Pg 369	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.2 • PYQ 2021-Dec [5] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 370 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.3 • MTP 2023-May [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 371	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.4 • RTP 2024-Jun [12] • Case Scenario • --- • Pg 372 2x అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.5 • PYQ 2024-Sep [5] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 373 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.6 • PYQ 2025-May [5] (a) (I) • Case Scenario • 4M • Pg 374 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.7 • PYQ 2026-Sep [5] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 375	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 4: Buyer మీద unpaid seller హక్కులు (Sections 55--61)

P2-C3-U3.4-T04 • Topic 4: Rights of Unpaid Seller Against the Buyer (Sections 55--61)

మొదట చదవండి heading 4.4 'Rights of Unpaid Seller Against the Buyer (Sections 55--61)' చదవండి --- ఇవి rights in personam: suit for price (Sec. 55), damages for non- acceptance (Sec. 56), నియత తేదీకి ముందే repudiation (Sec. 60), ఇంకా suit for interest (Sec. 61).

గమనికలు

నాలుగు personal remedies: (1) **suit for price:** Sec 55(1) — property బదిలీ అయి buyer తప్పుగా చెల్లించడంలో నిర్లక్ష్యం/నిరాకరణ చూపినప్పుడు (contract of sale); Sec 55(2) — delivery తో సంబంధం లేకుండా నిర్ణీత రోజున price చెల్లించాల్సి ఉంటే: property బదిలీ కాకపోయినా, goods appropriate కాకపోయినా వాదం నడుస్తుంది (agreement to sell); (2) **Sec 56 damages for non-acceptance** — buyer తప్పుగా accept చేసి చెల్లించడంలో నిర్లక్ష్యం/నిరాకరణ చూపినప్పుడు; కొలత Sec 73, Indian Contract Act, 1872 ప్రకారం; (3) **Sec 60 repudiation before due date** — seller contract ను rescind గా పరిగణించి damages కోసం వాదం వేయవచ్చు ('rule of anticipatory breach'); (4) **Sec 61 interest** — agreement

ప్రకారం payment due అయిన తేదీ నుంచి, లేకపోతే buyer కు తెలియజేసిన తేదీ నుంచి; goods tender చేసిన నాటి నుంచి లేదా price చెల్లించాల్సిన తేదీ నుంచి interest ను court మంజూరు చేయవచ్చు.

In rem vs in personam: goods మీది హక్కులు (lien, stoppage, resale) goods కు అంటుకుని ఉంటాయి; buyer మీద వ్యక్తిగతంగా ఉన్న హక్కులు contract of sale భంగానికి seller కు ఉన్న remedies — ఇవి goods మీది హక్కులకు అదనం, ఇంకా possession వదిలాక మిగిలేవి ఇవే.

క్లాసిక్ దృశ్యం (SM): 15 days' credit మీద goods అమ్మి delivery చేశాక due date నాడు buyer నిరాకరిస్తే — Sec 45(1) కింద seller unpaid seller; goods delivery అయిపోయాయి కాబట్టి goods మీది హక్కులు పోయాయి; అతను price కోసం (Sec 55), damages for non-acceptance కోసం (Sec 56), interest కోసం (Sec 61) మాత్రమే వాదం వేయగలడు; goods ఇంకా seller possession లోనే ఉండి credit గడువు ముగిసినా/buyer insolvent అయినా, ఈ personal remedies తో పాటు lien (Sec 47) ను కలపండి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- నాలుగు personal remedies ను sections తో వివరించండి: suit for price [property బదిలీ అయినచోట Sec. 55(1); delivery తో సంబంధం లేకుండా నిర్ణీత రోజున price చెల్లించాల్సినచోట Sec. 55(2)], damages for non-acceptance (Sec. 56, కొలత Indian Contract Act, 1872 లోని Sec. 73 ప్రకారం), anticipatory breach (Sec. 60), interest (Sec. 61).
- goods మీది హక్కులను (in rem) buyer మీది హక్కుల (in personam) నుంచి వేరు చేయండి --- రెండోవి భంగానికి seller కు ఉన్న remedies, goods delivery అయిన తర్వాత కూడా ఇవి అందుబాటులో ఉంటాయి.

TQ 4.1 • PYQ 2021-Jul [4] (a) • Descriptive • 6M • Pg 378 **3× అడిగారు**

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 4.2 • PYQ 2026-Sep [6] (c) • Descriptive • 7M • Pg 379

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- క్లాసిక్ దృశ్యాన్ని సాధన చేయండి (credit మీద goods అమ్మి delivery చేశాక due date నాడు buyer చెల్లించడానికి నిరాకరణ): ముందు Sec. 45 కింద unpaid-seller స్థితిని నిర్ధారించండి, possession వదిలారు కాబట్టి goods మీది హక్కులు పోయాయని గుర్తించండి, తర్వాత suit for price (Sec. 55), damages for non-acceptance (Sec. 56), interest (Sec. 61) తో ముగించండి.
- goods ఇంకా seller గోదాములోనే ఉండి price చెల్లించకపోతే, lien (Sec. 47) ను personal remedies తో కలపండి --- goods మీది హక్కులకూ buyer మీది హక్కులకూ మధ్య ఎంచుకునే ముందు possession ను చూడండి.

CSQ 4.1 • PYQ 2018-Nov [5] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 380 **7× అడిగారు**

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 5: Seller మీద buyer కు ఉన్న remedies

P2-C3-U3.4-T05 · Topic 5: Remedies of Buyer Against the Seller

మొదట చదవండి heading 4.5 'Remedies of Buyer Against the Seller' చదవండి --- damages for non-delivery (Sec. 57), suit for specific performance (Sec. 58), breach of warranty (Sec. 59), నియత తేదీకి ముందే repudiation (Sec. 60), ఇంకా suit for interest (Sec. 61).

గమనికలు

Buyer కు ఐదు remedies: (1) **Sec 57 damages for non-delivery** — seller తప్పుగా delivery ఇవ్వడంలో నిర్లక్ష్యం/నిరాకరణ చూపినప్పుడు (₹11,000 కు resale చేయడానికి ₹10,500 కు కొన్న shoes: జతకు ₹500 damages, contract-price/resale-price తేడా); (2) **Sec 58 specific performance**; (3) **Sec 59 breach of warranty** — buyer goods ను తిరస్కరించలేదు కానీ (i) price తగ్గింపు లేదా రద్దు కోసం ఆ భంగాన్ని చూపవచ్చు, లేదా (ii) damages కోసం వాదం వేయవచ్చు; (4) **Sec 60 repudiation before due date** — contract కొనసాగుతున్నట్టు భావించి వేచి ఉండవచ్చు, లేదా rescind అయినట్టు భావించి damages కోసం వాదం వేయవచ్చు; (5) **Sec 61 interest/special damages** — consideration విఫలమైన చోట చెల్లించిన డబ్బును వసూలు చేసుకోవచ్చు; price తిరిగి ఇచ్చేటప్పుడు చెల్లింపు తేదీ నుంచి interest ను court మంజూరు చేయవచ్చు.

Sec 58 specific performance — అర్థం: seller భంగం చేసినప్పుడు goods ను నిజంగా delivery చేయమని ఆదేశించాలని buyer court ను కోరవచ్చు; **షరతులు:** (a) contract specific లేదా ascertained goods కోసం అయి ఉండాలి (b) court అధికారం Specific Relief Act, 1963 కు లోబడి ఉంటుంది (c) damages సరిపడే remedy కానప్పుడు దీన్ని ఆదేశిస్తారు (d) goods అరుదైనవి లేదా ప్రత్యేక స్వభావం కలిగినవి అయినప్పుడు మంజూరు చేస్తారు — ఉదా. Mughal కాలపు అరుదైన చిత్రం.

Sections సిద్ధంగా ఉంచుకోండి: non-delivery 57, specific performance 58, warranty 59, anticipatory breach 60, interest 61 — ఇవి seller కు ఉన్న Secs 55-61 remedies కు buyer వైపు ప్రతిబింబం.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- suit for specific performance (Sec. 58) అర్థాన్ని కంఠస్థం చేయండి: seller భంగం చేసినప్పుడు goods ను నిజంగా delivery చేయమని ఆదేశించాలని buyer court ను కోరవచ్చు.
- దీని షరతులను అక్షరాలా నేర్చుకోండి: (a) contract specific లేదా ascertained goods కోసం అయి ఉండాలి; (b) court అధికారం Specific Relief Act, 1963 కు లోబడి; (c) damages సరిపడే remedy కానప్పుడు ఆదేశిస్తారు; (d) goods అరుదైనవి లేదా ప్రత్యేక స్వభావం కలిగినవి అయితే మంజూరు చేస్తారు (ఉదా. అరుదైన Mughal చిత్రం).
- buyer remedies పూర్తి జాబితాను sections తో సిద్ధంగా ఉంచుకోండి: damages for non-delivery (Sec. 57), specific performance (Sec. 58), breach of warranty --- price తగ్గింపు/రద్దు లేదా damages (Sec. 59), anticipatory breach (Sec. 60), interest/special damages (Sec. 61).

TQ 5.1 • PYQ 2026-Jan [6] (c) (i) • Descriptive • 3M • Pg 381 8× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అంశం 6: వేలం అమ్మకం — Auction Sale (Section 64)

P2-C3-U3.4-T06 • Topic 6: Auction Sale (Section 64)

మొదట చదవండి heading 4.6 'Auction Sale (Section 64)' చదవండి --- auction sale కు ఆరు చట్టపరమైన నియమాలు: lots లో sale, సుత్తి పడటంతో పూర్తి కావడం, bid ఉపసంహరణ, seller కు రిజర్వు చేసిన bid హక్కు, సూచన లేకుండా seller bid చేయడం, reserve price, ఇంకా pretended bidding.

గమనికలు

అర్థం: బహిరంగంగా bids ఆహ్వానించి property అమ్మే విధానం, ఎక్కువ bid వేసినవారికి అమ్ముతారు; auctioneer అనేవాడు Law of Agency కు లోబడిన seller agent, కానీ దాన్ని వెల్లడించకుండా తన సొంత property ని principal గా అమ్మవచ్చు.

Sec 64 — ఆరు నియమాలు: (a) goods lots గా ఉంటే — ప్రతి lot ప్రథమదృష్టిలో వేరే contract of sale కు విషయం; (b) సుత్తి పడటం ద్వారా లేదా ఇతర ఆచార పద్ధతిలో auctioneer పూర్తిని ప్రకటించినప్పుడు sale పూర్తవుతుంది — ఆ ప్రకటన వచ్చేవరకు ఏ bidder అయినా తన bid ఉపసంహరించుకోవచ్చు; (c) bid చేసే హక్కును seller తానే లేదా తన తరపున స్పష్టంగా రిజర్వు చేసుకోవచ్చు — అప్పుడు seller లేదా అతని తరపున ఒకే ఒక వ్యక్తి bid చేయవచ్చు; (d) seller కు bid హక్కు ఉన్నట్టు sale లో సూచించకపోతే — seller తానే bid చేయడం, bid చేయడానికి ఎవరినైనా పెట్టుకోవడం, లేదా అలాంటి bid ను auctioneer తెలిసి తీసుకోవడం చట్టవిరుద్ధం; దీన్ని ఉల్లంఘించిన sale ను buyer మోసపూరితంగా పరిగణించవచ్చు; (e) reserve లేదా upset price కు లోబడి sale అని సూచించవచ్చు; (f) price పెంచడానికి pretended bidding చేస్తే buyer ఇష్టం మేరకు sale voidable అవుతుంది.

సుత్తి పడగానే property బదిలీ (SM Example 12): car ను Q కు knock down చేశారు, తన cheque clear అయ్యేవరకు ownership బదిలీ కాదని అతను సంతకం చేశాడు, clearance కు ముందే R కు అమ్మాడు — సుత్తి పడగానే property బదిలీ అయిందని తీర్పు, కాబట్టి R కు good title వచ్చింది; sale, sub-sale రెండూ చెల్లుతాయి.

సుత్తి విరిగిన కేసు (SM): పడుతుండగా సుత్తి విరిగి antique గడియారం పాడైంది — పూర్తిని చెల్లుబాటుగా ప్రకటించనే లేదు (సుత్తి తన సాధారణ స్థానానికి రావాలి), కాబట్టి sale పూర్తి కాలేదు, నష్టం seller దే, ఎక్కువ bid వేసిన Deepa contract ను avoid చేయవచ్చు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 64 నియమాలను కారణాలతో వివరించండి: (a) ప్రతి lot ప్రథమదృష్టిలో వేరే contract of sale; (b) సుత్తి పడటం ద్వారా లేదా ఇతర ఆచార పద్ధతిలో auctioneer పూర్తిని ప్రకటించినప్పుడు sale పూర్తవుతుంది --- అప్పటివరకు ఏ bidder అయినా తన bid ఉపసంహరించుకోవచ్చు; (c) bid చేసే హక్కును seller తానే లేదా తన తరపున స్పష్టంగా రిజర్వు చేసుకోవచ్చు.

- మోసానికి సంబంధించిన నియమాలను చెప్పండి: seller కు bid హక్కు ఉన్నట్టు sale లో సూచించకపోతే, seller తానే bid చేయకూడదు, bid చేయడానికి ఎవరినీ పెట్టుకోకూడదు; దీన్ని ఉల్లంఘించిన sale ను buyer మోసపూరితంగా పరిగణించవచ్చు; price పెంచడానికి pretended bidding చేస్తే buyer ఇష్టం మేరకు sale voidable అవుతుంది; reserve/upset price కు లోబడి sale అని సూచించవచ్చు.

TQ 6.1 · PYQ 2024-Sep [6] (c) (i) · Descriptive · 4M · Pg 383 5× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 3 ప్రశ్నలు

- 'sale ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది' సమస్యలను సాధన చేయండి: property సుత్తి పడగానే బదిలీ అవుతుంది, payment లేదా delivery మీద కాదు --- కాబట్టి సుత్తి పడ్డాక ఎక్కువ bid వేసినవాడు చేసే sub-sale చెల్లుతుంది (SM Example 12).
- సుత్తి విరిగిన కేసును వర్తింపజేయండి: పడుతుండగా సుత్తి విరిగి goods పాడైతే, పూర్తిని చెల్లుబాటుగా ప్రకటించనే లేదు, కాబట్టి sale పూర్తి కాలేదు, నష్టం seller దే, bidder contract ను avoid చేయవచ్చు.
- పూర్తికి ఒక ఆచార పద్ధతిని సూచించినచోట (సుత్తి, ప్రకటన), ఆ ఆచారం ప్రకారమే sale పూర్తవుతుంది --- అంతకుముందు ఎప్పుడైనా bidders తమ bid ఉపసంహరించుకోవచ్చు.

CSQ 6.1 · PYQ 2023-Jun [5] (a) (i) · Case Scenario · 2M · Pg 384 2× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 6.4 · PYQ 2025-May [5] (a) (iii) · Case Scenario · 3M · Pg 387 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

సులభం

CSQ 6.3 · MTP 2024-Jun [5] (a) (i) · Case Scenario · 4M · Pg 386 2× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- బహుళ-అంశ auction దృశ్యాలను చేయండి (bid హక్కు సూచించలేదు + seller agent bid చేశాడు + pretended bidding): అంశాలను వేరు చేయండి --- seller bid చేయడం చట్టబద్ధమా, sale ను మోసపూరితం/voidable గా పరిగణించే buyer ఎంపిక, ఇంకా సుత్తి పడటంతో పూర్తి కావడం --- ప్రతి దానిపైనా Sec. 64 clauses తో ముగించండి.
- Sec. 64 ను passing of property/risk తో కలపండి: సుత్తి పడిందా లేదా అని ముందు గుర్తించండి; ownership, risk ప్రశ్నలు (auction లో జరిగిన నష్టం) ఆ ఒక్క వాస్తవం నుంచే వస్తాయి.

CSQ 6.2 · PYQ 2024-Jun [5] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 385

LEVEL II

విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 7: Contract of sale లో పెరిగిన/తగ్గిన పన్నుల చేర్పు (Section 64A)

P2-C3-U3.4-T07 · Topic 7: Inclusion of Increased or Decreased Taxes in Contract of Sale (Section 64A)

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 3.4 లోని §4.7 చదవండి: Section 64A, ఇంకా contract కూ performance కూ మధ్య పన్నులో వచ్చిన మార్పును ఎవరు భరిస్తారు.

గమనికలు

Section 64A: contract కుదిరిన తర్వాత కానీ దాని performance కు ముందు ఒక పన్ను విధించినా, పెంచినా, తగ్గించినా, మాఫీ చేసినా, ఇంకా పన్ను చెల్లింపు గురించి contract లో ఏ షరతు లేకపోతే, goods price ను తిరిగి సర్దుబాటు చేసుకునే అర్హత పక్షాలకు వస్తుంది.

ఏ పన్నులు: goods మీద customs or excise సుంకం ఏదైనా, ఇంకా goods sale లేదా purchase మీద పన్ను ఏదైనా.

ప్రభావం, మినహాయింపు: పన్ను పెరిగితే పెరిగిన price ను buyer చెల్లిస్తాడు, పన్నులు తగ్గితే ఆ లాభం అతనికే వస్తుంది, కాబట్టి పెరిగిన పన్నును seller price కు కలపవచ్చు. ఈ ఉపబంధాన్ని **విరుద్ధమైన agreement ద్వారా మినహాయించవచ్చు** — పన్నుల విషయంలో పక్షాలు ఏదైనా నిర్ణయించుకోవడానికి స్వేచ్ఛ ఉంది.

అధ్యాయం 4

భారతీయ Partnership చట్టం (The Indian Partnership Act, 1932)

The Indian Partnership Act, 1932

24 అంశాలు · 104 వర్గీకృత ప్రశ్నలు · ప్రాముఖ్యత: A

ICAI నైపుణ్య ప్రాఫైల్ Level I 5-20% · Level II 80-95% — ఈ అధ్యాయం సిద్ధాంత-ప్రధానం

Level I — స్మరణ, అవగాహన

57.5%

379 లో 218 మార్కులు

Level II — ఉపయోగం, విశ్లేషణ

42.5%

379 లో 161 మార్కులు

విభాగం 4.1: Partnership సాధారణ స్వభావం (General Nature of a Partnership)

General Nature of a Partnership

P2-C4-U4.1 · ప్రాముఖ్యత D · అధ్యాయంలో Rank 2 · వర్గం A · అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 25.0% · 26 ప్రశ్నలు

అంశం 1: 'Partnership', 'Partner', 'Firm', 'Firm Name' నిర్వచనం (Section 4)

P2-C4-U4.1-T01 · Topic 1: Definition of 'Partnership', 'Partner', 'Firm' And 'Firm Name' (Section 4)

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 4.1 లోని §1.1 చదవండి: Section 4 లోని partnership నిర్వచనం, అది నిర్ణయించే మూడు పదాలు — partner, firm, firm name.

గమనికలు

Section 4 — partnership: "Partnership" is the relation between persons who have agreed to share the profits of a business carried on by all or any of them acting for all." ఈ శబ్దాలను అక్షరాలా కంఠస్థం చేయండి; అంశాలు, true test లేదా partnership రకాల మీద వచ్చే ప్రతి ప్రశ్న దీని మీదే నిలబడుతుంది.

మూడు పదాలు: పరస్పరం partnership లోకి వచ్చిన వ్యక్తులను విడివిడిగా 'partners' అని, కలిపి 'a firm' అని అంటారు; వారి business ఏ పేరుతో నడుస్తుందో ఆ పేరే 'firm name'.

నిర్వచనం ఏమి మోస్తోంది: partnership పుట్టడానికి ముందే ఒకేసారి ఉండాల్సిన ఐదు అంశాలు — ఇద్దరు

లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది association, వారందరి మధ్య agreement, ఒక business, ఆ business profits పంచుకునే agreement, ఇంకా ఆ business ను అందరూ కలిసి లేదా వారిలో ఎవరైనా acting for all నడపడం (ఇదే mutual-agency అంశం, ఇదే true test).

అంశం 2: Partnership మూల అంశాలు (Elements of Partnership)

P2-C4-U4.1-T02 · Topic 2: Elements of Partnership

మొదట చదవండి Indian Partnership Act, 1932 లోని Unit 1 'General Nature of Partnership' చదవండి --- శీర్షికలు 1.1 (Sec. 4 లోని partnership, partner, firm, firm name నిర్వచనాలు), 1.2 (ఐదు అవసరమైన అంశాలు), అలాగే KD Kamath & Co. Supreme Court తీర్పు.

గమనికలు

Sec 4 నిర్వచనాలు (SM): 'Partnership' అంటే "the relation between persons who have agreed to share the profits of a business carried on by all or any of them acting for all"; ఇందులో చేరిన వ్యక్తులు విడిగా 'partners', కలిపి 'a firm', ఇంకా వారి business ఏ పేరుతో నడుస్తుందో అదే 'firm name'.

ఒకేసారి ఉండే ఐదు అంశాలు: (1) **ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది association** — చట్టం గుర్తించిన వ్యక్తులు మాత్రమే: ఒక firm partner కాలేదు; minor partner కాలేదు, కానీ partners అందరి సమ్మతితో benefits లోకి admit కావచ్చు; గరిష్టంగా 50 partners [Sec 464, Companies Act, 2013 read with Companies (Miscellaneous) Rules, 2014]; (2) **agreement** — స్వచ్ఛందమైనది, contract ద్వారా వచ్చేది, స్పష్టంగా చెప్పినదైనా ప్రవర్తన నుంచి సూచితమైనదైనా, నోటిమాటగా లేదా రాతపూర్వకంగా — status నుంచి కాదు; (3) **business** — ప్రతి trade, occupation, profession ఇందులో వస్తాయి, 'acquisition of gains' ఉద్దేశంతో నడపాలి — charitable సంస్థను గానీ club ను గానీ partnership రూపంలో నడపలేరు; (4) **profits పంచుకోవడం** — తప్పనిసరి (లాభమంతా ఒక్కరే తీసుకుంటే partnership కాదు), కానీ LOSSES పంచుకునే agreement తప్పనిసరి కాదు — ఒకరు లేదా కొందరు partners నష్టమంతా భరించవచ్చు; (5) **business ను అందరూ కలిసి లేదా ఎవరైనా acting for all నడపడం** — mutual agency, ఇదే మూల సూత్రం.

Mutual agency: business నడిపే ప్రతి partner మిగతావారికి principal కూడా, agent కూడా — తన చర్యలతో వారిని కట్టుబడేలా చేస్తాడు, వారి చర్యలతో తాను కట్టుబడతాడు; అందుకే firm creditor ఏ ఒక్క partner నుంచైనా వసూలు చేసుకోవచ్చు; **KD Kamath & Co. (SC):** రెండు అవసరమైన షరతులు — (1) business profits తో పాటు losses కూడా పంచుకునే agreement, (2) business ను అందరూ కలిసి లేదా ఎవరైనా acting for all నడపడం (Sec 4); agreement ద్వారా ఒక partner కు ప్రత్యేక అధికారం, నియంత్రణ ఇవ్వడం, లేదా ఒక్క partner మాత్రమే bank accounts నడపడం/అప్పు తీసుకోవడం partnership ను నాశనం చేయదు.

వాస్తవ నమూనాలు (provision → facts → conclusion): profits సమానంగా పంచుకున్నా నష్టమంతా X ఒక్కడే భరిస్తే — అయినా partnership (నష్టం పంచుకోవడం తప్పనిసరి కాదు); ప్రచురణకర్త రచయితకు net profits లో సగం ఇస్తే — partnership కాదు, mutual agency లేదు, కాబట్టి కాగితం వ్యాపారి (third party)

రచయితను బాధ్యుడిని చేయలేడు; భూమి నుంచి లేదా అద్దెకిచ్చిన టీ దుకాణం నుంచి co-owners అద్దె పంచుకుంటే — business లేదు, mutual agency లేదు, కాబట్టి ఇది co-ownership, partnership కాదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 4 నిర్వచనాన్ని యథాతథంగా రాయండి --- 'the relation between persons who have agreed to share the profits of a business carried on by all or any of them acting for all' --- తరవాత ఒకేసారి ఉండే ఐదు అంశాలను వివరించండి: ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది association, agreement, business, profits పంచుకోవడం, mutual agency.
- ఏవైనా రెండు అంశాలను లోతుగా వివరించడానికి సిద్ధంగా ఉండండి: ఉదా. agreement (స్వచ్ఛందం, contract ద్వారా వచ్చేది, స్పష్టమైనది లేదా సూచితమైనది, status నుంచి కాదు; minor partner కాలేడు కానీ benefits లోకి admit కావచ్చు; Sec. 464 Companies Act, 2013 read with Rules ప్రకారం గరిష్ఠంగా 50 partners), ఇంకా mutual agency (ప్రతి partner principal కూడా agent కూడా --- KD Kamath & Co. ప్రకారం ఇదే మూల సూత్రం).
- ఉచ్చులను గుర్తుంచుకోండి: losses పంచుకోవడం తప్పనిసరి కాదు (ఒక partner నష్టమంతా భరించవచ్చు), ఇంకా 'business' లో acquisition of gains ఉద్దేశంతో నడిపే ప్రతి trade, occupation, profession వస్తాయి.

TQ 2.1 • PYQ 2021-Dec [3] (a) • Descriptive • 6M • Pg 390 5× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 3 ప్రశ్నలు

- 'ఇది partnership అవుతుందా?' అనే వాస్తవ నమూనాలను సాధన చేయండి: profits సమానంగా పంచుకున్నా నష్టమంతా ఒక్కరే భరిస్తే --- అయినా partnership (నష్టం పంచుకోవడం తప్పనిసరి కాదు); ప్రచురణకర్త రచయితకు net profit లో సగం ఇస్తే --- mutual agency లేనందున partnership కాదు, కాబట్టి third parties రచయిత మీద దావా వేయలేరు.
- Co-ownership వాస్తవాలు (స్నేహితులు కలిసి flat ను అద్దెకిచ్చి అద్దె పంచుకోవడం) --- partnership కాదు: ఉమ్మడిగా ఉన్న ఆస్తి నుంచి gross returns పంచుకోవడంలో business లేదు, mutual agency లేదు.
- provision → facts → conclusion రూపంలో జవాబు రాయండి: Sec. 4 ను ఉటంకించి, ఐదు అంశాలనూ వాస్తవాల మీద పరీక్షించి, లోపించిన అంశాన్ని (సాధారణంగా business లేదా mutual agency) కారణంగా చూపండి.

CSQ 2.1 • PYQ 2023-Dec [4] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 392

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 2.2 • RTP 2024-Jun [14] • Case Scenario • --- • Pg 393 4× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 2.3 • PYQ 2026-Jan [3] (a) (i) • Case Scenario • 3M • Pg 394

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 3: Partnership అసలు పరీక్ష (True Test of Partnership)

P2-C4-U4.1-T03 · Topic 3: True Test of Partnership

మొదట చదవండి శీర్షిక 1.3 'True Test of Partnership' చదవండి --- Sec. 6 (partnership ఉనికిని నిర్ణయించే రీతి), Sec. 5 (partnership contract నుంచి పుడుతుంది, status నుంచి కాదు), Sec. 6 లోని profit-sharing మినహాయింపులు, ఇంకా Santiranjan Das Gupta v. Dasyran Murzamull కారకాలు.

గమనికలు

అసలు పరీక్ష: mutual agency, profits పంచుకోవడం కాదు — profit-sharing అనేది prima facie సాక్ష్యం మాత్రమే, నిర్ణాయకం కాదు; ఉమ్మడి లేదా సామాన్య హక్కుతో ఉన్న ఆస్తి నుంచి వచ్చే profits లేదా gross returns పంచుకున్నంత మాత్రాన ఆ యజమానులు partners అయిపోరు; partnership ఉనికిని (1) సంబంధిత వ్యక్తులందరి మధ్య agreement, (2) ఒక business profits పంచుకునే agreement, (3) ఆ business ను అందరూ కలిసి లేదా ఎవరైనా acting for all నడపడం — వీటితో నిరూపించాలి.

Sec 5 — contract నుంచి, status నుంచి కాదు: partnership సంబంధం contract నుంచి పుడుతుంది, status నుంచి కాదు; Hindu Undivided Family సభ్యులు ఆ హోదాలోనే కుటుంబ business నడిపినా, Burmese Buddhist భార్యాభర్తలు ఆ హోదాలోనే business నడిపినా, వారు partners కాదు.

Sec 6 మినహాయింపులు — లాభంలో వాటా గానీ లాభంతో ముడిపడిన చెల్లింపు గానీ అందుకున్నంత మాత్రాన ఎవరూ partner కారు: (a) business లో ఉన్న లేదా దిగబోతున్న వ్యక్తులకు డబ్బు అప్పు ఇచ్చినవాడు (అప్పు తీరేవరకు creditor కు వచ్చే contingent వాటా), (b) పారితోషికంగా అందుకునే servant లేదా agent, (c) చనిపోయిన partner భార్య లేదా సంతానం annuity గా అందుకుంటే, (d) business పూర్వ యజమాని లేదా సహ-యజమాని, goodwill లేదా అందులోని వాటా అమ్మకపు consideration గా అందుకుంటే.

Sec 6 — నిర్ణయించే రీతి: సంబంధిత వాస్తవాలన్నీ కలిపి చూపే పక్షాల మధ్య నిజమైన సంబంధాన్నే తప్పనిసరిగా పరిగణించాలి — రాతపూర్వక/నోటిమాట agreement, పక్షాల నిజమైన ఉద్దేశం, ప్రవర్తన, చుట్టూ ఉన్న పరిస్థితుల సంచిత ప్రభావం; Santiranjan Das Gupta v. Dasyran Murzamull (SC): (a) షరతుల రికార్డు ఉంచకపోతే, (b) business లెక్కలు రెండు పక్షాలకూ అందుబాటులో లేకపోతే, (c) firm పేరుతో bank account లేకపోతే, (d) Deputy Director of Procurement కు రాతపూర్వక సమాచారం ఇవ్వకపోతే — partnership లేదు.

పరీక్షను వర్తింపజేయడం: firm తరపున ఒక partner చేసే పని అందరినీ కట్టుబడేలా చేస్తుంది — లాభం కోరే గుంపులో mutual agency ఉంటే partnership గా భావించవచ్చు; లాభాల ప్రకారం మారే పారితోషికం అందుకునే contractor/ఉద్యోగి servant/agent మాత్రమే, mutual agency లేదు, partnership లేదు; ఒక partner కు ప్రత్యేక నియంత్రణ ఉన్నా profit-sharing, mutual agency ఉంటే partnership కు భంగం కలగదు (KD Kamath & Co.).

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- partnership కు true/conclusive test mutual agency --- profit sharing కాదు --- అని కంఠస్థం చేయండి; profit sharing prima facie సాక్ష్యం మాత్రమే.
- అందుకున్నంత మాత్రాన ఎవరినీ partner చేయని చెల్లింపులను రాయండి: (a) profits లో వాటా అందుకునే డబ్బు అప్పు ఇచ్చినవాడు, (b) పారితోషికం అందుకునే servant లేదా agent, (c) annuity అందుకునే చనిపోయిన partner భార్య లేదా సంతానం, (d) goodwill అమ్మకపు consideration అందుకునే పూర్వ యజమాని.
- Sec. 5 గుర్తుచేసుకోండి: కుటుంబ business నడిపే HUF సభ్యులు, Burmese Buddhist భార్యాభర్తలు partners కాదు --- partnership contract నుంచి పుడుతుంది, status నుంచి కాదు.

TQ 3.1 · MTP 2019-Oct [6] (b) · Descriptive · 4M · Pg 395

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)**సులభం****అవగాహన (Understanding)** కారణాలతో వివరించండి · 4 ప్రశ్నలు

- Sec. 6 ను వివరించండి: సంబంధిత వాస్తవాలన్నీ కలిపి చూపే పక్షాల మధ్య నిజమైన సంబంధాన్నే తప్పనిసరిగా పరిగణించాలి --- agreement, ఉద్దేశం, ప్రవర్తన, చుట్టూ ఉన్న పరిస్థితులు అన్నీ కలిపి.
- 'business carried on by all or any of them acting for all' ను చర్చించండి: ప్రతి partner principal కూడా agent కూడా; ఒక partner కు ప్రత్యేక నియంత్రణ ఉన్నా, profits పంచుకునే agreement, mutual agency ఉంటే partnership నాశనం కాదు (KD Kamath & Co.).
- 'sharing profits is not conclusive evidence' ఎందుకో వివరించండి --- Sec. 6 మినహాయింపులను, ఉమ్మడి ఆస్తి నుంచి gross returns పంచుకోవడం partnership ను సృష్టించదనే నియమాన్ని కలిపి చూపండి.

TQ 3.5 · PYQ 2026-Sep [1] (c) [C] · Descriptive · 3M · Pg 398

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)**సులభం**

TQ 3.2 · PYQ 2021-Jan [3] (b) · Descriptive · 4M · Pg 395

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం**TQ 3.3 · PYQ 2021-Dec [6] (b) · Descriptive · 4M · Pg 396 **5x అడిగారు****LEVEL I**
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం**

TQ 3.4 · MTP 2025-Dec S1 [1] (c) · Descriptive · 6M · Pg 397

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం****ఉపయోగం (Application)** provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- ఏర్పాట్లను వర్గీకరించడం సాధన చేయండి: ఉమ్మడిగా ఉన్న car/టీ దుకాణాన్ని అద్దెకిచ్చి ఆదాయం పంచుకుంటే → co-ownership, partnership కాదు (business లేదు, mutual agency లేదు); 12 మంది partners ఉన్న రెండు firms కలిసి joint venture profits పంచుకుంటే → Sec. 4/6 ప్రకారం association of persons గా పరిశీలించండి.
- లాభంలో వాటా తీసుకునే అప్పు ఇచ్చినవాడి వాస్తవాలకు (అప్పు తీరేవరకు 25% profit వాటా) Sec. 6 మినహాయింపును వర్తింపజేయండి: creditor కు వచ్చే contingent వాటా అతన్ని partner చేయదు.
- contractor/sub-contractor లేదా యజమాని-ఉద్యోగి వాస్తవాల్లో mutual agency లేదని చూపండి --- లాభాల ప్రకారం మారే చెల్లింపు పారితోషికం మాత్రమే; Sec. 6 సంచిత-వాస్తవాల పరీక్షతో ముగించండి.

CSQ 3.2 · PYQ 2026-Jan [3] (a) (ii) · Case Scenario · 2M · Pg 400	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 3.4 · PYQ 2026-Jan [3] (a) (iii) · Case Scenario · 2M · Pg 402	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 3.1 · PYQ 2021-Dec [4] (b) · Case Scenario · 6M · Pg 399 3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.3 · RTP 2026-Jan [15] · Case Scenario · --- · Pg 401	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 4: Partnership కు ఇతర సంస్థ రూపాలకు తేడాలు (Partnership Distinguished from Other Forms of Organisation)

P2-C4-U4.1-T04 · Topic 4: Partnership Distinguished from Other Forms of Organisation

మొదట చదవండి శీర్షిక 1.4 'Partnership Distinguished from Other Forms of Organisation' చదవండి --- partnership vs joint stock company, club, Hindu Undivided Family, co-ownership, association తేడాలు పట్టికలు.

గమనికలు

ఆధారాల వారీగా తేడాలు (SM పట్టికలు): partnership vs joint stock company, club, HUF, co-ownership, association — మార్కులు ఎన్ని ఉంటే అన్ని ఆధారాలు రాయండి; **club తో:** club ఆరోగ్యం, వినోదం వంటి హితకర ప్రయోజనాలను పెంచుతుంది, లాభాన్ని కాదు; సభ్యుడు ఇతర సభ్యులకు agent కాదు, club ఆస్తిలో అతనికి హక్కు లేదు; సభ్యత్వం మారినా club ఉనికి మారదు; **association తో:** association ఏదో సామాజిక కారణం నుంచి పుడుతుంది (charitable/religious society, mutual insurance, trade protection), లాభం సంపాదించి పంచుకునే ఉద్దేశం దానికి ఉండదు; ఇంకా firm ను Indian Partnership Act, 1932 శాసిస్తుంది, గరిష్ఠంగా 50 partners; HUF business ను Hindu Law శాసిస్తుంది, సభ్యుల సంఖ్యకు హద్దు లేదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 3 ప్రశ్నలు

- Partnership vs HUF కు కనీసం ఇవి పట్టుకోండి: ఏర్పడే విధానం (agreement vs status/పుట్టుక), అధికారం (ప్రతి partner firm ను కట్టుబడేలా చేస్తాడు vs Karta మాత్రమే), బాధ్యత (partners అందరిదీ అపరిమితం vs Karta ది మాత్రమే అపరిమితం), మరణం (firm dissolve అవుతుంది vs ప్రభావం ఉండదు), minor స్థానం, శాసించే చట్టం, వాటా (నిర్ణీతం vs మారుతూ ఉండేది).
- Partnership vs Joint Stock Company: separate legal entity లేదు vs ఉంది (Salomon v. Salomon), mutual agency ఉంది vs లేదు, అపరిమిత vs limited liability, వాటా బదిలీకి partners అందరి సమ్మతి కావాలి vs స్వేచ్ఛగా బదిలీ, registration ఐచ్ఛికం vs తప్పనిసరి, agreement ద్వారా dissolution vs perpetual succession, గరిష్ఠంగా 50 partners vs 200/అపరిమిత సభ్యులు.

- Partnership vs Co-ownership: partnership contract నుంచి మాత్రమే పుడుతుంది, co-ownership చట్టం పనితీరు వల్ల (వారసత్వం) కూడా రావచ్చు; co-owner ఇతరులకు agent కాడు; co-ownership లో profit-sharing ఉండాల్సిన అవసరం లేదు; co-owner ఇతరుల సమ్మతి లేకుండానే తన హక్కును బదిలీ చేయవచ్చు.
- ఇవి 2--6 మార్కుల 'distinguish between' ప్రశ్నలుగా వస్తాయి --- ఆధారాల వారీగా పట్టికలు సిద్ధం చేసుకుని, మార్కులు కోరినన్ని పొయింట్లు రాయండి.

TQ 4.1 • MTP 2019-Oct [3] (a) • Distinguish Between • 2M • Pg 403

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 4.2 • MTP 2022-Jun [3] (i) • Distinguish Between • 6M • Pg 405

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 4.3 • PYQ 2022-Nov [6] (b) • Distinguish Between • 4M • Pg 408

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

అంశం 5: Partnership రకాలు (Kinds of Partnerships)

P2-C4-U4.1-T05 • Topic 5: Kinds of Partnerships

మొదట చదవండి శీర్షిక 1.5 'Kinds of Partnerships' చదవండి --- partnership at will (Sec. 7), నిర్ణీత కాలపు partnership, particular partnership, general partnership, అలాగే Partnership Deed, దాని అంతర్విషయాల పేరా.

గమనికలు

నాలుగు రకాలు: కాల వ్యవధి దృష్ట్యా — partnership at will, నిర్ణీత కాలపు partnership; business విస్తృతి దృష్ట్యా — particular partnership, general partnership.

Partnership at will (Sec 7) — రెండు షరతులు, రెండూ తప్పనిసరి: (1) partnership కాల వ్యవధికి ఎలాంటి నిర్ణీత కాలం ఒప్పుకోకపోవడం, ఇంకా (2) partnership ను ముగించడం గురించి ఎలాంటి నిబంధన పెట్టకపోవడం; విడదీయాలనే తన ఉద్దేశాన్ని మిగతా partners అందరికీ రాతపూర్వకంగా తెలిపి ఏ partner అయినా దీన్ని dissolve చేయవచ్చు; నిర్ణీత కాలపు partnership ఆ కాలం ముగిసినా కొనసాగితే అది partnership at will అవుతుంది.

ఇతర రకాలు: నిర్ణీత కాలం: కాల వ్యవధిని contract నిర్ణయిస్తుంది — ఆ కాలం ముగియగానే అంతమవుతుంది; **particular partnership:** ఒకే సాహసం లేదా పని కోసం ఏర్పడుతుంది — agreement కు లోబడి, ఆ సాహసం పూర్తవగానే dissolve అవుతుంది; **general partnership:** business ను సాధారణ రూపంలో చేపట్టేలా ఏర్పడుతుంది — బాధ్యత ఒకే సాహసానికి పరిమితం కాదు (particular partnership, LLP తో పోల్చండి).

Partnership deed — అర్థం, లాంఛనాలు: partners పరస్పర సంబంధానికి సంబంధించిన నిబంధనలు, షరతులు ఉన్న రాతపూర్వక పత్రం; ప్రత్యేక లాంఛనాలేవీ అవసరం లేదు — agreement నోటిమాటగా గానీ రాతపూర్వకంగా గానీ ఉండవచ్చు, కానీ భవిష్యత్ వివాదాలు రాకుండా ఉండాలంటే రాత మంచిది; deed ను

జాగ్రత్తగా draft చేసి Stamp Act, 1899 ప్రకారం తప్పనిసరిగా stamp చేయాలి; partnership లో స్థిరాస్తి ఉంటే ఆ పత్రం రాతపూర్వకంగా ఉండి, stamp అయి, Registration Act కింద register కూడా తప్పనిసరిగా కావాలి.

Deed లోని పన్నెండు అంశాలు: (1) firm పేరు (2) partners అందరి పేర్లు (3) business స్వరూపం, ప్రదేశం (4) ప్రారంభ తేదీ (5) కాల వ్యవధి (6) ప్రతి partner capital వాటా (7) లాభ విభజన నిష్పత్తి (8) partner ప్రవేశం, retirement (9) capital, drawings, అప్పుల మీద వడ్డీ రేట్లు (10) dissolution నాడు లెక్కల పరిష్కారం (11) partners కు ఇవ్వబడ్డ జీతాలు/commission (12) విధి ఉల్లంఘన లేదా fraud కారణంగా partner ను బహిష్కరించడం — firm తన అవసరాల ప్రకారం నిబంధనలు చేర్చవచ్చు, తీసివేయవచ్చు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 5 ప్రశ్నలు

- Partnership at will (Sec. 7): (i) కాల వ్యవధికి నిర్ణీత కాలం ఒప్పుకోకపోతే, (ii) partnership ను ముగించడం గురించి నిబంధన పెట్టకపోతే — ఈ రెండూ ఉన్నప్పుడే ఇది ఉంటుంది; ఏ partner అయినా మిగతా అందరికీ రాతపూర్వక notice ఇచ్చి dissolve చేయవచ్చు; నిర్ణీత కాలపు partnership కాలం ముగిసాక కొనసాగితే partnership at will అవుతుంది.
- రాయబడిన నిర్వచనాలు: నిర్ణీత కాలపు partnership (కాల వ్యవధిని contract నిర్ణయిస్తుంది, ఆ కాలం ముగియగానే అంతమవుతుంది); particular partnership (ఒకే సాహసం/పని కోసం, అది పూర్తవగానే dissolve); general partnership (business ను సాధారణ రూపంలో చేపట్టేలా --- బాధ్యత ఒకే సాహసానికి పరిమితం కాదు).
- partnership deed లోని 12 అంశాల జాబితాను కంఠస్థం చేయండి (firm name, partners పేర్లు, business స్వరూపం, ప్రదేశం, ప్రారంభ తేదీ, కాల వ్యవధి, capital వాటా, లాభ విభజన నిష్పత్తి, ప్రవేశం/retirement, capital/drawings/అప్పుల మీద వడ్డీ రేట్లు, dissolution నాడు పరిష్కారం, జీతాలు/commission, బహిష్కరణ నిబంధన), ఇంకా draft చేసే విషయాలు --- రాత తప్పనిసరి కాదు, Stamp Act, 1899 ప్రకారం stamp, స్థిరాస్తి ఉంటే register.

TQ 5.1 · PYQ 2020-Nov [3] (a) (i) · Descriptive · 2M · Pg 409	3× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	సులభం
TQ 5.2 · PYQ 2021-Jan [3] (a) (i) · Descriptive · 2M · Pg 410	4× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	సులభం
TQ 5.3 · PYQ 2022-May [3] (a) (i) · Descriptive · 2M · Pg 410	4× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	సులభం
TQ 5.4 · MTP 2022-Nov S1 [6] (ii) · Descriptive · 4M · Pg 411	4× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	సులభం
TQ 5.6 · RTP 2026-May [17] (d) · Descriptive · --- · Pg 413		LEVEL I స్మరణ (Remembering)	సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- partnership deed అంటే ఏమిటో వివరించండి (partners పరస్పర సంబంధాలను శాసించే నిబంధనల రాతపూర్వక పత్రం), తప్పనిసరి కాకపోయినా రాత ఎందుకు మంచిదో (భవిష్యత్ వివాదాలు తప్పుతాయి, సాక్ష్య విలువ), దాని ప్రాముఖ్యత ఏమిటో చెప్పండి --- 'meaning + significance + contents' కలిపిన 7 మార్కుల ప్రశ్న ఆశించండి.

- లాంఛనాల అవసరాల గురించి తర్కించగలగాలి: partnership agreement కు ప్రత్యేక లాంఛనాలేవీ అవసరం లేదు (నోటిమాట లేదా రాత), కానీ deed ను Stamp Act, 1899 కింద తప్పనిసరిగా stamp చేయాలి; partnership లో స్థిరాస్తి ఉంటే ఆ పత్రం రాతపూర్వకంగా ఉండి, stamp అయి, Registration Act కింద register తప్పనిసరిగా కావాలి.

TQ 5.5 · MTP 2025-May S2 [5] (b) · Descriptive · 7M · Pg 412

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 6: Partners రకాలు (Types of Partners)

P2-C4-U4.1-T06 · Topic 6: Types of Partners

మొదట చదవండి శీర్షిక 1.6 'Types of Partners' చదవండి --- active/ostensible, sleeping/dormant, nominal, లాభాల్లో మాత్రమే partner, sub-partner, incoming, outgoing, ఇంకా partner by holding out (Sec. 28).

గమనికలు

ఎనిమిది రకాలు: active/actual/ostensible, sleeping/dormant, nominal, లాభాల్లో మాత్రమే partner, sub-partner, incoming, outgoing/retiring, partner by holding out (Sec 28).

Active/sleeping/nominal: active (ostensible): agreement ప్రకారం business ను చురుకుగా నడిపే partner — సాధారణ క్రమంలోని అన్ని పనులకు మిగతావారికి agent; retirement తర్వాతి పనుల బాధ్యత నుంచి తప్పించుకోవాలంటే తప్పనిసరిగా public notice ఇవ్వాలి; **sleeping (dormant):** agreement ప్రకారం partner అయినా చురుకైన పాత్ర తీసుకోనివాడు — profits, losses పంచుకుంటాడు, firm అన్ని పనులకు third parties కు బాధ్యుడు అవుతాడు, కానీ retirement నాడు public notice అవసరం లేదు; **nominal:** నిజమైన హక్కులే లేకుండా తన పేరును మాత్రమే ఇస్తాడు — capital లేదు, profits లో వాటా లేదు, నిర్వహణలో పాత్ర లేదు, అయినా firm అన్ని పనులకు third parties కు బాధ్యుడు (లాభం రాని nominal partner మీద creditor దావా నెగ్గుతుంది).

లాభాల్లో మాత్రమే/sub/incoming/outgoing: partner in profits only: నష్టాల బాధ్యత లేకుండా profits పంచుకుంటాడు — అయినా firm అన్ని పనులకు third parties కు బాధ్యుడు; **sub-partner:** ఒక partner తన సొంత వాటాను పంచుకోవడానికి ఒప్పుకున్న బయటి వ్యక్తి — అతనికి firm మీద హక్కులూ లేవు, firm అప్పుల బాధ్యతా లేదు; **incoming:** ఉన్న partners అందరి సమ్మతితో చేరినవాడు — తాను చేరకముందు firm చేసిన ఏ పనికి బాధ్యుడు కాడు; **outgoing (retiring):** తన retirement కు public notice ఇచ్చేవరకు firm అన్ని పనులకు third parties కు బాధ్యుడిగానే ఉంటాడు.

Partner by holding out — Sec 28 (estoppel): ఎవరైనా తనను తాను partner గా చూపుకున్నా, లేదా తనను partner గా చూపడాన్ని తెలిసీ ఒప్పుకున్నా (నిజానికి అతను partner కాకపోయినా), ఆ చూపును నమ్మి firm కు credit ఇచ్చిన ప్రతి ఒక్కరికీ అతను partner లాగే బాధ్యుడు అవుతాడు; మోసపూరిత ఉద్దేశాన్ని నిరూపించాల్సిన అవసరం లేదు, ఎవరి ముందు ఆ చూపు జరిగిందో, ఎవరు దాని మీద నడుచుకున్నారో ఆ వ్యక్తి మాత్రమే ఈ బాధ్యతను అమలు చేయించగలడు — partner అని పరిచయం చేయబడి మౌనంగా

ఉండిపోయిన manager, credit మీద TV sets ఇచ్చిన వ్యాపారికి బాధ్యుడని తీర్పు వచ్చింది.

Retire అయిన partner కు విస్తరణ: సరైన public notice ఇవ్వకుండా retire అయిన పూర్వ partner కు కూడా Sec 28 వర్తిస్తుంది — S retire అయ్యాడు కానీ firm letterheads మీద అతని పేరు కొనసాగుతోంది: అతన్ని partner అని నమ్మి అప్పు ఇచ్చిన creditors కు S partner by holding out గా బాధ్యుడు; జవాబు నిర్మాణం — Sec 28 షరతులు → చూపు/public notice ఇవ్వకపోవడం → ఆ నమ్మకంతో ఇచ్చిన credit → బాధ్యత.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- partner by holding out / estoppel (Sec. 28) ను వివరించండి: తనను తాను partner గా చూపుకున్న, లేదా తనను partner గా చూపడాన్ని తెలిసి ఒప్పుకున్న వ్యక్తి, ఆ చూపును నమ్మి firm కు credit ఇచ్చిన ప్రతి ఒక్కరికీ partner లాగే బాధ్యుడు; మోసపూరిత ఉద్దేశాన్ని నిరూపించాల్సిన అవసరం లేదు, ఎవరి ముందు ఆ చూపు జరిగిందో ఆ వ్యక్తి మాత్రమే ఈ బాధ్యతను అమలు చేయించగలడు.
- retire అయిన partners కు ఉన్న విస్తరణను గుర్తుంచుకోండి: public notice ఇవ్వకుండా retire అయిన partner, అతను ఇంకా partner అనే నమ్మకంతో అప్పు ఇచ్చిన creditors కు holding out ద్వారా బాధ్యుడిగానే ఉంటాడు.

TQ 6.1 • PYQ 2025-Jan [5] (b) (i) • Descriptive • 2M • Pg 413	2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 6.2 • PYQ 2025-Jan [5] (b) (i) • Descriptive • 4M • Pg 414	3× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- nominal-partner దావాలను సాధన చేయండి (profits పంచుకోని nominal partner మీద creditor దావా వేస్తే): లాభంలో వాటా లేకపోయినా firm అన్ని పనులకు third parties కు అతను బాధ్యుడే అని ముగించండి.
- notice లేని retirement వాస్తవాలకు Sec. 28 ను వర్తింపజేయండి (retire అయిన partner పేరు ఇంకా letterhead మీద ఉంది, supplier అతన్ని partner అని నమ్మి వ్యవహరించాడు): అతను partner by holding out గా బాధ్యుడు; నిర్మాణం — Sec. 28 షరతులు → చూపు/public notice ఇవ్వకపోవడం → ఆ నమ్మకంతో ఇచ్చిన credit → బాధ్యత.

CSQ 6.1 • RTP 2022-Nov [10] • Case Scenario • --- • Pg 415	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 6.2 • PYQ 2025-Sep [5] (b) (i) • Case Scenario • 3M • Pg 416	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి — ఈ ముద్రణలో ప్రశ్నలు లేవు

- Nominal partner: నిజమైన హక్కిదీ లేకుండా firm కు తన పేరును ఇస్తాడు --- capital లేదు, profits లో వాటా లేదు, నిర్వహణలో పాత్ర లేదు, కానీ firm అన్ని పనులకు third parties కు బాధ్యుడు.
- ప్రతి రకానికీ బాధ్యత పాయింట్లతో కలిపి ఒక్క వరుస నిర్వచనాలు సిద్ధంగా ఉంచుకోండి: sleeping/dormant (profits, losses పంచుకుంటాడు, third parties కు బాధ్యుడు, retirement నాడు public notice అవసరం లేదు), partner in

profits only, sub-partner (firm మీద హక్కులూ లేవు, firm కు బాధ్యతా లేదు), incoming (చేరకముందు పనులకు బాధ్యుడు కాదు), outgoing (retirement public notice ఇచ్చేవరకు బాధ్యుడు).

విభాగం 4.2: Partners మధ్య సంబంధాలు (Relations of Partners)

Relations of Partners

P2-C4-U4.2 · ప్రాముఖ్యత A · అధ్యాయంలో Rank 1 · వర్గం A · అధ్యాయం ప్రశ్నల్లో 54.8% · 57 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Partners మధ్య పరస్పర సంబంధం (Relation of Partners to One Another)

P2-C4-U4.2-T01 · Topic 1: Relation of Partners to One Another

మొదట చదవండి 'Relation of Partners to One Another' శీర్షిక 2.1 చదవండి: సాధారణ విధులు (Sec. 9), fraud కు indemnity (Sec. 10), contract ద్వారా హక్కులు/విధులు (Sec. 11), వ్యాపార నిర్వహణ (Sec. 12), పరస్పర హక్కులు, బాధ్యతలు (Sec. 13).

గమనికలు

Sec 9 (సాధారణ విధులు): వ్యాపారాన్ని అందరికీ గరిష్ట ఉమ్మడి లాభం కలిగేలా నడపాలి, firm కు సంబంధించిన ప్రతి విషయం గురించి ఏ partner కైనా లేదా అతని legal representatives కైనా నిజమైన ఖాతాలు, పూర్తి సమాచారం ఇవ్వాలి, utmost good faith పాటించాలి; **Sec 10:** వ్యాపార నిర్వహణలో fraud చేసిన partner ఆ నష్టాన్ని firm కు పూడ్చాలి; **Sec 11:** పరస్పర హక్కులు/విధులు contract ద్వారా నిర్ణయించవచ్చు (express గా లేదా వ్యవహార క్రమం వల్ల implied గా), అందరి సమ్మతితో మార్చవచ్చు — partner గా ఉన్నంత కాలం వేరే వ్యాపారం చేయకూడదని చెల్లుబాటుయ్యే షరతు పెట్టవచ్చు, Sec 27, Contract Act ఉన్నప్పటికీ.

Sec 12 (వ్యాపార నిర్వహణ, contract కు లోబడి): (a) ప్రతి partner వ్యాపార నిర్వహణలో పాల్గొనవచ్చు; (b) తన విధులను శ్రద్ధగా నిర్వహించే బాధ్యత ఉంటుంది; (c) సాధారణ విషయాలు మెజారిటీతో తేలుతాయి (good faith తో, ప్రతి partner ను విని), కానీ వ్యాపార స్వభావంలో మార్పు partners అందరి సమ్మతి లేకుండా చేయకూడదు; (d) active అయినా sleeping అయినా ప్రతి partner firm పుస్తకాలను (bona fide గా) చూడవచ్చు, పరిశీలించవచ్చు, నకలు తీయవచ్చు; (e) partner మరణిస్తే అతని వారసులు/legal representatives లేదా వారి అధీకృత agents పుస్తకాలను చూడవచ్చు, పరిశీలించవచ్చు, నకలు తీయవచ్చు.

Sec 13 (పరస్పర హక్కులు, బాధ్యతలు — అన్నీ contract కు లోబడి): (a) వ్యాపారంలో పాల్గొన్నందుకు వేతనం లేదు (agreement ద్వారా లేదా firm లో కొనసాగుతున్న ఆచారం ద్వారా మాత్రమే క్లెయిం చేయవచ్చు); (b) profits లో సమాన వాటా, losses లో సమాన భరణం; (c) capital మీద వడ్డీ profits లోంచి మాత్రమే చెల్లించాలి; (d) ఒప్పుకున్న capital కు మించి ఇచ్చిన advances మీద @ 6% p.a. వడ్డీ — ఇది dissolution తర్వాత కూడా చెల్లింపు వరకు నడుస్తుంది, కానీ capital మీద వడ్డీ dissolution నాడు ఆగిపోతుంది; (e) వ్యాపారం సాధారణ, సరైన నిర్వహణలో చేసిన చెల్లింపులు/బాధ్యతలకు, firm ను నష్టం నుంచి కాపాడటానికి

చేసిన వివేకవంతమైన అత్యవసర చర్యలకు firm partner కు indemnify చేస్తుంది; (f) వ్యాపార నిర్వహణలో తన ఉద్దేశపూర్వక నిర్లక్ష్యం వల్ల కలిగిన నష్టానికి partner firm కు indemnify చేస్తాడు.

ఉచ్చు: deed మౌనంగా ఉంటే profit-sharing సమానమని ఊహిస్తారు, capital contributions అసమానంగా ఉన్నా సరే — profit ratio కు, capital ratio కు సంబంధం లేదు; వాటాలు అసమానమని నిరూపించే భారం అలా చెప్పే పక్షం మీదే ఉంటుంది.

Sec 18 ద్వంద్వ స్వభావం: partner ఆచరణలో principal, agent రెండింటి స్వభావాన్నీ కలిగి ఉంటాడు — ఉమ్మడి వ్యవహారంలో తన కోసం తాను చేసినంత వరకు principal, తన partners కోసం చేసినంత వరకు agent; సాధారణ agent లా కాకుండా partnership మొత్తం ఆస్తి, వ్యాపారం, బాధ్యతల్లో అతనికి ఇతర partners తో community of interest ఉంటుంది.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 12 హక్కులు: వ్యాపారంలో పాల్గొనడం; సంప్రదింపు --- సాధారణ విషయాలు మెజారిటీతో, వ్యాపార స్వభావ మార్పుకు అందరి సమ్మతి; పుస్తకాలు చూడటం/పరిశీలించడం/నకలు తీయడం; partner మరణిస్తే వారసులకు పుస్తకాలు చూసే హక్కు.
- Sec. 13 జాబితా: వేతనం లేదు; profits/losses సమానం; capital మీద వడ్డీ profits లోంచి మాత్రమే; advances మీద @ 6% p.a. వడ్డీ; firm partner కు indemnify చేస్తుంది [13(e)]; ఉద్దేశపూర్వక నిర్లక్ష్యానికి partner firm కు indemnify చేస్తాడు [13(f)]. అన్నీ 'subject to contract between the partners'.

TQ 1.1 • PYQ 2023-Jun [6] (b) • Descriptive • 4M • Pg 419

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

TQ 1.4 • PYQ 2026-Jan [5] (b) (i) • Descriptive • 4M • Pg 422

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- రెండు వైపుల indemnity ను వివరించండి: Sec. 13(e) (సాధారణ, సరైన నిర్వహణ + వివేకవంతుని అత్యవసర చర్యలు) vs Sec. 13(f)/Sec. 10 (ఉద్దేశపూర్వక నిర్లక్ష్యం, fraud).
- 'partner embraces the character of both principal and agent' (Sec. 18) ను ఒంటబట్టించుకోండి: తన కోసం principal, co-partners కోసం agent; సాధారణ agent లా కాకుండా అతనికి community of interest ఉంటుంది.
- ఉచ్చు: capital contributions అసమానంగా ఉన్నా profit share సమానమని ఊహిస్తారు.

TQ 1.2 • PYQ 2025-May [1] (c) (ii) {C} • Descriptive • 6M • Pg 421

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 1.3 • MTP 2025-Dec S1 [5] (b) • Descriptive • 7M • Pg 421

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 3 ప్రశ్నలు

- Sec. 12(c) సాధన చేయండి: రోజువారీ విభేదాలు మెజారిటీతో; వ్యాపార స్వభావ మార్పుకు (లేదా ఒప్పుకున్న ఆంక్షలకు) ఏకగ్రీవ సమ్మతి కావాలి --- provision → facts → conclusion.
- Sec. 13(a)/(b)/(d) సాధన చేయండి: deed మౌనంగా ఉంటే వేతన claims తీరస్కరించండి, capital అసమానమైనా profit sharing సమానమని ఊహించండి, capital కు మించిన advances మీద 6% p.a. ఇవ్వండి.

CSQ 1.1 · MTP 2024-Apr [3] · Case Scenario · 7M · Pg 424	3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.2 · RTP 2024-Jun [13] · Case Scenario · --- · Pg 425	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.3 · RTP 2025-May [13] · Case Scenario · --- · Pg 425		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 2: Partnership ఆస్తి — Partnership Property (Section 14)

P2-C4-U4.2-T02 · Topic 2: Partnership Property (Section 14)

మొదట చదవండి 'Partnership Property' శీర్షిక 2.2 చదవండి — Sec. 14 (firm ఆస్తిలో ఏమేమి వస్తాయి, goodwill) ఇంకా Sec. 15 (firm ఆస్తిని firm ప్రయోజనాలకు మాత్రమే వాడటం).

గమనికలు

Sec 14 — firm ఆస్తి (వ్యతిరేక agreement లేకపోతే): (i) contribution గా common stock లోకి తెచ్చిన అన్ని ఆస్తులు, హక్కులు, ప్రయోజనాలు; (ii) firm చేత లేదా firm కోసం, లేదా firm వ్యాపార ప్రయోజనాల కోసం వ్యాపార క్రమంలో సంపాదించిన లేదా కొన్న అన్ని ఆస్తులు, హక్కులు, ప్రయోజనాలు; (iii) వ్యాపార goodwill.

Goodwill (SM): “the value of the reputation of a business house in respect of profits expected in future over and above the normal level of profits earned by undertaking belonging to the same class of business”; ఇది firm ఆస్తిలో భాగం, విడిగా గానీ ఇతర assets తో కలిపి గానీ అమ్మవచ్చు; dissolution సమయంలో (వ్యతిరేక agreement లేకపోతే) ప్రతి partner అందరి ప్రయోజనం కోసం goodwill ను అమ్మించవచ్చు; నిర్దిష్ట కాలంలో/స్థానిక పరిధిలో partner ఇలాంటి వ్యాపారం చేయకూడదని కొనుగోలుదారు agreement తీసుకోవచ్చు — సహేతుకమైతే Sec 27, Contract Act ఉన్నా అది చెల్లుతుంది.

ఉద్దేశ పరీక్ష: ఒక ఆస్తి firm ఆస్తా కాదా అన్నది చివరికి partners నిజమైన ఉద్దేశం/agreement మీదే ఆధారపడుతుంది — partner సొంత ఆస్తిని firm వ్యాపారానికి వాడినంత మాత్రాన agreement లేకుండా అది firm ఆస్తి కాదు; అలాగే firm డబ్బుతో firm చేత లేదా firm కోసం కొన్న ఆస్తి Sec 14 కిందకు వస్తుంది; partners agreement ద్వారా (good faith లో అయితే చెల్లుతుంది) ఒక partner ప్రత్యేక ఆస్తిని partnership ఆస్తిగా మార్చవచ్చు — క్రమం: ఎవరి డబ్బు, నిజమైన ఉద్దేశం, ఆ తర్వాత Sec 14 ఊహ.

Sec 15 (వినియోగం): firm ఆస్తిని firm ప్రయోజనాల కోసం మాత్రమే ఉంచి వాడాలి; firm కొనసాగుతున్నంత కాలం ఏ partner కూ నిర్దిష్ట firm assets మీద యాజమాన్య హక్కు ఉండదు — తన లాభాల వాటా పొందే

హక్కు, assets అన్నీ partnership ప్రయోజనాలకే వాడేలా చూసుకునే హక్కు మాత్రమే ఉంటాయి; firm ఆస్తిని వ్యక్తిగత ప్రయోజనానికి వాడిన partner firm కు లెక్క చెప్పాలి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 14 కింద firm ఆస్తిలోని మూడు అంశాలు గుర్తుపెట్టుకోండి: (i) common stock లోకి తెచ్చిన ఆస్తి, (ii) firm చేత/firm కోసం లేదా వ్యాపార క్రమంలో సంపాదించిన ఆస్తి, (iii) వ్యాపార goodwill.
- Goodwill నిర్వచనం: అదే తరహా వ్యాపారాల సాధారణ లాభాలకు మించి భవిష్యత్తులో ఆశించే లాభాల విషయంలో ఒక వ్యాపార ప్రతిష్ఠ విలువ; dissolution సమయంలో ప్రతి partner దాన్ని అమ్మాలని పట్టుబట్టవచ్చు, కొనుగోలుదారు Sec. 27, Contract Act ఉన్నా సహేతుక restraint covenant తీసుకోవచ్చు.

TQ 2.1 • PYQ 2019-Nov [3] (Or) (a) (ii) • Descriptive • 2M • Pg 426 asked

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

TQ 2.2 • PYQ 2026-Sep [1] (c) {C} • Descriptive • 3M • Pg 427

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 15 సన్నివేశాలు సాధన చేయండి: firm ఆస్తిని firm ప్రయోజనాలకు మాత్రమే ఉంచి వాడాలి --- firm assets/సరుకులను వ్యక్తిగత ప్రయోజనానికి వాడిన partner firm కు లెక్క చెప్పాలి.
- సమాధాన నిర్మాణం: Sec. 14/15 నియమం చెప్పండి, facts మీద partners నిజమైన ఉద్దేశాన్ని పరీక్షించండి, ముగించండి.

CSQ 2.2 • PYQ 2026-May [3] (a) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 429

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- ఉద్దేశం vs డబ్బు మూలం విడదీయండి: partner సొంత పేరు మీద కొన్నా firm డబ్బుతో చెల్లిస్తే అది firm ఆస్తిగా ఊహిస్తారు; partner సొంత ఆస్తిని firm వ్యాపారానికి వాడినంత మాత్రాన కాదు.
- క్రమంలో చేయండి: ఎవరి డబ్బు వాడారో గుర్తించండి, తర్వాత partners నిజమైన ఉద్దేశం/agreement, ఆ తర్వాత Sec. 14 ఊహను వర్తింపజేసి asset ఎవరిదో నిర్ణయించండి (ఉదా. firm నిధులతో కొన్న shares).

CSQ 2.1 • MTP 2025-Apr S1 [3] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 428

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

అంశం 3: Partners ఆర్జించిన వ్యక్తిగత లాభం — Personal Profit Earned by Partners (Section 16)

P2-C4-U4.2-T03 · Topic 3: Personal Profit Earned by Partners (Section 16)

మొదట చదవండి Sec. 16 మీద శీర్షిక 2.3 చదవండి: firm లావాదేవీల నుంచి వచ్చే వ్యక్తిగత లాభాలకు లెక్క చెప్పే విధి, firm ఆస్తి/పేరు/వ్యాపార సంబంధాల వాడకం, ఇంకా పోటీ వ్యాపార లాభాలు (sugar-refining, salt-import ఉదాహరణలతో).

గమనికలు

Sec 16 (contract కు లోబడి): (a) firm లావాదేవీ నుంచి, లేదా firm ఆస్తి, వ్యాపార సంబంధాలు, పేరు వాడకం నుంచి partner తనకు ఏదైనా లాభం పొందితే, దానికి లెక్క చెప్పే ఆ మొత్తాన్ని firm కు చెల్లించాలి; (b) firm వ్యాపారం లాంటిదే, దానితో పోటీపడే వ్యాపారం అతను నడిపితే, ఆ వ్యాపారంలో వచ్చిన లాభాలన్నిటికీ లెక్క చెప్పి firm కు చెల్లించాలి.

SM ఉదాహరణలు: sugar-refining firm — కొనుగోళ్ల బాధ్యత ఉన్న partner తన సొంత చక్కెర నిల్వను చెప్పకుండా firm కు అమ్మాడు: 16(a) కింద ఆ లాభానికి లెక్క చెప్పాల్సిందే; salt-import firm — partner అదే రకమైన salt లావాదేవీలను తన సొంత ఖాతాలో చేశాడు: 16(b) కింద ఆ లాభాలకు లెక్క చెప్పే బాధ్యత ఉంటుంది.

గమనికలు: ఈ విధి utmost good faith (Sec 9) నుంచి వస్తుంది; రెండు భాగాలూ 'subject to contract between the partners' కాబట్టి partners వేరేలా ఒప్పుకోవచ్చు; పోటీ లేని వేరే వ్యాపార లాభాలను అప్పగించాల్సిన అవసరం లేదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 16 రెండు భాగాలనూ వివరించండి: (a) firm లావాదేవీ నుంచి లేదా firm ఆస్తి, వ్యాపార సంబంధాలు, firm name వాడకం నుంచి వచ్చిన లాభానికి లెక్క చెప్పి firm కు చెల్లించాలి; (b) అదే తరహా పోటీ వ్యాపార లాభాలనూ అప్పగించాలి.
- ఈ నియమం 'subject to contract between the partners' అని గుర్తుంచుకోండి --- partners వేరేలా ఒప్పుకోవచ్చు; దీన్ని utmost good faith విధితో (Sec. 9) కలిపి చూడండి.

TQ 3.1 · PYQ 2019-Jun [3] (Or) (a) (ii) · Descriptive · 2M · Pg 430 asked

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- క్లాసిక్ నమూనా సాధన చేయండి: కొనుగోళ్ల బాధ్యత ఉన్న partner తన సొంత goods ను రహస్యంగా firm కు సరఫరా చేయడం (sugar ఉదాహరణ) --- Sec. 16(a) కింద ఆ రహస్య లాభానికి లెక్క చెప్పాలి.
- Firm తో పోటీపడే సమాంతర వ్యాపారం partner నడిపితే, Sec. 16(b) కింద ఆ లాభాలకు లెక్క చెప్పాలని నిర్ణయించండి; వ్యాపారం పోటీ కానిదైతే బాధ్యత లేదు.

CSQ 3.1 · RTP 2024-Jun [16] · Case Scenario · --- · Pg 430

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 4: Firm లో మార్పు తర్వాత partners హక్కులు, విధులు — Rights and Duties of Partners After a Change in the Firm (Section 17)

P2-C4-U4.2-T04 · Topic 4: Rights and Duties of Partners After a Change in the Firm (Section 17)

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 4.2 లోని §2.4 చదవండి: firm constitution మారే నాలుగు మార్గాలు, ఇంకా Section 17 లోని మూడు భాగాలు.

గమనికలు

మార్పు జరిగే నాలుగు మార్గాలు: కొత్త partner లేదా partners వస్తారు; మరణం లేదా retirement ద్వారా కొందరు partners వెళ్ళిపోతారు; firm మొదట ఏర్పడిన ప్రయోజనం కాకుండా **వేరే వ్యాపారం** చేస్తుంది; లేదా firm కు నిర్ణయించిన **గడువు ముగిసిన తర్వాత** వ్యాపారం కొనసాగిస్తుంది.

Section 17, partners మధ్య contract కు లోబడి: (a) **firm లో మార్పు తర్వాత** — పునర్వ్యవస్థీకృత firm లో partners పరస్పర హక్కులు, విధులు వీలైనంత వరకు మార్పుకు ముందు ఎలా ఉన్నాయో అలాగే ఉంటాయి; (b) **గడువు ముగిసిన తర్వాత** — నిర్ణీత కాలానికి ఏర్పడిన firm ఆ కాలం తర్వాత కొనసాగితే, partnership at will లక్షణాలకు అనుగుణంగా ఉన్నంత వరకు పరస్పర హక్కులు, విధులు ముందులాగే ఉంటాయి; (c) **అదనపు వ్యవహారాలు చేపట్టినప్పుడు** — ఆ ఇతర వ్యాపారం విషయంలో పరస్పర హక్కులు, విధులు అసలు వ్యాపారం విషయంలో ఉన్నట్టే ఉంటాయి.

కీలక పదాలు: 'subject to contract between the partners' — Section 17 default ను మాత్రమే ఇస్తుంది, కాబట్టి partners మధ్య express agreement దాన్ని పక్కకు నెడుతుంది.

అంశం 5: Third parties తో partners సంబంధం (Relation of Partners to Third Parties)

P2-C4-U4.2-T05 · Topic 5: Relation of Partners to Third Parties

మొదట చదవండి శీర్షిక 2.5 చదవండి: Sec. 18 (partner firm కు agent), Sec. 19 (implied authority, చట్టబద్ధ మినహాయింపులు), Sec. 22 (firm ను బద్ధం చేసే చర్య విధానం), Sec. 20 (విస్తరణ/పరిమితి), Sec. 21 (అత్యవసర అధికారం).

గమనికలు

Sec 18: ఈ Act కు లోబడి, firm వ్యాపార ప్రయోజనం కోసం partner firm కు agent — ఈ నియమం firm

వ్యాపారం కోసం చేసిన చర్యలకే వర్తిస్తుంది, partners మధ్య వ్యవహారాలకు కాదు.

Implied authority [Secs 19(1), 22]: ఒక partner చర్య firm ను బద్ధం చేస్తుంది — (1) అది firm నడిపే రకమైన వ్యాపారానికి సంబంధించినదైతే, (2) అలాంటి వ్యాపారంలో మామూలు పద్ధతిలో చేసినదైతే, (3) firm name తో లేదా firm ను బద్ధం చేసే ఉద్దేశాన్ని తెలిపే/సూచించే రీతిలో చేసినదైతే.

Sec 19(2) — ఎనిమిది చట్టబద్ధ మినహాయింపులు (వ్యాపార ఆచారం/రివాజు లేకపోతే): (a) firm వివాదాన్ని arbitration కు పంపడం; (b) firm తరపున తన సొంత పేరు మీద bank account తెరవడం; (c) firm ఏ claim నైనా రాజీ చేయడం లేదా వదులుకోవడం; (d) firm తరపున దాఖలు చేసిన suit ను ఉపసంహరించడం; (e) firm మీద suit లో బాధ్యతను అంగీకరించడం; (f) firm కోసం స్థిరాస్తి కొనడం; (g) firm స్థిరాస్తిని బదిలీ చేయడం; (h) firm తరపున partnership లోకి ప్రవేశించడం.

పరిధి వ్యాపారాన్ని బట్టి మారుతుంది: సాధారణ వాణిజ్య/trading firm లో partner firm ఆస్తిని pledge చేయవచ్చు లేదా అమ్మవచ్చు, firm కోసం goods కొనవచ్చు, డబ్బు అప్పు తీసుకోవచ్చు, contract చేసి అప్పులు చెల్లించవచ్చు, firm name తో promissory notes, bills, cheques draw/make/sign/endorse చేయవచ్చు; కానీ solicitor-firm partner firm name తో promissory note రాస్తే co-partners బద్ధులు కారు — negotiable instruments solicitors సాధారణ వ్యాపారం కాదు.

Sec 20: implied authority ను partners అందరి సమ్మతితో మాత్రమే విస్తరించవచ్చు లేదా పరిమితం చేయవచ్చు; ప్రైవేటు పరిమితి third party ని ప్రభావితం చేసేది (1) ఆ పరిమితి అతనికి తెలిస్తే, లేదా (2) తాను partner తో వ్యవహరిస్తున్నానని అతనికి తెలియకపోతే మాత్రమే — కాబట్టి trading firm partner పరిమితిని మించి firm name తో అప్పు తీసుకుంటే, అది తెలియని lender కు firm తప్పనిసరిగా తిరిగి చెల్లించాలి. **Sec 21 (అత్యవసరం):** firm ను నష్టం నుంచి కాపాడటానికి సాధారణ వివేకం ఉన్న వ్యక్తి తన సొంత విషయంలో చేసి అన్ని పనులనూ partner చేయవచ్చు; అలాంటి చర్యలు firm ను బద్ధం చేస్తాయి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Implied authority [Secs. 19(1), 22]: firm నడిపే రకమైన వ్యాపారాన్ని మామూలు పద్ధతిలో నడపడానికి, firm name తో లేదా firm ను బద్ధం చేసే ఉద్దేశాన్ని సూచించేలా చేసిన చర్య.
- Sec. 19(2) లోని ఎనిమిది మినహాయింపులు గుర్తుపెట్టుకోండి: వివాదాన్ని arbitration కు పంపడం; సొంత పేరు మీద bank account తెరవడం; claim ను రాజీ చేయడం/వదులుకోవడం; suit ఉపసంహరించడం; suit లో బాధ్యత అంగీకరించడం; స్థిరాస్తి కొనడం; స్థిరాస్తి బదిలీ; firm తరపున partnership లోకి ప్రవేశించడం.

TQ 5.1 • PYQ 2021-Jul [3] (a) • Descriptive • 6M • Pg 431

LEVEL I

స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- పరిధి వ్యాపారాన్ని బట్టి మారుతుందని వివరించండి: trading firm partner అప్పు తీసుకోవచ్చు, firm goods ను pledge/అమ్మవచ్చు, negotiable instruments లో వ్యవహరించవచ్చు; solicitor-firm partner promissory note మీద firm ను బద్ధం చేయలేడు.

- Sec. 20 ఉచ్చు: ప్రైవేటు పరిమితి third party ని బద్ధం చేసింది — అది అతనికి తెలిస్తే, లేదా తాను partner తో వ్యవహరిస్తున్నానని తెలియకపోతే మాత్రమే.

TQ 5.2 • PYQ 2025-May [5] (b) • Descriptive • 7M • Pg 433	3× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 5.3 • PYQ 2026-Sep [5] (b) • Descriptive • 7M • Pg 434		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
CSQ 5.4 • PYQ 2023-Dec [3] (a) • Case Scenario • 6M • Pg 437	2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 5 ప్రశ్నలు

- అప్పు సన్నివేశాలు సాధన చేయండి: trading-firm partner firm name తో అప్పు తీసుకుని దుర్వినియోగం చేయడం --- పరిమితి తెలియని lender కు firm బాధ్యత (Secs. 19, 20, 22); partner సొంత పేరు మీద లేదా మామూలు వ్యాపారం వెలుపల చేసిన చర్య firm ను బద్ధం చేయదు.
- సమాధాన రూపం: చర్యను గుర్తించి, మూడు implied-authority షరతులను, Sec. 19(2) జాబితాను పరీక్షించి, బాధ్యతను నిర్ధారించండి; వివేకవంతమైన అత్యవసర చర్యలకు Sec. 21 వాడండి.

CSQ 5.1 • MTP 2019-Oct [4] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 434		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 5.2 • MTP 2021-Apr [4] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 435	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 5.3 • RTP 2023-Jun [13] • Case Scenario • --- • Pg 436		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 5.5 • PYQ 2024-Sep [3] (a) (i) • Case Scenario • 3M • Pg 438	3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 5.6 • MTP 2025-Aug S2 [3] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 439		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 6: ఒక partner చేసిన admissions ప్రభావం — Effect of Admissions by A Partner (Section 23)

P2-C4-U4.2-T06 • Topic 6: Effect of Admissions by A Partner (Section 23)

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు • పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి విభాగం 4.2 లోని §2.6 చదవండి: ఒక partner చేసిన admission లేదా representation firm ను ఎప్పుడు బద్ధం చేస్తుంది, ఆ నియమానికి పరిమితులు ఏమిటి.

గమనికలు

Section 23: partners ఒకరికొకరు agents కాబట్టి బద్ధం చేసే admissions చేయగలరు — కానీ partnership

లావాదేవీలకు సంబంధించి మాత్రమే, అదీ వ్యాపార సాధారణ క్రమంలో మాత్రమే.

పరిమితి: ఆ అంశంపై partner అధికారం పరిమితమై, ఆ పరిమితి రెండో పక్షానికి తెలిసి ఉంటే, అతని admission లేదా representation firm ను బద్ధం చేయదు. ఈ section admissions firm కు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమవుతాయని చెబుతుంది — third parties ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అవి firm ను ప్రభావితం చేస్తాయి; partners మధ్య వివాదాల్లో అదే ప్రభావం ఉండకపోవచ్చు.

ఉదాహరణ: X, Y లు motorcycle spare parts వ్యాపారం చేస్తారు; అది సరిపోతుందని X చెప్పడంతో Z తన Yamaha కోసం ఒక part కొంటాడు, ఈ లావాదేవీ Y కు తెలియదు. ఆ part సరిపడక motorcycle పాడైతే — ఆ నష్టానికి Z పట్ల X, Y ఇద్దరూ బాధ్యులు.

అంశం 7: Acting partner కు ఇచ్చిన notice ప్రభావం — Effect of Notice to Acting Partner (Section 24)

P2-C4-U4.2-T07 · Topic 7: Effect of Notice to Acting Partner (Section 24)

మొదట చదవండి శీర్షిక 2.7 చదవండి: Sec. 24 --- వ్యాపారంలో నిత్యం పనిచేసే partner కు firm వ్యవహారాలపై ఇచ్చిన notice, firm కు ఇచ్చిన notice గా పనిచేస్తుంది; ఆ partner చేసిన లేదా అతని సమ్మతితో జరిగిన fraud విషయంలో మాత్రం కాదు.

గమనికలు

Sec 24: firm వ్యాపారంలో నిత్యం పనిచేసే partner కు, firm వ్యవహారాలకు సంబంధించిన విషయాలపై ఇచ్చిన notice, firm కు ఇచ్చిన notice గా పనిచేస్తుంది — agent కు ఇచ్చిన notice అతని principal కు ఇచ్చినట్లే.

మూడు షరతులు: notice (i) working/acting partner కు ఇవ్వాలి — sleeping partner కు కాదు, (ii) actual గా ఉండాలి, constructive కాదు, (iii) firm వ్యవహారాలకు సంబంధించినదై ఉండాలి; అప్పుడే అది firm కు notice అవుతుంది.

ఒకే ఒక్క మినహాయింపు — firm మీద fraud: ఆ partner చేసినదైతే లేదా అతని సమ్మతితో జరిగినదైతే; ఉదా. seller తో కుమ్మక్కై కొన్న goods లోని లోపాన్ని దాచిన partner — అతని జ్ఞానం firm కు ఆపాదించరు, లోపం బయటపడ్డాక మిగిలిన partners ఆ goods ను తిరస్కరించవచ్చు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 24 షరతులు గుర్తుపెట్టుకోండి: notice (i) working/acting partner కు (sleeping partner కు కాదు), (ii) actual గా, constructive కాదు, (iii) firm వ్యవహారాలకు సంబంధించినదై ఉండాలి --- అప్పుడే అది firm కు notice.
- ఒకే ఒక్క మినహాయింపు: ఆ partner చేసిన లేదా అతని సమ్మతితో జరిగిన firm మీద fraud (ఉదా. లోపాన్ని దాచడానికి seller తో కుమ్మక్కైన partner).

అంశం 8: Third parties పట్ల బాధ్యత — Liability to Third Parties (Section 25 to 27)

P2-C4-U4.2-T08 · Topic 8: Liability to Third Parties (Section 25 to 27)

మొదట చదవండి శీర్షిక 2.8 చదవండి: Sec. 25 (firm చర్యలకు ప్రతి partner సంయుక్త, వ్యక్తిగత బాధ్యత), Sec. 26 (partner తప్పుడు చర్యలకు firm బాధ్యత), Sec. 27 (partners దుర్వినియోగానికి firm బాధ్యత, clauses (a), (b)).

గమనికలు

Sec 25: తాను partner గా ఉన్నప్పుడు జరిగిన firm చర్యలన్నిటికీ ప్రతి partner మిగిలిన partners అందరితో కలిసి JOINTLY, అలాగే SEVERALLY బాధ్యుడు; “act of a firm” అంటే partners అందరూ, లేదా ఏ partner అయినా లేదా firm agent అయినా చేసిన చర్య లేదా విడిచిపెట్టడం — దీని వల్ల firm ద్వారా లేదా firm మీద అమలు చేయదగిన హక్కు పుడుతుంది; sleeping partners ఈ బాధ్యత నుంచి తప్పించుకోలేరు.

Sec 26 (తప్పుడు చర్యలు): partner (a) firm వ్యాపార సాధారణ క్రమంలో, లేదా (b) partners అధికారంతో చేసిన తప్పుడు చర్య వల్ల third party కి కలిగిన నష్టం/గాయానికి, ఆ partner ఎంత మేరకు బాధ్యుడో firm కూడా అంతే మేరకు బాధ్యత వహిస్తుంది — SM ఉదాహరణ: బోర్డు గని managing partner నిర్లక్ష్యంగా shaft కు కంచె వేయకపోవడంతో ఒక కార్మికుడు గాయపడ్డాడు, co-partner బాధ్యుడని తీర్పు; చర్య అధికారంతో/సాధారణ క్రమంలో జరిగినదైతే పద్ధతి తప్పుగా ఉన్నా పట్టించుకోలేదు.

Sec 27 (దుర్వినియోగం) — రెండు clauses: (a) తన APPARENT authority పరిధిలో వ్యవహరిస్తూ partner third party డబ్బు/ఆస్తిని తీసుకుని దుర్వినియోగం చేయడం — firm అధీనంలో ఉండటం అవసరం లేదు; (b) firm అధీనంలో ఉన్న డబ్బు/ఆస్తిని ఏ partner అయినా దుర్వినియోగం చేయడం; రెండు సందర్భాల్లోనూ firm బాధ్యత వహిస్తుంది.

పరిమితి: ఆ స్వీకరణ partner apparent authority వెలుపల జరిగితే అది firm స్వీకరణ కాదు — ఆ డబ్బు మిగిలిన partners స్వాధీనంలోకి లేదా అదుపులోకి రాకపోతే వారు బాధ్యులు కారు; లేకపోతే స్వీకరణను (a) లేదా (b) కింద వర్గీకరించి partners అందరినీ jointly and severally బాధ్యులుగా నిర్ధారించాలి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 25 వివరించండి: తాను partner గా ఉన్నప్పుడు జరిగిన firm చర్యలన్నిటికీ ప్రతి partner మిగిలిన partners అందరితో కలిసి jointly, అలాగే severally బాధ్యుడు --- 'act of firm' అంటే firm ద్వారా లేదా firm మీద అమలు చేయదగిన హక్కును పుట్టించే ఏ చర్య/విడిచిపెట్టడమైనా.
- Sec. 26 వివరించండి: వ్యాపార సాధారణ క్రమంలో లేదా partners అధికారంతో partner చేసిన తప్పుడు చర్య వల్ల third party కి కలిగిన నష్టం/గాయానికి, ఆ partner ఎంత మేరకో firm కూడా అంతే మేరకు బాధ్యత వహిస్తుంది.

- Sec. 27(a) (apparent authority పరిధిలో partner డబ్బు/ఆస్తి తీసుకుని దుర్వినియోగం చేయడం --- firm అధీనం అవసరం లేదు) ను Sec. 27(b) (firm అధీనంలోని డబ్బు/ఆస్తిని ఏ partner అయినా దుర్వినియోగం చేయడం) నుంచి వేరు చేయండి --- రెండింటిలోనూ firm బాధ్యత.

TQ 8.2 · PYQ 2021-Jan [6] (b) · Descriptive · 4M · Pg 442

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 8.1 · PYQ 2020-Nov [6] (b) · Descriptive · 4M · Pg 441 4× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 2 ప్రశ్నలు

- సాధారణ క్రమంలో customer నుంచి తీసుకున్న డబ్బును ఒక partner దుర్వినియోగం చేసే సన్నివేశాలు సాధన చేయండి --- firm (sleeping partner తో సహా) బాధ్యత వహిస్తుంది; sleeping partners Sec. 25 బాధ్యత నుంచి తప్పించుకోలేరు.
- నిర్మాణం: స్వీకరణను Sec. 27 లోని clause (a) లేదా (b) కింద వర్గీకరించి, సాధారణ క్రమం/అధికారాన్ని నిర్ధారించి, partners అందరూ jointly and severally బాధ్యులని ముగించండి.

CSQ 8.1 · PYQ 2024-Jun [3] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 443

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 8.2 · PYQ 2025-Jan [3] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 444 3× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 9: Partner వాటాను పొందిన transferee హక్కులు — Rights of Transferee of a Partner's Interest (Section 29)

P2-C4-U4.2-T09 · Topic 9: Rights of Transferee of a Partner's Interest (Section 29)

మొదట చదవండి Sec. 29 మీద శీర్షిక 2.9 చదవండి: sale, mortgage లేదా charge ద్వారా partner వాటా బదిలీ, firm కొనసాగుతున్నంత కాలం transferee కు ఉన్న పరిమిత హక్కులు, dissolution/retirement సమయంలో అతని హక్కులు; Sec. 31 తో కలిపి చూడండి (అందరి సమ్మతి లేకుండా కొత్త partner లేడు).

గమనికలు

పద్ధతులు: ఇతర ఆస్తి లాగే partner వాటాను బదిలీ చేయవచ్చు — sale, mortgage లేదా charge ద్వారా; అది ఇప్పటికే ఉన్న ప్రయోజనం, assign చేయదగిన స్వప్రమైన ఆస్తి; కానీ transferee partner కాదు: partnership పరస్పర నమ్మకం మీద నిలుస్తుంది, Sec 31 ప్రకారం partners అందరి సమ్మతి లేకుండా ఎవరినీ partner గా చేర్చలేరు.

Firm కొనసాగుతున్నప్పుడు: transferee కు (a) వ్యాపార నిర్వహణలో జోక్యం చేసుకునే, (b) ఖాతాలు అడిగే, (c) పుస్తకాలు పరిశీలించే హక్కు లేదు; బదిలీ చేసిన partner లాభాల వాటాను పొందే హక్కు మాత్రమే ఉంది, partners ఒప్పుకున్న లాభాల ఖాతాను అతను అంగీకరించాల్సిందే — లాభాలు తక్కువ చూపారని

అనుమానించినా ఖాతాలను ప్రశ్నించలేడు.

Firm dissolution లేదా బదిలీ చేసిన partner retirement సమయంలో: మిగిలిన partners మీద transferee కు (a) బదిలీ చేసిన partner కు రావలసిన assets వాటాను పొందే హక్కు, (b) ఆ వాటాను నిర్ధారించడానికి dissolution తేదీ నుంచి ఖాతా పొందే హక్కు ఉంటాయి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 3 ప్రశ్నలు

- బదిలీ పద్ధతులు: partner వాటాను sale, mortgage లేదా charge చేయడం --- ఆ వాటా assign చేయదగిన ఆస్తి, కానీ బదిలీతో transferee partner కాడు.
- Firm కొనసాగుతున్నప్పుడు transferee వ్యాపార నిర్వహణలో జోక్యం చేసుకోలేడు, ఖాతాలు అడగలేడు, పుస్తకాలు పరిశీలించలేడు; బదిలీ చేసిన partner లాభాల వాటాను మాత్రమే పొందుతాడు, partners ఒప్పుకున్న ఖాతాలను అంగీకరించాల్సిందే.
- Dissolution సమయంలో లేదా బదిలీ చేసిన partner retirement సమయంలో: transferor కు రావలసిన assets వాటా, dissolution తేదీ నుంచి ఖాతా transferee కు లభిస్తాయి.

TQ 9.1 • MTP 2022-Nov S1 [3] (i) • Descriptive • 4M • Pg 446	2× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	సులభం
TQ 9.4 • PYQ 2026-Jan [1] (c) (ii) {C} • Descriptive • 4M • Pg 448		LEVEL I స్మరణ (Remembering)	సులభం
TQ 9.2 • RTP 2026-Jan [17] • Descriptive • --- • Pg 447	5× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- కారణం వివరించండి: partnership పరస్పర నమ్మకం మీద నిలుస్తుంది, కాబట్టి Sec. 31 ప్రకారం partners అందరి సమ్మతి లేకుండా ఎవరినీ partner గా చేర్చలేరు --- బదిలీ ద్వారా firm మీద కొత్త partner ను రుద్దలేరు.
- ఉచ్చు: లాభాలు తక్కువ చూపారని అనుమానించినా, firm కొనసాగుతున్నప్పుడు transferee ఖాతాలను ప్రశ్నించలేడు.

TQ 9.3 • PYQ 2026-Jan [1] (c) (i) {C} • Descriptive • 2M • Pg 448	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
---	-----------------------------------	-------

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- వ్యక్తిగత అప్పులు తీర్చడానికి partner తన వాటాను అమ్మే సన్నివేశాలు సాధన చేయండి --- కొన్నవాడు Sec. 29 కింద transferee అవుతాడు, partner కాదు; Sec. 31 కింద partners అందరూ సమ్మతిస్తే తప్ప.
- సమాధాన రూపం: firm కొనసాగుతున్నప్పుడు vs dissolution సమయంలో transferee హక్కులు చెప్పి, facts కు వర్తింపజేసి, transferee ఏమి అడగగలడో ఏమి అడగలేడో ముగించండి.

CSQ 9.1 • PYQ 2021-Jul [4] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 449

4× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 9.2 • RTP 2021-Nov [14] • Case Scenario • --- • Pg 450

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 10: Partnership లాభాల్లోకి చేర్చిన minors — Minors Admitted to the Benefits of Partnership (Section 30)

P2-C4-U4.2-T10 • Topic 10: Minors Admitted to the Benefits of Partnership (Section 30)

మొదట చదవండి Sec. 30 మీద శీర్షిక 2.10 చదవండి: minor partner కాలేడు (minor తో contract void) కానీ partners అందరి సమ్మతితో benefits of partnership లోకి చేర్చవచ్చు; అతని హక్కులు, majority కు ముందు-తర్వాత బాధ్యతలు, ఇంకా 6-month election.

గమనికలు

నియమం: minor agreement void (voidable మాత్రమే కాదు), కాబట్టి అతను partner కాలేడు — partnership contract మీద నిలుస్తుంది; కానీ Sec 30 కింద partners అందరి సమ్మతితో అతన్ని partnership BENEFITS లోకి చేర్చవచ్చు, అంటే లాభాల్లో వాటా చెల్లుబాటుగా ఇవ్వవచ్చు.

హక్కులు: firm లాభాలు, ఆస్తిలో ఒప్పుకున్న వాటా; firm ACCOUNTS ను చూసే, పరిశీలించే, నకలు తీసే హక్కు (మిగిలిన పుస్తకాలు కాదు); ఖాతాల కోసం లేదా తన వాటా చెల్లింపు కోసం partners మీద దావా వేయవచ్చు, కానీ firm తో సంబంధాన్ని తెంచుకుంటున్నప్పుడు మాత్రమే.

Majority కు ముందు బాధ్యతలు: firm లాభాలు, ఆస్తిలో తన వాటాకు మాత్రమే పరిమితం; minority కాలంలో వచ్చిన firm అప్పులకు వ్యక్తిగత బాధ్యత లేదు; అతన్ని insolvent గా ప్రకటించలేరు — firm insolvent అయితే అతని వాటా Official Receiver/Assignee లో నిహితమవుతుంది (దామాషాగా వసూలు చేయదగినది).

Election [Sec 30(5)]: majority పొందిన, లేదా benefits లోకి చేర్చారని తెలిసిన — ఏది తర్వాతైతే అది — 6 నెలల్లోపు, partner అవుతాడో కాదో ఎంచుకుంటూ అతను తప్పనిసరిగా public notice ఇవ్వాలి; notice ఇవ్వకపోతే ఆ ఆరు నెలలు ముగిసేసరికి అతను partner అయిపోతాడు (Registrar కు కూడా notice ఇవ్వాలి).

పర్యవసానాలు [Sec 30(7)]: అతను partner అయితే (ఎంచుకుని గానీ, notice ఇవ్వకపోవడం వల్ల గానీ) — benefits లోకి చేర్చిన నాటి నుంచి firm చేసిన అన్ని చర్యలకూ third parties పట్ల వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడు, అతని వాటా minor గా ఉన్నప్పుడు ఎంతో అంతే ఉంటుంది; బయట ఉండాలని ఎంచుకుంటే — public notice తేదీ వరకు అతని హక్కులు/బాధ్యతలు minor వే, ఆ తేదీ తర్వాతి firm చర్యలకు అతని వాటా బాధ్యత వహించదు, ఆస్తి, లాభాల్లో తన వాటా కోసం partners మీద దావా వేయవచ్చు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- Minor partner కాలేడని వివరించండి — partnership contract మీద నిలుస్తుంది, minor agreement void ab initio; అయినా Sec. 30 partners అందరి సమ్మతితో partnership BENEFITS లోకి చేర్చడానికి అనుమతిస్తుంది.

- హక్కులు: లాభాలు, ఆస్తిలో ఒప్పుకున్న వాటా; accounts ను చూడటం, పరిశీలించడం, నకలు తీయడం (ఇతర పుస్తకాలు కాదు); firm తో సంబంధం తెంచుకుంటున్నప్పుడు మాత్రమే ఖాతాలు/వాటా కోసం దావా వేయగలడు.
- Majority కు ముందు బాధ్యతలు: బాధ్యత లాభాలు, ఆస్తిలో అతని వాటాకు పరిమితం; వ్యక్తిగత బాధ్యత లేదు; అతన్ని insolvent గా ప్రకటించలేరు (firm insolvent అయితే అతని వాటా Official Receiver లో నిహితమవుతుంది).

TQ 10.1 · PYQ 2022-May [3] (a) (ii) · Descriptive · 4M · Pg 451	5× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 10.2 · PYQ 2025-Jan [1] (c) {C} · Descriptive · 6M · Pg 452	5× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 10.3 · PYQ 2026-May [5] (b) · Descriptive · 7M · Pg 453		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Election నియమం సాధన చేయండి: majority వచ్చిన లేదా చేర్చారని తెలిసిన (ఏది తర్వాతైతే అది) 6 నెలల్లోపు తాను partner అవుతాడో కాదో public notice ఇవ్వాలి; ఇవ్వకపోతే ఆరు నెలలు ముగిసేసరికి అతను partner అయిపోతాడు.
- అతను partner అయితే (ఎంచుకుని గానీ, notice ఇవ్వకపోవడం వల్ల గానీ), benefits లోకి చేర్చిన నాటి నుంచి firm చర్యలన్నిటికీ third parties వట్ల వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడు; బయట ఉండాలని ఎంచుకుంటే, public notice తేదీ తర్వాతి చర్యలకు అతని వాటా బాధ్యత వహించదు, తన వాటా కోసం దావా వేయవచ్చు.

CSQ 10.1 · PYQ 2019-Nov [4] (b) · Case Scenario · 6M · Pg 456	3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
---	------------	----------------------------------	--------

అంశం 11: Partner రావడం, వెళ్ళిపోవడం వల్ల చట్టపరమైన పర్యవసానాలు — Legal Consequences of Partner Coming in And Going Out (Section 31 -- 35)

P2-C4-U4.2-T11 · Topic 11: Legal Consequences of Partner Coming in And Going Out (Section 31 -- 35)

మొదట చదవండి Reconstitution మీద శీర్షిక 2.11 చదవండి: ప్రవేశం (Sec. 31), retirement (Sec. 32), expulsion (Sec. 33), insolvency (Sec. 34), మరణం (Sec. 35), public-notice నియమాలతో సహా.

గమనికలు

Sec 31 (ప్రవేశం): contract కు, Sec 30 కు లోబడి — ఇప్పటికే ఉన్న partners అందరి సమ్మతి లేకుండా కొత్త partner లేడు; కొత్త partner బాధ్యత సాధారణంగా చేరిన తేదీ నుంచి మొదలవుతుంది; పాత అప్పులు అతనికి NOVATION ద్వారా మాత్రమే వర్తిస్తాయి — కొత్త firm (అతనితో సహా) పాత అప్పులను స్వీకరించాలి, creditors కూడా కొత్త firm ను తమ debtor గా అంగీకరించాలి; partners మధ్య ఒప్పందం మాత్రమే creditors కు అతని మీద ఏ హక్కు ఇవ్వదు; ఇద్దరు partners firm కు Sec 31 వర్తించదు, అది ఒక partner మరణంతో దానంతట అదే dissolve అవుతుంది.

Sec 32 (retirement): పద్ధతులు — (a) మిగిలిన partners అందరి సమ్మతి, (b) express agreement, (c) partnership at will లో మిగిలిన partners అందరికీ లిఖితపూర్వక notice; RETIREMENT కు ముందటి చర్యల నుంచి విముక్తి third party తోనూ, పునర్వ్యవస్థీకృత firm తోనూ ఒప్పందం ద్వారా మాత్రమే (retirement సంగతి third party కి తెలిశాక జరిగిన వ్యవహార క్రమం నుంచి ఇది implied కావచ్చు); ఆ తర్వాతి చర్యలకు retirement గురించి PUBLIC NOTICE ఇచ్చే వరకు అతను, మిగిలినవారు బాధ్యులే (notice అతను గానీ పునర్వ్యవస్థీకృత firm లోని ఏ partner గానీ ఇవ్వవచ్చు) — proviso: అతను partner అని తెలియకుండా firm తో వ్యవహరించిన third party పట్ల అతను బాధ్యుడు కాడు (Vishnu Chandra v. Chandrika Prasad: retirement తో partnership వ్యాపారం ముగిసిపోదు).

Sec 33 (expulsion): (i) partners మధ్య contract లో expulsion అధికారం ఉండి, (ii) దాన్ని మెజారిటీ వాడి, (iii) good faith తో వాడితేనే చెల్లుతుంది — good faith పరీక్ష: expulsion partnership ప్రయోజనం కోసం కావాలి, ఆ partner కు notice ఇవ్వాలి, వినిపించుకునే అవకాశం ఇవ్వాలి; లేకపోతే expulsion NULL AND VOID (చెల్లని expulsion తో partnership at will కూడా ముగియదు); బహిష్కృత partner హక్కులు/బాధ్యతలు retired partner వే [Secs 32(2)-(4) వర్తిస్తాయి].

Sec 34 (insolvency): adjudication ఉత్తర్వు తేదీనే ఆ partner, partner గా ఉండటం ఆగిపోతుంది — firm dissolve అయినా కాకపోయినా; ఆ తర్వాత అతని estate firm చర్యలకు బాధ్యత వహించదు, firm కూడా అతని చర్యలకు బాధ్యత వహించదు; public notice అవసరం లేదు. **Sec 35 (మరణం):** deed వేరేలా చెప్పకపోతే firm dissolve అవుతుంది (ఇద్దరే partners ఉంటే ఎప్పుడూ dissolve అవుతుంది); మరణం తర్వాత జరిగిన firm చర్యలకు estate బాధ్యత వహించదు, ప్రజలకు గానీ వ్యవహారదారులకు గానీ ఎలాంటి notice అవసరం లేదు.

మరణం ఉచ్చు (SM Example): X జీవించి ఉండగా goods order ఇచ్చి, అతని మరణం తర్వాత delivery జరిగితే — అతని జీవితకాలంలో ఏ అప్పు చెల్లవలసి రాలేదు, కాబట్టి X estate బాధ్యత వహించదు; creditor కు బతికి ఉన్న partners మీద, వారి చేతిలోని partnership assets మీద వ్యక్తిగత decree మాత్రమే లభిస్తుంది.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 4 ప్రశ్నలు

- Retirement (Sec. 32): అందరి సమ్మతితో, express agreement తో, లేదా partnership at will లో లిఖితపూర్వక notice తో; గత చర్యల నుంచి విముక్తికి third party తోనూ పునర్వ్యవస్థీకృత firm తోనూ ఒప్పందం కావాలి; public notice ఇచ్చే వరకు తర్వాతి చర్యలకు బాధ్యుడు.
- Expulsion (Sec. 33): contract లో అధికారం, మెజారిటీ వినియోగం, good faith (firm ప్రయోజనం + notice + వినిపించుకునే అవకాశం) కావాలి; లేకపోతే null and void.
- Insolvency (Sec. 34): adjudication తేదీన partner గా ఉండటం ఆగిపోతుంది; ఆ తర్వాతి చర్యలకు estate, firm ఒకరికొకరు బాధ్యులు కారు; public notice అవసరం లేదు. Death (Sec. 35): మరణానంతర చర్యలకు estate బాధ్యత వహించదు; notice అవసరం లేదు; ఇద్దరు partners firm dissolve అవుతుంది.

	అవగాహన (Understanding)	
TQ 11.2 • RTP 2019-Nov [12] • Descriptive • --- • Pg 457	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 11.3 • PYQ 2022-Nov [3] (a) • Descriptive • 6M • Pg 459 4× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 11.4 • PYQ 2024-Sep [1] (c) {C} • Descriptive • 6M • Pg 459 2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 9 ప్రశ్నలు

- కొత్త partner (Sec. 31): చేరిన నాటి నుంచే బాధ్యత; పాత అప్పులు novation ద్వారా మాత్రమే వర్తిస్తాయి --- కొత్త firm, creditors ఇద్దరి సమ్మతి.
- మరణానికి ముందు order ఇచ్చి తర్వాత delivery అయిన goods: మృతుడి జీవితకాలంలో అప్పు లేదు --- estate బాధ్యత వహించదు; బతికి ఉన్న partners మీదే దావా.
- Public notice లేని retirement: తప్పుకున్న partner తర్వాతి firm చర్యలకు బాధ్యుడు; అతన్ని partner గా ఎప్పుడూ ఎరగని third parties పట్ల తప్ప.

CSQ 11.1 • PYQ 2018-Nov [4] (b) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 461	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 11.2 • RTP 2018-Nov [8] (i) • Case Scenario • --- • Pg 462	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 11.3 • RTP 2019-May [7] (ii) • Case Scenario • --- • Pg 462	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 11.4 • PYQ 2021-Jan [4] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 463 6× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 11.5 • PYQ 2022-May [4] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 465 2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 11.6 • RTP 2022-Nov [11] • Case Scenario • --- • Pg 466	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 11.8 • PYQ 2024-Sep [3] (a) (ii) • Case Scenario • 2M • Pg 467 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 11.9 • PYQ 2025-May [3] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 468	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 11.11 • PYQ 2025-Sep [5] (b) (ii) • Case Scenario • 4M • Pg 472	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- బహుళ అంశాల సన్నివేశాల్లో (retirement/మొత్తం వాటా బదిలీ + public notice లేకపోవడం + తర్వాతి వ్యవహారాలు), ముందుగా cesser తేదీని, పద్ధతిని నిర్ధారించండి.
- తర్వాత ప్రతి third party కి ఉన్న సమాచారాన్ని పరీక్షించి, Secs. 32(3), 45 ను, holding-out ను ఒక్కో claim కు వర్తింపజేయండి.

CSQ 11.7 · PYQ 2023-Jun [4] (b) · Case Scenario · 6M · Pg 466

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

CSQ 11.10 · PYQ 2025-Sep [3] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 469

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 12: Outgoing partner పోటీ వ్యాపారం చేసే హక్కు — Rights of Outgoing Partner to Carry on Competing Business (Section 36)

P2-C4-U4.2-T12 · Topic 12: Rights of Outgoing Partner to Carry on Competing Business (Section 36)

మొదట చదవండి Sec. 36 మీద శీర్షిక 2.12 చదవండి: outgoing partner పోటీ వ్యాపారం చేయవచ్చు, ప్రకటించుకోవచ్చు — మూడు చట్టబద్ధ ఆంక్షలకు, సహేతుక restraint agreement కు లోబడి.

గమనికలు

Sec 36 నియమం: outgoing partner firm వ్యాపారంతో పోటీపడే వ్యాపారం చేయవచ్చు, దాన్ని ప్రకటించుకోవచ్చు; కానీ వ్యతిరేక contract లేకపోతే అతను (a) firm name వాడకూడదు, (b) firm వ్యాపారం తానే నడుపుతున్నట్టు చెప్పుకోకూడదు, (c) అతను partner గా తప్పుకోకముందు firm తో వ్యవహరించిన వ్యక్తుల వ్యాపారాన్ని ఆకర్షించకూడదు.

Restraint agreement: partner గా తప్పుకున్నాక నిర్దిష్ట కాలంలో లేదా నిర్దిష్ట స్థానిక పరిధిలో ఇలాంటి వ్యాపారం చేయనని అతను తన partners తో ఒప్పుకోవచ్చు — విధించిన ఆంక్షలు సహేతుకమైతే Sec 27, Contract Act ఉన్నప్పటికీ అది చెల్లుతుంది.

ఉపయోగం: retired partner దగ్గర్లోనే ఇలాంటి దుకాణం తెరిచి ప్రకటించుకోవడం చట్టబద్ధమే; firm name వాడితే, firm వ్యాపారం తానే నడుపుతున్నట్టు చూపుకుంటే, లేదా పాత customers ను ఆకర్షిస్తేనే బాధ్యత వస్తుంది — ప్రతి చర్యనూ విడిగా పరీక్షించి నిర్ణయించాలి.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- నియమాన్ని దాని మూడు ఆంక్షలతో వివరించండి: outgoing partner పోటీపడవచ్చు, ప్రకటించుకోవచ్చు; కానీ (వ్యతిరేక contract కు లోబడి) firm name వాడకూడదు, firm వ్యాపారం తానే నడుపుతున్నట్టు చెప్పుకోకూడదు, అతను వెళ్ళకముందు firm తో వ్యవహరించిన customers ను ఆకర్షించకూడదు.
- Restraint agreements: నిర్దిష్ట కాలంలో/స్థానిక పరిధిలో outgoing partner ఇలాంటి వ్యాపారం చేయకూడదని partners ఒప్పుకోవచ్చు --- ఆంక్షలు సహేతుకమైతే Sec. 27, Contract Act ఉన్నా చెల్లుతుంది.

TQ 12.1 · PYQ 2025-May [1] (c) (i) [C] · Descriptive · 6M · Pg 473

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- తప్పుకున్న partner దగ్గర్లోనే ఇలాంటి దుకాణం తెరిచే సన్నివేశాలు సాధన చేయండి: పోటీ వ్యాపారం తెరవడం, ప్రకటించడం Sec. 36 కింద చట్టబద్ధమే.

- Firm name వాడితే, firm వ్యాపారం తానే నడుపుతున్నట్టు చూపుకుంటే, లేదా పాత customers ను ఆకర్షిస్తే బాధ్యత వస్తుంది --- ప్రతి చర్యనూ విడిగా పరీక్షించి ముగించండి.

CSQ 12.1 · PYQ 2020-Nov [4] (b) · Case Scenario · 6M · Pg 474 2× అడిగారు LEVEL II ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 13: కొన్ని సందర్భాల్లో outgoing partner తదనంతర లాభాల్లో వాటా హక్కు — Right of Outgoing Partner in Certain Cases to Share Subsequent Profits (Section 37)

P2-C4-U4.2-T13 · Topic 13: Right of Outgoing Partner in Certain Cases to Share Subsequent Profits (Section 37)

మొదట చదవండి Sec. 37 మీద శీర్షిక 2.13 చదవండి: ఒక partner చనిపోయినా లేదా తప్పుకున్నా, మిగిలిన partners ఖాతాల తుది పరిష్కారం లేకుండా firm ఆస్తితో వ్యాపారం కొనసాగిస్తే ఏమవుతుంది, ఇంకా buy-out option మీద proviso.

గమనికలు

Sec 37 నియమం: ఒక partner చనిపోయినా లేదా వేరే విధంగా partner గా ఉండటం ఆగినా, బతికి ఉన్న/కొనసాగుతున్న partners ఖాతాల తుది పరిష్కారం లేకుండా firm ఆస్తితో వ్యాపారం నడిపితే — వ్యతిరేక contract లేకపోతే — outgoing partner కు లేదా అతని estate కు, అతని/అతని ప్రతినిధుల ఎంపిక ప్రకారం (i) firm ఆస్తిలో అతని వాటా వాడకానికి ఆపాదించదగిన, తప్పుకున్న తర్వాతి లాభాల్లో వాటా, లేదా (ii) firm ఆస్తిలో అతని వాటా మొత్తం మీద @ 6% p.a. వడ్డీ — ఈ రెండింటిలో ఏదో ఒకటి పొందే హక్కు ఉంటుంది.

Proviso (buy-out): మరణించిన/outgoing partner వాటాను కొనే option ను contract కొనసాగుతున్న partners కు ఇచ్చి, ఆ option ను సక్రమంగా వాడితే, లాభాల్లో మరింత వాటా చెల్లించనవసరం లేదు; కానీ option వాడతానని చెప్పి దాని షరతులన్నిటినీ ముఖ్యాంశాల్లో పాటించని partner Sec 37 కింద లెక్క చెప్పాల్సిందే.

SM ఉదాహరణలు: A (3/8 వాటా) దివాలా తీశాడు, B, C అతని వాటా చెల్లించకుండా, ఖాతాలు పరిష్కరించకుండా కొనసాగారు — bankruptcy నుంచి తుది liquidation వరకు లాభాల్లో 3/8 A estate కు వస్తుంది; C తన వాటాను అమ్మి తప్పుకున్నాక ఒప్పుకున్న విలువను A, B చెల్లించకపోతే, ఆ విలువ cesser తేదీ నుంచి పూర్తిగా అప్పే, వడ్డీతో సహా వసూలు చేయదగినది.

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 3 ప్రశ్నలు

- ప్రధాన నియమాన్ని వర్తింపజేయండి: వ్యతిరేక contract లేకపోతే, outgoing partner/estate — firm ఆస్తిలో అతని వాటా వాడకానికి ఆపాదించదగిన, తప్పుకున్న తర్వాతి లాభాల వాటాను, లేదా అతని వాటా మొత్తం మీద @ 6% p.a. వడ్డీని — ఈ రెండింటిలో ఒకటి ఎంచుకోవచ్చు; ఎంపిక అతనిదే/అతని ప్రతినిధులదే.
- Proviso: outgoing partner వాటాను కొనే option ను contract కొనసాగుతున్న partners కు ఇచ్చి దాన్ని సక్రమంగా వాడితే, లాభాల్లో మరింత వాటా చెల్లించనవసరం లేదు; కానీ ముఖ్యాంశాల్లో పాటించకపోతే Sec. 37 కింద లెక్క చెప్పే బాధ్యత తిరిగి వస్తుంది.

- సమాధాన రూపం: అతని వాటాను లెక్కించండి/గుర్తించండి (ఉదా. ఆస్తిలో 10%), పరిష్కారం లేకుండా వ్యాపారం కొనసాగించని నిర్ధారించండి, రెండు ప్రత్యామ్నాయాలనూ చెప్పి claimant ఎంపికతో ముగించండి.

CSQ 13.1 · PYQ 2018-Nov [4] (b) (i) · Case Scenario · 3M · Pg 475

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 13.2 · RTP 2020-May [19] · Case Scenario · ---- · Pg 477

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 13.3 · PYQ 2024-Sep [3] (a) (iii) · Case Scenario · 2M · Pg 477

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 14: Firm లో మార్పు వల్ల continuing guarantee రద్దు — Revocation of Continuing Guarantee by Change in Firm (Section 38)

P2-C4-U4.2-T14 · Topic 14: Revocation of Continuing Guarantee by Change in Firm (Section 38)

మొదట చదవండి Sec. 38 మీద శీర్షిక 2.14 చదవండి: firm కు లేదా third party కు ఇచ్చిన continuing guarantee మీద firm constitution లో మార్పు ప్రభావం.

గమనికలు

Sec 38 (SM): Act మాటల్లోనే — “a continuing guarantee given to a firm or to third party in respect of the transaction of a firm is, in the absence of an agreement to the contrary, revoked as to future transactions from the date of any change in the constitution of the firm.”

గమనికలు: ఈ revocation దానంతట అదే జరుగుతుంది, అదీ భవిష్యత్తుకు మాత్రమే — గత లావాదేవీలు guarantee పరిధిలోనే ఉంటాయి; partner ప్రవేశం, retirement, expulsion, insolvency, మరణం — ప్రతి ఒక్కటీ firm 'change in the constitution' కిందికే వస్తుంది.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 38 గుర్తుపెట్టుకోండి: firm కు, లేదా firm లావాదేవీల విషయంలో third party కు ఇచ్చిన continuing guarantee — వ్యతిరేక ఒప్పందం లేకపోతే — firm constitution లో ఏ మార్పు జరిగినా ఆ తేదీ నుంచి FUTURE లావాదేవీల మేరకు రద్దవుతుంది.
- గమనిక: revocation దానంతట అదే జరుగుతుంది, భవిష్యత్తుకు మాత్రమే --- గత లావాదేవీలు guarantee పరిధిలోనే ఉంటాయి; ప్రవేశం, retirement, మరణం మొదలైనవి ఏవైనా 'change in constitution' కిందికే వస్తాయి.

TQ 14.1 · PYQ 2019-Nov [3] (a) (i) · Descriptive · 2M · Pg 479

5× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

ఉపయోగం (Application) ప్రశ్న సాధించండి · 1 ప్రశ్నలు

CSQ 14.1 · PYQ 2026-Sep [3] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 479

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విభాగం 4.3: Firm నమోదు, రద్దు (Registration and Dissolution of Firm)

Registration and Dissolution of Firm

P2-C4-U4.3 · ప్రాముఖ్యత B · అధ్యయనంలో Rank 3 · వర్గం C · అధ్యయనం ప్రశ్నల్లో 20.2% · 21 ప్రశ్నలు

అంశం 1: Firms నమోదు (Registration of Firms)

P2-C4-U4.3-T01 · Topic 1: Registration of Firms

మొదట చదవండి శీర్షిక 3.1 చదవండి: registration కోసం application (Sec. 58) --- statement లోని విషయాలు, signing/verification, firm name లో నిషేధిత పదాలు; Registrar ద్వారా registration (Sec. 59), penalty చెల్లించి ఆలస్య registration (Sec. 59A-1).

గమనికలు

Sec 58 ప్రక్రియ: registration ఏ సమయంలోనైనా చేయించుకోవచ్చు — వ్యాపార స్థలం ఉన్న లేదా ప్రతిపాదిత ప్రాంతపు Registrar కు post ద్వారా పంపి లేదా అందజేసి, నిర్దేశిత form లో నిర్దేశిత fee తో ఒక statement ఇవ్వాలి; అందులో (a) firm పేరు, (b) వ్యాపార స్థలం లేదా ప్రధాన స్థలం, (c) ఇతర వ్యాపార స్థలాల పేర్లు, (d) ప్రతి partner చేరిన తేదీ, (e) partners పూర్తి పేర్లు, శాశ్వత చిరునామాలు, (f) firm కాలపరిమితి ఉండాలి — దీనిపై **అందరు** partners లేదా వారి ప్రత్యేకంగా అధికారమిచ్చిన agents సంతకం చేయాలి, ప్రతి సంతకందారుడు దాన్ని నిర్దేశిత రీతిలో verify చేయాలి.

పేరు మీద ఆంక్ష: firm name లో 'Crown', 'Emperor', 'Empress', 'Empire', 'Imperial', 'King', 'Queen', 'Royal' అనే పదాలు గానీ, Government అనుమతి, ఆమోదం లేదా ఆదరణను సూచించే/ధ్వనింపజేసే పదాలు గానీ ఉండకూడదు — State Government వ్రాతపూర్వక ఉత్తర్వు ద్వారా ఇచ్చిన consent ఉంటే తప్ప.

Sec 59: Sec 58 పాటించారని సంతృప్తి చెందితే, Registrar ఆ statement ను Register of Firms లో నమోదు చేసి, statement ను file చేసి, certificate of registration జారీ చేస్తారు; కానీ fee, వివరాలతో కూడిన పూర్తి application అందజేసిన క్షణమే registration **పూర్తి** అయినట్లు భావిస్తారు — నమోదు చేయడం Registrar చేసే routine విధి మాత్రమే; suit దాఖలు చేసిన తర్వాత కూడా registration సాధ్యమే, కానీ ఆ suit ను ఉపసంహరించుకుని, registration తర్వాత కొత్త suit వేయాలి.

Sec 59A-1 (ఆలస్య registration): Sec 58(1A) లోని గడువులోపు statement అందజేయకపోతే, ఆలస్యమైన ప్రతి సంవత్సరానికి లేదా దానిలోని భాగానికి ₹100 penalty చెల్లించి firm ను registration చేయించుకోవచ్చు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 58 ప్రక్రియను వివరించండి: వ్యాపార స్థలం ఉన్న ప్రాంతపు Registrar కు నిర్దేశిత form లో నిర్దేశిత fee తో statement — అందులో firm name, ప్రధాన, ఇతర వ్యాపార స్థలాలు, ప్రతి partner చేరిన తేదీ, partners పూర్తి పేర్లు,

శాశ్వత చిరునామాలు, firm కాలపరిమితి ఉండాలి; దీనిపై partners అందరూ లేదా వారి ప్రత్యేకంగా అధికారమిచ్చిన agents సంతకం చేసి, సక్రమంగా verify చేయాలి.

- Sec. 59: సంతృప్తి చెందిన Registrar ఆ entry ను Register of Firms లో నమోదు చేసి statement ను file చేస్తారు; కానీ fee తో కూడిన పూర్తి application అందజేసిన క్షణమే registration COMPLETE అయినట్లు భావిస్తారు --- నమోదు చేయడం routine విధి మాత్రమే. ఆలస్య registration: ఆలస్యమైన ప్రతి సంవత్సరానికి Rs. 100 penalty (Sec. 59A-1).
- పేరు మీద ఆంక్షను గుర్తుంచుకోండి: 'Crown', 'Emperor', 'Empress', 'Empire', 'Imperial', 'King', 'Queen', 'Royal' గానీ, ప్రభుత్వ అనుమతిని ధ్వనింపజేసే పదాలు గానీ ఉండకూడదు — State Government వ్రాతపూర్వక consent ఉంటే తప్ప.

TQ 1.1 • PYQ 2023-Jun [3] (a) • Descriptive • 6M • Pg 486 3x అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 2: Non-Registration పరిణామాలు (Section 69)

P2-C4-U4.3-T02 • Topic 2: Consequences of Non-Registration (Section 69)

మొదట చదవండి Sec. 69 మీద శీర్షిక 3.2 చదవండి: non-registration వల్ల వచ్చే disabilities, ప్రభావితం కాని హక్కులు, ఇంకా Example 1 — constitution మారిన తర్వాత registered firm వేసే suits (Sec. 69(2) లోని రెండు షరతులు).

గమనికలు

స్థితి: English law లా కాకుండా భారతదేశంలో registration తప్పనిసరి కాదు, non-registration కు penalty కూడా లేదు; కానీ Sec 69 disabilities registration వైపు 'persuasive pressure' కలిగిస్తాయి.

Disabilities: (i) firm registration అయి ఉండి, suit వేస్తున్న వ్యక్తులు Register of Firms లో partners గా నమోదై ఉంటే తప్ప — breach of contract కోసం firm గానీ దాని తరపున గానీ third party మీద suit వేయడానికి వీలులేదు; (ii) third party suit వేసినప్పుడు ₹100 కన్నా ఎక్కువ set-off (లేదా contractual హక్కును అమలు చేసే ఇతర proceeding) దావా వేయలేదు; (iii) unregistered firm లోని బాధిత partner firm మీద గానీ, ఏ సహ-partner మీద గానీ suit వేయలేదు; (iv) అయినా third party మాత్రం unregistered firm మీద suit వేయవచ్చు.

ప్రభావితం కాని హక్కులు: (1) firm మీద లేదా ఏ partner మీదనైనా suit వేసే third parties హక్కు; (2) dissolution కోసం, dissolved firm accounts కోసం, లేదా dissolved firm ఆస్తిని realise చేయడం కోసం partners suit వేసే హక్కు; (3) దివాలా తీసిన partner ఆస్తిని realise చేసి suit వేసే Official Assignee/Court Receiver అధికారాలు; (4) ₹100 మించని suits/set-off; (5) మరణించిన partner legal representatives/వారసులు accounts కోసం లేదా firm ఆస్తి realisation కోసం వేసే suits.

Sec 69(2) రెండు-షరతుల పరీక్ష (SM Example 1): (i) suit ఒక registered firm ద్వారా లేదా దాని తరపున

వేసి ఉండాలి, (ii) suit వేస్తున్న వ్యక్తులు Register of Firms లో partners గా నమోదై ఉండాలి — అప్పుడే అది maintainable; కాబట్టి A మరణించాక B, C కొత్త registration లేకుండానే firm name తో suit వేయవచ్చు; కానీ register లో నమోదు కాని కొత్త partner D చేరితే suit విఫలమవుతుంది: 'persons suing' అంటే register లో పేర్లు ఉండి, suit తేదీ నాటికి అందరూ partners గా ఉన్న వ్యక్తులు.

ఉపయోగం: ప్రతి claim ను వర్గీకరించండి — ఎవరు suit వేస్తున్నారు (firm/partner/third party), దేని కోసం (contract claim, set-off, dissolution/accounts, ₹100 వరకు claim) — తర్వాత సరిపోయే disability లేదా exception వర్తింపజేయండి; unregistered firm అమ్మిన goods ధర కోసం వేసే suit maintainable కాదు, అయినా buyer మాత్రం firm మీద suit వేయవచ్చు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Registration ఐచ్ఛికం, penalty లేదు; కానీ Sec. 69 disabilities 'persuasive pressure' కలిగిస్తాయి: contract మీద third parties పై firm/partners suit వేయలేరు; Rs. 100 కన్నా ఎక్కువ set-off గానీ ఇతర proceeding గానీ లేదు; బాధిత partner firm మీద గానీ సహ-partners మీద గానీ suit వేయలేడు.
- మినహాయింపులు కంఠస్థం చేయండి: third parties మాత్రం firm/partners మీద suit వేయవచ్చు; partners dissolution కోసం, dissolved firm accounts లేదా ఆస్తి realisation కోసం suit వేయవచ్చు; Official Assignee/Receiver అధికారాలు; Rs. 100 వరకు suits/set-off.

TQ 2.1 • PYQ 2024-Jun [1] (c) {C} • Descriptive • 6M • Pg 487

11x అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 69(2) రెండు-షరతుల పరీక్ష వర్తింపజేయండి --- suit ఒక REGISTERED firm ది అయి ఉండాలి, suit వేసేవారు Register of Firms లో నమోదై ఉండాలి: death/retirement తర్వాత మిగిలిన నమోదిత partners కొత్త registration లేకుండానే suit వేయవచ్చు; register లో నమోదు కాని కొత్త partner చేరితే suit విఫలమవుతుంది.
- Unregistered firm contract మీద suit వేయడం (ఉదా. అమ్మిన goods ధర): maintainable కాదు, అయినా ఎదుటి పక్షం మాత్రం firm మీద suit వేయవచ్చు.

CSQ 2.1 • RTP 2019-May [7] (i) • Case Scenario • --- • Pg 488

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 2.2 • RTP 2022-May [13] • Case Scenario • --- • Pg 488

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- బహుళ-భాగాల maintainability ప్రశ్నల్లో ముందుగా ప్రతి claim ను వర్గీకరించండి: ఎవరు suit వేస్తున్నారు (firm / partner / third party), దేని కోసం (contract claim, set-off, dissolution/accounts, Rs. 100 వరకు claim).
- తర్వాత ప్రతి claim కు విడిగా సరిపోయే Sec. 69 disability లేదా exception వర్తింపజేయండి --- ఉదా. firm సొంత suit విఫలమైనా, unregistered firm మీద third party వేసిన suit నిలుస్తుంది.

CSQ 2.3 · PYQ 2025-Sep [1] (c) {C} · Case Scenario · 6M · Pg 489

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

అంశం 3: Firm రద్దు — Dissolution of Firm (Sections 39 -- 47)

P2-C4-U4.3-T03 · Topic 3: Dissolution of Firm (Sections 39 -- 47)

మొదట చదవండి శీర్షిక 3.3 చదవండి: Sec. 39 అర్థం, dissolution of firm vs dissolution of partnership table, ఇంకా modes --- agreement (Sec. 40), compulsory (Sec. 41), contingencies (Sec. 42), notice (Sec. 43), Court ద్వారా (Sec. 44).

గమనికలు

Sec 39: “the dissolution of partnership between all partners of a firm is called the ‘dissolution of the firm’” — ఏదో ఒక partner మాత్రమే తప్పుకుని (retirement, death, insolvency, insanity) మిగిలినవారు వ్యాపారం కొనసాగిస్తే, అది **dissolution of PARTNERSHIP** (reconstitution) మాత్రమే, firm dissolution కాదు.

Court లేకుండా modes: **Sec 40 (agreement):** partners అందరి consent తో లేదా వారి మధ్య ఇప్పటికే కుదిరిన contract ప్రకారం; **Sec 41 (compulsory):** firm వ్యాపారం (లేదా దాన్ని partnership లో నడపడం) చట్టవిరుద్ధమయ్యే సంఘటన జరిగితే — కానీ వేర్వేరు adventures/undertakings నడుస్తున్నప్పుడు ఒకటి చట్టవిరుద్ధమైనంత మాత్రాన చట్టబద్ధమైన వాటి విషయంలో firm dissolve కాదు; అలాగే partners అందరూ, లేదా ఒకరు తప్ప అందరూ insolvent గా adjudicate అయినప్పుడు; **Sec 42 (contingencies, contract కు లోబడి):** నిర్ణీత కాలం ముగియడం, adventure/undertaking పూర్తవడం, ఒక partner మరణం, ఒక partner insolvent గా adjudication; **Sec 43 (notice):** partnership at will లో ఏ partner అయినా మిగిలిన అందరికీ వ్రాతపూర్వక notice ఇవ్వడం ద్వారా — notice లో పేర్కొన్న తేదీ నుంచి, పేర్కొనకపోతే communication తేదీ నుంచి dissolution.

Sec 44 — Court ముందు ఏడు grounds (ఒక partner suit మీద): (a) unsound mind (suit ఇతర partners గానీ, unsound mind ఉన్న partner next friend గానీ వేయవచ్చు; typhoid వంటి కొన్ని వారాల తాత్కాలిక అనారోగ్యం ground కాదు); (b) suit వేస్తున్న partner కాక వేరే partner శాశ్వత incapacity; (c) వ్యాపారాన్ని ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేయగల misconduct (అది వ్యాపారానికి సంబంధించినదే కానక్కర్లేదు — వ్యాపార స్వభావాన్ని చూస్తారు); (d) management/conduct మీది agreements ను ఉద్దేశపూర్వకంగా లేదా పదే పదే ఉల్లంఘించడం — embezzlement, తప్పుడు accounts రాయడం, అనుమతించిన దాని కంటే ఎక్కువ నగదు ఉంచుకోవడం, accounts చూపడానికి నిరాకరించడం; (e) తన మొత్తం interest ను third party కు బదిలీ చేయడం, లేదా land revenue బకాయిల కోసం share మీద charge/అమ్మకం; (f) నష్టంతో తప్ప వ్యాపారం నడపలేకపోవడం (నిర్ణీత కాలం ముగియకముందే కూడా ఇది అందుబాటులో ఉంటుంది); (g) just and equitable — management లో deadlock, partners మధ్య మాటలు లేకపోవడం, substratum కోల్పోవడం, ఒక partner stock exchange లో జూదం.

తనిఖీలు: (b)-(e) grounds suit వేస్తున్న partner కాక వేరే partner కు సంబంధించినవి అయి ఉండాలి (unsound mind మినహాయింపు — ఆ partner next friend కూడా suit వేయవచ్చు); కలగలిసిన facts ఉంటే, నిర్ణయానికి రాకముందు ప్రతి fact ను దాని నిర్దిష్ట Sec 44 clause కు జత చేయండి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 44 ఏడు grounds: unsoundness of mind; శాశ్వత incapacity; వ్యాపారాన్ని ప్రభావితం చేసే misconduct; ఉద్దేశపూర్వక/పదేపదే breach; మొత్తం interest బదిలీ; నష్టంతో మాత్రమే వ్యాపారం; just and equitable (deadlock, మాటలు లేకపోవడం, substratum కోల్పోవడం, stock exchange లో జూదం).
- Sec. 39: partners అందరి మధ్య dissolution of partnership = dissolution of the firm.

TQ 3.5 • PYQ 2026-Jan [5] (b) (ii) • Descriptive • 3M • Pg 495

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

TQ 3.3 • PYQ 2024-Sep [5] (b) • Descriptive • 7M • Pg 493 **8× అడిగారు**

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 5 ప్రశ్నలు

- Firm vs partnership dissolution: winding up, పుస్తకాల తుది మూసివేత — వ్యాపారం కొనసాగుతూ reconstitution మాత్రమే; Court ఆదేశించగలిగేది dissolution of firm మాత్రమే.
- Court లేకుండా modes: అందరి consent/contract (Sec. 40); వ్యాపారం చట్టవిరుద్ధమైనప్పుడు లేదా అందరూ/ఒకరు తప్ప అందరూ partners insolvent అయినప్పుడు compulsory (Sec. 41); contingencies --- కాలం ముగియడం, venture పూర్తవడం, మరణం, insolvency, contract కు లోబడి (Sec. 42); partnership at will లో వ్రాతపూర్వక notice — notice లోని తేదీ నుంచి లేదా communication తేదీ నుంచి అమలు (Sec. 43).

TQ 3.1 • MTP 2021-Mar [6] (b) • Descriptive • 4M • Pg 491

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 3.2 • PYQ 2024-Jun [5] (b) • Descriptive • 7M • Pg 492 **2× అడిగారు**

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 3.4 • RTP 2024-Sep [16] • Descriptive • --- • Pg 494 **8× అడిగారు**

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

CSQ 3.4 • PYQ 2025-Jan [5] (b) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 499

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

CSQ 3.6 • PYQ 2026-May [1] (c) {C} • Case Scenario • 6M • Pg 501

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 4 ప్రశ్నలు

- Sec. 41 దృశ్యం: firm వ్యాపారాన్ని నిషేధించే చట్టం వస్తే dissolution తప్పనిసరి; కానీ firm కు అనేక undertakings ఉంటే, ఒకటి చట్టవిరుద్ధమైనంత మాత్రాన చట్టబద్ధమైన వాటి విషయంలో అది dissolve కాదు.
- నిర్ణీత కాలపు firm పదేపదే నష్టాల్లో నడుస్తుంటే: కాలం ముగియకముందే partners Sec. 44(f) కింద suit వేయవచ్చు.

CSQ 3.1 • RTP 2021-Nov [15] • Case Scenario • --- • Pg 497

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.2 • RTP 2022-Nov [12] • Case Scenario • --- • Pg 498

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.3 • PYQ 2024-Jun [3] (a) (I) • Case Scenario • 4M • Pg 498 6x అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.7 • PYQ 2026-May [3] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 503

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- కలగలిసిన facts (insanity + misconduct + తప్పుడు accounts) ఉంటే, నిర్ణయానికి రాకముందు ప్రతి fact ను దాని నిర్దిష్ట Sec. 44 clause కు జత చేయండి.
- ప్రతి ground suit వేస్తున్న partner కాక వేరే partner కు సంబంధించినదేనా అని చూడండి (insanity మినహాయింపు), తాత్కాలిక అనారోగ్యాన్ని dissolution కు ground గా అంగీకరించవద్దు.

CSQ 3.5 • RTP 2026-Jan [16] • Case Scenario • --- • Pg 500

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 4: Dissolution పరిణామాలు (Sections 45 -- 55)

P2-C4-U4.3-T04 • Topic 4: Consequences of Dissolution (Sections 45 -- 55)

మొదట చదవండి శీర్షిక 3.4 చదవండి: public notice వరకు కొనసాగే liability (Sec. 45), వ్యాపారాన్ని wind up చేయించుకునే హక్కు (Sec. 46), winding up కోసం కొనసాగే authority (Sec. 47), accounts settlement పద్ధతి (Sec. 48), ఇంకా firm debts vs separate debts చెల్లింపు (Sec. 49).

గమనికలు

Sec 45 (కొనసాగే liability): dissolution జరిగినా, dissolution కు ముందు చేసి ఉంటే firm చర్య అయ్యేదైన ప్రతి పనికి partners third parties పట్ల partners గానే బాధ్యులై ఉంటారు — **PUBLIC NOTICE** ఇచ్చే వరకు (ఏ partner అయినా ఇవ్వవచ్చు); దీని రెండు ప్రయోజనాలు: dissolution తెలియని third parties ను కాపాడటం **ఇంకా** dissolved firm partners ను కొనసాగే liability నుంచి కాపాడటం; SM Example: dissolution deed తర్వాత కానీ public notice కు ముందు X firm name తో అప్పు తీసుకుంటే — తెలియని lender R పట్ల Y కూడా బాధ్యుడు.

Sec 45 మినహాయింపులు: notice లేకపోయినా, తర్వాతి చర్యలకు (a) మరణించిన partner estate, (b) insolvent partner, (c) firm తో వ్యవహరించిన వ్యక్తికి partner గా తెలియని dormant partner — వీరిపై ఎలాంటి liability పడదు.

Sec 46: dissolution మీద ప్రతి partner (లేదా అతని representative) మిగిలిన అందరి మీద ఈ హక్కు కలిగి

ఉంటాడు — firm ఆస్తిని firm debts, liabilities చెల్లింపునకు వాడాలి, మిగులును partners హక్కుల ప్రకారం పంచాలి; **Sec 47:** firm ను bind చేసే ప్రతి partner authority, పరస్పర rights/obligations dissolution తర్వాత కూడా — వ్యవహారాలను wind up చేయడానికి, మొదలై పూర్తికాని transactions ముగించడానికి **అవసరమైన మేరకు** — కొనసాగుతాయి; proviso: insolvent గా adjudicate అయిన partner చర్యలతో firm ఎన్నడూ bind కాదు (అయితే ఆ insolvent కు partner అని తనను తాను చెప్పుకునే వ్యక్తి బాధ్యుడై ఉంటాడు).

Sec 48 (accounts settlement, agreement కు లోబడి): capital లోటులతో సహా **LOSSES** ముందుగా profits నుంచి, తర్వాత capital నుంచి, చివరగా partners వ్యక్తిగతంగా తమ profit-sharing ratio లో భరించాలి; **ASSETS** (capital లోటు పూడ్చడానికి ఇచ్చిన మొత్తాలతో సహా) ఈ క్రమంలో వాడాలి — (a) third parties కు firm debts చెల్లింపు, (b) advances (capital కు భిన్నం) కింద ప్రతి partner కు రావలసినది rateably చెల్లింపు, (c) capital కింద ప్రతి partner కు రావలసినది rateably చెల్లింపు, (d) మిగులును profit-sharing ratio లో పంపిణీ; SM Example: X capital ₹6,60,000, Y capital ₹40,000, assets ₹2,00,000 — ₹5,00,000 లోటును Y, X estate **సమానంగా** భరిస్తారు (ఇద్దరూ సమాన profit-sharers), మిగులు assets capital ratio లో పోవాలని deed చెబితే తప్ప.

Sec 49 (firm debts vs separate debts): firm ఆస్తిని **ముందుగా** firm debts కు వాడాలి; తర్వాత ప్రతి partner మిగులు వాటాను అతని separate debts కు వాడతారు లేదా అతనికి చెల్లిస్తారు; ఒక partner separate ఆస్తిని **ముందుగా** అతని separate debts కు వాడాలి, మిగులును firm debts కు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 48 క్రమం కంఠస్థం చేయండి: capital లోటులతో సహా losses ముందు profits నుంచి, తర్వాత capital నుంచి, చివరగా partners profit-sharing ratio లో; assets ఈ క్రమంలో --- (a) third-party debts, (b) partners advances కు rateably, (c) capital కు rateably, (d) మిగులు profit-sharing ratio లో.
- Sec. 49: firm ఆస్తి ముందు firm debts కు, మిగులు partners separate debts కు; separate ఆస్తి ముందు separate debts కు, మిగులు firm debts కు.

TQ 4.1 • PYQ 2023-Dec [6] (b) • Descriptive • 4M • Pg 504 **6x అడిగారు**

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

TQ 4.2 • MTP 2025-May S2 [1] (c) (i) • Descriptive • 4M • Pg 505

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 46 (firm ఆస్తిని debts కు వాడి, మిగులును పంచే హక్కు ప్రతి partner కు ఉంటుంది), Sec. 47 (wind up చేయడానికి, పూర్తికాని transactions ముగించడానికి అవసరమైన మేరకు dissolution తర్వాత కూడా partners authority కొనసాగుతుంది --- కానీ insolvent partner చర్యలకు కాదు) వివరించండి.
- Sec. 45 రెండు ప్రయోజనాలను వివరించండి: dissolution తెలియని third parties ను కాపాడటం, partners ను కొనసాగే liability నుంచి కాపాడటం.

TQ 4.3 • MTP 2025-Aug S2 [5] (b) • Descriptive • 7M • Pg 506 2× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 45 దృశ్యాలను సాధన చేయండి: dissolution తర్వాత కానీ public notice కు ముందు ఒక partner firm name తో అప్పు తీసుకున్నా, కొన్నా --- తెలియని third party పట్ల partners అందరూ బాధ్యులై ఉంటారు.
- మినహాయింపులు వర్తింపజేయండి: మరణించిన partner estate, insolvent partner, లేదా firm తో వ్యవహరించిన వ్యక్తికి తెలియని dormant partner — వీరిపై liability ఉండదు.

CSQ 4.1 • RTP 2024-Jun [15] • Case Scenario • --- • Pg 507 2× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అధ్యాయం 5

పరిమిత బాధ్యత Partnership చట్టం (The Limited Liability Partnership Act, 2008)

The Limited Liability Partnership Act, 2008

4 అంశాలు · 29 వర్గీకృత ప్రశ్నలు · ప్రాముఖ్యత: B

ICAI నైపుణ్య ప్రాఫైల్ Level I 5-20% · Level II 80-95% — ఈ అధ్యాయం సిద్ధాంత-ప్రధానం

Level I — స్మరణ, అవగాహన

92.1%

114 లో 105 మార్కులు

Level II — ఉపయోగం, విశ్లేషణ

7.9%

114 లో 9 మార్కులు

అంశం 1: Limited Liability Partnership — అర్థం, భావన (Meaning and Concept)

P2-C5-U5-T01 · Topic 1: Limited Liability Partnership -- Meaning and Concept

మొదట చదవండి అధ్యాయం పరిచయం, heading 1 చదవండి: LLP ఒక hybrid గా, Sec. 2(1) లోని నిర్వచనాలు --- designated partner (j), LLP agreement (o), small LLP (ta) --- ఇంకా Secs. 4 (Partnership Act వర్తించదు), 5 (ఎవరు partner కాగలరు), 6 (కనీస partners), 7 (designated partners).

గమనికలు

భావన (hybrid): LLP [Sec 2(1)(n): “a partnership formed and registered under this Act”] అనేది ఒక ప్రత్యామ్నాయ corporate business vehicle — తక్కువ compliance ఖర్చుతో company లాంటి **LIMITED LIABILITY** ను, పరస్పర agreement ద్వారా అంతర్గత నిర్మాణాన్ని partnership లాగా ఏర్పరచుకునే **FLEXIBILITY** ను కలిపి ఇస్తుంది — LLP తన ఆస్తుల పూర్తి మేరకు బాధ్యత వహిస్తుంది, partners బాధ్యత పరిమితం; ఇందులో corporate, partnership-firm నిర్మాణాల అంశాలు రెండూ ఉన్నాయి, అందుకే దీన్ని 'hybrid between a company and a partnership' అంటారు; **Sec 4:** Indian Partnership Act, 1932 LLPs కు వర్తించదు; ఈ Act లో 81 sections, 4 schedules (First — agreement లేనప్పుడు పరస్పర హక్కులు/విధులు; Second/Third/Fourth — firm/private company/unlisted public company ను LLP గా conversion), దీన్ని MCA, ROC నిర్వహిస్తాయి, LLP (Amendment) Act, 2021 ద్వారా దీన్ని సవరించారు.

ముఖ్య నిర్వచనాలు: Designated partner [Sec 2(1)(j)]: “any partner designated as such pursuant to section 7”; LLP agreement [Sec 2(1)(o)]: LLP partners మధ్య, లేదా LLP కు దాని partners కు మధ్య పరస్పర హక్కులు, విధులు నిర్ణయించే ఏదైనా **WRITTEN** agreement; Small LLP [Sec 2(1)(ta)]: contribution ₹25 లక్షలకు మించకూడదు (₹5 కోట్ల వరకు prescribe చేయవచ్చు) **ఇంకా** వెంటనే ముందటి financial year కు Statement of Accounts and Solvency ప్రకారం turnover ₹40 లక్షలకు మించకూడదు (₹50 కోట్ల వరకు

prescribe చేయవచ్చు, లేదా అలా prescribe చేసిన ఇతర అవసరాలు.

Sec 5 (ఎవరు partner కాగలరు): ఏ individual అయినా, ఏ body corporate అయినా; కానీ ఒక individual INCAPABLE అవుతాడు — (a) సమర్థ court అతన్ని unsound mind గా నిర్ధారించి ఆ నిర్ధారణ అమలులో ఉంటే, (b) అతను undischarged insolvent అయితే, లేదా (c) అతన్ని insolvent గా adjudicate చేయమని పెట్టిన application pending గా ఉంటే.

Sec 6 (కనీస partners): ప్రతి LLP కు తప్పనిసరిగా కనీసం ఇద్దరు partners ఉండాలి; ఆ సంఖ్య ఇద్దరి కంటే తగ్గి, వ్యాపారం ఆరు నెలలకు మించి కొనసాగితే, ఆ విషయం తెలిసిన ఒక్కగానొక్క partner ఆ ఆరు నెలల తర్వాతి కాలంలో LLP కు వచ్చిన బాధ్యతలకు వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడు అవుతాడు.

Sec 7 (designated partners — తప్పనిసరి): కనీసం ఇద్దరు designated partners INDIVIDUALS అయి ఉండాలి, వారిలో కనీసం ఒకరు భారతదేశంలో RESIDENT అయి ఉండాలి (financial year లో 120 రోజులకు తక్కువ కాకుండా నివాసం); partners అందరూ bodies corporate అయితే (లేదా కలగలుపు అయితే), అటువంటి bodies corporate కు partners గా లేదా nominees గా ఉన్న కనీసం ఇద్దరు individuals designated partners గా వ్యవహరిస్తారు — resident/non-resident కలగలుపులో ఒక designated partner 120-రోజుల పరీక్షను చేరుకున్నాడో సరిచూడండి; ఇంకా వ్యాపారం తప్పనిసరిగా LAWFUL వ్యాపారమై లాభ దృష్టితో నడవాలి, కాబట్టి charitable లేదా ఆర్థికేతర ప్రయోజనాల కోసం LLP ను ఏర్పరచలేరు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 3 ప్రశ్నలు

- Sec. 5: ఏ individual అయినా, ఏ body corporate అయినా partner కాగలరు — court అలా నిర్ధారించిన unsound mind వ్యక్తి, undischarged insolvent, లేదా insolvency application pending లో ఉన్న వ్యక్తి తప్ప.
- Sec. 6: కనీసం ఇద్దరు partners; ఆరు నెలలకు మించి ఇద్దరి కంటే తక్కువ ఉంటే, విషయం తెలిసిన ఒక్కగానొక్క partner ఆ కాలపు బాధ్యతలకు వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడు.
- Small LLP [Sec. 2(1)(ta)]: contribution ≤ Rs. 25 lakh ఇంకా ముందటి సంవత్సరపు turnover ≤ Rs. 40 lakh (Rs. 5 crore / Rs. 50 crore వరకు prescribe చేయవచ్చు).

TQ 1.1 • RTP 2019-May [9] • Descriptive • --- • Pg 510

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

TQ 1.2 • MTP 2024-Jun [2] (c) (i) • Descriptive • 3M • Pg 513 3× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

TQ 1.8 • PYQ 2026-Jan [2] (c) (ii) • Descriptive • 2M • Pg 517 3× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 7 ప్రశ్నలు

- hybrid ను వివరించండి: company కు ఉండే limited liability (LLP తన ఆస్తుల పూర్తి మేరకు బాధ్యత, partners ఒప్పుకున్న contribution వరకే) + partnership సౌలభ్యం (agreement ఆధారిత అంతర్గత నిర్మాణం); Partnership Act, 1932 వర్తించదు (Sec. 4).

- Designated partners [Secs. 2(1)(j), 7]: తప్పనిసరి --- కనీసం ఇద్దరు individuals, వారిలో కనీసం ఒకరు భారతదేశంలో resident (financial year లో 120 రోజుల నివాసం); partners అందరూ bodies corporate అయితే, వారి ఇద్దరు individual nominees వ్యవహరిస్తారు.

TQ 1.4 · PYQ 2024-Sep [2] (c) (ii) · Descriptive · 2M · Pg 514	4× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 1.5 · PYQ 2025-May [2] (c) (i) · Descriptive · 3M · Pg 515	11× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 1.9 · PYQ 2026-May [2] (c) (iii) · Descriptive · 3M · Pg 518		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 1.10 · PYQ 2026-Sep [2] (c) (i) · Descriptive · 3M · Pg 518		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 1.3 · MTP 2024-Jul [2] (c) · Descriptive · 6M · Pg 513	6× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 1.6 · MTP 2025-Aug S2 [2] (c) · Descriptive · 6M · Pg 515	2× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 1.7 · MTP 2025-Aug S2 [4] (c) · Descriptive · 6M · Pg 516		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 2 ప్రశ్నలు

- 'Charitable LLP' తరహా ప్రశ్న: LLP కు **PROFIT** దృష్టితో నడిచే lawful business ఉండాలి --- ఉచిత పాఠశాల లేదా లాభాపేక్ష లేని ఉద్దేశం కోసం ఏర్పాటును తీరస్కరించండి.
- resident/non-resident కలగలుపు ఉన్నప్పుడు, చెల్లుబాటు గురించి తేల్చే ముందు ఇద్దరు individual designated partners ఉన్నారా, వారిలో ఒకరు 120-రోజుల నివాస పరీక్షను చేరుకున్నారా అని సరిచూడండి.

CSQ 1.1 · PYQ 2025-May [2] (c) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 519	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.2 · PYQ 2025-Sep [2] (c) · Case Scenario · 6M · Pg 520	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 2: LLP లక్షణాలు (Characteristics of LLP)

P2-C5-U5-T02 · Topic 2: Characteristics of LLP

మొదట చదవండి heading 2 'Characteristics of LLP' చదవండి: పదహారు లక్షణాలు (body corporate, perpetual succession, separate legal entity, mutual agency, LLP agreement, artificial legal person, common seal, limited liability, నిర్వహణ, partner సంఖ్య పరిమితులు, లాభం కోసమే వ్యాపారం, investigation, compromise/arrangement, conversion, e-filing, foreign LLPs), ఇంకా LLP రూపం వల్ల కలిగే లాభాలు.

గమనికలు

పదహారు లక్షణాలు: (1) body corporate [Secs 2(1)(d), 3]; (2) perpetual succession — partners మరణం,

మతిస్థిమితం కోల్పోవడం, పదవీ విరమణ లేదా insolvency దాని ఉనికిని ప్రభావితం చేయవు; (3) separate legal entity — తన ఆస్తుల పూర్తి మేరకు బాధ్యత, partners బాధ్యత ఒప్పుకున్న contribution (tangible లేదా intangible) వరకే పరిమితం, LLP creditors అనేవాళ్ళు LLP కు మాత్రమే creditors; (4) mutual agency; (5) పరస్పర హక్కులు/విధులను LLP agreement శాసిస్తుంది (అది లేనప్పుడు LLP Act నిబంధనలు వర్తిస్తాయి); (6) artificial legal person; (7) common seal (ఐచ్చికం); (8) limited liability; (9) నిర్వహణ — partners అందరికీ నిర్వహణ హక్కు ఉంది, కానీ చట్టపరమైన compliances కు **DESIGNATED** partners మాత్రమే బాధ్యులు; (10) కనీసం 2 partners, గరిష్ఠ పరిమితి **లేదు**; (11) లాభం కోసమే వ్యాపారం — charitable LLP లేదు; (12) investigation — Central Government వ్యవహారాలను విచారించవచ్చు; (13) Act ప్రకారం merger, amalgamation తో సహా compromise/arrangement; (14) firm, private company లేదా unlisted public company ను LLP గా conversion; (15) ఒక partner/designated partner digital signature తో www.mca.gov.in లో documents e-filing; (16) foreign LLPs [Sec 2(1)(m)] — భారతదేశం వెలుపల ఏర్పడిన/incorporate అయిన/register అయిన, భారతదేశంలో వ్యాపార స్థలం ఉన్నవి; ఒక foreign LLP భారతీయ LLP లో partner కాగలదు.

LLP పద్ధతిలో mutual agency: LLP వ్యాపారానికి సంబంధించి ప్రతి partner **LLP కు మాత్రమే** agent, ఇతర partners కు కాదు — ఇతర partners స్వతంత్రంగా చేసిన లేదా అధికారం లేకుండా చేసిన పనులకు ఏ partner బాధ్యుడు కాడు, కాబట్టి ఒక partner తప్పుడు వ్యాపార నిర్ణయాలు లేదా దుష్ప్రవర్తన వల్ల పుట్టే joint liability నుంచి మిగతా partners రక్షణ పొందుతారు.

Artificial legal person: చట్టపరమైన ప్రక్రియ ద్వారా సృష్టించబడి, ఒక వ్యక్తికి ఉండే హక్కులన్నీ కలిగినది — సహజ వ్యక్తి చేయగలిగినదంతా చేయగలదు, **మినహాయింపులు:** జైలుకు పంపడం, ప్రమాణం చేయడం, వివాహం/విడాకులు, CA లేదా వైద్యం లాంటి విద్యా వృత్తిని అభ్యసించడం; ఇది అదృశ్యం, అమూర్తం, అమరం (చట్టం ద్వారానే రద్దవుతుంది), కానీ **కల్పితం కాదు**, ఎందుకంటే అది నిజంగా ఉంది.

Common seal [Sec 14(c)]: తప్పనిసరి కాదు — LLP నిర్ణయించుకుంటే దాన్ని ఉంచుకోవచ్చు; ఉంచుకుంటే అది ఒక బాధ్యతాయుత అధికారి అభిరక్షలో ఉంటుంది, కనీసం 2 designated partners సమక్షంలో వేస్తారు.

లాభాలు: agreement ఆధారంగా ఏర్పాటు, నిర్వహణ; వివరమైన చట్టపరమైన/విధానపరమైన అవసరాలు లేకుండా సౌలభ్యం; ఏర్పరచడం సులభం; partners అందరికీ limited liability; సాగే capital structure; రద్దు చేయడం సులభం — వృత్తి నిపుణులకు, చిన్న సంస్థలకు, venture-capital పెట్టుబడికి తగిన vehicle.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- లక్షణాలను ఈ ఆధారాలతో కంఠస్థం చేయండి: body corporate, separate legal entity, perpetual succession [Secs. 2(1)(d), 3]; బాధ్యత ఒప్పుకున్న contribution వరకే; కనీసం 2 partners, గరిష్ఠ పరిమితి లేదు; compliances కు designated partners మాత్రమే బాధ్యులు; లాభం కోసమే వ్యాపారం; firm/private company/unlisted public company conversion; www.mca.gov.in లో e-filing.
- LLP అనేది company కు, partnership కు మధ్య ఉన్న hybrid --- corporate నిర్మాణం + partnership-firm సౌలభ్యం.

TQ 2.2 • PYQ 2024-Jun [2] (c) • Descriptive • 6M • Pg 522 4× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- LLP పద్ధతిలో mutual agency: ప్రతి partner LLP కు మాత్రమే agent, ఇతర partners కు కాదు --- partner అధికారంతో చేసిన పనులకు LLP కట్టుబడి ఉంటుంది, కానీ అతనికి అధికారం లేదని మూడో పక్షానికి తెలిసినప్పుడు కాదు; ఒకరి అధికారం లేని పనుల నుంచి మిగతా partners రక్షణ పొందుతారు.
- Artificial legal person: చట్టపరమైన ప్రక్రియ ద్వారా సృష్టి, వ్యక్తికి ఉండే హక్కులతో --- contract చేయగలదు, ఆస్తి కలిగి ఉండగలదు, కానీ దాన్ని జైలుకు పంపడం, అది ప్రమాణం చేయడం, వివాహం చేసుకోవడం, విద్యా వృత్తిని అభ్యసించడం కుదరదు; అదృశ్యం, అమూర్తం, అమరం — కానీ కల్పితం కాదు.
- Common seal [Sec. 14(c)]: ఐచ్ఛికం; ఉంచుకుంటే బాధ్యతాయుత అధికారి వద్ద ఉంటుంది, కనీసం 2 designated partners సమక్షంలో వేస్తారు.
- లాభాలు: ఏర్పాటు, రద్దు సులభం; అందరికీ limited liability; సాగే capital structure; agreement ఆధారిత పాలన.

TQ 2.4 • RTP 2026-May [18] • Descriptive • --- • Pg 524

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 2.1 • PYQ 2019-Nov [2] (b) • Descriptive • 5M • Pg 521

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 2.3 • MTP 2025-May S2 [2] (c) • Descriptive • 6M • Pg 523

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 3: LLP నిగమనం (Incorporation of LLP)

P2-C5-U5-T03 • Topic 3: Incorporation of LLP

మొదట చదవండి heading 3 'Incorporation of LLP' చదవండి (Secs. 11--17: incorporation document, registration, registered office, registration ప్రభావం, పేరు సంబంధిత నిబంధనలు); దీనితో ముడిపడిన, పరీక్షలో అడిగిన నిబంధనలనూ మననం చేయండి --- partners లో మార్పులు (Sec. 25), books of account, audit (Sec. 34), fraud (Sec. 30), ఇంకా Tribunal ద్వారా winding up (Sec. 64).

గమనికలు

Sec 11 (incorporation document): LAWFUL వ్యాపారాన్ని **లాభ దృష్టితో** నడపడానికి కలిసిన ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది incorporation document మీద తమ పేర్లు subscribe చేస్తారు; registered office ఏ రాష్ట్రంలో ఉండాలో ఆ రాష్ట్ర Registrar వద్ద నిర్ణీత fees తో దాన్ని file చేస్తారు; అందులో పేరు, ప్రతిపాదిత వ్యాపారం, registered-office చిరునామా, partners ఇంకా designated partners పేర్లు/చిరునామాలు ఉంటాయి; దీనితో పాటు ఏర్పాటులో పాల్గొన్న advocate/Company Secretary/Chartered Accountant/Cost Accountant ఇచ్చే statement of compliance, ఒక subscriber ఇచ్చే statement కూడా జతపరచాలి; ఆ statement అబద్ధమని తెలిసీ, లేదా నిజమని నమ్ముకుండా ఇచ్చిన వ్యక్తికి: 2 సంవత్సరాల

వరకు జైలు శిక్ష ఇంకా ₹10,000 నుంచి ₹5 లక్షల వరకు జరిమానా.

Sec 12 (registration): Sec 11(1)(b)-(c) పాటించిన తర్వాత Registrar తప్పనిసరిగా 14 DAYS లోపు incorporation document ను register చేసి, certificate of incorporation (సంతకం, ముద్రతో) జారీ చేయాలి; పేర్కొన్న పేరుతో LLP incorporate అయిందనడానికి అది **CONCLUSIVE** సాక్ష్యం. **Sec 14 (ప్రభావం):** LLP తన పేరుతో — (a) దావా వేయగలదు, దావా ఎదుర్కోగలదు, (b) చర/స్థిర, tangible/intangible ఆస్తిని సంపాదించడం, సొంతం చేసుకోవడం, ఉంచుకోవడం, అభివృద్ధి చేయడం లేదా వదిలించుకోవడం చేయగలదు, (c) నిర్ణయించుకుంటే common seal కలిగి ఉండగలదు, (d) bodies corporate చట్టబద్ధంగా చేయగల ఇతర పనులు చేయగలదు, భరించగలదు.

Sec 13 (registered office): తప్పనిసరి — అన్ని సమాచారాలు/notices ఈ కార్యాలయానికే పంపుతారు; registered office మార్పు Registrar వద్ద notice file చేసిన తర్వాతే **అమలులోకి** వస్తుంది; ఉల్లంఘనకు penalty: ఆలస్యమైన ప్రతి రోజుకు ₹500, గరిష్ఠంగా ₹50,000 — LLP కు ఇంకా ప్రతి partner కు.

పేరు సంబంధిత నిబంధనలు: **Sec 15:** పేరు చివర 'limited liability partnership' లేదా 'LLP' ఉండాలి; Central Government అవాంఛనీయమని భావించే పేరు, లేదా మరో LLP, company లేదా registered trade mark పేరుతో ఒకేలా లేదా చాలా దగ్గరగా ఉండే పేరు register కాదు; **Sec 16:** application చేసిన పేరును Registrar సమాచారం ఇచ్చిన తేదీ నుంచి 3 MONTHS వరకు reserve చేయవచ్చు; **Sec 17:** ఒకేలా/చాలా దగ్గరగా ఉన్న పేరు కలిగిన LLP ను 3 నెలల్లోపు పేరు మార్పుకోమని Central Government ఆదేశించవచ్చు (trade-mark యజమాని application incorporation/పేరు మార్పు జరిగిన 3 సంవత్సరాల్లోపు); ఉల్లంఘిస్తే CG కొత్త పేరును కేటాయిస్తుంది.

ముడిపడిన, పరీక్షలో అడిగిన నిబంధనలు (ఈ భాగం వెలుపల — సాధారణంగా గుర్తుంచుకోండి): **Sec 25:** partner తన పేరు/చిరునామాలో మార్పులను 15 రోజుల్లోపు LLP కు తెలియజేయాలి; partner చేరినా, తప్పుకున్నా LLP ఆ notice ను Registrar వద్ద 30 రోజుల్లోపు file చేయాలి; **Sec 30 (fraud):** creditors/ఇతరులను మోసగించే ఉద్దేశంతో వ్యాపారం నడిపితే, LLP కు ఇంకా అది తెలిసిన ప్రతి partner కు బాధ్యత **UNLIMITED** అవుతుంది (LLP కు తెలియకుండా/అధికారం లేకుండా partner వ్యవహరిస్తే LLP బాధ్యురాలు కాదు); **Sec 34:** registered office లో సక్రమమైన books of account, financial year ముగిసిన ఆరు నెలల్లోపు వార్షిక Statement of Account and Solvency; నిర్ణీత చిన్న turnover/contribution కు audit మినహాయింపు; **Sec 64:** LLP అలా నిర్ణయించుకున్నా, partners ఆరు నెలలకు మించి ఇద్దరి కంటే తగ్గినా, భారత సార్వభౌమత్వం/సమగ్రతకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించినా, వరుసగా ఐదు financial years filings లో విఫలమైనా, లేదా అలా చేయడం న్యాయసమ్మతం అయినా Tribunal LLP ను wind up చేయవచ్చు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- Sec. 14 ప్రభావాలు: LLP తన పేరుతో దావా వేయగలదు, దావా ఎదుర్కోగలదు; ఆస్తిని సంపాదించడం, సొంతం చేసుకోవడం, ఉంచుకోవడం, వదిలించుకోవడం చేయగలదు; నిర్ణయించుకుంటే common seal కలిగి ఉండగలదు; bodies corporate చేసే అన్ని పనులూ చేయగలదు.

- Sec. 13 registered office: తప్పనిసరి; మార్పు file చేసిన తర్వాతే అమలు; penalty Rs. 500/day, గరిష్టంగా Rs. 50,000 — LLP కు, ప్రతి partner కు.
- Sec. 34: books registered office లో; సంవత్సరాంతం నుంచి ఆరు నెలల్లోపు Statement of Account and Solvency; turnover ≤ Rs. 40 lakh లేదా contribution ≤ Rs. 25 lakh అయితే audit మినహాయింపు.
- Sec. 64 winding-up కారణాలు: LLP అలా నిర్ణయించుకోవడం; partners ఆరు నెలలు ఇద్దరి కంటే తక్కువ ఉండటం; సార్వభౌమత్వానికి వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించడం; వరుసగా ఐదు సంవత్సరాలు filing చేయకపోవడం; న్యాయసమ్మతం కావడం.

TQ 3.7 • MTP 2024-Jun [2] (c) (ii) • Descriptive • 3M • Pg 530	3× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	సులభం
TQ 3.1 • PYQ 2020-Nov [2] (b) • Descriptive • 5M • Pg 524	5× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	మధ్యమం
TQ 3.2 • PYQ 2021-Dec [2] (b) • Descriptive • 5M • Pg 525	2× అడిగారు	LEVEL I స్మరణ (Remembering)	మధ్యమం
TQ 3.4 • RTP 2022-Nov [13] • Descriptive • --- • Pg 527		LEVEL I స్మరణ (Remembering)	మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 8 ప్రశ్నలు

- Secs. 11--12: incorporation document ను ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది subscribe చేసి, advocate/CS/CA/Cost Accountant ఇంకా ఒక subscriber ఇచ్చే compliance statement తో State Registrar వద్ద file చేయాలి (అబద్ధపు statement: 2 years' imprisonment, జరిమానా Rs. 10,000--5 lakh); registration 14 days లోపు; certificate conclusive.
- Fraud (Sec. 30): మోసగించే ఉద్దేశం ఉంటే LLP కు, విషయం తెలిసిన ప్రతి partner కు బాధ్యత UNLIMITED అవుతుంది; LLP కు తెలియకుండా/అధికారం లేకుండా partner వ్యవహరిస్తే LLP తప్పించుకుంటుంది.
- Sec. 25: partner తన పేరు/చిరునామా మార్పులను 15 days లోపు తెలియజేయాలి; partner చేరడం/తప్పుకోవడం గురించి LLP 30 days లోపు notice file చేయాలి.
- పేరు: చివర 'LLP' (Sec. 15); reservation 3 months వరకు చెల్లుతుంది (Sec. 16); ఒకేలా ఉన్న పేరును 3 months లోపు మార్చమని CG ఆదేశించవచ్చు (Sec. 17).

TQ 3.8 • PYQ 2024-Sep [2] (c) (i) • Descriptive • 4M • Pg 530	7× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 3.11 • PYQ 2026-Sep [2] (c) (ii) • Descriptive • 3M • Pg 533		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 3.3 • PYQ 2022-May [2] (b) • Descriptive • 5M • Pg 526	4× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.5 • PYQ 2023-Jun [2] (b) • Descriptive • 5M • Pg 528		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.6 • PYQ 2023-Dec [2] (b) • Descriptive • 5M • Pg 529		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

TQ 3.9 · PYQ 2026-Jan [2] (c) (i) · Descriptive · 4M · Pg 531

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 3.10 · PYQ 2026-May [2] (c) (i) · Descriptive · 3M · Pg 532

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

CSQ 3.1 · PYQ 2025-Jan [2] (c) · Case Scenario · 6M · Pg 534

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 4: ఇతర సంస్థా రూపాలతో తేడాలు (Differences With Other Forms of Organisation)

P2-C5-U5-T04 · Topic 4: Differences With Other Forms of Organisation

మొదట చదవండి heading 4 చదవండి: LLP కు, partnership firm కు మధ్య పట్టికలో ఇచ్చిన తేడాలు (15 అంశాలు), ఇంకా LLP కు, limited liability company కు మధ్య తేడాలు (8 అంశాలు).

గమనికలు

దిశ: SM లో LLP కు, partnership firm కు మధ్య 15 తేడాలు, LLP కు, limited liability company కు మధ్య 8 తేడాలు పట్టికలో ఉన్నాయి — ఎక్కువ మార్కులు ఇచ్చే ఆధారాలు కింద ఉన్నాయి; సలహా ఇచ్చే సమాధానాల్లో limited liability, perpetual succession, తప్పనిసరి registration వల్ల వచ్చే విశ్వసనీయత — ఇవి సంప్రదాయ firm కంటే LLP వైపు మొగ్గుతాయి.

LLP vs limited liability company — మరిన్ని తేడాలు: అంతర్గత పాలన partners AGREEMENT ద్వారా vs statute (Companies Act, 2013) ద్వారా నియంత్రణ; contribute చేసేవారు PARTNERS vs MEMBERS/shareholders; కనీసం 2 partners, గరిష్ట పరిమితి లేదు vs private company 2-200 members, public company కనీసం 7; బాధ్యత ఒప్పుకున్న contribution వరకే (ఉద్దేశపూర్వక fraud తప్ప) vs కలిగి ఉన్న shares మీద UNPAID మొత్తం వరకు; agreement లో అధికారం పొందిన designated partners తో సహా partners నిర్వహణ vs shareholders ఎన్నుకున్న DIRECTORS board; కనీసం 2 designated partners vs 2 directors (private) / 3 directors (public); పేరు చివర 'LLP' vs 'Limited'/'Private Limited'.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- LLP vs partnership firm ను ఎక్కువ మార్కులు ఇచ్చే ఆధారాల మీద సాధించండి: శాసించే Act (LLP Act, 2008 vs Partnership Act, 1932); body corporate/separate entity vs separate entity కాదు; registration తప్పనిసరి vs ఐచ్ఛికం; perpetual succession vs లేదు; బాధ్యత contribution వరకే vs unlimited; LLP కు మాత్రమే agency vs firm కు, సహ-partners కు; designated partners, common seal, వార్షిక filings, విదేశీయులకు అనుమతి, minor కు LLP benefits లో ప్రవేశం లేదు.
- LLP vs LLC/company సాధించండి: అంతర్గత పాలన agreement ద్వారా vs statute (Companies Act, 2013) ద్వారా; partners vs members/shareholders; partners గరిష్ట పరిమితి లేదు vs private company కు 200 పరిమితి; బాధ్యత ఒప్పుకున్న contribution వరకే vs shares మీద unpaid మొత్తం వరకు; నిర్వహణ partners/designated partners ద్వారా vs ఎన్నికైన board of directors ద్వారా; కనీసం 2 designated partners vs 2/3 directors.

- సలహా ప్రశ్నల్లో (సంప్రదాయ firm vs LLP) పర్యవసానాల నుంచి తర్కించండి: limited liability, perpetual succession, తప్పనిసరి registration వల్ల విశ్వసనీయత — ఇవి LLP వైపు మొగ్గుతాయి; తర్వాత సిఫార్సుతో ముగించండి.

TQ 4.1 • PYQ 2022-Nov [2] (b) • Descriptive • 5M • Pg 536 4× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

CSQ 4.1 • RTP 2024-Jun [18] • Case Scenario • --- • Pg 538 3× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అధ్యాయం 6

Companies చట్టం (The Companies Act, 2013)

The Companies Act, 2013

10 అంశాలు · 80 వర్గీకృత ప్రశ్నలు · ప్రాముఖ్యత: A

ICAI నైపుణ్య ప్రాఫైల్ Level I 5-20% · Level II 80-95% — ఈ అధ్యాయం సిద్ధాంత-ప్రధానం

Level I — స్మరణ, అవగాహన	40.3%	310 లో 125 మార్కులు
Level II — ఉపయోగం, విశ్లేషణ	59.7%	310 లో 185 మార్కులు

అంశం 1: Company అర్థం, లక్షణాలు (Company Meanings & its Features)

P2-C6-U6-T01 · Topic 1: Company Meanings & its Features

మొదట చదవండి Companies Act, 2013 అధ్యాయంలోని 'Company: Meaning and its Features' చదవండి --- Sec. 2(20) కింద నిర్వచనం, Haney నిర్వచనం, ఐదు లక్షణాలు (separate legal entity, perpetual succession, limited liability, artificial legal person, common seal), ఇంకా Sec. 9 కింద common seal ను ఐచ్ఛికం చేసిన Companies (Amendment) Act, 2015 మార్పు.

గమనికలు

Sec 2(20) (SM): "Company means a company incorporated under this Act or under any previous company law"; **Haney నిర్వచనం:** "A company is an incorporated association, which is an artificial person created by law, having a separate entity, with a perpetual succession and a common seal."

ఐదు లక్షణాలు: (1) separate legal entity (2) perpetual succession (3) limited liability (4) artificial legal person (5) common seal — ఇప్పుడు ఐచ్ఛికం.

Separate legal entity: registration అవగానే company సభ్యుల కంటే భిన్నమైన వ్యక్తి — ఆస్తి, bank account కలిగి ఉండవచ్చు, రుణాలు సేకరించవచ్చు, contract చేయవచ్చు; సభ్యులు దానితో contract చేయవచ్చు; **Salomon vs. Salomon; Macaura vs. Northern Assurance** — company కలపలో shareholder కు insurable interest లేదు, కాబట్టి తన సొంత పేరుతో పెట్టిన insurance claim విఫలమైంది.

Perpetual succession & limited liability: సభ్యులు చనిపోవచ్చు లేదా మారవచ్చు, కానీ చట్టం ప్రకారం wound up అయ్యే వరకు company కొనసాగుతుంది (7 మంది సభ్యులూ ఒక విమాన ప్రమాదంలో చనిపోయినా company నిలిచింది — partnership లా కాదు), shares వారసులకు transmit అవుతాయి; బాధ్యత shares మీద చెల్లించని విలువకు పరిమితం (guarantee co. — హామీ ఇచ్చిన మొత్తం, winding up నాడు మాత్రమే; unlimited co. — అపరిమితం).

Artificial legal person & seal: చట్టం సృష్టించినది, మనుషుల ద్వారానే (directors) పనిచేస్తుంది, సొంత పేరుతో contract చేయగలదు, దావా వేయగలదు, దావా ఎదుర్కోగలదు; కానీ దాన్ని జైలుకు పంపడం, అది ప్రమాణం చేయడం, పెళ్లి చేసుకోవడం, విద్యా వృత్తిని నిర్వహించడం సాధ్యం కాదు; Companies (Amendment) Act, 2015 Sec 9 నుంచి common seal ను తొలగించింది — seal లేకపోతే ఇద్దరు directors, లేదా ఒక director ఇంకా Company Secretary (నియమితుడై ఉంటే) అధికారం ఇస్తారు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 2(20) కంఠస్థం చేయండి: 'company means a company incorporated under this Act or under any previous company law', ఇంకా Haney నిర్వచనం.
- Companies (Amendment) Act, 2015 నుంచి common seal **ఐచ్ఛికం**; company కు seal లేకపోతే ఇద్దరు directors, లేదా ఒక director ఇంకా Company Secretary (నియమితుడై ఉంటే) అధికారం ఇస్తారు.
- లక్షణాలు చెప్పండి: separate legal entity, perpetual succession, limited liability, artificial legal person, common seal (ఐచ్ఛికం).

TQ 1.1 • PYQ 2025-Jan [3] (b) (ii) • Descriptive • 2M • Pg 542

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 3 ప్రశ్నలు

- separate legal entity ను Salomon vs. Salomon, Macaura vs. Northern Assurance తో వివరించండి (company ఆస్తిలో సభ్యుడికి insurable interest ఉండదు).
- 'artificial legal person' వివరించండి: చట్టం సృష్టించినది, మనుషుల ద్వారానే (directors) పనిచేస్తుంది, contract/దావా వేయడం/దావా ఎదుర్కోవడం చేయగలదు, కానీ పెళ్లి, ప్రమాణం, జైలు దానికి వర్తించవు.
- Limited liability: shares మీద చెల్లించని విలువకు (guarantee companies లో హామీ ఇచ్చిన మొత్తానికి) మాత్రమే సభ్యులు బాధ్యులు.

TQ 1.3 • PYQ 2026-Jan [2] (b) (i) • Descriptive • 3M • Pg 544

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 1.2 • MTP 2025-Aug S1 [2] (b) (i) • Descriptive • 7M • Pg 543

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

CSQ 1.4 • PYQ 2025-Sep [1] (b) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 547

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 3 ప్రశ్నలు

- perpetual succession scenarios సాధన చేయండి: సభ్యులందరూ/చాలామంది చనిపోయినా company ముగియదు --- shares చట్టబద్ధ వారసులకు transmit అవుతాయి; company కొనసాగుతుంది (partnership తో పోల్చండి).
- పత్ర ధ్రువీకరణ scenarios కు 2015 తర్వాతి నియమం వర్తింపజేయండి: ఇద్దరు directors, లేదా ఒక director ఇంకా CS సంతకం చేస్తే seal లేకుండానే share certificates మొదలైనవి చెల్లుబాటుగా issue అవుతాయి.

- జవాబు నమూనా: లక్షణం/provision చెప్పండి, facts కు వర్తింపజేయండి, company కొనసాగుతుందా లేదా ఆ చర్య చెల్లుతుందా అని ముగించండి.

CSQ 1.1 • MTP 2024-Apr [3] (b) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 545 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.2 • PYQ 2024-Jun [3] (b) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 546 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 1.3 • PYQ 2024-Sep [3] (b) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 546 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 2: సంస్థ ముసుగు సిద్ధాంతం (Corporate Veil Theory)

P2-C6-U6-T02 • Topic 2: Corporate Veil Theory

మొదట చదవండి 'Corporate Veil Theory' చదవండి --- Salomon vs. Salomon & Co. Ltd. లోని స్వతంత్ర corporate personality సూత్రం, న్యాయస్థానాలు corporate veil ను ఎత్తే ఐదు పరిస్థితులు.

గమనికలు

Corporate veil: company ను దాని సభ్యుల కంటే వేరుగా గుర్తిస్తారు — సభ్యులు company రుణాలు, వ్యతిక్రమాల నుంచి రక్షణ పొందుతారు ('corporate insulation'); దీనికి పునాది Salomon vs. Salomon & Co. Ltd. లో పడింది: "The Company is at law a different person altogether from the subscribers to the memorandum" — కాబట్టి Salomon ఒక్కడే యజమాని అయినా వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడు కాలేదు, తన debentures మీద secured creditor గా నిలిచాడు.

Lifting the veil: legal person అయిన company వెనుక చూడటం — corporate entity ను పక్కనపెట్టి, ఆ చట్టపరమైన ముసుగు వెనుకనున్న వాస్తవాలను పరిగణించడం; న్యాయస్థానాలు తగిన పరిస్థితుల్లో మాత్రమే, నియంత్రణ (యాజమాన్యం మాత్రమే కాదు) ప్రశ్న ఉన్నప్పుడే veil ఎత్తుతాయి.

Veil ఎత్తే ఐదు ఆధారాలు: (1) శత్రు స్వభావం నిర్ధారించడానికి — Daimler Co. vs. Continental Tyre & Rubber Co. (2) revenue/పన్ను రక్షణకు — Dinshaw Maneckjee Petit: dividend/వడ్డీ ఆదాయాన్ని విభజించడానికి పెట్టిన private companies ఒట్టి బూటకం, నిజమైన యజమానిని కనుగొనడానికి veil ఎత్తారు (3) చట్టపరమైన బాధ్యత నుంచి తప్పించుకోవడం — Workmen vs. Associated Rubber Industries: కార్మికుల bonus తగ్గించడానికి పూర్తి యాజమాన్యపు subsidiary కు shares బదిలీ చేశారు, veil భేదించారు (4) subsidiaries ను agents గా ఏర్పరచడం — Merchandise Transport vs. British Transport Commission: vehicle licences పొందడానికి పెట్టిన subsidiary, parent ఇంకా subsidiary ఒకే వాణిజ్య యూనిట్ (5) fraud/అనుచిత ప్రవర్తన లేదా చట్టాన్ని వమ్ము చేయడం — Gilford Motor Co. vs. Horne.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- corporate veil వివరించండి = company బాధ్యతల నుంచి సభ్యులకు రక్షణ ('corporate insulation'); company సభ్యుల కంటే భిన్నమైన వ్యక్తి అని Salomon's case నిర్ధారించింది.
- 'Lifting the veil' అంటే corporate entity ను పక్కనపెట్టి దాని వెనుకనున్న వాస్తవాలను చూడటం --- నియంత్రణ (యాజమాన్యం మాత్రమే కాదు) ప్రశ్నార్థకమైనప్పుడే దీన్ని చేస్తారు.
- 5 ఆధారాలు కంఠస్థం చేయండి: శత్రు స్వభావం నిర్ధారణ (Daimler vs. Continental Tyre); revenue/పన్ను రక్షణ; చట్టపరమైన బాధ్యత నుంచి తప్పించుకోవడం; agents గా ఏర్పరచిన subsidiaries; fraud/అనుచిత ప్రవర్తన లేదా చట్టాన్ని వమ్ము చేయడం.

TQ 2.1 · PYQ 2024-Sep [2] (b) (i) · Descriptive · 7M · Pg 548	3× అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 2.2 · PYQ 2026-Sep [2] (b) · Descriptive · 7M · Pg 550		LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 9 ప్రశ్నలు

- facts ను ప్రధాన case తో జతచేయండి: పన్ను ఎగవేయడానికి ఆదాయాన్ని private companies గా విభజించడం = Dinshaw Maneckjee Petit; non-solicitation covenant తప్పించుకోవడానికి మాజీ ఉద్యోగి company = Gilford Motor vs. Horne; vehicle licences పొందడానికి ఏర్పరచిన subsidiary = Merchandise Transport vs. British Transport Commission; కార్మికుల bonus తగ్గించడానికి subsidiary కు shares బదిలీ = Workmen vs. Associated Rubber Industries.
- Salomon తరహా facts (one-man company, యజమానికి secured debentures) --- veil ఎత్తరు; shareholder వ్యక్తిగతంగా బాధ్యుడు కాదు, secured creditor గా నిలవగలడు.
- నిర్మాణం: Salomon rule చెప్పండి → వర్తించే exception గుర్తించండి → వర్తింపజేయండి → సభ్యులు/నియంత్రించేవారు వ్యక్తిగతంగా బాధ్యులా అని ముగించండి.

CSQ 2.1 · PYQ 2019-Nov [6] (c) · Case Scenario · 3M · Pg 551		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 2.2 · RTP 2022-May [17] · Case Scenario · --- · Pg 551	3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 2.3 · RTP 2022-Nov [14] · Case Scenario · --- · Pg 553		LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 2.4 · MTP 2023-May [6] (c) · Case Scenario · 3M · Pg 553	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 2.5 · RTP 2024-Jun [19] · Case Scenario · --- · Pg 554	3× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 2.6 · MTP 2024-Jul [2] (b) (i) · Case Scenario · 4M · Pg 555	2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 2.7 · MTP 2024-Aug [2] (b) · Case Scenario · 7M · Pg 556	5× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

CSQ 2.8 · PYQ 2026-Jan [1] (b) {C} · Case Scenario · 7M · Pg 557

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 2.9 · RTP 2026-May [19] · Case Scenario · --- · Pg 558

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 3: Act కింద Companies వర్గాలు (Classes of Companies Under the Act)

P2-C6-U6-T03 · Topic 3: Classes of Companies Under the Act

మొదట చదవండి 'Classes of Companies under the Act' చదవండి --- liability ఆధారంగా (Secs. 2(22), 2(21), 2(92)), సభ్యుల ఆధారంగా (OPC 2(62), private 2(68), public 2(71), small 2(85)), నియంత్రణ ఆధారంగా (holding 2(46), subsidiary 2(87), associate 2(6)), capital అందుబాటు ఆధారంగా (listed 2(52)), ఇంకా ఇతర companies (government 2(45), foreign 2(42), Section 8, dormant Sec. 455).

గమనికలు

Liability ఆధారంగా: limited by shares [Sec 2(22)] — shares మీద చెల్లించని మొత్తానికి MOA బాధ్యతను పరిమితం చేస్తుంది, ఎప్పుడైనా అడగవచ్చు; limited by guarantee [Sec 2(21)] — MOA లో హామీ ఇచ్చిన మొత్తానికి పరిమితం, winding up నాడు మాత్రమే అడగవచ్చు; unlimited [Sec 2(92)] — పరిమితి లేదు, కానీ సభ్యత్వం ముగిస్తే బాధ్యత ముగుస్తుంది.

సభ్యుల ఆధారంగా: OPC [Sec 2(62)] ఒక్క సభ్యుడు — ముందస్తు లిఖిత సమ్మతితో MOA లో nominee పేరు; భారత పౌరుడై 'resident in India' (వెంటనే ముందటి FY లో ≥ 120 రోజులు నివాసం) అయిన natural person మాత్రమే, minor కాదు, ఒక్కొక్కరికి ఒక OPC, Sec 8 గా ఉండటం/మారడం లేదా NBFC కార్యకలాపాలు కుదరవు; private [Sec 2(68)] — కనిష్టం 2, గరిష్టం 200 సభ్యులు (joint holders = ఒకరు; ప్రస్తుత, గత ఉద్యోగి-సభ్యులు మినహాయింపు), share బదిలీని నియంత్రిస్తుంది, ప్రజల ఆహ్వానాన్ని నిషేధిస్తుంది; public [Sec 2(71)] — కనిష్టం 7, గరిష్ట పరిమితి లేదు; public company కు private subsidiary అయితే private articles ఉన్నా public గా భావిస్తారు; small [Sec 2(85)] — paid-up capital $\leq$ ₹4 crore ఇంకా turnover $\leq$ ₹40 crore ఉన్న private co., ఎప్పుడూ holding/subsidiary, Sec 8 లేదా ప్రత్యేక-Act company కాకూడదు.

నియంత్రణ ఆధారంగా: holding [Sec 2(46)]; subsidiary [Sec 2(87)] — holding co. Board కూర్పును నియంత్రిస్తుంది (directors లో మెజారిటీని నియమించగలదు/తొలగించగలదు), లేదా ఒక్కటే గానీ ఇతర subsidiaries తో కలిసి గానీ మొత్తం voting power లో సగానికి మించి వినియోగిస్తుంది/నియంత్రిస్తుంది (subsidiary కు subsidiary కూడా subsidiary యే); associate [Sec 2(6)] — significant influence (మొత్తం voting power లో కనీసం 20% నియంత్రణ, లేదా agreement కింద వ్యాపార నిర్ణయాల నియంత్రణ/భాగస్వామ్యం) ఉన్న subsidiary కాదు; joint venture ను కలుపుకుంటుంది.

Capital అందుబాటు ఆధారంగా: listed [Sec 2(52)] — దాని ఏదైనా securities గుర్తింపు పొందిన ఏదైనా stock exchange లో listed అయి ఉంటాయి; unlisted — మిగతా ఏ company అయినా.

ఇతర companies: Government co. [Sec 2(45)] — paid-up share capital లో $\geq 51\%$ CG, SG(s) లేదా రెండూ కలిగి ఉంటాయి (DVRs ఉంటే 'paid-up share capital' ను మొత్తం voting power గా చదవాలి), దాని

subsidiary కూడా కలుపుకుంటుంది; foreign co. [Sec 2(42)] — భారతదేశం వెలుపల incorporated ఇంకా భారతదేశంలో వ్యాపార స్థలం (సొంతంగా/agent ద్వారా, భౌతికంగా లేదా electronic గా) ఇంకా భారతదేశంలో ఏదైనా వ్యాపార కార్యకలాపం; Sec 8 (charitable) — CG licence, 'Ltd/Pvt Ltd' ఉండదు, లాభాలు objects కే వాడాలి, dividend ఉండదు, సమావేశ notice 14 స్పష్ట రోజులు, firm సభ్యురాలు కాగలదు, ఉల్లంఘన/fraud కు licence రద్దు చేయవచ్చు; dormant [Sec 455] — భవిష్యత్ project కోసం లేదా asset/IP కలిగి ఉండటానికి ఏర్పరచి గణనీయమైన accounting transaction లేకపోతే, లేదా నిష్క్రియ company, Registrar కు దరఖాస్తు మీద.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Listed company [Sec. 2(52)]: గుర్తింపు పొందిన stock exchange లో ఏదైనా securities listed అయి ఉంటాయి; unlisted = మిగతా ఏ company అయినా.
- ముఖ్య సంఖ్యలు: private గరిష్ఠం 200 సభ్యులు; public కనిష్ఠం 7; small co. paid-up capital ≤ ₹4 crore ఇంకా turnover ≤ ₹40 crore; associate = significant influence, voting power ≥ 20%; government co. paid-up capital ≥ 51%.

TQ 3.4 · PYQ 2022-Nov [5] (b) (ii) · Descriptive · 2M · Pg 563 **3x అడిగారు** **LEVEL I**
స్మరణ (Remembering)

సులభం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 6 ప్రశ్నలు

- OPC [Sec. 2(62)]: ఒక్క సభ్యుడు; MOA లో nominee పేరు (ముందస్తు లిఖిత సమ్మతి); natural person, భారత పౌరుడు, ముందటి FY లో భారతదేశంలో ≥ 120 రోజులు మాత్రమే; minor కాదు; Sec. 8 గా ఉండటం/మారడం లేదా NBFC కార్యకలాపాలు కుదరవు.
- Section 8 ప్రత్యేకతలు: 'Ltd/Pvt Ltd' ఉండదు, CG licence, లాభాలు objects కే, dividend ఉండదు, సమావేశ notice 14 రోజులు, firm సభ్యురాలు కాగలదు; licence రద్దు చేయవచ్చు.
- నియంత్రణ: subsidiary [Sec. 2(87)] = holding co. Board కూర్పును నియంత్రిస్తుంది లేదా మొత్తం voting power లో సగం కంటే ఎక్కువ (ఇతర subsidiaries ద్వారా సహా); associate [Sec. 2(6)] = significant influence, subsidiary కాదు; guarantee vs. shares --- బాధ్యతను winding up నాడు మాత్రమే vs. ఎప్పుడైనా అడగవచ్చు.

TQ 3.8 · PYQ 2026-Jan [2] (b) (ii) · Descriptive · 4M · Pg 566 2x అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	సులభం
TQ 3.1 · PYQ 2018-May [5] (b) · Descriptive · 6M · Pg 560 6x అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.2 · PYQ 2020-Nov [5] (b) · Descriptive · 6M · Pg 561 2x అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.3 · PYQ 2021-Jul [5] (b) · Descriptive · 6M · Pg 562 4x అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం
TQ 3.5 · MTP 2022-Nov S1 [5] (ii) · Descriptive · 6M · Pg 563 3x అడిగారు	LEVEL I అవగాహన (Understanding)	మధ్యమం

TQ 3.7 • PYQ 2024-Jun [2] (b) • Descriptive • 7M • Pg 565 3× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 23 ప్రశ్నలు

- Foreign company [Sec. 2(42)]: భారతదేశం వెలుపల incorporated + భారతదేశంలో వ్యాపార స్థలం (సొంతంగా/agent, భౌతిక/electronic) + భారతదేశంలో వ్యాపార కార్యకలాపం --- రెండు అంశాలనూ వర్తింపజేయండి.
- Government company: paid-up capital లో 51% CG/SG/రెండు; DVRs ఉంటే దాన్ని మొత్తం voting power గా చదవండి --- మళ్ళీ లెక్కించండి.
- లాభాలు సంపాదించే Sec. 8 company వాటిని తప్పనిసరిగా objects కే వాడాలి; dividend ప్రకటిస్తే licence ఉల్లంఘన --- రద్దు, జరిమానాలు.

TQ 3.6 • PYQ 2022-Nov [6] (c) • Descriptive • 3M • Pg 564 7× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.1 • PYQ 2018-Nov [1] (b) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 568 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.4 • PYQ 2021-Jan [6] (c) • Case Scenario • 3M • Pg 571

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.5 • PYQ 2021-Jul [1] (b) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 571 3× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.6 • PYQ 2021-Dec [6] (c) • Case Scenario • 3M • Pg 572 4× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.8 • PYQ 2022-Nov [5] (b) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 574 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.9 • PYQ 2023-Jun [6] (c) • Case Scenario • 3M • Pg 575 2× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.11 • PYQ 2023-Dec [6] (c) • Case Scenario • 3M • Pg 577 2× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.13 • MTP 2024-May [1] (b) (ii) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 579

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.15 • PYQ 2024-Jun [3] (b) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 581 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.16 • MTP 2024-Jul [2] (b) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 582 asked

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.17 • PYQ 2024-Sep [1] (b) (i) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 584

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.18 • PYQ 2024-Sep [1] (b) (ii) {C} • Case Scenario • 3M • Pg 585

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.19 • RTP 2024-Sep [20] • Case Scenario • --- • Pg 586 4× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.20 • PYQ 2025-Jan [1] (b) (i) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 587

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 3.21 • PYQ 2025-Jan [3] (b) (i) • Case Scenario • 5M • Pg 588	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.22 • PYQ 2025-May [1] (b) (i) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 590	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.23 • PYQ 2025-May [1] (b) (ii) {C} • Case Scenario • 3M • Pg 591	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.24 • PYQ 2025-May [3] (b) (ii) • Case Scenario • 3M • Pg 591 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.26 • RTP 2026-Jan [20] • Case Scenario • --- • Pg 594	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.27 • PYQ 2026-Jan [3] (b) (i) • Case Scenario • 3M • Pg 594	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.28 • PYQ 2026-Jan [3] (b) (ii) • Case Scenario • 2M • Pg 595	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.29 • PYQ 2026-Jan [3] (b) (iii) • Case Scenario • 2M • Pg 596	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 9 ప్రశ్నలు

- సభ్యుల సంఖ్య problems: ప్రస్తుత/గత ఉద్యోగి-సభ్యులను మినహాయించి 200 పరిమితి వర్తింపజేయండి, joint holders ఒకరుగా లెక్క --- private హోదా మీద ముగించండి.
- Deemed public: public company కు private subsidiary అయితే private articles ఉన్నా అది public [proviso to Sec. 2(71)] --- ముందు holding గొలుసులను విడదీయండి.
- Small company మినహాయింపులు: holding/subsidiary, Sec. 8, ప్రత్యేక-Act companies ఎప్పటికీ small companies కాలేవు.

CSQ 3.2 • PYQ 2019-Jun [6] (c) • Case Scenario • 3M • Pg 569 2x అడిగారు	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం
CSQ 3.3 • PYQ 2021-Jan [1] (b) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 569 asked	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం
CSQ 3.7 • PYQ 2022-May [6] (c) • Case Scenario • 3M • Pg 573 3x అడిగారు	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం
CSQ 3.10 • PYQ 2023-Dec [1] (b) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 575 asked	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	మధ్యమం
CSQ 3.12 • MTP 2025-Aug S2 [1] (b) • Case Scenario • 7M • Pg 578 asked	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	కఠినం
CSQ 3.14 • PYQ 2024-Jun [1] (b) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 579 asked	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	కఠినం
CSQ 3.25 • PYQ 2025-Sep [3] (b) • Case Scenario • 7M • Pg 592	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	కఠినం
CSQ 3.30 • PYQ 2026-May [1] (b) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 597	LEVEL II విశ్లేషణ (Analysis)	కఠినం
CSQ 3.31 • PYQ 2026-May [3] (b) • Case Scenario • 7M • Pg 599	LEVEL II	కఠినం

అంశం 4: Company నమోదు/Incorporation విధానం (Mode of Registration/Incorporation of Company)

P2-C6-U6-T04 · Topic 4: Mode of Registration/Incorporation of Company

మొదట చదవండి 'Mode of Registration/Incorporation of Company' చదవండి --- promoter [Sec. 2(69)], ఏర్పాటు [Sec. 3], incorporation ప్రక్రియ, పత్రాలు [Sec. 7], registration ప్రభావం [Sec. 9], memorandum, articles ప్రభావం [Sec. 10], ఇంకా SPICe.

గమనికలు

Promoter [Sec 2(69)]: (a) prospectus లో అలా పేర్కొన్న, లేదా u/s 92 annual return లో గుర్తించిన వ్యక్తి, లేదా (b) shareholder, director గా లేదా ఇతరత్రా company వ్యవహారాల మీద ప్రత్యక్షంగా/పరోక్షంగా నియంత్రణ ఉన్న వ్యక్తి, లేదా (c) ఎవరి సలహా/ఆదేశాలు/సూచనల ప్రకారం Board నడుచుకోవడం అలవాటో ఆ వ్యక్తి; వృత్తిపరంగా మాత్రమే వ్యవహరించేవారు (solicitor, banker, accountant) promoters కాదు; **Sec 3 formation:** public — 7 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ, private — 2 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ, OPC — ఒక వ్యక్తి.

Sec 7(1) కింద Registrar కు దాఖలు: (1) subscribers అందరూ సంతకం చేసిన MOA, AOA (2) ఏర్పాటులో పాల్గొన్న professional (practice లో ఉన్న advocate/CA/cost accountant/CS) నుంచి, ఇంకా articles లో పేర్కొన్న వ్యక్తి నుంచి — Act అవసరాలన్నీ పాటించామని declaration (3) ప్రతి subscriber, first directors నుంచి declaration — promotion/formation/management లో నేరం రుజువు కాలేదని, గత ఐదేళ్లలో fraud/misfeasance/breach of duty లో దోషిగా తేలలేదని, పత్రాలు సరైనవి, పూర్తివి, నిజమైనవని (4) registered office ఏర్పడే వరకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరాల చిరునామా (5) గుర్తింపు రుజువుతో subscribers వివరాలు (6) DIN తో first directors వివరాలు, ఇతర firms/bodies corporate లో వారి ప్రయోజనాలు, పని చేయడానికి సమ్మతి.

Registration అయ్యాక: Registrar certificate of incorporation ఇస్తాడు, certificate లోని తేదీ నుంచి Corporate Identity Number (CIN) కేటాయిస్తాడు; దాఖలు చేసిన పత్రాల కాపీలను dissolution వరకు company తప్పనిసరిగా భద్రపరచాలి; incorporation సమయంలో లేదా తర్వాత తప్పుడు/అసత్య సమాచారం ఇచ్చినా, దాచిపెట్టినా Sec 447 కింద fraud బాధ్యత వస్తుంది; Tribunal నిర్వహణను నియంత్రించవచ్చు, సభ్యుల బాధ్యతను అపరిమితం చేయవచ్చు, పేరును తొలగించవచ్చు లేదా wind up చేయవచ్చు; **SPICe:** MCA యొక్క Simplified Proforma for Incorporating Company Electronically దాఖలును సులభతరం చేస్తుంది.

Sec 9 ప్రభావం: incorporation తేదీ నుంచి subscribers, భవిష్యత్ సభ్యులు memorandum లోని పేరుతో body corporate అవుతారు — perpetual succession తో, ఆస్తిని సంపాదించే, కలిగి ఉండే, వదిలించుకునే అధికారంతో, contract చేసే, సొంత పేరుతో దావా వేసే, దావా ఎదుర్కొనే అధికారంతో.

Sec 10 ప్రభావం: register అయిన MOA, AOA — company, ప్రతి సభ్యుడు సంతకం చేసినట్టే — company ను, దాని సభ్యులను బంధిస్తాయి; వాటిలోని నిబంధనలన్నీ పాటించే agreement గా పనిచేస్తాయి; వాటి కింద సభ్యుడు చెల్లించాల్సిన సొమ్ముతా అతని నుంచి company కు రావలసిన debt.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 7(1) కింద Registrar కు దాఖలు చేయాల్సినవి చెప్పండి: subscribers అందరూ సంతకం చేసిన MOA, AOA; professional (advocate/CA/CMA/CS) నుంచి ఇంకా articles లో పేర్కొన్న వ్యక్తి నుంచి declaration; subscribers/first directors నుంచి declaration (నేర నిర్ధారణ లేదు, గత 5 ఏళ్లలో fraud లేదు, పత్రాలు నిజమైనవి); ఉత్తరప్రత్యుత్తరాల చిరునామా; subscribers వివరాలు; DIN తో first directors వివరాలు, వారి ప్రయోజనాలు/సమ్మతి.
- Registration తర్వాత: certificate of incorporation ఇస్తారు, Corporate Identity Number (CIN) కేటాయిస్తారు; పత్రాల కాపీలను dissolution వరకు భద్రపరుస్తారు; తప్పుడు సమాచారానికి Sec. 447 కింద fraud బాధ్యత వస్తుంది.

TQ 4.2 • MTP 2025-Apr S1 [2] (b) • Descriptive • 7M • Pg 602

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 10: register అయిన MOA, AOA — ఇద్దరూ సంతకం చేసినట్టే — company ను, దాని సభ్యులను బంధిస్తాయి; వాటిలోని నిబంధనలన్నీ పాటించే agreement గా ఉంటాయి; వాటి కింద సభ్యుడు చెల్లించాల్సిన సొమ్ము company కు రావలసిన debt.
- Sec. 9 ప్రభావం: certificate లోని తేదీ నుంచి subscribers perpetual succession తో body corporate అవుతారు — ఆస్తి కలిగి ఉండగలరు, contract చేయగలరు, సొంత పేరుతో దావా వేయగలరు, దావా ఎదుర్కోగలరు.

TQ 4.1 • PYQ 2024-Sep [2] (b) (ii) • Descriptive • 7M • Pg 601

2x అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 5: Capital వర్గీకరణ (Classification of Capital)

P2-C6-U6-T05 • Topic 5: Classification of Capital

మొదట చదవండి 'Classification of Capital' చదవండి --- nominal/authorised [Sec. 2(8)], issued [Sec. 2(50)], subscribed [Sec. 2(86)], called-up [Sec. 2(15)], paid-up capital, ఇంకా shares స్వభావం (Secs. 44, 45).

గమనికలు

Capital నిచ్చేన: authorised/nominal [Sec 2(8)] — memorandum అధికారం ఇచ్చిన గరిష్ట share capital, దీని మీదే stamp duty చెల్లిస్తారు; issued [Sec 2(50)] — subscription కోసం issue చేసిన భాగం, నగదేతర consideration కు కేటాయించిన shares తో సహా; subscribed [Sec 2(86)] — ప్రస్తుతానికి సభ్యులు subscribe

చేసిన భాగం; called-up [Sec 2(15)] — చెల్లింపు కోసం అడిగిన భాగం; paid-up — చెల్లించిన/చెల్లినట్టు జమ చేసిన మొత్తం = called-up capital నుంచి calls in arrears తీసివేయగా వచ్చేది.

Share స్వభావం (Borland's Trustee vs. Steel Bros.): “a share is not a sum of money but is an interest measured by a sum of money and made up of various rights contained in the contract” — చట్టం దృష్టిలో shareholders ఆ సంస్థకు గానీ దాని assets కు గానీ పాక్షిక యజమానులు కారు.

Sec 44: ఒక సభ్యుడి shares, debentures ఇంకా ఇతర interests చరాస్తీ; articles లో చెప్పిన రీతిలో వాటిని బదిలీ చేయవచ్చు; **Sec 45:** ప్రతి share తప్పనిసరిగా దాని విశిష్ట సంఖ్యతో గుర్తించబడాలి — dematerialised (depository) రూపంలో ఉన్న shares తప్ప.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- నిచ్చిన వివరించండి: authorised = MOA లో పేర్కొన్న గరిష్ట capital; issued = subscription కోసం అందించిన భాగం (నగదేతర consideration కు ఇచ్చిన shares తో సహా); subscribed = సభ్యులు తీసుకున్న భాగం; called-up = చెల్లింపు కోసం అడిగిన భాగం; paid-up = called-up నుంచి calls in arrears తీసివేసినది.
- shares స్వభావం: share అంటే డబ్బు మొత్తం కాదు, డబ్బు మొత్తంతో కొలిచే interest — contract లోని హక్కులతో ఏర్పడినది (Borland's Trustee vs. Steel Bros.) --- shareholders company assets కు సహ-యజమానులు కారు.
- Sec. 44: shares చరాస్తీ; articles లో చెప్పిన రీతిలో బదిలీ చేయవచ్చు; Sec. 45: ప్రతి share తప్పనిసరిగా విశిష్ట సంఖ్య కలిగి ఉండాలి — depository (dematerialised) రూపంలో ఉన్న shares తప్ప.

TQ 5.1 · PYQ 2021-Dec [5] (b) · Descriptive · 6M · Pg 603 **3× అడిగారు**

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 5.2 · MTP 2025-Aug S2 [2] (b) · Descriptive · 7M · Pg 604

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 6: వాటాలు (Shares)

P2-C6-U6-T06 · Topic 6: Shares

మొదట చదవండి 'Shares' చదవండి --- Sec. 2(84) నిర్వచనం, Sec. 43 లోని share capital రకాలు: equity (voting rights తో లేదా differential rights తో), preference share capital, ఇంకా capital ఎప్పుడు preference capital అవుతుందో చెప్పే explanation.

గమనికలు

Sec 2(84): 'share' అంటే company share capital లోని ఒక share; ఇందులో stock కూడా కలుస్తుంది — company లో shareholder కున్న interest కు కొలమానం.

Sec 43 రకాలు: company limited by shares లో share capital రెండు రకాలు — (i) equity share capital —

voting rights తో, లేదా prescribed rules ప్రకారం dividend, voting లేదా ఇతర విషయాల్లో differential rights తో (DVRs, ఉదా. Tata Motors 2008 'A' shares: 10 shares = 1 ఓటు, కానీ dividend 5 శాతం పొయింట్లు ఎక్కువ), ఇంకా (ii) preference share capital; **Exception:** private company MOA/AOA లో అలా ఉంటే Sec 43 వర్తించదు.

Explanation to Sec 43: 'preference share capital' = issued capital లో (a) dividend చెల్లింపు — స్థిర మొత్తంగా లేదా స్థిర రేటులో — ఇంకా (b) winding up/capital తిరిగి చెల్లింపు నాడు capital తిరిగి చెల్లింపు — వీటికి ప్రాధాన్య హక్కు కలిగిన భాగం; 'equity share capital' = preference share capital కాని share capital అంతా.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 43: company limited by shares లో share capital రెండు రకాలు --- equity share capital (voting rights తో, లేదా prescribed rules ప్రకారం dividend/voting లో differential rights తో), ఇంకా preference share capital; private company MOA/AOA Sec. 43 ను మినహాయిస్తే వర్తించే exception గుర్తుంచుకోండి.
- capital కు (a) dividend చెల్లింపు (స్థిర మొత్తం లేదా స్థిర రేటు), (b) winding up నాడు capital తిరిగి చెల్లింపు — వీటికి ప్రాధాన్య హక్కు ఉంటే అది 'preference'; equity capital = preference కాని capital అంతా.
- DVR equity ను preference shares నుంచి వేరు చేయండి: DVR holders వేర్వేరు voting/dividend హక్కులున్న equity shareholders (ఉదా. Tata Motors 'A' shares); preference shareholders కు dividend లో, తిరిగి చెల్లింపులో ప్రాధాన్యం, కానీ voting సాధారణంగా పరిమితం.

TQ 6.2 • PYQ 2026-May [2] (b) (i) • Distinguish Between • 3M • Pg 606

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 6.1 • PYQ 2023-Dec [5] (b) • Descriptive • 6M • Pg 605

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 7: Company ఆధార పత్రం (Memorandum of Association)

P2-C6-U6-T07 • Topic 7: Memorandum of Association

మొదట చదవండి 'Memorandum of Association' చదవండి --- company charter గా MOA, Sec. 4 అంతర్వస్తువు, Schedule I లోని Tables A to E నమూనాలు, ఇంకా MOA ను register చేసే ప్రయోజనం (Sec. 399 కింద public document).

గమనికలు

Company charter: MOA దాని రాజ్యాంగాన్ని, అధికారాల పరిధిని నిర్వచిస్తుంది — అవసరం ఎంత తప్పనిసరి అయినా company దాన్ని అతిక్రమించడానికి వీల్లేదు; దాన్ని మించిన contract లేదా వ్యాపారం company కు ultra vires, void.

అంతర్వస్తువు [Sec 4]: (1) Name clause — చివరి పదం 'Limited'/'Private Limited' (Sec 8 companies కు వర్తించదు) (2) Registered Office clause — రాష్ట్రం (3) Object clause — objects, వాటిని సాధించే విషయాలు (4) Liability clause — limited by shares/guarantee లేదా unlimited (5) Capital clause — స్థిర మొత్తపు shares రూపంలో authorised capital (share capital లేకపోతే అక్కర్లేదు) (6) Association/Subscription clause — ప్రతి subscriber కనీసం ఒక share తీసుకోవాలి; OPC లో nominee పేరు కూడా చేరుతుంది; minor subscribe చేయడానికి వీల్లేదు (guardian వ్యక్తిగత హోదాలో సంతకం చేస్తాడు).

రూపం, హోదా: MOA తప్పనిసరిగా Schedule I లోని Tables A to E నమూనాల్లో ఉండాలి (A — shares; B — guarantee, share capital లేదు; C — share capital తో guarantee; D — unlimited; E — share capital తో unlimited); Act కు విరుద్ధమైనది ఏదీ అందులో ఉండకూడదు; ఇది Sec 399 కింద public document, కాబట్టి company తో contract చేసే ప్రతి వ్యక్తికీ దాని అంతర్వస్తువు తెలుసని భావిస్తారు — registration వల్ల shareholders, creditors, బయటివారు దాని అధికారాలు, అనుమతించిన కార్యకలాపాలు తెలుసుకోగలరు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- 'Charter of the company': MOA దాని రాజ్యాంగాన్ని, అధికారాల పరిధిని నిర్వచిస్తుంది; company దాన్ని అతిక్రమించడానికి వీల్లేదు --- దాన్ని మించిన చర్యలు ultra vires, void.
- అంతర్వస్తువు [Sec. 4]: Name clause (Ltd/Pvt Ltd; Sec. 8 companies కు వర్తించదు), Registered Office clause (రాష్ట్రం), Object clause, Liability clause (limited by shares/guarantee లేదా unlimited), Capital clause (authorised capital; share capital లేకపోతే అక్కర్లేదు), Association/Subscription clause; OPC లో nomination clause కూడా.
- Registration ప్రయోజనం: company అధికారాలను shareholders కు, బయటివారికి చూపుతుంది; company తో వ్యవహరించే ప్రతి వ్యక్తికీ దాని అంతర్వస్తువు తెలుసని భావిస్తారు (public document, Sec. 399); MOA తప్పనిసరిగా Tables A-E ను అనుసరించాలి, Act కు విరుద్ధంగా ఉండకూడదు.

TQ 7.1 • PYQ 2019-Nov [5] (b) • Descriptive • 6M • Pg 608 3× అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 8: అధికారం దాటిన చర్యల సిద్ధాంతం (Doctrine of Ultra Vires)

P2-C6-U6-T08 • Topic 8: Doctrine of Ultra Vires

మొదట చదవండి 'Doctrine of Ultra Vires' చదవండి --- అర్థం ('beyond powers'), Ashbury Railway Carriage & Iron Co. vs. Riche, ultra vires చర్యల పర్యవసానాలు, ratification మీద నాలుగు-అంశాల సారాంశం.

గమనికలు

అర్థం: ultra vires = "beyond (their) powers" — memorandum లోని objects ను మించిన చర్య లేదా contract పూర్తిగా void, పనికిరానిది, company ను బంధించదు; దాని ఆధారంగా company దావా వేయడం,

company మీద దావా వేయడం రెండూ కుదరవు; MOA public document కాబట్టి company అధికారాలు బయటివ్యక్తికి తెలుసని భావిస్తారు.

Ashbury Railway Carriage & Iron Co. vs. Riche (1875): railway-carriage objects ఉన్న company బెజ్జియంలో railway line నిర్మాణానికి ఆర్థిక సాయం చేసింది; special resolution తో ratify చేసినా contract null and void అయ్యింది — 'general contractors' అనే మాటను ప్రధాన వ్యాపారంతో కలిపి చదవాలి; estoppel, అంగీకారం, కాలం గడవడం, ఆలస్యం లేదా ratification వల్ల ultra vires contract ఎప్పటికీ intra vires కాదు.

నాలుగు-అంశాల సారాంశం: (1) object clause గానీ statute గానీ అనుమతించని చర్య — company కు ultra vires, null and void (2) company కు ultra vires — shareholders అందరి ఏకగ్రీవ సమ్మతితో కూడా ratify చేయడానికి వీల్లేదు (3) directors కు ultra vires కానీ company కు intra vires — general meeting లో resolution ద్వారా సభ్యులు ratify చేయవచ్చు (4) articles కు ultra vires — special resolution తో articles మార్చి ratify చేయవచ్చు.

Lender కున్న పరిమిత ఉపశమనాలు: ultra vires loan డబ్బు ఇంకా ఖర్చు కాకపోతే, దాన్ని company చేజార్చుకుండా ఆపడానికి injunction (company ఎప్పుడూ యజమాని కాదు — lender ఆస్తిని in specie తిరిగి తీసుకుంటాడు); ఆ డబ్బుతో చట్టబద్ధ debts తీరి ఉంటే, తీరిన creditor స్థానంలోకి lender subrogate అవుతాడు, ఆ మేరకు వసూలు చేసుకుంటాడు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Ultra vires the company = MOA object clause ను మించిన చర్య: null and void, బంధించదు, shareholders అందరి ఏకగ్రీవ సమ్మతితో కూడా ratify చేయడానికి వీల్లేదు (Ashbury vs. Riche).
- ultra vires స్థాయిలు: directors కు ultra vires కానీ company కు intra vires --- general meeting లో సభ్యులు ratify చేయవచ్చు; articles కు ultra vires --- special resolution తో AOA మార్చి ratify చేయవచ్చు.
- పర్యవసానాలు: ఆ లావాదేవీ మీద company దావా వేయడం, company మీద దావా వేయడం రెండూ కుదరవు; MOA (public document) బయటివారికి తెలుసని భావిస్తారు, కాబట్టి వారు ultra vires contract ను అమలు చేయించలేరు.

TQ 8.1 • PYQ 2022-May [5] (b) • Descriptive • 6M • Pg 609 5x అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 4 ప్రశ్నలు

- MOA లోని అప్పు పరిమితిని మించి అప్పు తీసుకోవడం (ఉదా. ₹30 crore పరిమితికి వ్యతిరేకంగా ₹36 crore అప్పు): అదనపు అప్పు ultra vires, void --- దాని మీద lender company మీద దావా వేయలేడు.
- Lender కున్న పరిమిత ఉపశమనాలు: ఇంకా గుర్తించదగిన/ఖర్చు కాని డబ్బును company చేజార్చుకుండా ఆపే injunction (company ఎప్పుడూ యజమాని కాదు), ఇంకా ఆ loan చట్టబద్ధ debts ను తీర్చిన మేరకు subrogation.

- object clause వెలుపలి వ్యాపారం (ఉదా. MOA లో లేని కొత్త వ్యాపార శాఖ): injunction తో ఆపవచ్చు; provision → facts → లావాదేవీ చెల్లుబాటు క్రమంలో ముగించండి.

CSQ 8.1 • PYQ 2021-Dec [1] (b) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 610 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 8.2 • PYQ 2024-Sep [3] (b) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 611 2× అడిగారు	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 8.3 • PYQ 2025-May [3] (b) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 613 asked	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 8.4 • RTP 2026-Jan [19] • Case Scenario • --- • Pg 614	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 9: Company అంతర్గత నియమాల పత్రం (Articles of Association)

P2-C6-U6-T09 • Topic 9: Articles of Association

మొదట చదవండి 'Articles of Association' చదవండి --- అంతర్గత regulations/bye-laws గా AOA, Sec. 5 (అంతర్వస్తువు, entrenchment, Schedule I లోని Tables F to J లో model articles), Sec. 10 బంధన ప్రభావం, ఇంకా MOA vs. AOA తేడా.

గమనికలు

స్వభావం: AOA అంటే అంతర్గత నిర్వహణ కోసం rules, regulations, bye-laws (Guinness vs. Land Corporation of Ireland); Ashbury Carriage vs. Riche లో Lord Cairns ప్రకారం, “the articles play a part subsidiary to memorandum of association” — అవి governing body విధులు, హక్కులు, అధికారాలను, వ్యాపారం నడిపే రీతిని నిర్వచిస్తాయి.

Sec 5: articles లో నిర్వహణ regulations తో పాటు prescribed, అదనపు విషయాలు ఉంటాయి; **entrenchment:** పేర్కొన్న articles ను special resolution కంటే కఠినమైన షరతుల మీదే మార్పుగలరు — ఏర్పాటు సమయంలో, లేదా తర్వాత సభ్యులు **అందరి** agreement తో (private co.) / special resolution తో (public co.), Registrar కు notice ఇచ్చి; నమూనాలు Schedule I లోని Tables F to J ప్రకారం; మినహాయించనంత/మార్చనంత వరకు model articles వర్తిస్తాయి.

బంధన శక్తి [Sec 10]: register అయిన articles — ప్రతి ఒక్కరూ సంతకం చేసినట్టే — company ను, సభ్యులను బంధిస్తాయి; company కు సభ్యులకు మధ్య అమలు చేయదగినవి, కానీ బయటివారితో ఏ contract ను సృష్టించవు (articles లో పేరున్న legal advisor వంటి బయటివ్యక్తి వాటి ఆధారంగా దావా వేయలేడు); Act కు, MOA కు లోబడి special resolution తో articles మార్చే పూర్తి అధికారం company కు ఉంది.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 5: articles లో నిర్వహణ regulations, prescribed విషయాలు, అదనపు విషయాలు ఉంటాయి; entrenchment provisions వల్ల పేర్కొన్న articles ను special resolution కంటే కఠినమైన షరతుల మీదే మార్పుగలరు --- ఏర్పాటు సమయంలో, లేదా తర్వాత సభ్యులు **అందరూ** (private co.) / special resolution (public co.), Registrar కు notice ఇచ్చి.
- AOA MOA కు లోబడినవి (Ashbury Carriage vs. Riche); అవి governing body విధులు, హక్కులు, అధికారాలను, వ్యాపారం నడిపే రీతిని నిర్వచిస్తాయి.
- MOA vs. AOA: లక్ష్యాలు vs. అంతర్గత నియమాలు; బయటి ప్రపంచంతో సంబంధం vs. సభ్యులతో సంబంధం; MOA మార్పుకు చట్టబద్ధ ఆమోదం కావాలి, AOA ను special resolution తో మారుస్తారు; MOA కు ultra vires చర్యలు void, ratify చేయలేనివి; AOA కు ultra vires చర్యలు special resolution తో ratify చేయదగినవి.

TQ 9.1 • PYQ 2025-Jan [2] (b) • Descriptive • 7M • Pg 615

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం**

TQ 9.2 • PYQ 2025-Sep [2] (b) • Descriptive • 7M • Pg 616

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)**మధ్యమం****ఉపయోగం (Application)** provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 4 ప్రశ్నలు

- Sec. 10: register అయిన articles — ప్రతి ఒక్కరూ సంతకం చేసినట్టే — company ను, సభ్యులను బంధిస్తాయి --- article clauses (ఉదా. insolvent సభ్యుడి shares అమ్మకం) company కు సభ్యులకు మధ్య అమలవుతాయి.
- బయటివ్యక్తి scenarios (ఉదా. articles లో పేరున్న legal advisor): company కు బయటివారికి మధ్య articles ఏ contract ను సృష్టించవు --- బయటివ్యక్తి articles ఆధారంగా దావా వేయలేడు.
- మార్పు scenarios (ఉదా. quorum నియమాలు మార్చడం): Act కు, MOA కు లోబడి special resolution తో articles మార్చే అధికారం company కు ఉంది.

CSQ 9.1 • MTP 2023-Nov [5] (b) • Case Scenario • 6M • Pg 618

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

CSQ 9.2 • PYQ 2025-Jan [1] (b) (ii) {C} • Case Scenario • 3M • Pg 619

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

CSQ 9.3 • RTP 2025-May [18] • Case Scenario • --- • Pg 620

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం**

CSQ 9.4 • PYQ 2026-Sep [3] (b) • Case Scenario • 7M • Pg 620

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)**మధ్యమం****అంశం 10: అంతర్గత నిర్వహణ సిద్ధాంతం (Doctrine of Indoor Management)**

P2-C6-U6-T10 • Topic 10: Doctrine of Indoor Management

మొదట చదవండి 'Doctrine of Indoor Management' చదవండి --- constructive notice సిద్ధాంతం (Sec. 399 public documents), దానికి exception గా Turquand rule (Royal British Bank vs. Turquand), ఇంకా indoor management కు మూడు exceptions.

గమనికలు

Constructive notice: MOA, AOA, register అయిన పత్రాలు (special resolutions తో సహా) పరిశీలనకు తెరిచిన public documents [Sec 399] — company తో వ్యవహరించే ప్రతి వ్యక్తి వాటిని చదివి, వాటి నిజ దృక్కోణంలో **అర్థం చేసుకున్నాడని** భావిస్తారు; company లేదా directors అధికారాలను మించిన contract అతనికి company మీద ఎలాంటి హక్కులూ ఇవ్వదు.

Indoor management (Turquand rule): **బయటివారిని** కాపాడే exception — constructive notice అంతర్గత వ్యవహారాల వరకు ఎప్పుడూ విస్తరించదు; MOA/AOA ఒక చర్యకు అధికారం ఇచ్చి ఉంటే, లోపలి వివరమైన formalities అన్నీ (ఉదా. resolution ఆమోదం) పాటించారని బయటివ్యక్తి భావించవచ్చు; Royal British Bank vs. Turquand — మొత్తాన్ని పేర్కొన్న borrowing resolution లేకపోయినా, seal కింద ఇద్దరు directors సంతకం చేసిన bond చెల్లుబాటు అయ్యింది: company అంతర్గత వ్యవహారాలు company సమస్య.

మూడు exceptions: (1) అక్రమం గురించి వాస్తవ లేదా constructive జ్ఞానం — Howard vs. Patent Ivory Manufacturing Co., Morris v Kansseen (2) అక్రమం/నిర్లక్ష్యం మీద అనుమానం — అసాధారణ లావాదేవీలు బయటివ్యక్తిని విచారణకు పురిగొల్పుతాయి: Anand Bihari Lal vs. Dinshaw & Co. (company ఆస్తిని దాని accountant బదిలీ చేయడం void), Haughton & Co. vs. Nothard, Lowe & Wills (3) forgery — పూర్తిగా శూన్యం: Ruben v Great Fingall Consolidated (share certificate మీద directors సంతకాలను secretary నకిలీ చేశాడు; company estopped కాదు).

ఉచ్చు: constructive notice బయటివారి నుంచి **COMPANY** ను కాపాడుతుంది; indoor management సద్భావంతో వ్యవహరించే **OUTSIDERS** ను company నుంచి కాపాడుతుంది — వీటిని తారుమారు చేయవద్దు.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Turquand rule పరిమితులు: (a) అక్రమం గురించి వాస్తవ లేదా constructive జ్ఞానం; (b) అక్రమం/నిర్లక్ష్యం మీద అనుమానం --- అసాధారణ లావాదేవీలు బయటివ్యక్తిని విచారణకు పురిగొల్పుతాయి; (c) forgery --- పూర్తిగా శూన్యం.
- Case గుర్తులు: జ్ఞానం --- Howard vs. Patent Ivory Mfg. Co., Morris v Kansseen; అనుమానం --- Anand Bihari Lal vs. Dinshaw & Co., Haughton vs. Nothard, Lowe & Wills; forgery --- Ruben v Great Fingall Consolidated.

TQ 10.1 • PYQ 2018-May [6] (c) • Descriptive • 3M • Pg 622 **2× అడిగారు****LEVEL I**
స్మరణ (Remembering)**సులభం****అవగాహన (Understanding)** కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Constructive notice: MOA/AOA, register అయిన పత్రాలు public (Sec. 399); company తో వ్యవహరించే ప్రతి వ్యక్తి వాటిని చదివి **అర్థం చేసుకున్నాడని** భావిస్తారు.
- Indoor management అనేది **బయటివారిని** కాపాడే exception: అంతర్గత formalities (ఉదా. resolution ఆమోదం) పాటించారని వారు భావించవచ్చు --- company అంతర్గత వ్యవహారాలు company సమస్య (Turquand rule).

- ఉచ్చు: constructive notice బయటివారి నుంచి company ను కాపాడుతుంది; indoor management company నుంచి బయటివారిని కాపాడుతుంది --- వీటిని తారుమారు చేయవద్దు.

TQ 10.3 • PYQ 2026-May [2] (b) (ii) • Descriptive • 4M • Pg 626

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 10.2 • PYQ 2025-May [2] (b) • Descriptive • 7M • Pg 623 6× అడిగారు

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 5 ప్రశ్నలు

- అప్పు scenarios (ఒక పరిమితి వరకు / resolution కు లోబడి board అప్పులకు articles అనుమతిస్తాయి): సద్భావంతో ఉన్న lender resolution ఆమోదమైందని భావించి వసూలు చేసుకోవచ్చు --- Turquand ఉదహరించండి.
- అధికారం లేని అధికారికి చెల్లింపు (ఉదా. పరార్దైన accountant/cashier కు బకాయిలు చెల్లించడం): apparent authority వెలుపలి లావాదేవీ చెల్లించేవాడిని విచారణకు పురిగొల్పుతుంది --- indoor management అతన్ని కాపాడదు.
- నిర్మాణం: constructive notice నియమం → indoor management exception → మూడు పరిమితులతో facts పరీక్షించండి → నష్టం ఎవరు భరిస్తారో ముగించండి.

CSQ 10.1 • PYQ 2018-Nov [6] (c) • Case Scenario • 3M • Pg 627 6× అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 10.2 • PYQ 2022-May [1] (b) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 628

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 10.3 • PYQ 2022-Nov [1] (b) {C} • Case Scenario • 4M • Pg 629 asked

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 10.4 • RTP 2023-Jun [19] • Case Scenario • --- • Pg 630 2× అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 10.5 • PYQ 2026-Sep [1] (b) {C} • Case Scenario • 7M • Pg 631

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అధ్యాయం 7

బదిలీ చేయదగిన Instruments చట్టం (The Negotiable Instruments Act, 1881)

The Negotiable Instruments Act, 1881

9 అంశాలు · 57 వర్గీకృత ప్రశ్నలు · ప్రాముఖ్యత: B

ICAI నైపుణ్య ప్రాఫైల్ Level I 5-20% · Level II 80-95% — ఈ అధ్యాయం సిద్ధాంత-ప్రధానం

Level I — స్మరణ, అవగాహన

40.8%

228 లో 93 మార్కులు

Level II — ఉపయోగం, విశ్లేషణ

59.2%

228 లో 135 మార్కులు

అంశం 1: Negotiable Instruments అర్థం (Meaning of Negotiable Instruments)

P2-C7-U7-T01 · Topic 1: Meaning of Negotiable Instruments

మొదట చదవండి Negotiable Instruments Act, 1881 అధ్యాయంలో 'Meaning of Negotiable Instruments' చదవండి --- Sec. 13 (promissory note, bill of exchange, cheque — order కు లేదా bearer కు చెల్లించదగినవి), ఇంకా negotiable instruments ఎనిమిది ముఖ్య లక్షణాలు.

గమనికలు

చట్టబద్ధ నిర్వచనం లేదు: ఈ Act 'negotiable instrument' ను నిర్వచించలేదు; Sec 13 మూడు రకాలను మాత్రమే ఇస్తుంది — promissory note, bill of exchange, cheque; ఇవి order కు గానీ bearer కు గానీ చెల్లించదగినవి; Hundis, Treasury Bills, Bearer Debentures, Railway Receipts, Delivery Orders, Bills of Lading వ్యాపార ఆచారం/సంప్రదాయం ద్వారా లేదా ఇతర enactments ద్వారా negotiable అవుతాయి.

భావన: delivery ద్వారానే, లేదా indorsement తో పాటు delivery ద్వారా, స్వేచ్ఛగా బదిలీ చేయగల instrument (పత్రం); దానిలోని property, విలువ చెల్లించి తీసుకున్న bona fide transferee కు చేరుతుంది.

Order కు చెల్లించదగినది [Sec 13]: అలా చెల్లించదగినదని స్పష్టంగా రాసినప్పుడు, లేదా బదిలీని నిషేధించే పదాలు లేకుండా నిర్దిష్ట వ్యక్తికి చెల్లించదగినప్పుడు; **bearer కు చెల్లించదగినది:** అలా చెల్లించదగినదని రాసినప్పుడు, లేదా దానిపై ఉన్న ఒకే/చివరి indorsement blank indorsement అయినప్పుడు.

ఎనిమిది లక్షణాలు: (1) తప్పనిసరిగా లిఖితపూర్వకం; (2) సంతకం చేసినది; (3) స్వేచ్ఛగా బదిలీ చేయదగినది; (4) holder title లోపాల నుంచి విముక్తం; (5) satisfaction జరిగే వరకు ఎన్నిసార్లైనా బదిలీ చేయదగినది; (6) డబ్బు మాత్రమే చెల్లించమనే షరతులు లేని promise/order; (7) చెల్లించవలసిన మొత్తం, చెల్లింపు సమయం, payee ఖచ్చితంగా ఉండటం; (8) delivery తప్పనిసరి — ఒట్టి draw చేయడం వల్ల ఎలాంటి liability

పుట్టదు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- ఈ Act 'negotiable instrument' ను నిర్వచించలేదు; Sec. 13 మూడు రకాలను మాత్రమే పేర్కొంటుంది --- promissory note, bill of exchange, cheque; ఇవి order కు గానీ bearer కు గానీ చెల్లించదగినవి; hundis, treasury bills, bearer debentures మొదలైనవి ఆచారం/సంప్రదాయం ద్వారా negotiable.
- 8 లక్షణాలను వివరించండి: లిఖితపూర్వకం; సంతకం చేసినది; స్వేచ్ఛగా బదిలీ చేయదగినది; holder title లోపాల నుంచి విముక్తం; ఎన్నిసార్లయినా బదిలీ చేయదగినది; డబ్బు మాత్రమే చెల్లించమనే షరతులు లేని promise/order; మొత్తం, సమయం, payee ఖచ్చితంగా ఉండటం; delivery తప్పనిసరి.
- Payable to order = అలా చెల్లించదగినదని రాసినది, లేదా బదిలీని నిషేధించే పదాలు లేకుండా నిర్దిష్ట వ్యక్తికి చెల్లించదగినది; payable to bearer = అలా చెల్లించదగినదని రాసినది, లేదా ఒకే/చివరి indorsement blank లో ఉన్నది.

TQ 1.1 · MTP 2025-May S2 [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 638 3x అడిగారు **LEVEL I**
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

అంశం 2: రాతపూర్వక చెల్లింపు హామీ (Promissory Note)

P2-C7-U7-T02 · Topic 2: Promissory Note

మొదట చదవండి 'Promissory Note' చదవండి --- Sec. 4 నిర్వచనం, పక్షాలు (maker, payee), (a) నుంచి (h) వరకు ముఖ్య లక్షణాలు, అలాగే bearer కు చెల్లించదగిన notes మీద RBI Act, 1934 లోని Sec. 31 విధించిన నిషేధం.

గమనికలు

Sec 4 (SM): "A 'promissory note' is an instrument in writing (not being a bank-note or a currency-note) containing an unconditional undertaking signed by the maker, to pay a certain sum of money only to, or to the order of, a certain person, or to the bearer of the instrument." **పక్షాలు:** maker (debtor, సంతకం తప్పనిసరి), payee.

ముఖ్య లక్షణాలు (a)-(h): లిఖితపూర్వకం (నోటిమాటు promise చాలదు); స్పష్టమైన promise — "Mr B, I.O.U ₹1,000" అనేది ఒట్టి అంగీకారం మాత్రమే, చెల్లదు; ఖచ్చితం, షరతులు లేనిది — "₹500 seven days after my marriage with C" చెల్లదు, కానీ "₹500 on D's death" చెల్లుతుంది (జరగడం ఖాయమైన సంఘటన); maker సంతకం; డబ్బు మాత్రమే (₹500 తో పాటు నా నల్ల గుర్రం — చెల్లదు); ఖచ్చితమైన మొత్తం ("₹500 and all other sums due" చెల్లదు, ₹500 మీద 12% p.a. వడ్డీ నిర్ధారించదగినది కాబట్టి చెల్లుతుంది); maker, payee ఖచ్చితం, నిర్దిష్టం, వేరు వేరు వ్యక్తులు; Indian Stamp Act ప్రకారం సరిగా stamp వేసి, stamp ను విధిగా రద్దు చేసి ఉండాలి.

Sec 31, RBI Act 1934: promissory note ను bearer కు చెల్లించేలా రాయలేరు — 'payable to bearer' note

ను Reserve Bank లేదా Central Government మాత్రమే జారీ చేయగలవు; అందుకే payee పేరు లేకుండా "I promise to pay a sum of ₹10,000 after three months" అనే పత్రం bearer instrument అవుతుంది, ఇది illegal, unenforceable.

సమాధాన నమూనా: Sec 4 ఉటంకించండి, ప్రతి ముఖ్య లక్షణాన్ని పత్రంలోని పదాలపై పరీక్షించండి, విఫలమైన లక్షణం పేరు చెబుతూ valid/invalid అని ముగించండి (షరతుతో కూడిన promise, payee ఖచ్చితం కాదు, డబ్బుతో పాటు వస్తువులు, మొత్తం ఖచ్చితం కాదు).

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 4 కంఠస్థం చేయండి: maker సంతకం చేసిన, షరతులు లేని undertaking ఉన్న లిఖిత instrument (bank-note లేదా currency-note కాదు) — ఖచ్చితమైన డబ్బు మొత్తాన్ని మాత్రమే ఒక నిర్దిష్ట వ్యక్తికి, అతని order కు, లేదా bearer కు చెల్లించేది.
- ముఖ్య లక్షణాలు: లిఖితపూర్వకం; స్పష్టమైన promise (ఒట్టి అంగీకారం/IOU చాలదు); ఖచ్చితం, షరతులు లేనిది; maker సంతకం; డబ్బు మాత్రమే; ఖచ్చితమైన మొత్తం; maker, payee ఖచ్చితంగా, వేరు వేరుగా ఉండటం; సరిగా stamp వేసినది.
- Sec. 31, RBI Act, 1934 ప్రకారం bearer కు చెల్లించదగిన promissory note ను RBI/Central Government మాత్రమే జారీ చేయగలవు.

TQ 2.2 • PYQ 2026-Jan [4] (b) • Descriptive • 7M • Pg 640

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- ముఖ్య లక్షణాల మీద validity పరీక్షించండి: payee పేరు లేకుండా 'I promise to pay ₹10,000 after three months' --- చెల్లదు (payee ఖచ్చితం కాదు); షరతుతో కూడిన promises (పెళ్లి మీద చెల్లించేవి) చెల్లవు, కానీ ఖాయమైన సంఘటనతో ముడిపడిన promises (D's death మీద) చెల్లుతాయి.
- చెల్లింపు సమయం రాయని instrument ను demand మీద చెల్లించదగినదిగా పరిగణిస్తారు --- అది ఇప్పటికీ valid note.
- సమాధాన నమూనా: Sec. 4 ఉటంకించండి → ప్రతి ముఖ్య లక్షణాన్ని పత్రంలోని పదాలపై పరీక్షించండి → విఫలమైన నిర్దిష్ట లక్షణంతో valid/invalid అని ముగించండి (ఉదా., payee అనిశ్చితి, డబ్బుతో పాటు goods ఇస్తానన్న promise, ఖచ్చితం కాని మొత్తం).

TQ 2.1 • MTP 2024-Jul [6] (a) (ii) • Descriptive • 3M • Pg 640

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

సులభం

అంశం 3: రాతపూర్వక చెల్లింపు ఆదేశం (Bills of Exchange)

P2-C7-U7-T03 • Topic 3: Bills of Exchange

మొదట చదవండి 'Bills of Exchange' చదవండి --- Sec. 5 నిర్వచనం, మూడు పక్షాలు (drawer, drawee/acceptor, payee), ముఖ్య లక్షణాలు, ఇంకా promissory note కు bill of exchange కు మధ్య పట్టిక రూపంలో తేడాలు.

గమనికలు

Sec 5 (SM) నిర్వచనం: "A 'bill of exchange' is an instrument in writing containing an unconditional order, signed by the maker, directing a certain person to pay a certain sum of money only to, or to the order of, a certain person or to the bearer of the instrument."

మూడు పక్షాలు: drawer (bill రాసేవాడు); drawee (ఎవరి మీద draw చేశారో ఆ వ్యక్తి — accept చేయగానే acceptor అవుతాడు, అతని liability ప్రాథమికం, షరతులు లేనిది); payee; ఈ ముగ్గురూ వేరు వేరు వ్యక్తులు కానక్కరలేదు — ఒక్కరే రెండు పాత్రలు పోషించవచ్చు, కానీ ఏ సందర్భంలోనైనా ఇద్దరు వేరు వ్యక్తులు తప్పనిసరిగా ఉండాలి.

ముఖ్య లక్షణాలు: లిఖితపూర్వకం; చెల్లించమనే స్పష్టమైన order; ఖచ్చితం, షరతులు లేనిది; drawer సంతకం; drawer, drawee, payee ఖచ్చితం; మొత్తం ఖచ్చితం; డబ్బు మాత్రమే; stamp వేసినది; Sec 31 RBI Act ప్రకారం bill ను demand మీద bearer కు చెల్లించేలా రాయలేరు — "On demand pay to bearer ₹500" చెల్లదు, కానీ "On demand pay to A or order" చెల్లుతుంది.

P/N vs BOE తేడా: note అనేది 2 పక్షాల promise, దీనికి acceptance అవసరం లేదు; bill అనేది 3 పక్షాల order, దీనికి acceptance అవసరం —

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 5: maker సంతకం చేసిన, షరతులు లేని ORDER ఉన్న లిఖిత instrument — ఖచ్చితమైన డబ్బు మొత్తాన్ని మాత్రమే ఒక నిర్దిష్ట వ్యక్తికి, అతని order కు, లేదా bearer కు చెల్లించమని ఒక నిర్దిష్ట వ్యక్తిని నిర్దేశించేది.
- P/N vs. BOE: promise vs. order; 2 పక్షాలు (maker, payee) vs. 3 (drawer, drawee, payee); note కు acceptance అవసరం లేదు, bill కు drawee acceptance కావాలి; note ను bearer కు చెల్లించేలా ఎప్పుడూ రాయలేరు, bill ను రాయవచ్చు (కానీ ON DEMAND bearer కు ఎప్పుడూ కాదు --- Sec. 31 RBI Act).
- Acceptor liability ప్రాథమికం, షరతులు లేనిది; drawer ది గౌణం/షరతుతో కూడినది.

TQ 3.1 • PYQ 2025-May [4] (b) (ii) • Distinguish Between • 4M • Pg 641

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 3.2 • MTP 2026-Apr S1 [4] (b) • Descriptive • 7M • Pg 643

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 5 ప్రశ్నలు

- కల్పిత పేరు, ఒకే వ్యక్తి సందర్భాలు: drawer, drawee, payee ముగ్గురూ వేరు వేరు వ్యక్తులు కానక్కరలేదు, కానీ కనీసం ఇద్దరు వేరు వ్యక్తులు తప్పనిసరిగా ఉండాలి --- దాని ప్రకారమే bill validity పరీక్షించండి.
- Forged indorsement సందర్భాలు (దొంగిలించిన order cheque/bill): forgery ఎలాంటి title ఇవ్వదు, అది పూర్తిగా చెల్లనిది --- ఆ తర్వాతి indorsees కు ఎలాంటి హక్కులూ రావు; దీనికి భిన్నంగా blank indorsement, instrument ను bearer కు చెల్లించదగినదిగా, ఒట్టి delivery తో బదిలీ అయ్యేదిగా చేస్తుంది.
- 'after sight' చెల్లించదగిన bills, acceptance కోసం presentment నుంచి లెక్కకు వస్తాయి --- maturity లెక్కించడం, ఆలస్యమైన presentment ప్రభావం సాధన చేయండి (Sec. 61: సహేతుకమైన సమయంలో present చేయాలి, లేకపోతే పక్షాలు discharge అవుతాయి).

CSQ 3.5 • PYQ 2025-Sep [6] (a) (i) • Case Scenario • 3M • Pg 646	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	సులభం
CSQ 3.1 • PYQ 2019-Nov [1] (d) {C} • Case Scenario • 3M • Pg 644	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.2 • PYQ 2019-Nov [2] (d) • Case Scenario • 3M • Pg 644	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.3 • PYQ 2021-Jan [1] (d) {C} • Case Scenario • 3M • Pg 645	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం
CSQ 3.4 • PYQ 2021-Dec [1] (d) {C} • Case Scenario • 3M • Pg 646	LEVEL II ఉపయోగం (Application)	మధ్యమం

అంశం 4: Bank పై చెల్లింపు ఆదేశం (Cheque)

P2-C7-U7-T04 • Topic 4: Cheque

మొదట చదవండి 'Cheque [Section 6]' చదవండి --- నిర్దిష్ట banker మీద draw చేసి demand మీద చెల్లించదగిన bill of exchange గా cheque; electronic cheques, truncated cheques తో సహా; ఇంకా పక్షాలు (drawer, drawee bank, payee).

గమనికలు

Sec 6 (SM) నిర్వచనం: "A 'cheque' is a bill of exchange drawn on a specified banker and not expressed to be payable otherwise than on demand and it includes the electronic image of a truncated cheque and a cheque in the electronic form."

ముఖ్య లక్షణాలు: bill of exchange ముఖ్య లక్షణాలన్నీ + నిర్దిష్ట banker మీద draw చేయడం + demand మీద చెల్లించదగినది (holder ఎప్పుడు present చేయాలనుకుంటే అప్పుడు); దీనికి stamping గానీ acceptance గానీ అవసరం లేదు; cheques అన్నీ bills, కానీ bills అన్నీ cheques కావు; "banker" లో banker గా వ్యవహరించే ఎవరైనా వ్యక్తి, ఏదైనా post office savings bank వస్తాయి [Sec 3].

పక్షాలు: drawer — maker/debtor, liability ప్రాథమికం, షరతుతో కూడినది; drawee — ఎప్పుడూ చెల్లించే

నిర్దిష్ట bank; payee — ఎవరి పక్షాన జారీ చేశారో ఆ వ్యక్తి (drawer తానే కావచ్చు, లేదా మూడో పక్షం); “drawee in case of need” — అవసరమైనప్పుడు ఆశ్రయించడానికి bill/indorsement లో పేర్కొన్న అదనపు వ్యక్తి.

Electronic రూపాలు: cheque in electronic form — computer resource ద్వారా draw చేసి, secure system లో digital signature (biometric తో లేదా లేకుండా) లేదా electronic signature తో సంతకం చేసినది (IT Act, 2000 అర్థాలు వర్తిస్తాయి); truncated cheque — electronic image తయారవగానే clearing house లేదా bank దాన్ని clearing cycle లో truncate చేయడం; దీంతో cheque తర్వాతి భౌతిక రవాణా స్థానంలో ఆ image వెళ్తుంది.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి • 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 6 కంఠస్థం చేయండి: cheque అంటే నిర్దిష్ట banker మీద draw చేసిన bill of exchange; దీన్ని demand మీద తప్ప మరో విధంగా చెల్లించదగినదని రాయరు; ఇందులో truncated cheque electronic image, electronic form లోని cheque కూడా వస్తాయి.
- ముఖ్య లక్షణాలు: bill of exchange ముఖ్య లక్షణాలన్నీ + నిర్దిష్ట banker మీద draw + demand మీద చెల్లించదగినది; cheque కు stamping గానీ acceptance గానీ అవసరం లేదు; drawer liability ప్రాథమికం, షరతుతో కూడినది; 'banker' లో post office savings bank కూడా వస్తుంది [Sec. 3].
- 'cheque in electronic form' (secure system లో digital/electronic signature), 'truncated cheque' (clearing సమయంలో భౌతిక రవాణా స్థానంలో electronic image) నిర్వచనాలు.

TQ 4.1 • MTP 2024-Aug [4] (b) • Descriptive • 7M • Pg 647

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 5 ప్రశ్నలు

- Gift cheque సందర్భాలు: donee holder అవుతాడు కానీ holder in due course కాదు (consideration లేదు); చట్టపరంగా enforceable debt లేనందున gift cheque dishonour కు అతను drawer మీద దావా వేయలేడు.
- పోయిన bearer/blank-indorsed cheques: దొరికిన వ్యక్తి, విలువ చెల్లించి good faith తో తీసుకున్నవారికి మంచి title ఇవ్వగలడు; చెల్లించే banker కు payment in due course ద్వారా discharge దక్కుతుంది --- నష్టం నిజమైన యజమానిదే.
- Minor సందర్భాలు: minor cheque ను draw/indorse చేయవచ్చు — దీనివల్ల తను తప్ప మిగతా పక్షాలన్నీ కట్టుబడతాయి --- indorsee మునుపటి/ఇతర పక్షాల మీద అమలు చేయగలడు, minor మీద కాదు.

CSQ 4.1 • PYQ 2018-May [2] (c) • Case Scenario • 4M • Pg 648

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.2 • PYQ 2018-Nov [2] (c) • Case Scenario • 4M • Pg 649

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.3 • PYQ 2018-Nov [2] (d) • Case Scenario • 4M • Pg 650

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.4 · PYQ 2020-Nov [5] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 650

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 4.5 · PYQ 2022-May [2] (d) · Case Scenario · 3M · Pg 651

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 5: Negotiable Instruments వర్గీకరణ (Classification of Negotiable Instruments)

P2-C7-U7-T05 · Topic 5: Classification of Negotiable Instruments

మొదట చదవండి 'Classification of Negotiable Instruments' చదవండి --- bearer/order instruments [Sec. 13], inland/foreign instruments [Secs. 11, 12, 134], ఇంకా inchoate [Sec. 20], ambiguous [Sec. 17] instruments.

గమనికలు

Bearer vs order [Sec 13]: bearer — payee పేరు ఖాళీ, లేదా పేరుతో పాటు "or bearer", లేదా చివరి indorsement blank; negotiation ఒట్టి delivery తో; order — ఒక వ్యక్తికి, ఒక వ్యక్తికి లేదా అతని order కు, లేదా ఒక వ్యక్తి order కు చెల్లించదగినది, లేదా చివరి indorsement పూర్తిగా (in full); negotiation indorsement, delivery తో.

Inland [Sec 11]: India లో draw చేసినది లేదా తయారైనది ఇంకా (India లో చెల్లించదగినది లేదా India లో నివసించే వ్యక్తి మీద draw చేసినది) — Mumbai లో Mathura వ్యాపారి మీద draw చేసిన bill, London లో చెల్లించేలా accept చేసిన inland ఏ; Agra లో draw చేసి Delhi లో చెల్లించదగినది, drawee New York వ్యాపారి అయిన inland ఏ; inland instrument విదేశంలో indorse అయిన inland గానే ఉంటుంది; **Foreign [Sec 12]:** inland కాని ఏ instrument అయినా foreign.

Sec 134 (foreign instruments): maker/drawer liability ని అతను instrument తయారుచేసిన ప్రదేశపు చట్టం శాసిస్తుంది; acceptor, indorser liability ని అది చెల్లించదగిన ప్రదేశపు చట్టం శాసిస్తుంది — Berkley లో draw చేసి (15%), Washington లో చెల్లించేలా accept చేసిన bill (6%): acceptor 6% చెల్లిస్తాడు, drawer 15%.

Inchoate [Sec 20]: సంతకం, stamp ఉన్నా పూర్తిగా/పాక్షికంగా ఖాళీ — stamp పరిధిలోకి వచ్చే ఏ మొత్తానికైనా దాన్ని పూర్తి చేసుకునే prima facie authority ను signer holder కు ఇచ్చినట్టే; ఈ నియమం estoppel మీద ఆధారపడుతుంది; సాధారణ holder signer ఉద్దేశించిన మొత్తాన్ని మాత్రమే వసూలు చేయగలడు, holder in due course stamp పరిమితిలోని ఏ మొత్తాన్నయినా వసూలు చేయగలడు; కానీ delivery లేకపోతే liability లేదు — drawer వద్ద నుంచి దొంగిలించిన blank acceptance ను ₹20,000 కు నింపితే, holder in due course పట్ల కూడా signer బాధ్యుడు కాలేదు.

Ambiguous [Sec 17]: promissory note గా గానీ bill of exchange గా గానీ అర్థం చేసుకోదగిన instrument — holder తన ఇష్టప్రకారం దేనిగానైనా పరిగణించవచ్చు; ఒకసారి ఆ ఎంపిక చేసుకున్నాక instrument ఆ తర్వాత అలాగే పరిగణించబడుతుంది (అతను మార్చలేడు).

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 2 ప్రశ్నలు

- Bearer: payee ఖాళీ, లేదా 'or bearer', లేదా చివరి indorsement blank --- negotiation ఒట్టి delivery తో; order: ఒక వ్యక్తికి/అతని order కు చెల్లించదగినది, లేదా చివరి indorsement in full --- indorsement తో పాటు delivery.
- Inland [Sec. 11]: India లో draw/తయారైనది ఇంకా (India లో చెల్లించదగినది లేదా India లో నివసించే వ్యక్తి మీద draw చేసినది); foreign [Sec. 12]: inland కాని ఏ instrument అయినా.
- Inchoate [Sec. 20]: సంతకం, stamp ఉన్నా పూర్తిగా/పాక్షికంగా ఖాళీ; ambiguous [Sec. 17]: P/N గా లేదా BOE గా అర్థం చేసుకోదగినది --- holder ఒకసారి ఎంచుకుంటే దానికే కట్టుబడతాడు.

TQ 5.3 · RTP 2026-Jan [23] · Descriptive · --- · Pg 654

LEVEL I

స్మరణ (Remembering)

సులభం

TQ 5.2 · PYQ 2025-Sep [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 653

LEVEL I

స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- Inchoate instruments estoppel మీద ఆధారపడతాయి: సాధారణ holder signer ఉద్దేశించిన మొత్తాన్ని మాత్రమే వసూలు చేస్తాడు; holder in due course stamp పరిధిలోకి వచ్చే ఏ మొత్తాన్నయినా వసూలు చేస్తాడు --- కానీ delivery లేకుండా liability లేదు.
- Inland instrument విదేశంలో indorse అయినా inland గానే ఉంటుంది; Sec. 134 ప్రకారం foreign instrument drawer తయారుచేసిన ప్రదేశపు చట్టం ప్రకారం బాధ్యుడు, acceptor/indorser చెల్లింపు ప్రదేశపు చట్టం ప్రకారం.

TQ 5.1 · MTP 2025-Jan [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 652 2× అడిగారు

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 5.4 · PYQ 2026-Sep [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 655

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 2 ప్రశ్నలు

- మూడు వాస్తవాల ఆధారంగా వర్గీకరించండి --- ఎక్కడ draw చేశారు, ఎక్కడ చెల్లించదగినది, drawee నివాసం ఎక్కడ: India లో ఒక Indian resident మీద draw చేసినది విదేశంలో చెల్లించదగినదైనా inland; India లో draw చేసి India లో చెల్లించదగినది, drawee విదేశంలో ఉన్నా inland.
- Blank గా సంతకం చేసిన cheque: Sec. 20 --- ఎక్కువ మొత్తం నింపిన సాధారణ holder ఉద్దేశించిన మొత్తానికి మించి వసూలు చేయలేడు; holder in due course చేయగలడు (stamp పరిమితిలోపు).

CSQ 5.1 · PYQ 2024-Sep [6] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 656

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 5.2 · RTP 2026-Jan [22] · Case Scenario · --- · Pg 657

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- బహుళ-instrument validity ప్రశ్నలు: ముందు ప్రతిదాన్ని Sec. 4/5/6 ముఖ్య లక్షణాల మీద పరీక్షించండి (షరతులు లేనిదా? మొత్తం ఖచ్చితమా? payee ఖచ్చితమా?), ఆ తర్వాత వర్గీకరించండి --- ఈ రెండు దశలను వేరుగా ఉంచండి.
- 'Payable to bearer on demand' అనే ఉచ్చు: cheques కు చెల్లుతుంది, bills/notes కు చెల్లదు (Sec. 31, RBI Act).

CSQ 5.3 · PYQ 2026-May [6] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 657

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 6: Negotiable Instruments బదిలీ (Negotiation (Transfer) of Negotiable Instruments)

P2-C7-U7-T06 · Topic 6: Negotiation (Transfer) of Negotiable Instruments

మొదట చదవండి 'Negotiation (Transfer) of Negotiable Instruments' చదవండి --- Sec. 14 (negotiation), Sec. 46 (delivery — actual, constructive), Sec. 47 (bearer instruments delivery ద్వారా negotiation), Sec. 48 (order instruments కు indorsement తో పాటు delivery), ఇంకా Sec. 57 (delivery జరిగని indorsement ను legal representative పూర్తి చేయలేడు).

గమనికలు

Sec 14: negotiation = ఒక instrument ను ఏ వ్యక్తికైనా, ఆ వ్యక్తి దాని holder అయ్యేలా బదిలీ చేయడం (transfer of ownership); **పద్ధతులు:** bearer instruments — ఒట్టి delivery తో [Sec 47]; order instruments — holder indorsement, delivery తో [Sec 48]; రెండూ Sec 58 కు లోబడి (చట్టవిరుద్ధంగా పొందిన instruments).

Delivery [Sec 46]: bearer, order instruments రెండింటికీ తప్పనిసరి — తయారీ/draw సమయంలోనూ, negotiation సమయంలోనూ; ఇది స్వచ్ఛందంగా, property బదిలీ చేసే ఉద్దేశంతో జరగాలి; ఇది actual (చేతులు మారడం) కావచ్చు లేదా constructive (indorsee agent/clerk/servant కు delivery, లేదా indorsement తర్వాత indorser దాన్ని indorsee agent గా ఉంచుకోవడం); delivery జరిగేవరకు contract పూర్తికాకుండా, revocable గా ఉంటుంది — కత్తిరించిన note లో సగభాగాన్ని post చేయడం మొత్తానికి constructive delivery కాదు.

షరతుతో కూడిన delivery: షరతుతో లేదా ప్రత్యేక ప్రయోజనం కోసం delivery చేసిన instrument, indorse చేసినప్పటికీ transferee కు ఎలాంటి property ను ఇవ్వదు — అది holder in due course కు negotiate అయితే తప్ప; దగ్గరి పక్షాల మధ్య షరతుతో కూడిన/ప్రత్యేక ప్రయోజనపు delivery ను రుజువు చేయవచ్చు.

Delivery లేని indorsement [Sec 57]: indorsement తర్వాత delivery జరిగితేనే హక్కులు బదిలీ అవుతాయి — Y, X cheque ను Z కు indorse చేసి తన drawer లోనే ఉంచుకున్నాడు; Y చనిపోయాక దాన్ని కనుగొన్న Z holder కాడు; చనిపోయిన indorser యొక్క legal representative ఒట్టి delivery తో negotiation పూర్తి చేయలేడు (అతను మృతుని agent కాడు); దీనికి భిన్నంగా indorsee agent కు చేసిన delivery మంచి

delivery — note అతని agent కు delivery అయిన చోట Arjun వసూలు చేసుకోగలిగాడు.

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి • 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 14: negotiation = transferee ఆ instrument కు holder అయ్యేలా దాన్ని బదిలీ చేయడం; bearer --- delivery తో [Sec. 47]; order --- indorsement, delivery తో [Sec. 48].
- Sec. 46: bearer, order instruments రెండింటికీ delivery తప్పనిసరి; అది స్వచ్ఛందంగా, property బదిలీ చేసే ఉద్దేశంతో ఉండాలి; అది actual లేదా constructive కావచ్చు (indorsee agent కు delivery, లేదా indorser దాన్ని indorsee agent గా ఉంచుకోవడం); delivery జరిగేవరకు contract పూర్తికానిది, revocable.
- షరతుతో కూడిన/ప్రత్యేక ప్రయోజనపు delivery ఎలాంటి property ను బదిలీ చేయదు — holder in due course పక్షాన తప్ప.

TQ 6.1 • PYQ 2025-May [4] (b) (I) • Descriptive • 3M • Pg 659

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

సులభం

TQ 6.2 • PYQ 2026-May [4] (b) • Descriptive • 7M • Pg 660

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి • 3 ప్రశ్నలు

- Delivery లేని indorsement: instrument ను ఒట్టిగా కనుగొన్న indorsee (ఉదా., చనిపోయిన indorser drawer లో) holder కాదు; Sec. 57 ప్రకారం, మృతుడు indorse చేసి delivery చేయని instrument ను legal representative ఒట్టి delivery తో negotiate చేయలేడు.
- నిర్మాణం: bearer నా order నా? → ఏ పద్ధతి వాడారు → delivery స్వచ్ఛందమా? → transferee holder అయ్యాడా, దావా వేయగలడా అని ముగించండి.

CSQ 6.2 • MTP 2024-Aug [6] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 663

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 6.3 • PYQ 2024-Sep [6] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 664

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 6.4 • PYQ 2025-Jan [6] (a) (i) • Case Scenario • 4M • Pg 665 **2x అడిగారు**

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి • 1 ప్రశ్నలు

- Maturity తర్వాత బదిలీ అయిన accommodation bill: transferee holder in due course కాలేడు, లోపాలకు లోబడే తీసుకుంటాడు --- ప్రతి పక్షం liability ని దశలవారీగా లెక్కించండి.
- నింపిన blank cheque మీద 'Not negotiable' crossing: transferee కు తన transferor కంటే మెరుగైన title రాదు --- ఎవరు ఏమి వసూలు చేస్తారో తెల్పడానికి దీన్ని Sec. 20 (అధికారానికి మించి నింపిన మొత్తం) తో కలిపి చూడండి.
- ముందు విడదీయండి: consideration ఉందా? బదిలీ maturity కి ముందా, తర్వాత? delivery పూర్తయిందా? --- ఆ తర్వాత holder vs. holder-in-due-course హక్కులను పరిష్కరించండి.

CSQ 6.1 • PYQ 2020-Nov [3] (d) • Case Scenario • 3M • Pg 662

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

మధ్యమం

అంశం 7: ఖాతాల్లో నిధులు సరిపోక Cheques Dishonour (Section 138 to 142)

P2-C7-U7-T07 • Topic 7: Dishonour of Cheques for Insufficiency of Funds in the Accounts (Section 138 to 142)

మొదట చదవండి 'Dishonour of Cheques for Insufficiency of Funds in the Accounts [Sections 138 to 142]' చదవండి --- Sec. 138 నేరం అవయవాలు, షరతులు, Sec. 139 presumption, Sec. 140, అలాగే 'Rules of Compensation' (Sec. 117), noting/protest.

గమనికలు

Sec 138 నేరం: చట్టపరంగా enforceable అయిన debt లేదా ఇతర liability ని పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా discharge చేయడానికి drawer ఖాతా మీద draw చేసిన cheque, నిధులు సరిపోక లేదా bank తో ఉన్న ఏర్పాటును మించిపోయి చెల్లించకుండా తిరిగి వస్తే — శిక్ష: 2 సంవత్సరాల వరకు జైలు, లేదా cheque మొత్తానికి రెట్టింపు వరకు జరిమానా, లేదా రెండూ; బహుమతిగా లేదా విరాళంగా, security గా, ఒట్టి నైతిక బాధ్యత కోసం, లేదా illegal consideration కోసం ఇచ్చిన cheques ఈ section పరిధిలోకి రావు.

మూడు ముందస్తు షరతులు: (a) draw చేసిన తేదీ నుంచి 3 నెలల్లోపు, లేదా దాని validity కాలంలోపు — ఏది ముందైతే అది — cheque ను present చేయాలి; (b) తిరిగి వచ్చిన సమాచారం అందిన 30 రోజుల్లోపు payee/holder in due course drawer కు లిఖితపూర్వక notice ఇచ్చి చెల్లింపు కోరాలి; (c) notice అందిన 15 రోజుల్లోపు drawer చెల్లించడంలో విఫలం కావాలి — 45 రోజులు (30 + 15) గడిచాకే complaint.

Sec 139: holder ఆ cheque ను debt/liability discharge కోసమే అందుకున్నాడనే rebuttable presumption — సాక్ష్య భారం నిందితుడైన drawer మీదకు మారుతుంది; **Sec 140:** cheque dishonour అవుతుందని నమ్మడానికి drawer కు కారణం లేదనేది defence కాదు.

Stop payment/post-dated: bank కు ఇచ్చిన stop-payment ఆదేశాలు, నిధులు ఉన్నా లేకున్నా Sec 138 ను ఆకర్షిస్తాయి (Bholenath case — cheque జారీ అయిన వెంటనే Sec 139 presumption వర్తిస్తుంది); post-dated cheque దాని మీద ఉన్న తేదీనే draw చేసినట్టు భావిస్తారు, 3 నెలలు ఆ తేదీ నుంచే లెక్క.

Sec 117 compensation: holder కు చెల్లించవలసిన మొత్తంతో పాటు, present చేయడంలో, noting, protest చేయడంలో సరిగా అయిన ఖర్చులూ దక్కుతాయి; ఆరోపితుడు వేరే చోట నివసిస్తే — ఆ మొత్తం current rate of exchange ప్రకారం; చెల్లించిన indorser ఆ మొత్తాన్ని, చెల్లింపు నుంచి tender/realisation వరకు 18% p.a. వడ్డీతో, ఖర్చులన్నిటితో వసూలు చేసుకుంటాడు; హక్కు ఉన్న పక్షం, బాధ్యత ఉన్న పక్షం మీద sight/demand మీద చెల్లించదగిన bill draw చేయవచ్చు; దానితో పాటు dishonour అయిన instrument, protest (ఏదైనా ఉంటే) జత చేయాలి.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 138: 2 సంవత్సరాల వరకు జైలు, లేదా cheque మొత్తానికి రెట్టింపు వరకు జరిమానా, లేదా రెండూ; షరతులు --- cheque తేదీ నుంచి 3 నెలల్లోపు (లేదా validity — ఏది ముందైతే అది) presentment, return memo అందిన 30 రోజుల్లోపు demand notice, notice అందిన 15 రోజుల్లోపు drawer చెల్లించకపోవడం.
- Noting = dishonour గురించి Notary Public నమోదు (వాస్తవం, తేదీ, కారణం, charges); protest = అధికారిక notarial certificate; protest for better security = maturity కి ముందే acceptor దివాలా/పరపతి దెబ్బతినడం.
- Sec. 117: చెల్లించవలసిన మొత్తం + present చేయడం, noting, protest ఖర్చులు; చెల్లించిన indorser 18% p.a. వడ్డీతో వసూలు చేసుకుంటాడు.

TQ 7.3 · PYQ 2025-Jan [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 669 2× అడిగారు

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Cheque తప్పనిసరిగా చట్టపరంగా enforceable అయిన debt లేదా liability ని discharge చేయాలి --- బహుమతిగా, విరాళంగా, security గా, నైతిక బాధ్యత కోసం, లేదా illegal consideration కోసం ఇచ్చిన cheques Sec. 138 పరిధి బయట.
- Sec. 139: cheque ఒక debt discharge కోసమే అనే rebuttable presumption --- భారం drawer మీదకు మారుతుంది; Sec. 140: 'bounce అవుతుందని నమ్మడానికి కారణం లేదు' అనేది defence కాదు.
- Non-acceptance వల్ల dishonour: drawee నిరాకరించడం/qualified acceptance ఇవ్వడం, దొరకకపోవడం, లేదా అసమర్థుడై ఉండటం.

TQ 7.2 · PYQ 2024-Sep [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 667

LEVEL I
అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 6 ప్రశ్నలు

- Stop-payment అయినా Sec. 138 వర్తిస్తుంది (Sec. 139 presumption అనుసరిస్తుంది); post-dated cheque దాని మీద ఉన్న తేదీనే 'draw' చేసినట్టు --- ఆ తేదీ నుంచే 3 నెలలు లెక్కించండి.
- Gift/donation cheques: చట్టపరంగా enforceable debt లేదు, కాబట్టి dishonour నేరం కాదు.
- కాలపరిమితి లెక్కలు: validity లోపు presentment, 30-రోజుల notice, 15-రోజుల చెల్లింపు గడువు తనిఖీ చేయండి; 15 రోజులు ముగిశాకే cause of action వుడుతుంది.

TQ 7.1 · PYQ 2018-May [2] (d) · Descriptive · 4M · Pg 666 3× అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 7.1 · MTP 2024-May [6] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 670

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 7.2 · PYQ 2024-Jun [6] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 671 4× అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 7.3 · RTP 2024-Jun [22] · Case Scenario · --- · Pg 672

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 7.4 · RTP 2024-Sep [22] · Case Scenario · --- · Pg 672 2x అడిగారు

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 7.6 · PYQ 2026-Jan [6] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 675

LEVEL II
ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

విశ్లేషణ (Analysis) బహుళ-అంశ పరిస్థితులను పరిష్కరించండి · 1 ప్రశ్నలు

- Time-barred debt: చట్టపరంగా enforceable కాదు → కాలపరిమితులన్నీ పాటించినా Sec. 138 విఫలం --- ముందు enforceability తనిఖీ చేయండి, ఆ తర్వాత procedural అంశాలు.
- Consideration (accommodation/gift), validity, notice కాలాలను కలిపే బహుళ-అంశ సమస్యలు: ముగించే ముందు సారభూత అవయవాన్ని (debt + నిధుల కొరత) మూడు procedural షరతుల నుంచి వేరు చేయండి.

CSQ 7.5 · PYQ 2025-May [6] (a) · Case Scenario · 7M · Pg 673

LEVEL II
విశ్లేషణ (Analysis)

కఠినం

అంశం 8: Instruments ను Presentment చేయడం (Presentment of Instruments)

P2-C7-U7-T08 · Topic 8: Presentment of Instruments

మొదట చదవండి 'Presentment of Instruments' చదవండి --- acceptance కోసం presentment [Sec. 61], sight కోసం note [Sec. 62], drawee కు 48 గంటలు [Sec. 63], payment కోసం presentment [Secs. 64 to 75A], ఇంకా presentment ఎప్పుడు అవసరం లేదు [Sec. 76].

గమనికలు

Sec 61 (acceptance — after sight చెల్లించదగిన bill): draw చేసిన తర్వాత సహేతుకమైన సమయంలో, business day న business hours లో drawee కు present చేయాలి; చూపకపోతే ఆ చూపని వ్యక్తి పట్ల ఏ పక్షమూ బాధ్యుడు కాదు; సహేతుకంగా వెతికినా drawee దొరకకపోతే — bill dishonour; drawee కు ఒక నిర్దిష్ట ప్రదేశంలో present చేయమని నిర్దేశిస్తే అక్కడే present చేయాలి; అధికారం ఉన్న చోట registered post సరిపోతుంది; **Sec 63:** acceptance గురించి ఆలోచించడానికి holder తప్పనిసరిగా drawee కు 48 గంటలు (public holidays కాకుండా) ఇవ్వాలి.

Sec 62 (sight కోసం note): sight తర్వాత నిర్ణీత కాలానికి చెల్లించదగిన promissory note ను సహేతుకమైన సమయంలో, business day న business hours లో maker కు sight కోసం తప్పనిసరిగా present చేయాలి; చూపకపోతే ఆ చూపని వ్యక్తి పట్ల ఏ పక్షమూ బాధ్యుడు కాదు.

Payment [Secs 64–75A]: Sec 64 — maker (P/N), acceptor (BOE) లేదా drawee (cheque) కు present చేయాలి, లేకపోతే మిగతా పక్షాలు ఆ holder పట్ల బాధ్యులు కారు; మినహాయింపు — నిర్దిష్ట ప్రదేశంలో చెల్లించదగినది కాని demand note కు, maker ను బాధ్యుడిని చేయడానికి presentment అవసరం లేదు; Sec 65 — సాధారణ business hours (banker: banking hours); Sec 66 — after-date/after-sight instruments

maturity నాడు present చేయాలి; Sec 67 — instalment notes ప్రతి instalment తేదీ తర్వాత 3rd day న; Secs 68-70 — నిర్దిష్ట ప్రదేశంలో, లేకపోతే business ప్రదేశం/సాధారణ నివాసంలో; Sec 71 — తెలిసిన ప్రదేశం లేకపోతే: ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ; Sec 74 — demand instruments సహేతుకమైన సమయంలో; Sec 75A — holder నియంత్రణకు అతీతమైన పరిస్థితుల వల్ల ఆలస్యమైతే క్షమించబడుతుంది, ఆ కారణం తొలగగానే సహేతుకమైన సమయంలో present చేయాలి.

Sec 76 (presentment అవసరం లేదు — instrument due date నాడే dishonour అయినట్లు): (1) maker/drawee/acceptor ఉద్దేశపూర్వకంగా presentment ను అడ్డుకుంటే; (2) instrument అతని business ప్రదేశంలో చెల్లించదగినది అయి, business day న business hours లో అతను దాన్ని మూసివేస్తే; (3) నిర్దిష్ట ప్రదేశంలో business hours లో ఎవరూ హాజరు కాకపోతే; (4) నిర్దిష్ట ప్రదేశంలో చెల్లించదగినది కాక, సరైన వెతుకులాట తర్వాత కూడా అతను దొరకకపోతే; (5) presentment జరగకపోయినా చెల్లిస్తానని పక్షం ఒప్పుకుని ఉంటే; (6) maturity తర్వాత, presentment జరగలేదని తెలిసి, పక్షం పాక్షిక చెల్లింపు చేస్తే, చెల్లిస్తానని promise చేస్తే, లేదా ఆ లోపాన్ని waive చేస్తే; (7) drawer పట్ల — presentment జరగకపోవడం వల్ల అతనికి నష్టం కలిగే అవకాశం లేకపోతే.

స్మరణ (Remembering) కంఠస్థం చేయండి · 1 ప్రశ్నలు

- Sec. 76 (presentment అవసరం లేదు): presentment ను ఉద్దేశపూర్వకంగా అడ్డుకోవడం; business day న business ప్రదేశం మూసి ఉంచడం; నిర్దిష్ట ప్రదేశంలో ఎవరూ హాజరు కాకపోవడం; సరైన వెతుకులాట తర్వాత పక్షం దొరకకపోవడం; presentment లేకున్నా చెల్లిస్తానన్న ఒప్పందం; maturity తర్వాత పాక్షిక చెల్లింపు/promise/waiver; drawer కు నష్టం కలగకపోవడం.
- Sec. 63: acceptance గురించి ఆలోచించడానికి drawee కు 48 గంటలు (public holidays కాకుండా); Sec. 66: after date/sight చెల్లించదగిన instruments maturity నాడు present; Sec. 67: instalment notes --- ప్రతి instalment తేదీ తర్వాత 3rd day.
- Sec. 62: sight తర్వాత నిర్ణీత కాలానికి చెల్లించదగిన note ను సహేతుకమైన సమయంలో, business day న business hours లో **SIGHT** కోసం తప్పనిసరిగా present చేయాలి; చూపకపోతే ఆ holder పట్ల పక్షాలు discharge అవుతాయి.

TQ 8.1 · PYQ 2024-Jun [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 676 **6x అడిగారు**

LEVEL I
స్మరణ (Remembering)

మధ్యమం

అవగాహన (Understanding) కారణాలతో వివరించండి · 2 ప్రశ్నలు

- Sec. 64: instruments ను చెల్లింపు కోసం maker/acceptor/drawee కు తప్పనిసరిగా present చేయాలి; చూపకపోతే **మిగతా** పక్షాలు ఆ holder పట్ల బాధ్యులు కారు; మినహాయింపు --- నిర్దిష్ట ప్రదేశంలో చెల్లించదగినది కాని demand note కు, maker ను బాధ్యుడిని చేయడానికి presentment అవసరం లేదు.
- Sec. 61 (acceptance --- after sight చెల్లించదగిన bills): సహేతుకమైన సమయంలో, business hours లో, business day న present చేయాలి; సహేతుకంగా వెతికినా drawee దొరకకపోతే = dishonour; holder నియంత్రణకు అతీతమైతే Sec. 75A కింద ఆలస్యం క్షమించబడుతుంది.

TQ 8.2 · MTP 2025-Apr S1 [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 677

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

TQ 8.3 · MTP 2025-Aug S1 [4] (b) · Descriptive · 7M · Pg 678

LEVEL I

అవగాహన (Understanding)

మధ్యమం

ఉపయోగం (Application) provision ను facts కు వర్తింపజేయండి · 4 ప్రశ్నలు

- నిర్దిష్ట ప్రదేశం లేని demand note: presentment జరగకపోవడం maker ను discharge చేయదు (Sec. 64 మినహాయింపు).
- ముందస్తు presentment (due date కి ముందు) చెల్లదు --- drawee సరిగానే నిరాకరించవచ్చు; maturity నాడు మళ్ళీ present చేయాలి (Sec. 66); ఆలస్యమైన presentment indorsers ను discharge చేయవచ్చు, maker/acceptor ను కాదు.
- Acceptance కోసం పంపిన bill: మౌనాన్ని dishonour గా పరిగణించే ముందు 48 గంటలు ఇవ్వండి; సమాధానం provision → తేదీలు/వాస్తవాలు → ఎవరు discharge అయ్యారు అనే క్రమంలో.

CSQ 8.1 · RTP 2024-Jun [23] · Case Scenario · --- · Pg 679 2× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 8.2 · MTP 2024-Aug [6] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 680

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 8.3 · PYQ 2025-Jan [6] (a) (ii) · Case Scenario · 3M · Pg 680 2× అడిగారు

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

CSQ 8.4 · PYQ 2025-Sep [6] (a) (ii) · Case Scenario · 4M · Pg 681

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం

అంశం 9: Compensation నియమాలు (Rules of Compensation)

P2-C7-U7-T09 · Topic 9: Rules of Compensation

భావన ఆధారం — ఇప్పటివరకు పరీక్ష ప్రశ్న లేదు · పూర్తి సన్నద్ధతకు అవసరం

మొదట చదవండి అధ్యాయం 7 లోని §9 చదవండి: Section 117, ఇంకా promissory note, bill of exchange లేదా cheque dishonour మీద compensation ను నిర్ణయించే ఐదు నియమాలు.

గమనికలు

Section 117 — holder: holder కు instrument మీద చెల్లించవలసిన మొత్తం, అలాగే దాన్ని present చేయడం, noting, protest చేయడం లో సరిగా అయిన ఖర్చులు దక్కుతాయి.

వేర్వేరు ప్రదేశాలు: instrument చెల్లించదగిన ప్రదేశం కంటే వేరే ప్రదేశంలో ఆరోపితుడు నివసిస్తే, ఆ రెండు ప్రదేశాల మధ్య current rate of exchange ప్రకారం ఆ మొత్తాన్ని పొందే హక్కు holder కు ఉంటుంది; endorser కు, ఆరోపితుడికి మధ్య కూడా — వారు వేర్వేరు ప్రదేశాల్లో నివసిస్తే — ఇదే నియమం వర్తిస్తుంది.

చెల్లించే endorser: బాధ్యుడై ఉండి, చెల్లించవలసిన మొత్తాన్ని చెల్లించిన endorser కు ఆ మొత్తం — చెల్లింపు తేదీ నుంచి tender లేదా realisation వరకు **18% per annum వడ్డీతో** — అలాగే dishonour, చెల్లింపు వల్ల అయిన ఖర్చులన్నీ దక్కుతాయి.

మళ్ళీ bill draw చేయడం: compensation కు హక్కు ఉన్న పక్షం, బాధ్యత ఉన్న పక్షం మీద — చెల్లించవలసిన మొత్తానికి, సరిగా అయిన ఖర్చులకు — sight లేదా demand మీద చెల్లించదగిన **bill draw చేయవచ్చు**; ఆ bill తో పాటు dishonour అయిన instrument, protest (ఏదైనా ఉంటే) జత చేయాలి; ఆ bill కూడా dishonour అయితే, దాన్ని dishonour చేసిన పక్షం అసలు bill మీద ఎలాగో అలాగే compensation చెల్లించడానికి బాధ్యుడు.

ఉపయోగం (Application) ప్రశ్న సాధించండి • 1 ప్రశ్నలు

CSQ 9.1 • PYQ 2026-Sep [6] (a) • Case Scenario • 7M • Pg 682

LEVEL II

ఉపయోగం (Application)

మధ్యమం